

Luminor Bank AS
2021. gada pārskats

ĪSUMĀ

MŪSU GADS ĪSUMĀ:

- kreditēšanas apjomi palielinājās par 5%, pateicoties privātpersonu un korporatīvo pakalpojumu segmentu izaugsmei, palielinot neto komisijas maksu ienākumus par 7%;
- samazinājās izmaksas, palielinājās izmaksu efektivitāte;
- neto peļņa pieauga divreiz līdz 74,7 miljoniem eiro;
- aktīvu kvalitāte turpināja uzlaboties – ienākumus nenesošo aizdevumu apjoms samazinājās par 1,8% no bruto aizdevumu apjoma, sasniedzot mūsu visu laiku zemāko līmeni;
- izmaksātas dividendes, saglabājot stabilo kapitāla stāvokli.

FINANŠU DARBĪBAS REZULTĀTI

€m	2020	2021
Kopā pamatdarbības ienākumi	328.2	328.9
Kopā pamatdarbības izdevumi	-275.4	-262.8
no tiem ārkārtas izmaksas	-102.6	-76.8
Uzkrājumi kredītzaudējumiem	-17.6	14.8
Citi posteņi un nodokļi	-2.1	-6.2
Perioda peļņa	33.1	74.7
Kapitāla atdeves rādītājs (ROE), %	2.0	4.6
Kapitāla atdeves rādītājs (ROE), izņemot ārkārtas izmaksas %	7.3	8.7

APJOMI UN PAMATRĀDĪTĀJI

€m	2020. g. 31. dec.	2021. g. 31. dec.
Aizdevumi klientiem	9,430.8	9,946.7
Klientu noguldījumi	11,821.7	10,305.4
Pašu kapitāls	1,665.2	1,548.8
Pirmā līmeņa kapitāla rādītājs (CET1), %	22.4	20.5 ¹
Likviditātes seguma koeficients, %	197.2	137.4

¹ 2021. gada nesadalītā peļņa vēl nav ietverta kapitāla aprēķinā. Ja minētā peļņa būtu iekļauta, tad CET1 koeficients palielinātos līdz 21,5%.

PAR MUMS

Luminor ir vadošā neatkarīgā banka Baltijā un trešais lielākais finanšu pakalpojumu sniedzējs Baltijas reģionā. Mēs nodrošinām finanšu pakalpojumus privātpersonām, ģimenēm un uzņēmumiem. Tāpat kā mūsu vietējie tirgi – Igaunija, Latvija un Lietuva – mēs esam jauni, dinamiski un uz nākotni orientēti. Sk. papildu informāciju par mums vietnē www.luminor.ee

Fotoattēli uz titullapas un pārskatā no mūsu zīmola kampaņas "Par visiem, kam rūp", kas tika īstenota 2021. gada decembrī.

VALDES PRIEKŠSĒDĒTĀJA ZIŅOJUMS

Pagājušajā gadā es rakstīju, kā lepojos, ka man ir uzticēts vadīt Luminor, un paudu savu sajūsmu par bankas perspektīvām. Mans optimisms ir attaisnojies. 2021. gadā Baltijas valstīs turpinājās attīstība, ko raksturoja spēcīga ekonomiskā izaugsme, neskatoties uz pieaugošo inflāciju un Covid-19 ietekmes turpināšanos. Uz šā fona, īstenojot savu stratēģiju, mēs uzlabojām savus biznesa rezultātus, vairāk nekā divreiz palielinājām neto peļņu un turpinājām īstenot pārmaiņas. Tas ir panākts, pateicoties mūsu darbiniekiem, kas ir paveikuši lielisku darbu, bieži vien – izaicinošos apstākļos.

2021. gada janvārī mēs uzsākām mūsu stratēģijas nākamo posmu, kas vērsts uz mūsu klientu, privātpersonu un uzņēmumu, Baltijas valstu rezidentu, apkalpošanu un biznesa izaugsmi. Mūsu prioritātes ir palielināt aizdevumu apjomu, jo īpaši hipotekārā kredīvēšanā un sniedzot atbalstu maziem un vidējiem uzņēmumiem, uzlabot klientu apmierinātības līmeni, kā arī paaugstināt digitalizācijas un automatizācijas līmeni, vienlaikus pildot plašākas saistības pret mūsu kopienām un vidi.

Mums vēl ir jāstrādā, lai pilnībā īstenotu savus mērķus, bet gada laikā sasniegtais mani priecē, jo mūsu darbības arvien vairāk rezultējās ar panākumiem. Palielinājām klientu kredīvēšanas apmērus gan privātpersonām, gan uzņēmumiem, būtiski pieaudzinot jauno kredītu apjomam. Mēs ieviesām Baltijas kapitāla tirgos jauninājumus un kļuvām par vadošo Baltijas korporatīvo obligāciju pārvaldnieku. Mēs pilnveidojām savu digitālo produktu piedāvājumu un ieviesām digitālos maciņus, tostarp *Apple Pay*. Turklāt mēs pilnveidojām mūsu organizācijas struktūru un turpinājām tehnoloģisko pilnveidošanos, noslēdzot līgumu ar *Kyndryl*, un parakstījām līgumu ar *Worldline*, lai sinhronizētu un modernizētu savu bankomātu tīklu.

Gada laikā gūtā tīrā peļņa bija 74,7 miljoni eiro, salīdzinot ar 33,1 miljoniem eiro 2020. gadā. Šo palielinājumu galvenokārt veicināja neto procentu un neto komisijas ienākumu palielinājums, izdevumu un uzkrājumu kredītzaudējumiem samazinājums. Mūsu pašu kapitāla atdeves rādītājs uzlabojās līdz 4,6 % salīdzinājumā ar 2,0 % iepriekšējā gadā. Ārkārtas izmaksas, kas radās, turpinot veikt pārmaiņas darbībā, bija 76,8 miljoni eiro. Ja šīs izmaksas nebūtu ņemtas vērā, tad pašu kapitāla atdeves rādītājs būtu bijis 8,7 %.

Neraugoties uz Covid-19, mūsu kapitāla stāvoklis ir uzlabojies. Ņemot vērā minēto, kā arī pozitīvās ekonomikas prognozes reģionā, decembrī mūsu akcionāri apstiprināja dividenžu sadali 190 miljonu eiro apmērā. Mūsu kapitāla bāze joprojām ir spēcīga, un mūsu pamata kapitāla, 1. līmeņa un kopējā kapitāla rādītāji pārsniedz 20 % no riska darījumu summām. Mēs turpinām pārskatīt sava kapitāla līmeni un struktūru, lai nodrošinātu atbilstību mūsu plāniem un prognozēm, kā arī uzlabotu kapitāla resursu efektivitāti. *Moody's* ir atzinīgi novērtējis mūsu veikumu – paaugstinot ilgtermiņa reitingu par vienu līmeni – uz Baa1. Pēc reitinga paaugstināšanas mēs emitējām jaunu 300 miljonu eiro pirmās kārtas obligāciju un atpirkām esošos vērtspapīrus, kas nostiprināja mūsu MREL bāzi.

Gada laikā mēs pilnveidojām savu riska pārvaldības sistēmu, pastiprinājām savu darbību vides, sociālās atbildības un pārvaldības (ESG) jomā un pilnveidojām savas iemaņas finanšu noziegumu novēršanā. Mēs ieviesām pārskatītus kredītriska modeļus, kas uzlabo mūsu riska diferenciacijas un prognozēšanas spējas, un sagatavo mūsu riska darījumus novērtēšanai, izmantojot progresīvu un uz iekšējiem reitingiem balstītu pieeju vidējā termiņā, nevis standartizēto pieeju, ko izmantojam pašreiz. Mēs saskaņojām mūsu vides, sociālās atbildības un pārvaldības mērķus, atjauninājām mūsu ilgtspējas politiku un ESG kredītriska novērtēšanas vadlīnijas, un uzsākām ilgtspējas apmācības saviem darbiniekiem. Lai palīdzētu sasniegt mērķus, mēs nedefinējām savu vides, sociālās atbildības un pārvaldības datu pārvaldību, veicām pirmo ESG novērtējumu ieinteresēto pušu vidū, kā arī pievienojāmies Finanšu nozares partnerībai oglekļa uzskaitē. Šogad mēs publicēsim savu pirmo ilgtspējas ziņojumu. Augustā Baltijas valstu uzraudzības iestādes publicēja 2020. gadā veikto kārtējo noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas pārbaudes rezultātus. Mēs jau esam ieviesuši daudzus nepieciešamos uzlabojumus un veiksīm pārējās darbības saskaņā ar mūsu iesniegtajiem plāniem.

Lai gan Covid-19, augošās cenu inflācijas un iebrukuma Ukrainā sekas ir tuvākā laika izaicinājumi, mūsu ceļš nākamajam gadam ir skaidrs. Atbalstot savus klientus, darbiniekus un sabiedrību, kam sniedzam pakalpojumus, mēs balstāmies uz trīs prioritātēm. Pirmkārt, veikt vairāk darījumu apkalpojot lielāku klientu skaitu, īpaši izsniedzot finansējumu hipotekārājā un patēriņa kredīvēšanā, kā arī palielināt izsniegtā finansējuma apmēru maziem un vidējiem uzņēmumiem, paplašināt mūsu produktu piedāvājuma klāstu un uzlabot klientu pieredzi. Otrkārt, palielināt mūsu efektivitāti un uzlabot mūsu IT darbības. Un, treškārt, veidot mūsu unikālo organizācijas kultūru. Mēs saglabāsim savu spēcīgo finanšu stāvokli, veiksīm piesardzīgu riska pārvaldību un pildīsim mūsu plašos pienākumus, vienlaikus konstruktīvi sadarbojoties ar regulatoriem.

Es ceru, ka Luminor veiks vairāk darījumu un veiks tos efektīvāk lielākam privātpersonu un uzņēmumu skaitam mūsu vietējos tirgos Igaunijā, Latvijā un Lietuvā.

MĒS ESAM LUMINOR

Mēs esam vadošā neatkarīgā banka Baltijas reģionā un nodrošinām pakalpojumus privātpersonām, uzņēmumiem un organizācijām Igaunijā, Latvijā un Lietuvā. Tāpat kā mūsu tirgi – Igaunijā, Latvijā un Lietuvā – mēs esam jauni, dinamiski un orientēti uz nākotni.

Kopš neatkarības atjaunošanas pagājušā gadsimta 90. gadu sākumā Baltijas valstīs notika pārmaiņas, un plānveida tautsaimniecību nomainīja stabila demokrātija. Visas trīs valstis ir gan NATO, gan Eiropas Savienības dalībvalstis, un tās ir ieviesušas eiro. Kopš 2000. gada IKP uz vienu iedzīvotāju tajās ir divkāršojies, tomēr tas ir tikai 80% no ES dalībvalstu vidējā rādītāja. Tam būtu jāveicina pastāvīga izaugsme, kas pārsniedz ES vidējo rādītāju. Valdības ir īstenojušas konservatīvu fiskālo politiku. 2020. gadā valsts parāds bija 36,3% no IKP jeb mazāk par pusi no ES vidējā rādītāja 90,1%. Galvenie eksporta tirgi ārpus reģiona ir pārēja ES dalībvalstis, ASV un Apvienotā Karaliste. Tikmēr eksports uz Krieviju ir samazinājies, un tā līmenis ir zems. Piemēram, vietējās izcelsmes preču eksports uz Krieviju 2021. gadā bija ap 1% no IKP.

Šo trīs valstu kopējais iedzīvotāju skaits, ap 6 miljoniem, ir līdzīgs kā citās Ziemeļvalstīs, piemēram, Dānijā, Somijā vai Norvēģijā. Tāpat kā kaimiņvalstis, arī Baltijas valstis augstu vērtē atvērtību un brīvību. *Transparency International* 2021. gada korupcijas uztveres indeksā visas Baltijas valstis ierindoja 180 pasaules valstu saraksta pirmajā ceturtdaļā ar vidējo punktu skaitu 64,6, tieši aiz ASV ar 67 punktiem, krietni apsteidzot CAE valstis.

Baltijas banku tirgū valda konkurence, taču tas ir ienesīgs. Mēs esam trešā lielākā banka ar 17% tirgus daļu kredītēšanā. Mēs konkurējam ar divām Zviedrijas bankām, kuras darbojas visā reģionā, kā arī ar mazākām vietējām bankām katrā valstī. Kredītēšanas apjomi reģionā pēdējos gados ir pieauguši, tikai nedaudz samazinoties 2020. gadā, taču zemās privātās parādaisības dod iespēju turpmākam kredītēšanas pieaugumam. Hipotēku tirgus daļa nav liela.

Luminor tika izveidota 2017. gadā, apvienojot DNB un Nordea darbības Baltijas valstīs, lai apkalpotu šo dinamisko ekonomiku finanšu vajadzības. Mēs pārvaldām savu biznesu pa klientu segmentiem – privātpersonu pakalpojumi un korporatīvie pakalpojumi – Baltijas mērogā no mūsu galvenā biroja Igaunijā un filiālēm Latvijā un Lietuvā. Mūsu meitas uzņēmumi sniedz līzinga pakalpojumus, pārvalda pensiju fondus un veic citas specializētas darbības. Mēs darbojamies tikai Baltijas valstīs, 98,5% no mūsu kopējiem noguldījumiem ir veikusi ES rezidenti.

Mums ir stabila pārvaldības struktūra, un mēs tiecamies rīkoties saskaņā ar augstākajiem uzvedības standartiem. Mūsu padome, kurai nav izpildvaras, pārrauga izpildvaras institūciju valdi. Padomes locekļus ieceļ no Luminor Bank mātesuzņēmuma Luminor Holding akcionāru izvirzītajiem kandidātiem. Starp valdes locekļiem ir vadītāji, kuriem ir lokāla un starptautiska darba pieredze.

Mūsu darbību regulē Eiropas Centrālā banka (ECB). Pagājušā gada jūlijā ECB sadarbībā ar Igaunijas Finanšu uzraudzības un noregulējuma iestādi pabeidza mūsu visaptverošo novērtējumu. Visaptverošā novērtējuma rezultāti bija iepriecinoši un apstiprināja mūsu noturību, stabilo aktīvu kvalitāti un kapitalizāciju.

Mums nav pieņemami finanšu noziegumi. Lai novērstu, atklātu un ziņotu par jebkādiem iespējamiem finanšu noziegumiem, mums ir zema riska apetīte, esam izveidojuši mūsu darbības atbilstības kultūru un pilnveidojuši savas iemaņas. Mēs cieši sadarbojamies ar valdībām un uzraugiem, un izmantojam to, lai pilnveidotu mūsu sistēmas un procesus, uzlabotu mūsu efektivitāti.

Mēs izveidojam neatkarīgu banku laikposmā no 2017. gada līdz 2020. gadam. Proti, mēs apvienojām 6 bankas vienā un izveidojam savu galveno mītni Igaunijas galvaspilsētā Tallinā. Mēs izveidojam savas IT sistēmas no mūsu dibinātājiem un atmaksājām viņiem 4 miljardus eiro. Turklāt šajā laikposmā mēs uz pusi samazinājām ienākumus nenesošo aizdevumu rādītāju. Mēs esam panākuši līdera pozīcijas Baltijas kapitāla tirgos. 2019. gadā Blackstone pārvaldītie fondi iegādājās 60,1% Luminor Holding, savukārt DNB un Nordea bankas katra paturēja mazākuma līdzdalību. 2021. gadā Blackstone pārvaldītie fondi palielināja savu līdzdalību līdz apmēram 68%, iegādājoties papildu akcijas no Nordea.

Mums ir labi priekšnoteikumi izaugsmei. Mūsu biznesa modelis ir vienkāršs – mēs esam banka, kas sniedz privātpersonu un korporatīvos pakalpojumus, un mūsu bizness ir sabalansēts pēc klientu veida, pēc līdzekļu avotiem un to izlietojuma, kā arī pēc valsts. Mūs var viegli saprast, mūsu lielākais aktīvs, aizdevumi klientiem, veido trīs ceturtdaļas no mūsu bilances. Šos aizdevumus finansē no klientu noguldījumiem. Mēs esam labi kapitalizēta banka ar kapitāla rādītājiem, kas pārsniedz 20% no riska darījumu summas, ko mēs mērām pēc standartizētas pieejas.

MĒS IETVERAM VIDES, SOCIĀLOS UN PĀRVALDĪBAS (ESG) ASPEKTUS SAVĀ STRATĒGIJĀ

Mums ir trīs stratēģiskās prioritātes nākamajam gadam. Pirmkārt, sniegt vairāk pakalpojumu lielākam klientu skaitam, īpaši hipotekārās un patēriņa kredītēšanas jomā, izsniegt vairāk finansējuma maziem un vidējiem uzņēmumiem, kā arī paplašināt mūsu produktu piedāvājuma klāstu un uzlabot klientu pieredzi. Otrkārt, palielināt mūsu efektivitāti un uzlabot IT darbību. Un, treškārt, veidot mūsu unikālo organizācijas kultūru. Mēs saglabāsim savu spēcīgo finanšu stāvokli, veiksīm piesardzīgu riska pārvaldību un pildīsim savas plašās saistības.

Mēs apzināmies, ka mūsu uzņēmējdarbības ilgtspēja ir nesaraujami saistīta ar apkārtējās pasaules ilgtspēju. Mēs nebūsim veiksmīgi pasaulē, kura nav izdevusies. Sakarā ar pieaugošajiem ekstremālajiem laikapstākļiem, kā arī mainīgajām tehnoloģijām, noteikumiem un klientu pieprasījumam, mūsu uzņēmējdarbības vide mainās. Mēs pielāgosimies un palīdzēsim pielāgoties arī saviem klientiem.

Mēs esam apņēmušies vadīt savu biznesu atbildīgi, ilgtspējīgi un ar rūpību. Lai to paveiktu, mēs noteiksim mērķus, kuriem būs pozitīva ietekme uz vidi un sabiedrību, kurām mēs sniedzam pakalpojumus, kā arī ziņosim par paveikto. Mēs esam apņēmības pilni ietvert ar ESG saistītus apsvērumus un analizēt ar vidi, sociālo atbildību un pārvaldību saistītos riskus, organizējot mūsu biznesa modeli, riska pārvaldības sistēmu, ieguldīšanas lēmumus un finansēšanas darbības. Mēs esam izstrādājuši stratēģiju, kas ietver laika grafiku un aktivitātes mūsu ilgtspējas politikas īstenošanai.

Mēs izvīzījām mērķus 2021. gadā, lai radītu pozitīvu ietekmi uz vidi un kopienām, kurām mēs sniedzam pakalpojumus, un nodrošinām atbilstību attiecīgajiem tiesību aktiem un noteikumiem. Turklāt mūsu mērķis ir atbalstīt klientus ceļā uz noturību pret klimata pārmaiņām un palīdzēt nodrošināt, lai tiem mūsu sabiedrības locekļiem, kuri ir visvairāk pakļauti klimata, sociālajiem vai pārvaldības riskiem, būtu plāns un stratēģija, kā turpināt virzību uz ilgtspējīgu nākotni.

Mūsu atjauninātajā ilgtspējas stratēģijā ir trīs galvenie elementi: būt atbildīgiem – attiecībā uz rīcību, patēriņu un atkritumiem – un būt CO₂ neitrāliem mūsu pašu darbībās. Atbalstīt pāreju uz ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni. Un risināt vietējās Baltijas problēmas, tostarp darbinieku labklājību, daudzveidību un iekļaušanu un izmērāmu sabiedrības iesaistīšanos. Lai īstenotu savu stratēģiju, 2022. gadā mēs turpināsim izstrādāt galveno darbības rādītāju un galveno riska rādītāju kopumu.

MĒS IEGĀDĀJAMIES MAKSEKESKUS

2022. gada 31. janvārī mēs parakstījām līgumu par Maksekesskus 99% daļu iegādi. Maksekesskus ir vadošais e-komercijas maksājumu pakalpojumu sniedzējs Baltijas reģionā. Minētā iegāde ir saskaņā ar mūsu stratēģiskajiem mērķiem un veicinās mūsu digitālo transformāciju, kā arī stiprinās mūsu klātbūtni strauji augošajā e-komercijas maksājumu tirgū.

Maksekesskus nodrošina visaptverošus e-komercijas maksājumus, piedāvājot e-tirgotājiem un viņu klientiem drošus, ērtus maksājumu risinājumus un ar e-komerciju saistītus pakalpojumus. Kopš tā dibināšanas 2012. gadā tas ir kļuvis par lielāko maksājumu pakalpojumu sniedzēju Igaunijā ar 2600 aktīviem tirgotājiem. Latvijā un Lietuvā to izmanto nedaudz mazāk nekā 500 aktīvu tirgotāju, tas ir izaicinājums vēsturiskajiem pakalpojumu sniedzējiem.

Minētā iegāde sniedz mums piekļuvi strauji augošajam e-komercijas maksājumu tirgum un uzlabo mūsu piedāvājumu risinājumus maziem un vidējiem uzņēmumiem Igaunijā. Turklāt tas ir apliecinājums mūsu apņēmībai nodrošināt klientiem digitālos risinājumus ar pievienoto vērtību. Minētā iegāde ļaus Maksekesskus arī būtiski paātrināt tā paplašināšanos ārpus Igaunijas, piesaistot mūsu tīklu un klientu bāzi Latvijā un Lietuvā. Mēs saglabāsim Maksekesskus kā atsevišķu struktūrvienību, un Maksekesskus izpilddirektors Arts Lukass (*Art Lukas*) paliks savā pašreizējā amatā, lai vadītu uzņēmumu nākamajā izaugsmes posmā.

Šim darījumam ir jāsaņem gan Igaunijas Finanšu uzraudzības un noregulējuma iestādes, gan Igaunijas Konkurences iestādes apstiprinājums. Paredzams, ka darījums noslēgsies tuvāko mēnešu laikā.

Saturs

ĪSUMĀ	2
VADĪBAS ZIŅOJUMS	8
KONSOLIDĒTIE FINANŠU PĀRSKATI PAR GADU, KAS NOSLĒDZĀS 2021. GADA 31. DECEMBRĪ	28
Konolidētais peļņas vai zaudējumu un citu visaptverošo ienākumu pārskats par gadu, kas noslēdzās 2020. gada 31. decembrī.....	28
Konolidētais finanšu stāvokļa pārskats 2021. gada 31. decembrī.....	29
Konsolidētais kapitāla rezervju izmaiņu pārskats par gadu, kas noslēdzās 2021. gada 31. decembrī.....	30
Konsolidētais naudas plūsmas pārskats par gadu, kas noslēdzās 2021. gada 31. decembrī.....	31
KONSOLIDĒTO FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI	32
1. Nozīmīgākās uzskaites politikas.....	32
2. Būtiskas grāmatvedības aplēses un pieņēmumi.....	45
3. Jaunu un/vai grozītu SFPS un starptautisko finanšu pārskatu interpretācijas komitejas (SFPIK) interpretāciju piemērošana..	49
4. Risku vadības pamatprincipi.....	51
5. Neto procentu un tamlīdzīgi ienākumi.....	70
6. Neto komisijas naudas ienākumi.....	71
7. Neto finanšu ienākumi.....	72
8. Citi saimnieciskās darbības izdevumi.....	72
9. Algas un citi personāla izdevumi.....	73
10. Pārējie administrācijas izdevumi.....	73
11. Kase un prasības pret centrālajām bankām.....	73
12. Aizdevumi klientiem.....	74
13. Parāda vērtspapīri.....	87
14. Ieguldījumi asociētajās un meitas sabiedrībās.....	88
15. Nemateriālie ieguldījumi.....	89
16. Pamatlīdzekļi un aktīvu lietošanas tiesības.....	90
17. Pārējie aktīvi.....	91
18. Klientu noguldījumi.....	91
19. Emitētie parāda vērtspapīri.....	91
20. Pārējās saistības.....	92
21. Uzkrājumi.....	93
22. Emitētais kapitāls.....	94
23. Atvasinātie finanšu instrumenti.....	95
24. Ienākuma nodoklis.....	96
25. Iespējamās saistības.....	96
26. Finanšu aktīvu un saistību ieskaitīšana.....	97
27. Finanšu aktīvu un saistību patiesā vērtība.....	98
28. Saistītās puses.....	100
29. Informācijas sniegšana pa segmentiem.....	101
30. Informācijas sniegšana pa valstīm.....	102
31. Nozīmīgi notikumi pēc pārskata perioda.....	102
32. Luminor Bank AS atsevišķie finanšu pārskati.....	103
PEĻŅAS SADALES PIEDĀVĀJUMS	114
VALDES LOCEKĻU PARAKSTI 2021. GADA PĀRSKATAM	114
IZMANTOTIE TERMINI	115
KONTAKTINFORMĀCIJA	116

Šis gada pārskats ir sagatavots saskaņā ar Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS), kuri apstiprināti Eiropas Savienībā, un Igaunijas tiesību aktiem. "Luminor Bank", "mēs", "mēs" un "mūsu" attiecas uz Luminor Bank AS kopā ar tās meitas uzņēmumiem. Abreviatūras "€m" un "€bn" nozīmē attiecīgi miljonus un miljardus (tūkstošus miljonu) eiro. Koeficientu, kurus izmantojam, lai izmēritu un izskaidrotu mūsu veiktspēju un stāvokli, Definīcijas ir ietvertas Vārdnīcā.

VADĪBAS ZIŅOJUMS

Finanšu darbības rezultāti

Peļņas vai zaudējumu aprēķina kopsavilkums, €m	2020	2021
Neto procentu un līdzīgi ienākumi	226.9	239.2
Neto komisijas naudas ienākumi	73.6	78.5
Neto pārējie pamatdarbības ienākumi	27.7	11.2
Kopā pamatdarbības ienākumi	328.2	328.9
Kopā pamatdarbības izdevumi	-275.4	-262.8
Peļņa no līdzdalības daļas asociētajos uzņēmumos	1.0	1.8
Uzkrājumi kredītzaudējumiem	-17.6	14.8
Pārējie ar pamatdarbību nesaistīti izdevumi	-0.4	-0.3
Peļņa pirms nodokļiem	35.8	82.4
Nodokļi	-2.7	-7.7
Perioda peļņa	33.1	74.7
Izdevumu/ienākumu attiecības rādītājs, %	83.9	79.9
Izdevumu/ienākumu attiecības rādītājs, izņemot ārkārtas izmaksas, %	52.7	56.5

2021. gadā peļņa sasniedza 74,7 miljonus eiro, kas ir divreiz vairāk nekā 2020. gadā. Neto procentu un komisijas naudas ienākumi palielinājās par 17,2 miljoniem eiro, savukārt kopējie darbības izdevumi samazinājās par 12,6 miljoniem eiro.

Kopējie pamatdarbības ieņēmumi salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu praktiski nav mainījušies.

Neto procentu ienākumi palielinājās par 12,3 miljoniem eiro jeb 5,4 %. Neraugoties uz lielākiem kreditēšanas apjomiem, procentu ienākumi samazinājās par 7,3 miljoniem eiro, jo saglabājās spiediens uz aizdevumu procentu likmēm. Procentu izdevumi samazinājās par 19,6 miljoniem eiro, samazinoties noguldījumu procentiem, un, sākot ar 2. ceturksni, mums vairs nebija jāveic saistību maksa par mūsu bijušo mātes banku piešķirtajām kredītlīnijām.

Neto komisijas naudas ienākumi pieauga par 4,9 miljoniem eiro jeb 6,7 %, ko veicināja komisiju ienākumu pieaugums vairākiem pamatproduktiem, īpaši karšu, bankas ikdienas pakalpojumu, ieguldījumu un pensiju jomā, ko daļēji veicināja aktivitātes kāpums salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu.

Pārējie neto pamatdarbības ienākumi samazinājās par 16,5 miljoniem eiro, ko noteica mazāki neto citi finanšu ienākumi, jo ienākumi, kas gūti 2020. gadā no būtiskas, pozitīvas valdības obligāciju un VISA akciju pārvērtēšanas, neatkārtojās, kā arī palielinājās mūsu iemaksas Vienotajā neregulējuma fondā. Saistībā ar mūsu sintētiskās vērtspapīrošanas darījumu sākām arī veikt uzkrājumus garantijas maksājumiem Eiropas Investīciju bankai un Eiropas Investīciju fondam.

Kopējie pamatdarbības izdevumi samazinājās par 12,6 miljoniem eiro jeb par 4,6 %, jo mēs turpinājām koncentrēties uz savas darbības efektivitātes uzlabošanu. Ārkārtas izmaksas samazinājās par 25,8 miljoniem eiro jeb 25,1 % līdz 76,8 miljoniem eiro. Neskatoties uz izmaksu samazināšanos, mēs turpinājām veikt būtiskas investīcijas IT darbībā, kredītriska analizē un uzņēmējdarbības attīstībā.

Šajā gadā mēs reversējām neto uzkrājumus kredītzaudējumiem 14,8 miljonu eiro apmērā. Pērn uzkrājumi kredītzaudējumiem bija 17,6 miljoni eiro. Sīkāku informāciju par to skatiet zemāk – sadaļā "Aktīvu kvalitāte". Palielinoties peļņai pirms nodokļu nomaksas, nodokļu izdevumi pieauga par 5 miljoniem eiro. Mēs nodrošinājām pašu kapitāla atdevi 4,6% apmērā salīdzinājumā ar 2,0% pagājušajā gadā. Neņemot vērā ārkārtas izmaksas, pašu kapitāla atdeve bija attiecīgi 8,7 % un 7,3 %.

Privātpersonu pakalpojumi

Finanšu rezultāti, €m	2020	2021
Neto procentu ienākumi	114.2	110.2
Pārējie neto ienākumi	56.2	60.3
Kopā pamatdarbības ienākumi	170.4	170.5
Kopā pamatdarbības izdevumi	-173.7	-170.3
Uzkrājumi kredītaudējumiem	5.4	11.6
Pārējie ar pamatdarbību nesaistīti izdevumi	0.1	-0.1
Peļņa pirms nodokļiem	2.2	11.7
Izdevumu /ienākumu attiecības rādītājs, %	101.9	99.9
Izdevumu/ienākumu attiecības rādītājs, izņemot ārkārtas izmaksas, %	62.0	69.7

Atlikums, €m	2020. gada 31. decembrī	2021. gada 31. decembrī
Aizdevumi klientiem (izņemot uzkrājumus un uzkrātos procentus)	5,251.8	5,436.5
Klientu noguldījumi	5,743.1	6,066.3

Saskaņā ar mūsu stratēģiju 2021. gadā privātā sektora pakalpojumi bija vērsti uz trīs galvenajām jomām:

- palielināt kredītēšanu, īpaši hipotekārajā kredītēšanā;
- uzlabot klientu apmierinātību;
- palielināt klientu skaitu.

Ņemot vērā augošo hipotekāro kredītēšanas tirgu, 2021. gadā mēs divkāršojām jaunnoslēgto darījumu apjomu, salīdzinot ar 2020. gadu. Novembrī sasniedzām augstāko jaunās pārdošanas mēneša apjomu, kas palīdzēja palielināt mūsu tirgus daļu par pieciem procentpunktiem gada laikā. Pieprasījums pēc hipotekārajiem kredītiem atgūvās no Covid-19 ietekmes gada sākumā, un gada laikā palielinājās arī no jauna izsniegto nenodrošināto aizņēmumu apjoms. Mēs gandrīz divkāršojām no jauna izsniegto patēriņa kredītu apjomus, salīdzinot ar iepriekšējā gada rādītājiem un salīdzinot ar gandrīz 20% pieaugumu tirgū. Konkurence hipotekārajā un patēriņa kredītēšanā joprojām ir sīva.

Mēs veicām vairākas lietas, lai uzlabotu mūsu klientu pieredzi. Mēs konsolidējām pakalpojumu izplatīšanas kanālus un vienkāršojām procesus, pārveidojām digitālo struktūru un pieteikuma formas, uzsākām elektronisko parakstīšanu un uzlabojām mūsu mājaslapas dizainu un lietotāju pieredzi. Lai palīdzētu klientiem izmantot mūsu pakalpojumus, neskatoties uz Covid-19 ierobežojumiem, mēs paplašinājām savus digitālos kanālus gan privātajiem, gan biznesa klientiem, kā arī ieviesām iespēju kļūt par klientu attālināti.

Mūsu centieni uzlabot klientu pieredzi, bankas pakalpojumu saņemšanā, atspoguļojas augošajā aktīvo klientu bāzē, kas 2021. gada laikā palielinājās par sešiem procentpunktiem. Vēl svarīgāk ir tas, ka mūsu jauniegūtie klienti augstu vērtē Luminor produktus un pakalpojumus, par ko liecina aizvien labāki klientu aptaujas rezultāti. Klienti atsauksmēs īpaši izceļ laipno klientu apkalpošanu un konsultācijās saņemtos risinājumus.

Pilnveidojot mūsu investoru platformas funkcionalitāti, uzlabojot klientu pieredzi un paplašinot pensiju piedāvājumu, aktīvi Private Banking segmentā pieauga par 18%, bet pensiju klientu skaits – par 4%. Mēs ieviesām pasīvi pārvaldītus pensiju fondus, kas orientēti uz ESG prioritātēm. Šie "Ilgtspējīgas nākotnes" fondi iegulda tikai uzņēmumos, kas ir līderi vides, sociālās un pārvaldības faktoru ievērošanā. Tas nozīmē, ka tie ir 8. panta fondi saskaņā ar Ilgtspējīgas finanšu informācijas atklāšanas regulu. Gada beigās mums bija vairāk nekā ceturtdaļmiljons klientu pensiju 2. līmenī un vairāk nekā piecdesmit tūkstoši klientu pensiju 3. līmenī.

Korporatīvie pakalpojumi

Finanšu rezultāti	2020	2021
Neto procentu ienākumi	123.2	125.8
Pārējie neto ienākumi	33.2	35.3
Kopā pamatdarbības ienākumi	156.4	161.1
Kopā pamatdarbības izdevumi	-96.1	-89.9
Uzkrājumi kredītaudējumiem	-24.0	2.5
Pārējie ar pamatdarbību nesaistīti izdevumi	0.1	1.7
Peļņa pirms nodokļiem	36.4	75.4
Izdevumu /ienākumu attiecības rādītājs, %	61.4	55.8
Izdevumu/ienākumu attiecības rādītājs, izņemot ārkārtas izmaksas, %	39.9	40.2
Atlikumi, €m	2020. gada 31. decembrī	2021. gada 31. decembrī
Aizdevumi klientiem (izņemot uzkrājumus un uzkrātos procentus)	4,307.8	4,627.9
Klientu noguldījumi	6,024.8	4,196.8

Saskaņā ar mūsu stratēģiju korporatīvie pakalpojumi 2021. gadā bija vērsti uz trīs galvenajām jomām:

- palielināt kredītēšanas apjomus;
- paplašināt savu ietekmi tirgū;
- būt Baltijas kapitāla tirgu attīstības līderim.

Korporatīvo klientu kredītēšanas apjomi 2021. gadā palielinājās, jo mēs palielinājām savu tirgus un klientu aktivitāti. Covid-19 ierobežojumu dēļ gada sākumā pieprasījums pēc kredītiem bija mērens, bet pēc tam pieauga gan klientu segmentos, gan tautsaimniecības nozarēs, īpaši komerciālā nekustamā īpašuma, lauksaimniecības, vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības, kā arī apstrādes rūpniecībā. Klientiem izsniegto kredītu apjoms palielinājās, pateicoties rekordlielam jaunu noteikta termiņa kredītu un līzingu apjomam, kā arī pieaugošai kredītlīniju un faktoringa izmantošanai. Citu aizdevēju konkurence palielināja spiedienu uz rentabilitātes samazināšanu. Tādējādi mēs novērojām zemākas cenas jaunas kredītēšanas tirgū un maigākus kredīta nosacījumus.

Mēs veicinājām savu organisko izaugsmi ar divu Danske Bank kredītportfeļu iegādi: biznesa kredītu, līzingu un garantiju līgumu portfeli Latvijā 32 miljonu eiro apjomā un biznesa portfeli Lietuvā – 39 miljonu eiro 4. ceturksnī. Tāpat no Nordea bankas pārņēmām 67 miljonu eiro Latvijas biznesa kredītu portfeli un 51 miljonu eiro biznesa aizdevumu portfeli Lietuvā. Līzingu apjoms, jo īpaši transporta un lauksaimniecības nozarē, palielinājās, tāpat MVU segmenta kredītēšana palielinājās, pateicoties Eiropas Investīciju bankas un Eiropas Investīciju fonda garantiju programmas atbalstam, ko uzsākām pirmajā ceturksnī. Tā rezultātā mēs palielinājām savu līzingu segmenta daļu.

Mēs bijām Baltijas kapitāla tirgu notikumu priekšgalā kā vadošais Baltijas korporatīvo obligāciju parakstītājs 2021. gadā. Mēs organizējām pirmo īstermiņa parāda vērtspapīru programmu un pārdevām pirmo īstermiņa parāda vērtspapīru Baltijā lielam korporatīvajam klientam, īstenojot pārnacionālu iniciatīvu reģionālā īstermiņa parāda vērtspapīru tirgus attīstībai. Mēs vadījām pirmo starptautisko obligāciju emisiju no nekustamo īpašumu sektora Baltijas valstīs, bijām vienīgais organizētājs diviem valsts un finanšu sektora pirmreizējiem emitentiem, kā arī vadījām divas atklāšanas zaļās obligācijas mūsu lielajiem korporatīvajiem klientiem.

2021. gadā mēs gatavojāmies semināru sērijai, lai diskutētu par dažādiem aktuāliem un klientiem būtiskiem klimata ietekmes aspektiem, tostarp par siltumnīcefekta gāzu uzskaites metodoloģiju, kā arī klimata ietekmes novērtējuma un mērķu noteikšanas praktiskajiem aspektiem. Semināri sāksies 2022. gada sākumā, un tie atbalstīs mūsu klientus un nodrošinās, ka uzņēmumiem, kas pakļauti augsta līmeņa klimata riskam, ir izstrādāts plāns un stratēģija, lai nodrošinātu to noturību, kā arī lai tie būtu gatavi ievērot regulatora papildu prasības.

Finanšu stāvoklis

Kopsavilkuma bilance, €m	2020. gada 31. decembrī	2021. gada 31. decembrī
Nauda un atlikumi centrālajās bankās	4,926.5	2,494.2
Parāda vērtspapīri	284.3	608.2
Aizdevumi klientiem	9,430.8	9,946.7
Pārējie aktīvi	282.5	267.7
Kopā aktīvi	14,924.1	13,316.8
Klientu noguldījumi	11,821.7	10,305.4
Emitētie parāda vērtspapīri	1,201.2	1,163.6
Pārējās saistības	236.0	299.0
Pašu kapitāls	1,665.2	1,548.8
Kopā pašu kapitāls un saistības	14,924.1	13,316.8

Klientiem izsniegto kredītu apjoms gada laikā pieauga par 5%, savukārt mūsu kopējais bilances apjoms samazinājās par 11%, jo samazinājām to noguldījumu apjomus, kas veidoja likviditātes līmeņa pārsniegumu. Gada beigās klientiem izsniegtie aizdevumi veidoja trīs ceturtdaļas no kopējiem aktīviem, kas ir par desmit procentpunktiem vairāk nekā iepriekšējā gada beigās.

Klientiem izsniegto kredītu apjoms pieauga par 515,9 miljoniem eiro, palielinoties finansēšanas apjomiem gan biznesa klientiem, gan privātpersonām. Par 323,9 miljoniem eiro palielinājām arī savu parāda vērtspapīru portfeli, kas ir ieguldīts zema riska parāda obligācijās un gandrīz pilnībā piemērots kā nodrošinājums ECB. Tādejādi mēs samazinājām naudas un kontu atlikumus centrālajās bankās, vienlaikus saglabājot spēcīgu likviditātes pozīciju.

Klientu noguldījumu apjoms samazinājās par 1516,3 miljoniem eiro, jo lielo uzņēmumu un valsts sektora klientu liela apjoma noguldījumiem tika piemērotas negatīvas procentu likmes un samazinājām noguldījumu bāzes koncentrāciju. Šī neto samazinājuma ietvaros fizisko personu noguldījumi palielinājās par 279,2 miljoniem eiro. Emitēto parāda vērtspapīru apjoms nedaudz samazinājās. Mēs emitējām 300 miljonu eiro augstākās prioritātes priekšrocību obligāciju ar visu laiku zemāko iespējamo likmi un vienlaicīgi atpirkām esošos vērtspapīrus 228,5 miljonus eiro apmērā. Mēs atmaksājām nesamaksāto nominālvērtību 99,2 miljonu eiro apmērā par pirmās kārtas obligācijām, kurām bija iestāties dzēšanas termiņš.

Pašu kapitāls samazinājās par 116,4 miljoniem eiro, ko galvenokārt noteica dividenžu izmaksa 190 miljonu eiro apmērā decembrī, ko daļēji kompensēja perioda neto peļņa. Kā sākotnēji vienojās Blackstone un Nordea, pēc dividenžu izmaksas Blackstone pārvaldīja līdzekļus, kuri bija iegādāti no Nordea – apmēram 8% no mūsu mātes uzņēmuma, Luminor Holding AS, akciju kapitāla. Pēc šā darījuma Blackstone pārvaldītajiem fondiem pieder aptuveni 68% Luminor Holding, DNB pieder 19,95% un Nordea – atlikušie.

Mēs saņēmām no Igaunijas Finanšu uzraudzības un neregulējuma iestādes pārskatītu minimālo prasību pašu kapitālam un attiecināmajām saistībām (MREL). No 2022. gada 1. janvāra mūsu MREL prasības ir 22,42% no mūsu riska darījumu summām (REA) un 5,91% – no mūsu sviras rādītāja riska. Mēs nesaņēmām nekādu pakļautības prasību. Tā kā pašu kapitāls, ko izmantojam, lai izpildītu mūsu kombinētās likviditātes rezerves prasības (CBR) 4,5% apmērā, nav pieskaitāms pie MREL prasības izpildes, mūsu jaunā kopējā MREL prasība ir 26,92%. 2021. gada 31. decembrī mūsu MREL prasībai atbilstošie vērtspapīri bija 29,05% no REA un 14,56% no mūsu sviras rādītāja riska.

Moody's Investors Service paaugstināja mūsu ilgtermiņa noguldījumu reitingu no Baa1 uz A3 un to ilgtermiņa augstākās prioritātes reitingu no Baa2 uz Baa1. Pēc kā kredītaģentūra Moody's mainīja reitinga prognozi uz stabili. Kredītaģentūra skaidroja, ka galvenie reitinga paaugstināšanas iemesli bija bankas paaugstinātā maksātspēja ar labāku aktīvu risku, stabili kapitāla bāzi un peļņu no kredīšanas apjomu palielinājuma, kas veicinās ilgtermiņa ieņēmumu pieaugumu.

Kapitāls un likviditāte

Kapitāls, €m	2020. gada 31. decembrī	2021. gada 31. decembrī
Pašu kapitāls	1,665.2	1,548.8
Regulatīvās korekcijas	-78.5	-118.6
Prudenciālie filtri	-0.3	-0.4
Pamatkapitāls 1. līmenis	1,586.4	1,429.8
Kreditriskā summas	6,375.2	6,307.2
Operacionālā riskā summas	673.6	648.8
Citas riskā darījumu summas	37.5	31.7
Riska summas kopā	7,086.3	6,987.7
Pirmā līmeņa kapitāla rādītājs (CET1), %	22.4	20.5
Sviras rādītājs, %	10.2	10.3

Mums ir augsts kapitalizācijas līmenis ar kapitālu, kas pilnībā sastāv no 1. līmeņa pamata kapitāla (CET1). Mūsu CET1, 1. līmeņa un kopējā kapitāla rādītāji gada laikā samazinājās par gandrīz 2%, kad mēs samazinājām gan pašu kapitālu, gan REA. CET1 samazinājumu galvenokārt noteica dividenžu izmaksa 190 miljonu eiro apmērā decembrī. REA, kuru mēs novērtējam, izmantojot standartizētu pieeju, samazinājās, jo klientiem izsniegto kredītu palielinājumu vairāk nekā kompensēja decembrī notikušā sintētiskās pārvēršanas vērtspapīros darījuma ietekme uz daļu no uzņēmumu aizdevumu portfeļa. Kapitāla aprēķinā nav ietverta 2021. gada nesadalītā peļņa. Ja 2021. gada nesadalītā peļņa būtu ietverta, tad mūsu CET1 rādītājs palielinātos līdz 21,5%.

Mūsu kapitāla rādītāji vēl joprojām ir krietni virs mūsu regulatoru noteiktajām minimālajām kapitāla prasībām, saskaņā ar kurām no 2022. gada 1. marta CET1 rādītājam ir jābūt lielākam par 10,24%, pirmā līmeņa rādītājam virs 12,2% un kopējā kapitāla rādītājam ir lielākam par 14,7%. Šīs prasības ietver 2. līmeņa papildu pašu kapitāla prasību 2,2% apmērā. Mēs pārskatījām savas iekšēji noteiktās kapitāla prasības un secinājām, ka no 2022. gada 1. marta mūsu limiti CET1, 1. līmeņa un kopējā kapitāla rādītājiem būs attiecīgi 12,94%, 14,9% un 17,4% no REA. Minētie limiti ietver 2. līmeņa vadlīnijas un pārvaldības rezerves. Mēs turpinām novērtēt 2. līmeņa kapitāla vērtību, lai nākotnē uzlabotu mūsu kapitāla resursu efektivitāti.

%	2020. gada 31. decembrī	2021. gada 31. decembrī
Likviditātes koeficients	197.2	137.3
Neto stabilā finansējuma attiecība	159.0	140.8

Mūsu strukturālais likviditātes risks ir konservatīvs un sabalansēts. Likviditātes koeficients (LCR), kuram ir jābūt vismaz 100%, ir viens no rādītājiem, kuru mēs izmantojam sava riska novērtēšanai. Mūsu LCR samazinājās, jo samazinājām mūsu noguldītāju koncentrāciju. Tādējādi likviditātes pozīcija kļuva optimālāka un stabilāka. Likviditātes rezervi veido skaidra nauda un likvidi centrālajai bankai atbilstoši vērtspapīri. Gada laikā mēs izbeidzām mūsu bijušo mātes banku nodrošināto finansējuma kredītlīniju. Šai kredītlīnijai piešķirtais nodrošinājums tika atbrīvots.

Ilgtermiņa likviditātes risku novērtē, izmantojot neto stabilā finansējuma koeficientu (NSFR), kam jābūt vismaz 100%. Koeficienta samazināšanās gada laikā noteica pieejamā stabilā finansējuma samazināšanās, ko izraisīja noguldījumu apjoma samazināšanās, un nepieciešamā stabilā finansējuma pieaugums, ko noteica mūsu kredītportfeļa pieaugums.

Aktīvu kvalitāte

Aizdevumi klientiem, €m	2020. gada 31. decembrī	2021. gada 31. decembrī
1. posms	7,958.3	8,452.0
2. posms	1,304.0	1,411.0
3. posms	305.4	185.6
Bruto uzskaites vērtība¹	9,567.7	10,048.6
Uzkrājumi kredītzaudējumiem	-136.9	-101.9
Neto uzskaites vērtība	9,430.8	9,946.7
Ienākumus nenesošo aizdevumu īpatsvars, %	3.2	1.8

¹ POCI aizdevumus iedala 2. un 3. posmā

2021. gadā mūsu klientiem izsniegto kredītu portfeļa kvalitāte uzlabojās, un gada beigās ienākumus nenesošo aizdevumu attiecība pret bruto aizdevumiem bija 1,8% jeb visu laiku viszemākajā līmenī. Turpinoties Covid-19 izplatībai, kredītzaudējumu perspektīva joprojām ir neskaidra.

Covid-19 negatīvās sekas uz mūsu kredītu kvalitāti līdz šim ir bijušas ierobežotas. Ietekme uz dažām nozarēm un klientiem ir bijusi negatīva, bet citas nozares līdz šim gandrīz nav bijušas ietekmētas. Visvairāk ietekmi izjūtas izmitināšanas, ēdināšanas, tūrisma un aviācijas nozares. Riska darījumi šajās nozarēs ir 0,5% no mūsu kopējiem neto aizdevumiem klientiem, un mums gandrīz nav riska darījumu ar aviācijas nozares uzņēmumiem. Esam klasificējuši nedaudz vairāk nekā vienu piekto daļu no mūsu neto riska darījumiem šajās ietekmētajās nozarēs kā 3. posmu.

Kopējais portfelis, kuru modificējām Covid-19 dēļ, turpina uzrādīt labus rezultātus, un gandrīz visi klienti atgriezušies pie sākotnējiem atmaksas grafikiem. Modificētajam portfelim īstermiņa kavējumi (vairāk nekā 5 dienas) ir lielāki nekā portfelim bez modifikācijām (4,3% pret 1,7%), tomēr starpība starp kavējumiem, kas pārsniedz 30 dienas, ir mazāka (2,0% pret 1,0%). Modificēto kredītu atlikums gada beigās bija 14 miljoni eiro jeb 0,1% no aizdevumiem klientiem.

2. posma riska darījumu apjoms palielinājās par 107 miljoniem eiro, ko galvenokārt noteica ievērojamā kredītriska pieauguma (SICR) korekcijas riska darījumiem, kas iepriekš tika modificēti Covid-19 dēļ. Līdz gada beigām visi joprojām esošie riska darījumi, kas iepriekš tika modificēti Covid-19 dēļ, tika klasificēti kā 2. posms. To daļēji kompensēja riska darījumu pārceļšana no 2. posma uz 1. posmu reitinga uzlabošanās dēļ un to izslēgšanas no pastiprinātas uzraudzības klientu saraksta.

Pēc mērķtiecīgiem centieniem šajā jomā 3. posma aizdevumi samazinājās par 119,8 miljoniem eiro. Ienākumus nenesošo aizdevumu izejošā plūsma bija aptuveni 3 reizes lielāka nekā ienākošā plūsma, kas ļāva sasniegt ienākumus nenesošo aizdevumu apjoma visu laiku viszemāko līmeni. Galvenie šī samazinājuma faktori bija atmaksas, piedziņas darbības, tostarp nodrošinājuma pārdošana, prasījuma tiesību pārdošana, pēc atgūšanas darbībām atlikušo summu norakstīšana un kredītu atvēršana pēc pārbaudes termiņa beigām.

No 101,9 miljonu eiro uzkrājumiem kredītzaudējumiem vērtības samazinājums 56,6 miljonu eiro apmērā bija 3. posma riska darījumiem. 3. posma aizdevumu neto uzskaites vērtība bija 129,0 miljoni eiro, kuri bija nodrošināti ar ķīlu ar patieso vērtību 154,8 miljonu eiro apmērā.

Gada laikā uzkrājumu kredītzaudējumiem samazinājums bija 14,8 miljoni eiro neto, jo uzkrājumu samazinājums pārsniedza uzkrājumu palielinājumu. Uzkrājumu samazinājumu noteica četri galvenie iemesli: vadības korekcijas samazināšanās uz pusi līdz 11,9 miljoniem EUR; atmaksas un izešana no ienākumus nenesošiem riska darījumiem; vienreizējais efekts no mūsu kredītu pārvaldības metodoloģijas saskaņošanas ar jaunajiem noteikumiem; un pārbaudes termiņa beigas fizisko personu aizdevumiem. Uzkrājumu palielinājumu noteica četri galvenie iemesli: atjauninātie makroekonomiskie scenāriji, SICR korekcijas iekļaušana, mainītā metodoloģija kolektīvi novērtētajiem 3. posma riska darījumiem un uzkrājumu apjoma korekcijas dažiem individuāli novērtētajiem 3. posma riska darījumiem. Sīkāka informācija atrodama finanšu pārskatu 4. pielikumā.

Papildu informācija

EKONOMISKĀ VIDE

2021. gadā Baltijas valstu ekonomiku visvairāk ietekmēja Covid-19 izplatība un sekas, un vīrusa ietekmes apkarošanai izmantotie sabiedrības veselības pasākumi un valdības politika ekonomiskās aktivitātes atbalstam. Ekonomiskā aktivitāte un pieprasījums pēc mūsu pakalpojumiem palielinājās visu gadu, samazinoties pirmā ceturkšņa striktajām māsēdes prasībām un sākoties vakcinācijas programmām.

Baltijas valstu ekonomikā notiek izaugsme, taču augstās pirmās nepieciešamības preču, īpaši apkures, izmaksas mazina reālo patēriņu, jo mājsaimniecību iespējas tērēt ne pirmās nepieciešamības precēm ir ierobežotas. Turklāt iebrukuma Ukrainā sekas var izraisīt izaugsmes tempu samazināšanos Baltijas reģionā, lai gan pašlaik ir ļoti grūti novērtēt šādu izaugsmes tempu samazināšanās apmēru un ietekmi. Straujais elektroenerģijas cenu kāpums decembrī Igaunijā un Lietuvā iedzina inflāciju divciparu skaitļos. Tāpēc mēs sagaidām, ka izaugsme 2022. gadā būs mazāka nekā 2021. gadā, jo sevišķi Igaunijā, kur IKP palielināja vienreizīgi faktori.

Decembrī atkal pieauga ar Covid-19 inficēto skaits. Omicron paveids ir lipīgāks, bet mazāk virulents nekā vīrusa iepriekšējie paveidi. Tas ietekmēs ekonomiku, jo, vienlaikus vidēji smagi saslimstot lielam skaitam cilvēku, samazināsies darbinieku pieejamība. Jaunākais paveids ir gan risks, gan cerības zīme, jo imunitātes līmenis pēc šī viļņa, visticamāk, būs augsts.

Paredzams, ka lielākas valsts investīcijas un globālā atveseļošanās 2022. gada otrajā pusē un 2023. gadā pozitīvi ietekmēs Baltijas valstu ekonomiku. Valdības investīcijām būtu jāatbalsta ekonomikas izaugsme, piemēram, Latvijai pieejamie ES fondu resursi gandrīz divkāršojas no 614 miljoniem eiro 2021.gadā līdz 1,175 miljoniem eiro 2022. gadā. Paredzams, ka ieguldījumi rūpniecībā būs lieli, jo tos veicinās jaudas trūkums. Arī mājokļu tirgus ciklam būtu jāķļūst par svarīgu pozitīvo faktoru.

Eksporta prognozes ir labas. Atsevišķos ražošanas sektoros, īpaši kokmateriālu apstrādes nozarē, ir iespējama cenu samazināšanās, savukārt ir sagaidāms, ka ceļojumu pakalpojumu apjoms palielināsies līdz ar Covid-19 ietekmes samazināšanos, un iestāžu pakalpojumi turpinās savu spēcīgo sniegumu. 2021. gada pirmajos trīs ceturkšņos informācijas un telekomunikāciju pakalpojumu eksporta gada pieaugums Igaunijā bija 75%, Latvijā – 13%, Lietuvā – 30%, savukārt uzņēmējdarbības pakalpojumu eksports palielinājās par 23% (Latvija) un 38% (Lietuva), norāda Baltijas valstu centrālās bankas.

Sagaidāms, ka ekonomiku 2022. gadā virzīs patēriņš, taču, iespējams, mazāk nekā varēja gaidīt nesēn, ņemot vērā ārkārtas pandēmijas atbalsta pasākumu pārtraukšanu un ilglietojuma preču pieprasījuma piesātinājumu, kā arī inflāciju, kas īslaicīgi iedzina reālās algas pieaugumu negatīvā teritorijā.

Bezdarbam būtu jāturpina samazināties, un uzņēmumiem var kļūt sarežģītāk atrast darbiniekus. Tallinas, Rīgas un Viļņas darba tirgus ir saspringts, lai gan attālāk no galvaspilsētām joprojām ir neliels atslābums, īpaši Latvijā un Lietuvā, kur nodarbinātības līmenis vīriešiem darbspējīgā vecumā joprojām ir zem ES vidējā līmeņa.

UZŅĒMĒJDARBĪBAS ATTĪSTĪBA

Mēs esam vadošā neatkarīgā banka Baltijā un apkalpojam privātpersonu, uzņēmumu un institūciju finanšu vajadzības visos trīs Baltijas vietējos tirgos. Mēs vadām savu uzņēmējdarbību klientu segmentos – privātpersonu pakalpojumi un korporatīvie pakalpojumi – no mūsu galvenā biroja Igaunijā un filiālēm Latvijā, Lietuvā. Gadumijā mēs uzsākām savas stratēģijas nākamo posmu, liekot vēl lielāku uzsvāru uz klientiem un biznesa izaugsmi. Lai sasniegtu šos mērķus, 2021. gada laikā mēs mainījām organizācijas struktūru, turpinājām pilnveidoties tehnoloģiski un paplašinājām uzņēmējdarbības veikšanas veidu, vienlaicīgi uzlabojot mūsu produktus un pakalpojumus.

Mēs integrējām mūsu Produktu un piedāvājumu nodaļu Privātpersonu pakalpojumu un Korporatīvo pakalpojumu nodaļās, kā arī citās nodaļās, tostarp Finanšu, Juridiskajā un Tehnoloģiju nodaļās. Ar šīm pārmaiņām mēs centāmies palielināt mūsu koncentrēšanos uz klientiem un elastību, kā arī uzlabot sadarbības un procesu efektivitāti, vienlaikus samazinot organizācijas sarežģītību. Par integrāciju tika paziņots otrajā ceturksnī un tā tika pabeigta trešā ceturksņa beigās. Turklāt Operāciju departaments tika iekļauts Tehnoloģiju nodaļā.

Mēs turpinājām pilnveidoties tehnoloģiski. Mūsu prioritāte ir nodrošināt IT stabilitāti, uzlabojot savus pakalpojumus, produktus un veiktspēju. Mūsu uzmanība ir vērsta uz produktu un programmatūras izstrādes iespējām, komandu stiprināšanu, kvalitātes līmeņa uzlabošanu un mūsu partneru iespēju pilnīgāku izmantošanu. Attiecīgi mēs noslēdzām jaunu piecu gadu līgumu ar *Kyndryl*, lai paātrinātu mūsu digitālo transformāciju, nodrošinātu nepārtrauktus bankas pakalpojumus mūsu klientiem, kā arī turpinātu stiprināt mūsu drošības un regulatīvo prasību izpildes procesus. Saskaņā ar minēto līgumu 185 mūsu Tehnoloģiju nodaļas darbinieki pārgāja darbā uz *Kyndryl*. Mēs noslēdzām piecu gadu līgumu ar *Worldline* par bankomātu tīkla apvienošanu un modernizāciju visā Baltijā. Līdz gada beigām tīkls tika modernizēts un tā funkcionalitāte – paplašināta.

Mūsu digitālā attīstība turpinājās, sagatavojot un ieviešot jaunas funkcijas un produktus mūsu klientiem. Mēs paplašinājām savus e-komercijas pakalpojumus un turpinājām uzlabot savas e-komercijas iespēju apgūšanu. Igaunijā ieviesām jaunu mobilās bankas lietotni un uzlabojām tiešsaistes lietotāju pieredzi, Latvijā paaugstinājām automatizācijas līmeni, bet Lietuvā ieviesām pašpiegādes paziņojumus klientiem. Mēs ieviesām risinājumus, lai nosegtu pakalpojumu stabilitātes izaicinājumus Igaunijā un pilnveidotu mūsu procesus. Decembrī ieviesām *Google Pay*, *Apple Pay*, *Garmin Pay* un *Fitbit Pay*, kam uzreiz tika pievienoti aptuveni divdesmit tūkstoši aktīvo karšu.

Gada laikā mēs pastiprinājām savu noturības un riska pārvaldības sistēmu. Mūsu pārskatīto kredītriska modeļu ieviešanas ietvaros, kā arī lai sagatavotos progresīvai, uz iekšējiem reitingiem balstītai pieejas riska svērumu noteikšanas izmantošanai vidējā termiņā, mēs pārskatījām savu iekšējo modeļu vidi un ieviesām pirmo no vairākiem papildu reitinga modeļu atjauninājumiem. Jaunizstrādātās kredītriska klasificēšanas reitingu sistēmas attiecas uz mūsu iekšējiem modeļiem, kuri sniedz reitingus un aplēses galvenajiem riska parametriem, piemēram, saistību nepildīšanas iespējamībai, zaudējumiem saistību neizpildes gadījumā un riska darījumiem, kuru saistības netiek pildītas.

Šos modeļus izmanto gan pieteikuma reitingos, gan regulārajos atkārtotajos reitingos, un to rezultātus izmanto plašā uzņēmējdarbības un riska pārvaldības procesu klāstā, tostarp galvenajās kredīta pieteikšanas, cenu noteikšanas, kredītu uzraudzības un 9. SFPS uzkrājumu veidošanas sistēmās, iekšējā kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesos un iekšējos pārskatos. Tie nodrošina uzlabotu riska diferenciacijas spēju un lielāku prognozēšanas spēku nekā iepriekš izmantotie modeļi un tika pakļauti neatkarīgai validācijai.

Sadarbojoties ar Igaunijas Finanšu uzraudzības un noregulējuma iestādi, ECB pabeidza mūsu Vispusīgo novērtējumu, kas ietvēra aktīvu kvalitātes pārbaudi (AQR) un stresa testu. 2019. gada beigās notika mūsu finanšu stāvokļa aktīvu kvalitātes pārbaude. Stresa testam tajā pašā sākuma datumā tika piemērota 2020. gada Eiropas Banku asociācijas stresa testa metodika, ietverot regulējošos un valdības palīdzības pasākumus, kas pieņemti, reaģējot uz Covid-19. Vispusīgā novērtējuma rezultāti apstiprināja mūsu noturību, stabilo aktīvu kvalitāti un kapitalizāciju.

Mums ir trīs prioritātes nākamajam gadam. Pirmkārt, palielināt darījumu skaitu, īpaši vairāk hipotēku un patēriņa kreditēšanas darījumu ar lielāku klientu skaitu, un MVU klientiem izsniegto aizdevumu skaitu, paplašināt mūsu produktu piedāvājuma klāstu un uzlabot klientu pieredzi. Otrkārt, palielināt mūsu efektivitāti un uzlabot mūsu IT darbības. Un, treškārt, veidot mūsu unikālo kultūru. Mēs saglabāsim savu spēcīgo finansiālo stāvokli, veiksīm piesardzīgu risku pārvaldību un pildīsim savas plašākās saistības.

NOTIKUMI PĒC 2021. GADA 31. DECEMBRA

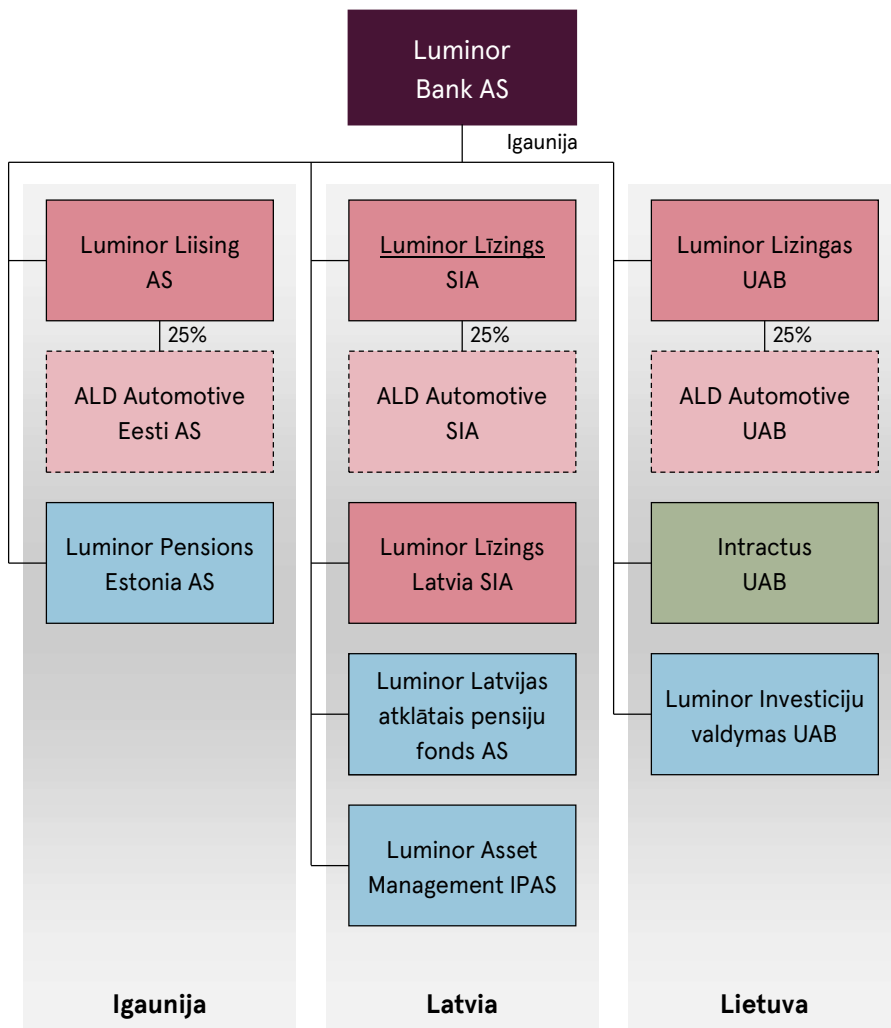
Sākot ar 1. janvāri, Otars Erceids (*Ottar Ertzeid*) tika ievēlēts padomē un tādējādi arī Padomes Revīzijas, Atalgojuma un Riska komitejās. Erceida kungs ir baņķieris ar vairāk nekā 30 gadu darba pieredzi. Pavisam nesen viņš bija DNB ASA un DNB Bank ASA finanšu direktors un valdes loceklis. Pirms tam viņš bija DNB investīciju bankas struktūrvienības DNB Markets vadītājs.

31. janvārī mēs parakstījām līgumu par 99% Maksekus, vadošā e-komercijas maksājumu pakalpojumu sniedzēja Baltijas reģionā, iegādi. Iegāde atbalsta mūsu stratēģiskos mērķus, veicinās mūsu digitālo transformāciju un stiprinās mūsu klātbūtni strauji augošajā e-komercijas maksājumu tirgū. Paredzams, ka darījums tiks noslēgts tuvāko mēnešu laikā, un tas ir jāapstiprina Igaunijas varasiestādēm.

Mēs esam pabeiguši sākotnējo vispārīgu novērtējumu par iespējamām sekām mūsu kredītportfelim, ko radīs iebrukums Ukrainā. Esam novērtējuši klientu īpašumtiesību struktūras, pārdošanas tirgus, piegādes tirgus, ražotņu/operācijas atrašanās vietu un energointensitāti. Esam secinājuši, ka mūsu klientu risks ir ierobežots, un mūsu klientu (juridisko personu) skaits, kuru īpašumtiesības ir saistītas ar skarto reģionu, ir ierobežots. Baltkrievijas, Krievijas vai Ukrainas maksājumu plūsmas veido mazāk nekā 2% no mūsu kopējās klientu maksājumu plūsmas. Riski, kas saistīti ar materiālu ieguvu, ražošanas struktūrvienību/operāciju izvietojumu, vairumā gadījumu tiek mazināti. Pārdošanas tirgi lielākajai daļai klientu ir diversificēti. Tomēr mēs arī vēršam uzmanību uz to, ka situācija nav prognozējama, piemēram, saistībā ar iespējamu enerģijas plūsmas samazināšanu vai sankcijām, un tāpēc galīgo vērtējumu nav iespējams iegūt.

ORGANIZATORISKĀ STRUKTŪRA

Mēs darbojamies galvenokārt caur Luminor Bank AS Igaunijā, tostarp mūsu filiālēm Latvijā un Lietuvā. Ar meitas uzņēmumu starpniecību mēs sniedzam līzings pakalpojumus, pārvaldām pensiju fondus, un mums pieder pārņemtie aktīvi. Finanšu pārskatu pielikumos mēs uzskaitām gan 2021. gadā likvidētos meitas uzņēmumus, gan tos, kuri pašlaik tiek likvidēti. Mēs neesam ietvēruši minētos meitas uzņēmumus zemāk redzamajā organizācijas shēmā. Mūsu līdzdalība visos meitas uzņēmumos ir 100%, ja vien nav norādīts citādi.

VIDES, SOCIĀLIE UN PĀRVALDĪBAS (ESG) ASPEKTI

2021. gadā mēs izstrādājām savu pieeju ESG aspektiem un piedāvājumu, kā mēs saskaņosim šādus apsvērumus ar mūsu uzņēmējdarbību. Mēs saskaņojām mūsu ESG mērķus, atjauninājām mūsu Ilgtspējas politiku un ESG kredītriska novērtēšanas vadlīnijas un uzsākām ilgtspējas mācības mūsu darbiniekiem. Mūsu mērķis ir rīkoties atbildīgi un būt oglekļa dioksīda emisiju ziņā neitrāliem, atbalstīt pāreju uz ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni un risināt Baltijas jautājumus. Lai palīdzētu īstenot mūsu mērķus, mēs definējām mūsu ESG datu pārvaldību, veicām pirmo ESG būtiskuma novērtējumu starp ieinteresētajām pusēm un pievienojāmies Finanšu nozares partnerībai oglekļa dioksīda emisiju uzskaitēi.

Mūsu darbības ietekme uz vidi un sociālo jomu

Klimata riskiem ir divi elementi: fiziskie riski, kurus rada ilgtermiņa vides apstākļu izmaiņas, piemēram, jūras līmeņa paaugstināšanās, un pārejas riski, kuri rodas, pārejot uz klimata ziņā noturīgu ekonomiku, piemēram, siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas – galvenais risks mūsu klientiem un mums. 2021. gadā mēs noteicām savus ESG emisiju bāzes rādītājus 1., 2. un 3. posma emisijām. Pamatojoties uz to, mēs noteiksim emisiju mērķus un novērtēsim savu progresu. Mēs ieviesām ESG uzskaites standartus mūsu galvenajām aktīvu klasēm, tostarp uzņēmumu kredīvērtēšanai. Pašu darbību radītās emisijas bija:

Siltumnīcefekta gāzu emisijas, tCO ₂	2021
1. posms	51
2. posms	2155
3. posms	1054
Kopā	3260

Mēs esam noteikuši ESG emisiju bāzes kritērijus arī mūsu korporatīvās kredīvērtēšanas, hipotēku un komerciālo nekustamo īpašumu portfeliem.

Mums ir svarīga loma ar klimatu saistītā finansēšanā un investīcijās, kredītriska pārvaldībā un jaunu klimata riska pārvaldības produktu izstrādē. 2021. gadā mēs analizējām mūsu kredīvērtēšanu, ņemot vērā ar klimatu saistītos riskus, lai par prioritāti noteiktu mūsu ESG sektora stratēģijas izstrādi, pamatojoties uz Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas (ERAB) klimata risku ietvaru. Lielākā daļa mūsu riska darījumu atbilst “zema riska” vai “vidēja riska” darījumiem saskaņā ar ERAB regulējumu, tas ir, klienta uzņēmējdarbībai ir nelieli/mazi vides un sociālie riski un ietekme, kas saistīti ar tiem, vai tiem ir ierobežoti vides un sociālie riski un ietekme, un tos ir iespējams viegli novērst vai mazināt ar iespējamiem tehniskiem un finansiāliem pasākumiem.

Pamatojoties uz minēto analīzi, mēs uzsākām nozarēm specifisku stratēģiju izstrādi, kuras iezīmē galvenos riskus un mazināšanas pasākumus, ko mēs sagaidām no mūsu klientiem. Sākotnēji mēs aplūkojām nozares ar augstu vai vidēju klimata risku, un veicām klimata riska un tā faktoru analīzi. Šī analīze tiks veikta ik gadu mūsu korporatīvās stratēģijas izstrādes un atjaunināšanas procesa ietvaros. Turklāt mēs izstrādājām nekustamā īpašuma energoefektivitātes aizstājējstandartu, ņemot vērā ēkas veidu.

2021. gadā mēs neņēmām vērā galveno negatīvo ietekmi, tostarp ietekmi uz klimatu ne mūsu ieguldījumu konsultācijās, ne arī savos portfeļa pārvaldības pakalpojumos. Pārskata periodā mēs pārskatījām savu ieguldījumu piedāvājumu un analizējām, kā savos procesos iekļaut ar ilgtspējību saistītos riskus un galveno nelabvēlīgo ietekmi. 2022. gadā mēs izvirsīsim mērķus, kas saistīti ar ESG aspektu veicināšanu un ilgtspējīgu ieguldījumu atklāšanu mūsu pārvaldīšanā esošajos aktīvos. Nākamajā periodā ar ilgtspēju saistīto kritēriju un risku integrācija investīciju lēmumu pieņemšanas procesos tiks veicināta, pārskatot un aktualizējot iekšējās pārvaldības ietvaru neatkarīgo konsultāciju un portfeļa pārvaldības pakalpojumu sniegšanai.

Mēs neparakstām apdrošināšanas polises, bet gan piedalāmies to tirdzniecībā kā aģents. Ņemot vērā ekstremālo laikapstākļu, piemēram, plūdu un vētru, intensitāti un izplatību un no tiem izrietošo katastrofālu īpašuma atlīdzību risku, klimata pārmaiņas uztveram kā draudus mūsu partneriem, apdrošināšanas sabiedrībām, kas varētu būtiski ietekmēt gan mūsu klientu, gan apdrošināšanas partneru uzņēmumu vispārējo rentabilitāti un līdz ar to ietekmēt arī mūs kā viņu tirdzniecības partneri.

Mūsu ESG kredītriska novērtējuma vadlīnijas apraksta cilvēktiesību pasākumu integrāciju uzticamības pārbaudes anketā un tās rezultātu ņemšanu vērā procesos, kuri ir saistīti ar lielo korporatīvo klientu kredīvērtēšanas projektiem. Šā novērtējuma rezultāti

sniedz informāciju par mūsu turpmākajām darbībām un papildu informācijas prasībām vai nepieciešamību izvairīties no šādām biznesa attiecībām. Mēs izstrādājam uzticamības pārbaudes politiku un pārskatām mūsu KYC procesu, lai nodrošinātu visu mūsu korporatīvo klientu, kā arī tirgotāju un piegādātāju cilvēktiesību uzticamības pārbaudi.

Atbilstība normatīvajiem aktiem un regulatora darbības

2021. gadā Luminor netika piemēroti nekādi naudas sodi vai sankcijas vides un sociālo tiesību aktu pārkāpumu dēļ. 2021. gadā Lietuvas Banka mums uzlika sodu 0,35 miljonu eiro apmērā par 2020. gada jūlija un augusta incidentiem, kas saistīti ar maksājumiem. 2021. gada augustā Baltijas valstu uzraudzības iestādes publicēja mūsu bankā veikto kārtējo noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas pārbaūžu rezultātus. Uzraugi iezīmēja jomas, kuras ir jāuzlabo mūsu iekšējos procesos un noteikumos. Daudzus nepieciešamos uzlabojumus jau esam ieviesuši un pārējās darbības pabeigsim saskaņā ar plāniem, kas iesniegti uzraugiem. Revīzijas pārbaudes palīdzēs mums vēl vairāk uzlabot mūsu AML efektivitāti.

Cilvēkresursu vadība

Darbinieku labklājība ir ārkārtīgi svarīga. Mūsu noteikumi atbilst Starptautiskās darba organizācijas konvencijām un Trīspusējai deklarācijai par principiem attiecībā uz daudznacionāliem uzņēmumiem un sociālo politiku. 2021. gadā mēs centāmies palielināt darbinieku labklājību. Mēs izveidojām jaunu labklājības partnera lomu un vadījām tiešsaistes semināru sēriju par labklājību un garīgo veselību, kā arī par rīkiem, kuri palīdz tikt galā ar stresu darba vietā. Mēs integrējām jautājumus par labklājību un garīgo veselību mūsu darbinieku aptaujā, kas tika veikta 2021. gada novembrī, un mūs iedrošināja tas, ka darbinieki jūtas psiholoģiski droši savās komandās un ar saviem vadītājiem. Mūsu mērķis ir saglabāt rādītāja Employee Net Promoter Score pozitīvo tendenci un nākamajā gadā sasniegt rezultātu +20.

Mēs novērtējam uzskatu, spēju un pieredzes dažādību. Mēs uzskatām, ka tas nodrošina labākus rezultātus un nozīmē, ka mēs spējam labāk apmierināt mūsu klientu vajadzības. Mēs veicinām iekļaujošu darba vidi, kurā tiek atbalstīta cieņa un novērsts jebkāda veida psiholoģisks kaitējums, verbāla un fiziska uzskatnās un diskriminācija. Mūsu iekšējos procesos ir ietvertas piemērojamo tiesību aktu prasības un labas prakses principi. 2021. gadā visiem darbiniekiem paredzēts e-mācību modulis par darbinieku sociālajiem aspektiem un vienlīdzīgām tiesībām. Katru gadu mūsu darbības vadības cikla ietvaros mēs piedāvājam mācības par vienlīdzīgu atalgojumu visiem mūsu vadītājiem.

Cilvēktiesības un atbildīga prakse

Mēs ievērojam un atbalstām cilvēka pamattiesības. Mēs ievērojam Apvienoto Nāciju Organizācijas Globālajā līgumā un Uzņēmējdarbības un cilvēktiesību pamatprincipos, ESAO vadlīnijās daudznacionāliem uzņēmumiem un iepriekšminētajā Trīspusējā deklarācijā noteiktās tiesības. Mēs neveicam darījumus ar fiziskām personām vai uzņēmumiem, kuri sistemātiski pārkāpj cilvēktiesības, un ietveram cilvēktiesību ievērošanas jautājumus mūsu uzticamības pārbaudēs, izsniedzot kredītu korporatīvajiem klientiem. 2021. gadā mēs rīkojām divas apmācību programmas darbiniekiem, kas ietvēra cilvēktiesības.

Mēs esam apņēmušies izturēties godprātīgi un izvairīties no darbībām, kuras veicina kukuļošanu un korupciju. Šim nolūkam mēs esam ieviesuši Ilgtspējas politiku, Uzvedības kodeksu, Interesešu konfliktu pārvaldības politiku un Pretfinanšu noziegumu un sankciju politiku. Turklāt mēs esam ieviesuši pasākumus, lai iepazītu savus klientus, ātri ieviestu finansiālas sankcijas un apmainītos ar finanšu informāciju starptautiski. Šīs politikas un pasākumus stiprina obligātās mācības visiem darbiniekiem, lai veicinātu godprātību un apkarotu korupciju un finanšu noziegumus, kā arī dāvanu un pasākumu reģistrs. Mēs saņemam paziņojumus no tiesībsargājošajām iestādēm, ja pret kādu darbinieku rodas aizdomas par koruptīvām darbībām.

FINANŠU NOZIEGUMU NOVĒRŠANA

Mēs nepieļaujam finanšu noziegumus. Lai vairotu mūsu spēju novērst, atklāt un ziņot par jebkādiem iespējamiem finanšu noziegumiem, 2021. gadā mēs turpinājām pilnveidot atbilstības kultūru, uzlabojām savas spējas un ieviesām darba plānu, lai risinātu mūsu uzraudzības iestāžu veiktās nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas pārbaudes secinājumus. Mēs turpinājām informēt par finanšu krāpšanas risku.

Finanšu noziegumu novēršana ir mūsu valdes un padomes augsta prioritāte. Mums ir zema riska apetīte un konservatīvs biznesa modelis. Mēs darbojamies tikai Baltijas valstīs, un mūsu produkti un pakalpojumi ir paredzēti šo valstu iedzīvotājiem vai privātpersonām un uzņēmumiem, kuriem ir cieša saikne ar tiem. Mēs cieši sadarbojamies ar valdībām un uzraudzības iestādēm un izmantojam šo darbu, lai uzlabotu mūsu sistēmas un procesus. Mēs ievērojam starptautiskās vadlīnijas, ieteikumus un standartus, ko izdevuši regulatori, starptautiskās institūcijas, vietējās banku asociācijas un finanšu izlūkošanas vienības.

Mēs pastiprinājām savas finanšu noziedzības novēršanas nodaļas vadību un pārvaldību. Gada sākumā mēs novērtējām mūsu Atbilstības nodaļas briedumu. Novērtējumā tika noteiktas darbības, kas mums jāveic, lai sasniegtu vēlamo stāvokli. Mēs izveidojām īpašu darba plūsmu, lai novērstu krāpšanas risku. Turklāt mēs izveidojām Uzvedības, ētikas un reputācijas departamentu, lai izveidotu stabilu ētikas un riska kultūru bankā. Mēs pārskatījām savu Rīcības kodeksu un visa gada garumā veicām daudzus pasākumus, lai palielinātu izpratni par kodeksu.

Gada laikā mēs sarīkojām 70 mācības par finanšu noziegumu novēršanu un citām atbilstības tēmām, īpašu uzmanību pievēršot krāpšanai. Starptautisku speciālistu un iekšējo ekspertu vadībā apmācības notika visā organizācijā, sākot no jaunajiem darbiniekiem līdz padomes locekļiem. Šīs sesijas tika papildinātas ar ikmēneša finanšu noziegumu izlūkošanas kopsavilkumiem, kas vairoja izpratni par jaunām tendencēm finanšu noziegumos.

Mēs uzlabojām savu krāpšanas apkarošanas sistēmu un tehnoloģiskos risinājumus un turpināsim investēt šajā jomā 2022. gadā. Tika ieviestas būtiskas izmaiņas krāpšanas pārvaldībā. Mēs izveidojām īpašu ārējo krāpšanas funkciju Atbilstības nodaļā un izveidojām Krāpšanas riska pārvaldības nodaļu Privātpersonu pakalpojumu nodaļā, kas ir vērsta uz krāpšanu ar maksājumiem un kredītēšanu. Mēs uzlabojām mūsu kopējo monitoringa un skrīninga risinājumu visās trīs Baltijas valstīs un turpināsim šo darbu arī 2022. gadā.

Augustā Baltijas valstu uzraudzības iestādes publicēja kārtējo noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas pārbaudes rezultātus, kas tika veiktas mūsu birojos 2020. gadā. Uzraugi iezīmēja jomas, kuras ir jāuzlabo mūsu iekšējos procesos un noteikumos. Mēs jau bijām ieviesuši daudzus mūsu uzraugu pieprasītos uzlabojumus viņu ziņojuma publicēšanas laikā un veiksīm pārējās darbības saskaņā ar viņiem iesniegtajiem plāniem. Revīzijas palīdz mums vēl vairāk uzlabot AML efektivitāti. Rezultāti apstiprināja mūsu zemo riska apetīti un konservatīvo biznesa modeli.

Gada laikā mēs veicinājām sabiedrības izpratni par krāpšanu un kiberdrošību. Mēs sniedzām ieguldījumu Igaunijas Banku asociācijas organizētajā krāpšanas apkarošanas kampaņā "Nē, paldies!". Šī multimediju kampaņa, kuras pamatā bija pieaugošais krāpšanas zvanu skaits klientiem, informēja cilvēkus par finanšu krāpšanu un to, kā pret to cīnīties. Turklāt visās trijās Baltijas valstīs mēs nepārtraukti strādājām ar medijiem, lai brīdinātu klientus par pieaugošajiem kiberkrāpšanas un investīciju krāpšanas mēģinājumiem. Mēs informējām arī savus klientus par sankcijām, kas noteiktas Baltkrievijai.

Mūsu Kukuļošanas novēršanas un pretkorupcijas politika apraksta kukuļošanas un pretkorupcijas prakses prasības un atbalsta mūsu darbiniekus viņu centienos novērst kukuļošanu un korupciju. Mums ir pilnībā nepieņemamas jebkādas darbības, kas ietver jebkāda veida kukuļošanu un korupciju vai kuras varētu par tādām uzskatīt. Attiecīgi darbinieki nedrīkst nevienam piedāvāt kukuli vai jebkādu citu neatļautu maksājumu vai jebkāda veida labumu; viņiem ir jāatsakās pieņemt jebkāda veida labumu, maksājumu, dāvanu vai ielūgumu uz pasākumu, ko mēs neatļautu parastās uzņēmējdarbības gaitā, un darīt to tādā veidā, kas nerada pārpratumus vai nepatiesas cerības, un ziņot par jebkādiem šādiem piedāvājumiem; neveikt veicināšanas maksājumus; un pret saistītām personām un draugiem klienta vai darījumu attiecību situācijās izturēties tāpat kā jebkurā citā klienta vai darījumu attiecību situācijā; un ziņot par visiem šīs Politikas pārkāpumiem.

KORPORATĪVĀS PĀRVALDĪBAS ZIŅOJUMS

Korporatīvās pārvaldības principi

Šis Korporatīvās pārvaldības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar Igaunijas Grāmatvedības likuma prasībām, Eiropas Banku iestādes pamatnostādņēm par iekšējo pārvaldību un ņemot vērā Globālās ziņošanas iniciatīvas standartus. Mūsu iekšējās pārvaldības principi, kuri atbilst Igaunijas Finanšu uzraudzības iestādes Korporatīvās pārvaldības kodeksam, nosaka atbildības jomas, riska pārvaldības procesus, kontroles mehānismus un atalgojuma politiku.

Mums ir divu līmeņu pārvaldības struktūra. Padomei nav izpildvaras funkciju un tās locekļiem nav pārvaldības pienākumu. Valdes sastāvā ir locekļi, kuriem ir pārvaldības funkcijas un kuri veic izpildvaras funkcijas. Valdes locekļi nevar vienlaikus būt padomes locekļi. Padomi un valdi kopā mēs dēvējam par “vadības institūcijām”.

Akcionāru sapulce ir mūsu augstākā lēmējinstītūcija. Akcionāru sapulce ir atbildīga par mūsu uzņēmējdarbības stratēģijas apstiprināšanu un būtiskām izmaiņām mūsu uzņēmējdarbības apjomā, virzienā vai būtībā. Akcionāru sapulces notiek ne retāk kā reizi gadā. Tikai akcionāru sapulce var grozīt statūtus ar divu trešdaļu akcionāru sapulcē pārstāvēto balsu vairākumu. Arī lēmumam par pamatkapitāla maiņu ir nepieciešams divu trešdaļu balsu vairākums.

Akcionāri, kuriem pieder vismaz 10% balsu mūsu mātesuzņēmumā Luminor Holding, var iecelt proporcionālu mūsu padomes locekļu daļu. Akcionārs, kuram pieder balsstiesību vairākums Luminor Holding, var iecelt 50% padomes locekļu. DNB un Nordea ir tiesības pieprasīt pārbaudīt mūsu darbības atbilstību Atbilstības politikai vai ESG standartiem un citām līdzīgām korporatīvās sociālās atbildības politikām un standartiem; pārbaudi var veikt pieaicināta persona vai attiecīgā pieprasījuma iesniedzējs.

Korporatīvās vērtības un rīcības principi

Mūsu mērķis ir ievērot visaugstākos ētiskās un profesionālās uzvedības standartus. Visiem Luminor darbiniekiem ir jāzina un jāievēro mūsu vērtības, ētikas standarti, atbilstības un riska pārvaldības principi. Katram darbiniekam ir jāievēro mūsu rīcības principi, jāidentificē un jānovērš kukuļošana un korupcija un jāziņo par to. Mēs esam noteikuši korporatīvās vērtības un sagaidāmo rīcību, lai stiprinātu atbilstības un riska pārvaldības principus.

Mūsu trīs korporatīvās vērtības ir: būt zinātkāram, jo tas sekmē pārmaiņas; sadarbība – mēs novērtējam komandas darbu un vērtējam komandas mērķus augstāk par individuālajiem mērķiem; būt fokusētam un strādāt ar skaidru mērķi.

Mēs esam apņēmušies rīkoties godīgi un profesionāli. Mēs darām visu iespējamo, lai identificētu, novērstu un pārvaldītu interešu konfliktus, lai nodrošinātu godīgu attieksmi pret visām ieinteresētajām personām un lai aizsargātu akcionāru intereses. Mūsu interešu konfliktu pārvaldības politikā ir sīki aprakstīti iespējamie konflikti un to pārvaldība. Katram darbiniekam jāatpazīst, jānovērš un jāziņo par jebkādiem interešu konfliktiem, kā arī jāziņo par savām ekonomiskajām interesēm, aizpildot ārējo saistību deklarāciju.

Mūsu dāvanu saņemšanas un pasākumu ziņošanas procedūra balstās uz pamatprincipu, ka darbinieki nepieņem un nepiedāvā dāvanas vai nepiedalās pasākumos neatkarīgi no to vērtības, ja šīs darbības var tik uzskatītas par neatbilstošām vai ētiski apšaubāmas, ja tās var ietekmēt saņēmēju viņa pienākumu veikšanā vai var radīt Luminor reputācijas risku. Procedūrā sniegti konkrēti piemēri, lai palīdzētu darbiniekiem pieņemt lēmumus par dāvanu un pasākumu piemērotību un rīcību dažādos gadījumos.

Mēs cenšamies radīt vidi, kurā novērtē individuālās atšķirības un ieguldījumu, veicina pašcieņu un cieņu un kurā darba vietās valda vienlīdzība. Mums ir ieviesti dažādības novērtēšanas un pilnveidošanas procesi, un mēs izmantojam principu “vienāds atalgojums par vienādu darbu”, izmantojot iepriekš noteiktus algu intervālus dažādiem amatiem darbā pieņemšanas un algu pārskatīšanas laikā. Plānojam, ka līdz 2024. gadam 40% padomes un 50% valdes locekļu būs sievietes.

Vadības institūciju locekļu atlases kritēriji

Mūsu vadības institūciju locekļi var būt tikai personas, kurām ir nepieciešamā profesionālā pieredze un atbilstošs raksturs. Mēs nediskriminējam, pamatojoties uz jebkādam aizsargātām īpašībām. Lai veicinātu uzskatu neatkarību un kritisko domāšanu, kā arī atļautu dažādu viedokļu un pieredzes paušanu, mēs cenšamies panākt dažādību vecuma, dzimuma, ģeogrāfiskās atrašanās vietas un izcelsmes ziņā. Mēs esam ieviesuši politiku, kas risina vadības institūcijas locekļu pēkšņas vai neparedzētas prombūtnes vai atkāpšanās no amata gadījumus. Mēs cenšamies novērst pārāk daudz locekļu vienlaicīgu nomaiņu un tādējādi saglabāt lēmumu pieņemšanas nepārtrauktību.

Padomes locekļus ieceļ no Luminor Holding akcionāru izvirzītajiem kandidātiem saskaņā ar akcionāra līguma noteikumiem; katram akcionāram ir tiesības atsaukt un nomainīt tā iecelto padomes locekli. Izvirzīšanas komiteja, padome vai izpilddirektors var konstatēt nepieciešamību iecelt jaunu valdes locekli, un Izvirzīšanas komiteja sniedz atbalstu izpilddirektoram gan pirms personāla atlases procesa, gan tā gaitā. Valdes locekļus atceļ padome.

Padome

Padome pārstāv akcionāru intereses, uzrauga valdi, pieņem lēmumus par stratēģiskiem jautājumiem un pārrauga riska kultūru. Padomi ievēlē akcionāru sapulce, un pirms ievēlēšanas visi padomes locekļi ir jānovērtē saskaņā ar spēkā esošajiem ārējiem tiesību aktiem un iekšējām procedūrām. Padomes sastāvā ir no pieciem līdz piecpadsmit locekļiem, kuru pilnvaru termiņš ir pieci gadi. Sapulces notiek vismaz reizi ceturksnī. 2021. gadā notika 34 padomes sapulces.

Padomes locekļi ievēlē priekšsēdētāju no sava vidus. Priekšsēdētājs ir atbildīgs par padomes efektīvu darbību, koordinē tās darbu un veicina informācijas apriti padomē un ar valdi un komitejām. Priekšsēdētājs veicina atklātas un kritiskas diskusijas, nodrošina, ka var paust un apspriest atšķirīgus viedokļus, kā arī nodrošina, ka padome pieņem pārdomātus un pamatotus lēmumus.

Džeroms M. Dalge (*Jerome Mourgue d'Algue*) un Trigve Jangs (*Trygve Young*) atkāpās no darba padomē un komitejās, kuru locekļi viņi bija, attiecīgi 2021. gada 6. jūlijā un 31. decembrī. Otars Erceids (*Ottar Ertzeid*) tika iecelts padomē no 2022. gada 1. janvāra, un pēc tam arī Revīzijas, Atalgojuma un Riska komitejā. Līdz ar to gada beigās padomes locekļi bija:

Vārds, uzvārds	Iecelšanas datums	Dalība komitejā(s)
Nils Melngailis (priekšsēdētājs)	2019. gada 2. janvāris	Izvirzīšanas (priekšsēdētājs)
Jorgens Kristians Andersens (<i>Jørgen Christian Andersen</i>)	2019. gada 2. janvāris	Revīzijas, Izvirzīšanas, Atalgojuma
Marija Elena Kapello (<i>Maria Elena Cappello</i>)	2020. gada 1. jūlijs	Izvirzīšanas, Atalgojuma (priekšsēdētājs), Reformu
Matiass Faveto (<i>Mathias Patrick Laurent Favetto</i>)	2020. gada 26. augusts	Revīzijas, Riska, Reformu
Nadims El Gabani (<i>Nadim Diaa El Din El Gabbani</i>)	2019. gada 30. septembris	Izvirzīšanas, Atalgojuma, Riska
Maikls Džeksons (<i>Michael Richard Jackson</i>)	2019. gada 2. janvāris	Atalgojuma, Riska, Reformu (priekšsēdētājs)
Bjērns Ēriks Ness (<i>Bjørn Erik Naess</i>)	2019. gada 2. janvāris	Revīzijas (priekšsēdētājs), Izvirzīšanas, Atalgojuma
Betsija Nelsone (<i>Elizabeth Jane Nelson</i>)	2020. gada 1. decembris	Riska (priekšsēdētājs), Reformu
Trigve Jangs (<i>Trygve Young</i>)	2019. gada 2. janvāris	Revīzija, Atalgojuma, Riska

Minētās komitejas atbalsta padomi konkrētās jomās un normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos. Komiteju nolikumi nodrošina pienākumu un uzdevumu sadali starp komitejām. Katrā komitejā ir vismaz trīs locekļi un katrai ir dokumentētas pilnvaras, kas aptver tās pienākumu apjomu un atbilstošās darba procedūras.

Revīzijas komiteja

Revīzijas komiteja palīdz padomei pildīt tās pienākumus – uzraudzīt, analizēt un izveidot pārdomātu iekšējo kontroli, grāmatvedības politiku un budžeta veidošanas procesu, kā arī iekšējā audita un riska pārvaldības sistēmas finanšu pārskatu

sagatavošanai, kā arī to, lai finanšu pārskatu informācija būtu uzticama un objektīva. Komiteja arī uzrauga obligātās revīzijas efektivitāti. Vismaz vienam komitejas loceklim ir jābūt vairāk nekā trīs gadu pieredzei grāmatvedības vai revīzijas jomā. Komitejas sēdes notiek ne retāk kā reizi ceturksnī, un 2021. gadā notika 11 sēdes.

Izvirzīšanas komiteja

Izvirzīšanas komiteja izvirza padomei valdes un citu galveno funkciju izpildītāju kandidātus, pārbauda pēctecības plānošanas un talantu vadības procesus, novērtē valdes sastāvu un to, vai visai valdei kopumā un atsevišķajiem tās locekļiem ir atbilstošas zināšanas, prasmes un pieredze savu pienākumu pildīšanai. Komitejas locekļiem ir jābūt atbilstošām zināšanām, prasmēm un pieredzei, lai pildītu savas pilnvaras. Komitejas sēdes notiek ne retāk kā reizi gadā, un 2021. gadā notika 9 sēdes.

Atalgojuma komiteja

Atalgojuma komiteja pārbauda, vai atalgojuma sistēmas atbilst efektīvai riska pārvaldībai un ir izstrādātas tā, lai samazinātu pārmērīga riska uzņemšanās iespēju. Komitejas sēdes notiek vismaz reizi gadā, un 2021. gadā notika 14 sēdes.

Risku komiteja

Risku komiteja atbalsta padomi riska stratēģijas un apetītes noteikšanā un uzraudzībā. Komiteja pārbauda risku pārvaldību un kontroli, pārbauda aktīvu, saistību un kapitāla struktūru, novērtē produktu riskus un uzrauga mūsu darbības atbilstības sistēmu. Komiteja ņem vērā arī biznesa modeļa risku un mūsu riska profilu parastās un stresa situācijās. Komitejas locekļiem ir jābūt atbilstoši pieredzei un zināšanām par riska pārvaldības un kontroles praksi, mūsu riska stratēģiju un to, kā vislabāk uzraudzīt tās ieviešanu. Komitejas sēdes notiek vismaz reizi ceturksnī, un 2021. gadā notika 15 sēdes.

Transformācijas komiteja

Transformācijas komiteja konsultē un atbalsta padomi saistībā ar stratēģiskiem ar IT saistītiem projektiem, stratēģisku IT piegādātāju līgumiem, tehnoloģiju stratēģijas (tostarp piegādes stratēģijas) izstrādi un ieviešanu, kā arī mūsu tehnoloģiju prioritāšu un plānu izvērtēšanu. Komitejas sēdes notiek vismaz reizi gadā, un 2021. gadā notika 14 sēdes.

Valde

Valde ir bankas izpildinstitūcija. Valde galvenokārt vada ikdienas darbības, pārbauda risku pārvaldību un iekšējo kontroli, kā arī ievēro padomes apstiprinātās stratēģijas un vispārīgos principus. Valde izskata tai iesniegtos priekšlikumus un paskaidrojumus, pieņem pārdomātus un uz informāciju balstītus lēmumus un attiecīgi sniedz ziņojumus padomei.

Valdē ir trīs līdz desmit locekļi, kuru pilnvaru termiņš ir pieci gadi. Pirms padome ieceļ valdes locekļus, viņus ir jānovērtē saskaņā ar piemērojamiem ārējiem tiesību aktiem un iekšējām procedūrām. Valdes locekļus atceļ padome. Padome ieceļ valdes priekšsēdētāju no valdes locekļu vidus. Valdes priekšsēdētājs vai divi valdes locekļi juridiski pārstāv banku. Atbildības jomas ir sadalītas starp valdes locekļiem atbilstoši viņu prasmēm, zināšanām un pienākumiem. Valdes sapulces notiek ne retāk kā reizi mēnesī, un 2021. gadā notika 94 valdes sapulces.

Valdes sastāvā ir jābūt: priekšsēdētājam, kurš ir izpilddirektors (CEO), kurš kopumā ir atbildīgs par Banku; finanšu direktoram (CFO), kurš ir atbildīgs par finanšu resursu pārvaldību, finanšu plānošanu un finanšu pārskatiem; un risku direktoram (CRO), kurš ir atbildīgs par to, lai mūsu būtiskie riski tiktu identificēti, novērtēti, uzraudzīti, pārbaudīti un par tiem tiktu ziņots mūsu vadības institūcijām, kā arī lai biznesa struktūrvienībām tiktu sniegti ieteikumi par atbilstošu riska mazināšanu un pārvaldību.

2021. gada 1. janvārī par valdes priekšsēdētāju tika iecelts izpilddirektors Peeters Boseks (*Peter Bosek*). Atbilstības pārvaldes vadītāja (CCO) Marilina Pikaro (*Marilyn Pikaro*) atkāpās no amata 2021. gada 6. janvārī, un viņas aizstājēja Marija Moisa (*Mari Moïis*) tika iecelta par valdes locekli 2021. gada 1. augustā. Finanšu direktors Palle Nordals (*Palle Nordahl*) tika iecelts par valdes locekli 2021. gada 1. maijā. Līdz ar to 2021. gada 31. decembrī valdes locekļi bija:

Vārds, uzvārds	Iecelšanas datums	Amats
Peter Bosek (priekšsēdētājs)	2021. gada 1. janvāris	izpilddirektors
Georgs Kaltenbrunnars (<i>Georg Jürgen Kaltenbrunner</i>)	2019. gada 1. novembris	risku direktors

Marija Moisa (<i>Mari Mōis</i>)	2021. gada 1. augusts	atbilstības direktors
Andrjus Načajus (<i>Andrius Načajus</i>)	2018. gada 12. novembris	korporatīvo pakalpojumu vadītājs
Palle Nordahls (<i>Palle Nordahl</i>)	2021. gada 1. maijs	finanšu direktors
Ilja Sovetovs (<i>Ilja Sovetov</i>)	2019. gada 2. septembris	tehnoloģiju direktors
Kerli Vares (iepriekš Gabriloviča)	2019. gada 2. janvāris	privātpersonu pakalpojumu vadītāja

Iekšējās kontroles sistēma

Mūsu vispusīgā iekšējās kontroles sistēma aptver vadības pienākumus un uzņēmējdarbības jomu un iekšējo struktūrvienību darbības, tostarp iekšējās kontroles funkcijas, ārpalpojuma nodotās funkcijas un izplatīšanas kanālus. Mūsu sistēma nodrošina efektīvu darbību, piesardzīgu uzņēmējdarbības veikšanu, atbilstošu riska pārvaldību, pareizus procesus un atbilstību visiem attiecīgajiem normatīvajiem aktiem. Turklāt mūsu iekšējās kontroles sistēma aptver grāmatvedības un pārskatu sniegšanas procesus, lai nodrošinātu, ka mūsu finanšu pārskati ir uzticami un ka tajos nav būtisku neatbilstību. Izmantojot noteiktas politikas un procedūras, mēs esam izstrādājuši un ieviešu šādas kontroles darbības finanšu pārskatu risku mazināšanas nolūkā: pienākumu nošķiršana, IT vispārējās kontroles, uzņēmuma līmeņa un procesa līmeņa kontroles, kā arī preventīvās un atklāšanas kontroles.

Mūsu kopējais riska profils ir konservatīvs, un mēs uzņemamies tikai tādus riskus, kurus spējam novērtēt, pārvaldīt un uzraudzīt. Mēs nepiedāvājam tādus produktus vai pakalpojumus, kuri rada būtisku neētiskas rīcības, cilvēktiesību vai darba tiesību pārkāpumu, korupcijas vai nopietna kaitējuma videi risku.

Mēs izmantojam trīs aizsardzības līniju modeli savu risku pārvaldīšanai. Mūsu pirmā aizsardzības līnija, mūsu biznesa un atbalsta nodaļas, uzņemas savus riskus un ir atbildīgas par pastāvīgu risku pārvaldību saskaņā ar mūsu sistēmu. Cita starpā viens no vadības galvenajiem pienākumiem ir nodrošināt, lai kontroļu veids un to darbības efektivitāte būtu pietiekama uzticamas finanšu informācijas sagatavošanai.

Mūsu otrā aizsardzības līnija ir neatkarīga kontroles un ziņošanas funkcija, kas pārbauda, vai pirmā līnija darbojas, kā paredzēts. Riska nodaļa, ko vada riska direktors (CRO), un Atbilstības pārvalde, kuru vada atbilstības direktors (CCO), ir otrā aizsardzības līnija. Mūsu trešā aizsardzības līnija – iekšējā audita funkcija – novērtē kopējo riska pārvaldību un kontroli pirmajā un otrajā aizsardzības līnijā. Lai nodrošinātu neatkarību, iekšējā audita vadītāju un personālu ieceļ padome. Mūsu kontroles funkciju ietvaros ietilpst grāmatvedības un finanšu pārskatu procesu uzraudzība un novērtēšana.

Katru ceturksni iekšējās kontroles funkcijas iesniedz vadības institūcijām ziņojumus par galvenajiem riskiem un visiem konstatētajiem trūkumiem kopā ar to ietekmes novērtējumu un novēršanas plānu. Padome laikus pārbauda konstatējumus un pieprasa veikt korektīvus pasākumus. Risku direktors (CRO) un atbilstības direktors (CCO) sniedz atskaites valdei, un viņiem ir tieša piekļuve padomei. Papildus regulāriem ziņojumiem vadības struktūras konsekventi sazinās tieši ar risku direktoru (CRO) par galvenajiem riska jautājumiem.

Riska pārvaldības funkcija

Šī funkcija nosaka riska politikas un riska pārvaldības ietvaru, nodrošina efektīvu riska pārvaldības procesu ieviešanu un ir iesaistīta visos būtiskajos riska pārvaldības lēmumos. Risku vadības funkcija sastāv no Risku nodaļas un ziņo risku direktoram (CRO), kurš ir atbildīgs par vispusīgas informācijas sniegšanu par būtiskiem riskiem valdei un padomei, lai tās varētu izprast vispārējo riska profilu un sniegt padomus jautājumos, kas saistīti ar risku pārvaldību. Sk. sīkāku informāciju finanšu pārskatu 4. pielikumā.

Atbilstības funkcija

Atbilstības funkcija identificē, novērtē, uzrauga un ziņo par atbilstības riskiem un atbilstību mūsu iekšējiem noteikumiem un visiem piemērojamiem normatīvajiem aktiem. Atbilstības funkciju vada atbilstības direktors (CCO), kas ir atbildīgs par atbilstības

risku kontroli un atskaitās valdei, un kuram ir tieša piekļuve padomei. Atbilstības funkcijas darbība un tās pienākumi ir noteikti Atbilstības politikā un saistītajos iekšējos noteikumos.

Iekšējā audita funkcija

Iekšējais audits, kuru pilnvarojusi padome, sniedz uzticamu, neatkarīgu un objektīvu apstiprinājumu padomei un valdei par iekšējās pārvaldības, risku pārvaldības un iekšējās kontroles procesu efektivitāti pirmajā un otrajā aizsardzības līnijā. Iekšējam auditam nav tiešas atbildības par auditētajām darbībām vai pilnvaru pār tām, un tai ir neierobežota piekļuve visām funkcijām, īpašumam, cilvēkiem un pakalpojumu sniedzējiem, lai pildītu savus pienākumus. Iekšējais audits ir apņēmis ievērot starptautiskos audita standartus un veicināt pareizu kontroles kultūru Luminor.

Filiāļu vadība

Mūsu Latvijas un Lietuvas filiāles sniedz finanšu pakalpojumus atbilstoši Baltijas valstu uzraudzības iestādēm sniegtajiem paziņojumiem. Darbojoties mūsu vārdā, filiāles slēdz līgumus un uzņemas saistības, iegūst citas tiesības un uzņemas citus pienākumus saskaņā ar likumu un savām pilnvarām. Filiāles vadītājus (arī filiāles vadītāja vietnieku Lietuvā) ieceļ padome. Valde darbojas kā filiāļu un filiāles vadītāja uzraudzības institūcija un apstiprina filiāļu darbības plānus, finanšu rezultātus un darbības rezultātus.

Meitas uzņēmumu vadība

Mūsu meitas uzņēmumi sniedz līzingu pakalpojumus, pārvalda pensiju fondus un pārvalda problemātiskos aktīvus. Katra meitas uzņēmuma vadības institūcijas ievēro likumus, kuri attiecas uz attiecīgo meitas uzņēmumu un tā lomu. Par meitas uzņēmumu vadības institūciju pieņemto lēmumu izpildi ir atbildīgs meitas uzņēmuma izpilddirektors vai valde. Meitas uzņēmumu vadības institūcijas ziņo meitas uzņēmumu akcionāru valdei par jautājumiem, kuri ir saistīti ar meitas uzņēmumu plāniem un budžetiem. Dividenžu maksājumus konsolidācijas grupā regulē procedūras, kurās aprakstīts visu maksājumu izmaksas laiks, nepieciešamie apstiprinājumi un summas.

Revidenti

Kopš 2018. gada Luminor Bank AS revidents ir AS "PricewaterhouseCoopers". Revīzijas vadošais partneris ir Ago Vilu. Mēs ievērojam revidentu rotācijas prasību. Papildus likumā noteiktajai revīzijai Luminor Bank AS revidents sniedza papildu pakalpojumus, kurus nosaka Baltijas valstu normatīvie akti, un citus apliecinājuma pakalpojumus, kuru sniegšana ir atļauta saskaņā ar Igaunijas Republikas Revidentu darbības likumu un citiem ES un nacionālajiem likumiem un normatīvo regulējumu.

KONSOLIDĒTIE FINANŠU PĀRSKATI PAR GADU, KAS NOSLĒDZĀS 2021. GADA 31. DECEMBRĪ

KONSOLIDĒTAIS PEĻNAS VAI ZAUDĒJUMU UN CITU VISAPTVEROŠO IENĀKUMU

€m	Pielikums	2020	2021
Procentu ienākumi, kas aprēķināti, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi	5	226.6	223.5
Citi līdzīgi ienākumi	5	47.1	42.9
Procenti un līdzīgi izdevumi	5	-46.8	-27.2
Neto procentu un līdzīgi ienākumi		226.9	239.2
Komisijas naudas ienākumi	6	95.8	102.1
Komisijas naudas izdevumi	6	-22.2	-23.6
Neto komisijas naudas ienākumi		73.6	78.5
Neto peļņa (-zaudējumi) no atvasinātajiem instrumentiem	7	-9.6	23.4
Neto peļņa (-zaudējumi) no ārvalstu valūtas darījumiem	7	24.1	-7.9
Citi neto finanšu ienākumi	7	13.2	5.4
Pārējie pamatdarbības ienākumi		6.4	1.6
Citi saimnieciskās darbības izdevumi	8	-6.4	-11.3
Neto citi pamatdarbības ienākumi		27.7	11.2
Kopā pamatdarbības ienākumi		328.2	328.9
Algas un citi personāla izdevumi	9	-100.2	-101.0
Citi administratīvie izdevumi	10	-163.1	-149.7
Nolietojums un amortizācija	15, 16	-12.1	-12.1
Pamatdarbības izdevumi kopā		-275.4	-262.8
Peļņas daļa no ieguldījumiem asociētajās sabiedrībās	14	1.0	1.8
Uzkrājumi kredītzaudējumiem, izņemot ārpusbilances saistības	12	-14.5	13.1
Uzkrājumi kredītzaudējumiem ārpusbilances saistībām		-3.1	1.7
Pārējie izdevumi, kas nav pamatdarbības izdevumi		-0.4	-0.3
Peļņa pirms nodokļiem		35.8	82.4
Nodokļu izdevumi	24	-2.7	-7.7
Pārskata perioda peļņa		33.1	74.7
Kopā visaptverošie ienākumi		33.1	74.7

Pielikumi no 33. līdz 107. lappusei ir konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

KONSOLIDĒTAIS FINANŠU STĀVOKĻA PĀRSKATS 2021. GADA 31. DECEMBRĪ

€m	Pielikums	2020. gada 31. decembrī	2021. gada 31. decembrī
Aktīvi			
Kase un prasības pret centrālajām bankām	11	4,926.5	2,494.2
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm		103.6	64.4
Parāda vērtspapīri	13	284.3	608.2
Aizdevumi klientiem	12	9,430.8	9,946.7
Atvasinātie finanšu instrumenti	23	43.4	75.5
Kapitāla vērtspapīri		2.8	3.2
Ieguldījumi asociētajās sabiedrībās	14	5.3	6.4
Nemateriālie ieguldījumi	15	6.7	10.0
Pamatlīdzekļi un aktīvu lietošanas tiesības	16	56.6	47.0
Ieguldījumu īpašumi		0.6	0.1
Uzņēmumu ienākuma nodokļa aktīvi		0.5	2.6
Atliktā nodokļa aktīvi	24	9.4	8.7
Citi aktīvi	17	53.6	49.8
Kopā aktīvi		14,924.1	13,316.8
Saistības			
Saistības pret kredītiestādēm		47.3	83.8
Klientu noguldījumi	18	11,821.7	10,305.4
Emitētie parāda vērtspapīri	19	1,201.2	1,163.6
Atvasinātie finanšu instrumenti	23	50.6	70.3
Nodokļu saistības		0.2	0.5
Nomas saistības	16	49.7	43.4
Citas saistības	20	78.9	91.9
Uzkrājumi	21	9.3	9.1
Kopā saistības		13,258.9	11,768.0
Kapitāls un rezerves			
Akciju kapitāls un akciju emisijas uzcenojums	22	1,447.1	1,447.1
Nesadalītā peļņa		215.1	97.9
Pārējās rezerves		3.0	3.8
Kopā pašu kapitāls		1,665.2	1,548.8
Kopā saistības un pašu kapitāls		14,924.1	13,316.8

Pielikumi no 33. līdz 107. lappusei ir konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

KONSOLIDĒTAIS KAPITĀLA UN REZERVJU IZMAIŅU PĀRSKATS PAR GADU, KAS NOSLĒDZĀS 2021. GADA 31. DECEMBRĪ

€m	Akciju kapitāls un akciju emisijas uzcenojums	Nesadalītā peļņa	Pārējās rezerves ¹	Kopā pašu kapitāls
Kopā pašu kapitāls 2020. gada 1. janvārī	1,447.1	183.9	1.2	1,632.2
Pārskata perioda peļņa	0.0	33.1	0.0	33.1
Kopā visaptverošie ienākumi	0.0	33.1	0.0	33.1
Pārvietots uz obligāto rezervi	0.0	-1.8	1.8	0.0
Citi	0.0	-0.1	0.0	-0.1
Kopā pašu kapitāls 2020. gada 31. decembrī	1,447.1	215.1	3.0	1,665.2
Kopā pašu kapitāls 2021. gada 1. janvārī	1,447.1	215.1	3.0	1,665.2
Pārskata perioda peļņa	0.0	74.7	0.0	74.7
Kopā visaptverošie ienākumi	0.0	74.7	0.0	74.7
Pārvietots uz obligāto rezervi	0.0	-0.8	0.8	0.0
Dividendes	0.0	-191.0	0.0	-191.0
Citi	0.0	-0.1	0.0	-0.1
Kopā pašu kapitāls 2021. gada 31. decembrī	1,447.1	97.9	3.8	1,548.8

¹ Lielāko daļu Pārējo rezervju veido likumā noteiktais obligātais rezerves kapitāls, kas aprēķināts saskaņā ar Igaunijas Komerckodeksa 5. punktu. Obligātais rezerves kapitāls var tikt izmantots zaudējumu segšanai.

Pielikumi no 33. līdz 107. lappusei ir konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

KONSOLIDĒTAIS NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS PAR GADU, KAS NOSLĒDZĀS 2021. GADA 31. DECEMBRĪ

€m	Pielikums	2020	2021
Peļņa vai zaudējumi pirms nodokļiem		35.8	82.4
Korekcija par nemonetāriem posteņiem:			
Kredītzaudējumu uzkrājumi		17.6	-14.8
Nolietojums un amortizācija	15,16	12.1	12.1
Citas nemonetāras korekcijas		-3.1	-1.5
Procentu un līdzīgi ienākumi	5	-273.7	-266.4
Procentu un līdzīgi izdevumi	5	46.8	27.2
Izmaiņas apgrozāmajā kapitālā/ saistībās:			
Aizdevumu klientiem pieaugums (-) / samazinājums (+)		763.8	-509.1
Citu aktīvu pieaugums (-) / samazinājums (+)		-50.3	-318.5
Klientu noguldījumu pieaugums (+) / samazinājums (-)		658.2	-1,478.5
Saistību pieaugums (+) / samazinājums (-)		-35.8	31.2
Saņemtie procenti		285.0	276.5
Samaksātie procenti		-54.8	-27.8
Samaksātais uzņēmumu ienākuma nodoklis		-13.1	-8.8
Dividenžu ienākumi		-0.1	-0.7
Naudas plūsma no pamatdarbības		1,388.4	-2,196.7
Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu iegāde	15,16	-3.0	-8.0
Ieņēmumi no pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu pārdošanas		3.5	0.3
Ieņēmumi no ieguldījuma īpašumu pārdošanas		1.5	0.5
Saņemtās dividendes		0.8	0.7
Ieguldījumu darbības naudas plūsma		2.8	-6.5
Emitētie parāda vērtspapīri		802.8	299.3
Atpirktie emitētie parāda vērtspapīri	19	-254.9	-235.5
Parāda vērtspapīru atmaksa termiņa beigās		0.0	-100.8
Nomas pamatsummu maksājumi		-6.2	-6.3
Samaksātās dividendes	28	0.0	-191.0
Finansēšanas darbības naudas plūsma		541.7	-234.3
Neto naudas un tās ekvivalentu pieaugums / (-samazinājums)		1,932.9	-2,437.5
Nauda un tās ekvivalenti pārskata perioda sākumā		2,948.7	4,884.7
Ārvalstu valūtas pozīciju pārvērtēšanas ietekme uz naudu un tās ekvivalentiem		3.1	0.0
Naudas un tās ekvivalentu neto pieaugums / (-samazinājums)		1,932.9	-2,437.5
Nauda un tās ekvivalenti pārskata perioda beigās		4,884.7	2,447.2
Nauda un tās ekvivalenti ietver:			
Nauda kasē	11	123.8	136.1
Neierobežota lietojuma norēķinu konts centrālajā bankā		4,690.3	2,249.3
Prasības pret kredītiestādēm uz pieprasījumu var izpildes termiņu līdz trīs mēnešiem		70.6	61.8
Kopā		4,884.7	2,447.2

Pielikumi no 33. līdz 107. lappusei ir konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

KONSOLIDĒTO FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMI

1. NOZĪMĪGĀKĀS UZSKAITES POLITIKAS

KORPORATĪVA INFORMĀCIJA

Luminor Bank AS ir Baltijas mēroga kredītiestāde, kuras galvenais birojs atrodas Tallinā. Luminor Bank AS mātes uzņēmums ir Luminor Holding AS, kuru kontrolē BCP VII ieguldījumu fonds, kuru pārvalda Blackstone Group Inc. Citi Luminor Holding AS akcionāri ir Nordea Bank Abp un DNB BANK AS.

Šos konsolidētos finanšu pārskatus par gadu, kas noslēdzās 2021. gada 31. decembrī, ir apstiprinājusi valde un uzraudzības padome, un tos apstiprinās akcionāri 2022. gada 2. martā. Akcionāriem ir tiesības neapstiprināt valdes sagatavotos konsolidētos finanšu pārskatus un pieprasīt jaunu konsolidēto finanšu pārskatu sagatavošanu. Nedz Luminor akcionāriem, nedz citiem nav tiesību grozīt finanšu pārskatus pēc to izdošanas.

UZSKAITES PAMATPRINCIPI

Luminor Bank AS finanšu pārskati un Luminor konsolidētie finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienības pieņemtajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS), ko izdevusi Starptautisko grāmatvedības standartu padome (IASB) un apstiprinājusi Eiropas Savienība (ES). Konsolidētie finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar sākotnējo izmaksu principu, izņemot finanšu instrumentus, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā (FVTPL) un patiesajā vērtībā ar pārējo visaptverošo ienākumu starpību (FVOCI), kā arī finanšu aktīvi un saistības, kas noteiktas kā apdrošinātie posteņi (hedged items) kvalificētās patiesās vērtības riska ierobežošanas attiecībās (kas pretējā gadījumā tiktu novērtētas amortizētajā iegādes vērtībā), kas tiek novērtētas amortizētajā iegādes vērtībā ar korekcijām attiecībā uz riska ierobežošanas peļņu vai zaudējumiem. Luminor Bank AS atsevišķajos finanšu pārskatos ieguldījumi tās meitas sabiedrībās tiek uzskaitīti pašizmaksā, atskaitot vērtības samazināšanos, un ieguldījumi asociētajos uzņēmumos tiek uzrādīti pēc pašu kapitāla metodes, savukārt pārējās politikas ir tādas pašas kā konsolidētajā pārskatā.

Galvenās grāmatvedības politikas, kuras tiek izmantotas, sagatavojot šos konsolidētos finanšu pārskatus, ir aprakstītas zemāk. Šīs politikas ir konsekventi piemērotas visiem uzrādītajiem periodiem, ja vien nav norādīts citādi. Kad konsolidētajos finanšu pārskatos tiek mainīta posteņu uzrādīšana vai klasifikācija, iepriekšējā perioda salīdzinošie rādītāji tiek atbilstoši pārklasificēti, ja vien konkrētajā grāmatvedības principā nav norādīts citādi. Bankas un visu tās meitas un asociēto uzņēmumu funkcionālā valūta un pārskata valūta ir eiro, un, ja nav norādīts citādi, visas summas tiek uzrādītas miljonos eiro ar vienu ciparu aiz komata.

Vairāki jauni SFPS standarti, esošo standartu grozījumi un interpretācijas, kuri ir obligāti Luminor, stājās spēkā uzskaites periodiem, kuri sākas 2021. gada 1. janvāra vai vēlāk. Šo standartu apkopojums un Luminor vadības novērtējums par jauno standartu un interpretāciju piemērošanas iespējamo vai faktisko ietekmi ir sniegts 3. pielikumā.

Izmaiņas atspoguļošanā

2021. gada laikā ir pārskatīts finanšu pārskatu saturs un struktūra, lai uzlabotu finanšu pārskatu klasifikāciju un skaidrību.

KONSOLIDĒTĀ PĀRSKATA PĀRKLASIFIKĀCIJAS

Atsevišķas pozīcijas, kas saistītas ar citiem neto ienākumiem no Luminor finanšu aktīviem/pasīviem, ir konsolidētas pozīcijā "Neto citi finanšu ienākumi", kā norādīts zemāk:

€m	2020		
	Pārskaitīts	Izmaiņa	Iepriekš atspoguļots
Neto citi finanšu ienākumi	13.2	13.2	0.0
Neto peļņa no parāda vērtspapīriem, kas atzīti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņu vai zaudējumu aprēķinā	0.0	-8.4	8.4
Neto peļņa no tirdzniecībā turētajiem finanšu aktīviem un saistībām	0.0	-4.8	4.8

Uzrādīšanas izmaiņas ietekmēja šādu finanšu stāvokļa pārskatu un pašu kapitāla un rezervju izmaiņu pārskatu:

€m	2020. gada 31. decembrī		
	Pārskaitīts	Izmaiņa	Iepriekš atspoguļots
Parāda vērtspapīri	284.3	284.3	0.0
Kapitāla vērtspapīri	2.8	2.8	0.0
Tirdzniecības nolūkā turēti finanšu aktīvi	0.0	-2.9	2.9
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	0.0	-284.1	284.1
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos	0.0	-0.1	0.1
Akciju kapitāls un akciju emisijas uzcenojums	1,447.1	1,447.1	0.0
Emitētais kapitāls	0.0	-34.9	34.9
Akciju emisijas uzcenojums	0.0	-1,412.2	1,412.2

Luminor ieguldījumi parāda un kapitāla vērtspapīros iepriekš tika uzrādīti finanšu stāvokļa pārskatā, pamatojoties uz grāmatvedības uzskaites metodi kā tirdzniecības nolūkā turēti finanšu aktīvi, finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā un finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos. Tas tika mainīts uz uzrādīšanu pēc ieguldījuma veida (parāda vērtspapīri un kapitāla vērtspapīri), plašāka informācija tiek atklāta pielikumos.

NEKONSOLIDĒTO PRIMĀRO FINANŠU PĀRSKATU PĀRKLASIFIKĀCIJAS

Atsevišķas pozīcijas, kas saistītas ar neto citiem ienākumiem no Luminor nekonsolidētajiem finanšu aktīviem/saistībām, ir konsolidētas postenī "Neto citi finanšu ienākumi", kā norādīts zemāk:

€m	2020		
	Pārskaitīts	Izmaiņa	Iepriekš atspoguļots
Neto citi finanšu ienākumi	15.7	15.7	0.0
Neto peļņa no parāda vērtspapīriem, kas atzīti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	0.0	-8.3	8.3
Neto peļņa no tirdzniecības nolūkā turētiem finanšu aktīviem un saistībām	0.0	-7.4	7.4

Pārklasifikācija ietekmēja šādus nekonsolidētā finanšu stāvokļa pārskata posteņus:

€m	2020. gada 31. decembrī		
	Pārskaitīts	Izmaiņa	Iepriekš atspoguļots
Parāda vērtspapīri	284.3	284.3	0.0
Pašu kapitāla instrumenti	0.1	0.1	0.0
Tirdzniecības nolūkā turētie finanšu aktīvi	0.0	-2.9	2.9
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	0.0	-281.4	281.4
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos	0.0	-0.1	0.1
Akciju kapitāls un akciju emisijas uzcenojums	1,447.1	1,447.1	0.0
Emitētais kapitāls	0.0	-34.9	34.9
Akciju emisijas uzcenojums	0.0	-1,412.2	1,412.2

KONSOLIDĀCIJAS PAMATNOSTĀDNES

Meitas sabiedrības tiek definētas kā sabiedrības, kurās Luminor tiešā vai netiešā veidā pastāv kontrole. Kontrole pastāv tad, kad sabiedrība ir pakļauta Luminor vai tai ir tiesības uz sabiedrības mainīgo peļņas atdevi no ieguldījuma sabiedrībā, un spēja izmantot savu varu pār sabiedrību, lai ietekmētu peļņas atdevi no ieguldījumiem sabiedrībā. Meitas sabiedrības tiek konsolidētas no datuma, kad sabiedrības kontrole tiek nodota Luminor un tiek izņemtas no konsolidācijas brīdī, kad kontrole izbeidzas.

Meitas sabiedrību iegāde tiek uzskaitīta atbilstoši uzņēmējdarbības apvienošanas uzskaites metodei (izņemot sabiedrības, kas ir iegādātas no saistītām pusēm zem vienotas kontroles). Iegādātie identificējami aktīvi un saistības, kā arī iespējamās saistības, kas ir iegūtas uzņēmējdarbības apvienošanas rezultātā, tiek novērtētas to patiesajā vērtībā iegādes brīdī, neatkarīgi no mazākuma akcionāru daļas īpatsvara.

Nemateriālā vērtība tiek novērtēta, no kopējās par iegūto sabiedrību nodotās atlīdzības atņemot iegūtās sabiedrības neto aktīvu, mazākuma daļas vērtības un Luminor tieši pirms iegādes darījuma veikšanas piederošās daļas patiesās vērtības kopsummu. Negatīvā nemateriālā vērtībā tiek atzīta peļņas vai zaudējumu aprēķinā

Luminor savstarpējie darījumi, atlikumi un nerealizētā peļņa no darījumiem starp Luminor sabiedrībām tiek savstarpēji ieskaitīti; nerealizēti zaudējumi tiek savstarpēji ieskaitīti, izņemot gadījumus, kad zaudējumi nevar tikt atgūti. Luminor un visas tās meitas sabiedrības piemēro vienādas uzskaites politikas, kas atbilst Luminor uzskaites politikai.

Asociētās sabiedrības ir sabiedrības, par kurām Luminor ir būtiska ietekme (tiešā vai netieša), bet nav kontroles, pārsvarā tas nozīmē no 20 līdz 50 procentiem balsstiesīga kapitāla kontroli. Luminor ieguldījums asociētajā sabiedrībā tiek uzskaitīts, izmantojot pašu kapitāla metodi un sākotnēji atzīts to iegādes vērtībā. Ieguldījumu asociētajās sabiedrībās uzskaites vērtība iekļauj nemateriālo vērtību, kas tika noteikta iegādes brīdī mīnus uzkrātais vērtības samazinājums, ja tāds pastāv. No asociētajām sabiedrībām saņemtās dividendes samazina ieguldījuma vērtību. Citas pēciegādes izmaiņas Luminor daļā asociētās sabiedrības neto aktīvos tiek atzītas, pamatojoties uz Luminor daļu asociēto uzņēmumu peļņā vai zaudējumos (vai citos visaptverošajos ienākumos), un tiek fiksētas attiecīgi peļņas zaudējumos vai citos visaptverošajos ienākumos.

Ja Luminor zaudējumu daļa no ieguldījumiem asociētajās sabiedrībās ir vienāda vai pārsniedz Luminor kopējo ieguldījumu asociētajās sabiedrībās, tai skaitā jebkādas citas nenodrošinātās prasības, Luminor neatzīst turpmākos zaudējumus, ja vien tā nav uzņēmusies saistības vai veikusi maksājumus par labu asociētai sabiedrībai.

Nerealizētā peļņa attiecībā uz darījumiem starp Luminor un tās asociētajām sabiedrībām tiek savstarpēji ieskaitīta proporcionāli Luminor ieguldījumam asociētajā sabiedrībā un nerealizētie zaudējumi arī tiek savstarpēji ieskaitīti, ja nepastāv vērtības samazinājuma pazīmēs attiecībā uz darījuma ietvaros nodoto aktīvu.

Meitas sabiedrību un asociēto sabiedrību atsavināšana. Kad Luminor vairs nav kontroles vai nozīmīgas ietekmes, saglabātā līdzdalība uzņēmumā tiek pārvērtēta patiesajā vērtībā, uzskaites vērtības izmaiņas atzīstot peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Patiesā vērtība ir sākotnējā uzskaites vērtība, lai turpmāk uzskaitītu atlikušo līdzdalības daļu kā asociēto sabiedrību, kopuzņēmumu vai finanšu aktīvu. Turklāt visas summas, kas iepriekš atzītas pārējos visaptverošajos ienākumos attiecībā uz šo sabiedrību, tiek uzskaitītas tā, it kā Luminor būtu tieši atsavinājusi saistītos aktīvus vai saistības. Tas var nozīmēt, ka summas, kas iepriekš atzītas pārējos visaptverošajos ienākumos, tiek pārklasificētas peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Ja īpašumtiesību līdzdalība asociētajā uzņēmumā tiek samazināta, bet tiek saglabāta būtiska ietekme, tikai proporcionāla daļa no summām, kas iepriekš atzītas pārējos visaptverošajos ienākumos, tiek pārklasificētas peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

UZSKAITES VALŪTA

Luminor konsolidētajos finanšu pārskatos uzrādīšanas un funkcionālā valūta ir eiro (EUR). Visi monetārie aktīvi un saistības ārvalstu valūtā tiek pārvērtēti eiro pēc perioda beigās spēkā esošā Eiropas Centrālās bankas noteiktā ārvalstu valūtas maiņas kursa. Ārvalstu valūtas maiņas kursa rezultātā iegūtā peļņa vai zaudējumi tiek iekļauti perioda visaptverošo ienākumu pārskatā. Nemonetārie posteņi, kas tiek vērtēti to iegādes vērtībā, tiek pārvērtēti, izmantojot valūtas maiņas likmes to iegādes brīdī, bet aktīvi patiesajā vērtībā – attiecīgajā dienā, kad noteikta to patiesā vērtība. Darījumi ārvalstu valūtā tiek uzskaitīti pēc kursa, kas ir spēkā darījuma dienā. Valūtas kursa starpības, kas rodas no norēķiniem par darījumiem, kas denominēti ārvalstu valūtā, tiek uzrādītas peļņas vai zaudējumu aprēķinā norēķinu brīdī, izmantojot valūtas maiņas kursu, kas ir spēkā tajā dienā.

IEŅĀKUMU UN IZDEVUMU ATZĪŠANA

Procentu ienākumi un izdevumi

Procentu ienākumi un izdevumi tiek atzīti visiem finanšu aktīviem vai saistībām, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā vai patiesā vērtībā ar atspoguļojumu citos visaptverošos ienākumos (FVOCI), izmantojot efektīvo procentu metodi. Šīs metodes ietvaros, visas maksas, kas samaksātas vai saņemtas starp līguma pusēm un kas ir efektīvās procentu likmes, darījuma izmaksu un visu citu prēmiju vai atlaižu neatņemama sastāvdaļa, tiek atliktas un pakāpeniski atzītas kā daļa no procentu ienākumiem vai izdevumiem.

Izmaksas, kas ir efektīvās procentu likmes neatņemama sastāvdaļa, iekļauj sākotnējās komisijas maksas, ko Luminor samaksāja vai saņēma, sakarā ar finanšu aktīva saņemšanu vai finanšu saistības izsniegšanu. Saistību maksas, kuras Luminor saņem, lai nodrošinātu aizdevuma izsniegšanu ir efektīvās procentu likmes neatņemamā sastāvdaļa, ja ir ticams, ka Luminor noslēgs attiecīgo kredīšanas līgumu un nav paredzēta iegūtā aizdevuma pārdošana drīz pēc tā izsniegšanas.

Finanšu aktīviem, kas ir radīti vai iegādāti ar kredīta vērtības samazināšanos (POCI), tiek piemērota kredīta koriģētā efektīvā procentu likme, kas diskontē paredzamās naudas plūsmas (ieskaitot sākotnējos sagaidāmos kredītzaudējumus) līdz patiesajai vērtībai sākotnējās atzīšanas brīdī.

Procentu ienākumus aprēķina, piemērojot efektīvo procentu likmi finanšu aktīvu bruto uzskaites vērtībai, izņemot (i) finanšu aktīvus, kuriem ir samazināta kredītvērtība (3. posms), kuriem procentu ieņēmumi tiek aprēķināti, piemērojot efektīvo procentu likmi to amortizētajai iegādes vērtībai, atskaitot sagaidāmos kredītzaudējumus (ECL), un (ii) finanšu aktīvus, kas jau iegūti vai iegādāti ar samazinātu kredītvērtību, kuru amortizētajai iegādes vērtībai tiek piemērota sākotnējā koriģētā efektīvā procentu likme.

Komisiju ienākumi un izdevumi

Komisiju naudas ienākumi tiek atzīti laika gaitā, kad pakalpojumi tiek sniegti un kad klients vienlaikus saņem un izmanto ieguvumus no Luminor pakalpojumiem. Šādi ienākumi ietver maksas par kontu uzturēšanu, konta pakalpojumu maksas, konta atvēršanas maksas, portfeļa, aktīvu pārvaldības vai finanšu plānošanas pakalpojumu vai konsultāciju maksas un maksas par kredītu

apkalpošanu trešo personu vārdā (izņemot tādas maksas, uz kurām attiecas efektīvā procentu likme). Mainīgās maksas tiek atzītas tikai tiktāl, ciktāl vadība uzskata, ka ir ļoti ticams, ka nenotiks ievērojama apvērse.

Pārējie komisiju ienākumi tiek atzīti laika brīdī (*point in time*), kad Luminor ir izpildījis savas darījuma saistības, parasti pēc pamata darījuma izpildes. Saņemtā vai saņemamā komisijas maksa atspoguļo pakalpojuma darījuma cenu, kas ir identificējama kā atsevišķā izpildes saistība. Šajos ienākumos ietilpst maksa par ārvalstu valūtu pārdošanas vai pirkšanas organizēšanu klienta vārdā, maksa par maksājumu darījumu apstrādi, maksa par skaidras naudas norēķiniem, iekasēšanas vai skaidras naudas izmaksas, kā arī citas komisijas.

Komisijas izdevumi tiek atzīti līdz ar attiecīgā pakalpojuma saņemšanu (balstoties uz uzkrājuma principu) vai ar saistību iestāšanos.

Pamatdarbības ienākumi un administratīvie izdevumi

Pamatdarbības ienākumi un administratīvie izdevumi tiek atzīti atbilstoši uzkrāšanas principam.

Dividenžu ienākumi

Dividendes tiek atzītas peļņas vai zaudējumu aprēķinā tikai, kad:

- (a) ir konstatētas Luminor Bankas tiesības saņemt dividenžu maksājumus;
- (b) ir ticams, ka Luminor iegūs ar dividenžu ienākumiem saistītus ekonomiskus labumus; un
- (c) dividenžu summu var ticami novērtēt.

UZŅĒMUMU IENĀKUMA NODOKLIS

Igaunija

Saskaņā ar Igaunijas ienākuma nodokļa likumu uzņēmumu ienākuma nodoklis tiek piemērots no peļņas sadales 20% apmērā no bruto summas. Uzņēmumu ienākuma nodoklis, kas rodas no dividenžu izmaksas, tiek uzskaitīts kā izdevumi periodā, kad tiek deklarētas dividendes, neatkarīgi no faktiskā izmaksas datuma vai perioda, par kuru dividendes izmaksātas.

Sākot ar 2018. gadu, kredītiestāžu ceturkšņa peļņa tiek aplikta ar uzņēmumu ienākuma nodokļa avansa nodokli 14% apmērā. Par uzņēmumu ienākuma nodokļa avansa maksājumiem var samazināt uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības, kas izriet no peļņas sadales. Ja dividendes netiek izmaksātas, nodokļa avansa maksājumi netiek atmaksāti. Uzņēmumu ienākuma nodoklis, kas jāmaksā no ceturkšņa peļņas, tiek atzīts kā pārskata perioda ienākuma nodokļa izdevumi. Atliktā nodokļa aktīvs (un atliktā nodokļa ienākums) par ceturkšņa zaudējumiem tiek atzīts tikai tad, ja ir ticams, ka turpmākajos 19 ceturkšņos būs pieejama ar nodokli apliekamā peļņa, lai šos zaudējumus izmantotu.

Uz sadali balstītas sistēmas dēļ nepastāv pagaidu atšķirības starp nodokļu bāzēm un aktīvu un saistību uzskaites vērtībām un nerodas atliktā nodokļa aktīvi vai saistības (izņemot atliktā nodokļa saistību atzīšanu par visām ar nodokli apliekamajām atšķirībām, kas saistītas ar ieguldījumiem meitas sabiedrībās, asociētajās sabiedrībās un filiālēs, ja vien nav iespējams, ka pārskatāmā nākotnē pagaidu starpība nemainīsies).

Lietuva

Saskaņā ar likumu par uzņēmumu ienākuma nodokli ienākuma standarta nodokļa likme ir 15%. Kredītiestāžu 2020.–2023. finanšu gada peļņai, kas pārsniedz 2 miljonus eiro, ienākuma nodokļa likme ir 20%. Izdevumi, kas saistīti ar nodokļu maksām un ir iekļauti šajos finanšu pārskatos, tiek balstīti uz vadības veiktajiem aprēķiniem saskaņā ar Lietuvas nodokļu likumdošanu.

Latvija

Saskaņā ar likumu par uzņēmumu ienākuma nodokli uzņēmumu ienākuma nodoklis tiek piemērots peļņas sadalei vai nosacīti sadalītajai peļņai 20% apmērā no bruto summas.

Uzņēmumu ienākuma nodoklis par sadalīto peļņu tiks atzīts brīdī, kad Luminor akcionāri pieņems lēmumu par peļņas sadali. Uzņēmumu ienākuma nodoklis tiek atzīts kā izdevumi peļņas un zaudējumu aprēķinā tajā pārskata periodā, kad tiek aprēķinātas dividendes vai nosacītās dividendes, savukārt pārējiem nosacīti sadalītās peļņas objektiem – brīdī, kad izdevumi radušies pārskata periodā.

ATLIKTAIS NODOKLIS

Atliktais ienākuma nodoklis tiek atzīts, izmantojot bilances saistību metodi, par pagaidu atšķirībām, kas rodas starp aktīvu un saistību nodokļu bāzēm un to uzskaites vērtībām finanšu pārskatu sagatavošanas vajadzībām.

Atliktā nodokļa aktīvi tiek atzīti attiecībā uz nodokļu zaudējumiem tiktāl, ciktāl ir ticams, ka būs pieejama ar nodokli apliekama peļņa, pret kuru zaudējumus varēs izmantot. Lai noteiktu atliktā nodokļa aktīvu summu, kas var tikt atzīta, ir nepieciešams spriedums, pamatojoties uz paredzamo nākotnes ar nodokli apliekamās peļņas laiku un līmeni.

Uz sadali balstītos nodokļu režīmos (Igaunijā un Latvijā) tekošās vai atliktā nodokļa saistības attiecībā uz nesadalīto peļņu netiek atzītas, līdz tiek atzītas saistības izmaksāt dividendes. Šī politika attiecas tikai uz mātes sabiedrībā uzkrāto nesadalīto peļņu un neattiecas uz meitas sabiedrībās uzkrāto nesadalīto peļņu. Atliktā nodokļa saistības tiek atzītas attiecībā uz šādu uzkrāto peļņu, ja vien nav ticams, ka tās netiks sadalītas mātes uzņēmumam pārskatāmā nākotnē. Luminor ir izvērtējis SFPS interpretācijas komitejas darba kārtības lēmuma ietekmi un secinājis, ka, pamatojoties uz Luminor iekšējiem dividenžu plāniem pārskatāmā nākotnē, nav jāatzīst atliktā nodokļa saistības attiecībā uz Luminor meitas sabiedrību nesadalīto peļņu uz 2020. gada 31. decembri un 2021. gada 31. decembri. Atliktais ienākuma nodoklis no Luminor asociēto sabiedrību uzkrātās nesadalītās peļņas daļas tiek atzīts, bet grāmatvedības uzskaitē atšķiras no meitas uzņēmumu atliktā ienākuma nodokļa režīma. Atliktais ienākuma nodoklis tiek atzīts kā atskaitījums no ieguldījumu vērtības.

NAUDA UN PRASĪBAS PRET CENTRĀLAJĀM BANKĀM

Naudas plūsmas pārskata mērķiem nauda un tās ekvivalenti ietver kases atlikumus, neierobežotās prasības uz pieprasījumu pret centrālajām bankām un citām kredītiestādēm ar sākotnējo atmaksas termiņu līdz 3 mēnešiem un nebūtisku vērtības izmaiņu risku. Nauda un naudas ekvivalenti, kā aprakstīts iepriekš, ir uzrādīti naudas plūsmas pārskatā.

Obligātās naudas rezerves centrālajās bankās tiek uzskaitītas amortizētajā iegādes vērtībā un atspoguļo obligātās rezerves noguldījumus bez procentiem, kas nav pieejami Luminor ikdienas operāciju finansēšanai, un tāpēc šajos nolūkos netiek uzskatīti par naudas un naudas ekvivalentu daļu konsolidētajā naudas plūsmas pārskatā.

FINANŠU INSTRUMENTI

Klasifikācija un novērtēšana

Finanšu aktīvs vai finanšu saistības sākotnēji tiek novērtētas patiesajā vērtībā, pieskaitot postenim, kas nav novērtēts patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, darījuma izmaksas, kas ir tieši attiecināmas uz tā iegādi vai emisiju. Finanšu instrumenta patieso vērtību sākotnējās atzīšanas brīdī vislabāk atspoguļo darījuma cena. Peļņa vai zaudējumi pie sākotnējās atzīšanas tiek atzītas tikai tad, ja finanšu instrumenta iegādes vērtība būtiski atšķiras no patiesās vērtības, kura tiek noteikta, balstoties uz citu tirgū novērojamo līdzīgo instrumentu vērtību vai izmantojot novērtēšanas metodes, kuru pamatā ir tikai tirgū novērojamie dati.

Turpmākā finanšu aktīvu novērtēšana ir atkarīga no Luminor veiktās klasifikācijas sākotnējās atzīšanās brīdī. Sākotnējās atzīšanas brīdī finanšu aktīvus var klasificēt vienā no šādām kategorijām:

- Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos (FVTPL)
- Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos (FVOCI)
- Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā.

Klasifikācija tiek noteikta, balstoties uz Luminor finanšu aktīvu pārvaldīšanas biznesa modeli un finanšu aktīvu līgumisko naudas plūsmu pazīmēm. Finanšu aktīvus, kas atbilst amortizētās iegādes vērtības vai finanšu aktīvu, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos, klasifikācijas kritērijiem, Luminor var sākotnēji klasificēt kā finanšu aktīvus, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos, ja ir izpildīti noteikti kritēriji. Turklāt Luminor sākotnējās atzīšanas brīdī var veikt neatsaucamu izvēli atsevišķus kapitāla instrumentus, kas savādāk tiktu klasificēti kā novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos, turpmāk klasificēt kā finanšu aktīvus, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos.

Finanšu saistības tiek klasificētas amortizētajā iegādes vērtībā, izņemot finanšu saistības, kuras ir jānovērtē patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Finanšu saistības tiek klasificētas kā novērtētas patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, ja tās atbilst tirdzniecības nolūkā turēšanas definīcijai vai arī tās sākotnējās atzīšanas brīdī ir noteiktas patiesās vērtības ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā novērtēšanas kategorijā. Visas pārējās finanšu saistības tiek klasificētas kā novērtētas amortizētajā iegādes vērtībā.

FINANŠU AKTĪVI UN SAISTĪBAS, KAS NOVĒRTĒTAS PATIESAJĀ VĒRTĪBĀ AR ATSPUGUĻOJUMU PEĻŅĀ VAI ZAUDĒJUMOS

Tirdzniecības nolūkā turēti vērtspapīri

Tirdzniecības nolūkā turēti vērtspapīri ir vērtspapīri, kas iegādāti, lai gūtu peļņu no īstermiņa cenu svārstībām vai dīlera uzcelojuma, vai ir vērtspapīri, kas iekļauti portfelī, kuram piemīt īstermiņa peļņas gūšanas portfeļa pazīmes. Pēc sākotnējās atzīšanas visi saistītie realizētie un nerealizētie zaudējumi un peļņa tiek iekļauta neto rezultātā no vērtspapīru tirdzniecības.

Visi tirdzniecības nolūkā turēto vērtspapīru pirkšanas un pārdošanas darījumi, kuru izpildes termiņus nosaka regulatori vai tirgus konvencijas ("regulārais pirkums un pārdošana"), tiek atzīti norēķinu dienā, kas ir datums, kad Luminor aktīvu piegādā vai saņem.

Atvasinātie finanšu instrumenti

Atvasinātie finanšu instrumenti, tostarp ārvalstu valūtas nākotnes līgumi, mijmaiņas darījumi, opcijas (gan parakstītas, gan iegādātas) un citi atvasinātie finanšu instrumenti, sākotnēji tiek atzīti un turpmāk novērtēti to patiesajā vērtībā. Patiesā vērtība tiek noteikta saskaņā ar modeļiem, kuros izmanto tirgū novērojamo informāciju. Visi atvasinātie finanšu instrumenti tiek iekļauti finanšu aktīvu sastāvā, ja to patiesā vērtība ir pozitīva un finanšu saistību sastāvā, ja to patiesā vērtība ir negatīva. Atvasināto finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņas tiek iekļautas neto peļņā no atvasinātajiem finanšu instrumentiem.

Vērtspapīri likviditātes pārvaldībai

Vērtspapīri, kas iegādāti likviditātes nodrošināšanas nolūkos un kuriem tiek izmantoti atvasinātie instrumenti, lai ierobežotu procentu likmju risku, sākotnēji tiek atzīti patiesajā vērtībā, kas balstās uz kotētām biržas piedāvājuma (*bid*) cenām. Visi saistītie realizētie un nerealizētie zaudējumi un peļņa tiek iekļauti neto rezultātā no vērtspapīru tirdzniecības. Saņemtās dividendes tiek iekļautas dividenžu ienākumos. Banka nolēma šādus vērtspapīrus sākotnēji klasificēt kā finanšu aktīvus, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos, jo šāda klasifikācija būtiski samazina vai ierobežo uzskaites atšķirības (*accounting mismatch*).

Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos

Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos, ietver finanšu aktīvus, kas tiek ieguldīti akcijās un obligācijās. Parāda vērtspapīriem jāatbilst ilgtermiņa turēšanas un pārdošanas uzņēmējdarbības modelim (*hold to collect and sell*), un tie sākotnēji jāatzīst patiesajā vērtībā, pieskaitot darījuma izmaksas, pamatojoties uz kotētām piedāvājuma cenām vai summām, kas iegūtas no diskontētas naudas plūsmas modeļiem. Nerealizētā peļņa un zaudējumi, kas rodas no finanšu aktīvu, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos, patiesās vērtības izmaiņām, tiek atzīti pārējos visaptverošajos ienākumos. Kad finanšu aktīvu atzīšana tiek pārtraukta, iepriekš uzkrātā peļņa vai zaudējumi no pārējiem visaptverošajiem ienākumiem netiek pārklasificēti peļņā vai zaudējumos.

Dividenžu ienākumi tiek atzīti atsevišķi dividenžu ienākumu sastāvā brīdī, kad Luminor ir radušās tiesības uz tām. Visi regulārie vērtspapīru pirkšanas vai pārdošanas darījumi tiek atzīti norēķinu datumā, kas ir datums, kad aktīvs tiek piegādāts Luminor. Visi

pārējie pirkšanas vai pārdošanas darījumi līdz norēķinu datumam tiek uzskaitīti atvasināto finanšu instrumentu sastāvā, kā nākotnes darījumi.

Finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā

Finanšu aktīvi tiek novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, ja ir izpildīti šādi kritēriji:

- tie tiek turēti ar mērķi iekasēt līgumiskās nākotnes naudas plūsmas („Turēts, lai iekasētu” biznesa modelis);
- to līgumiskās naudas plūsmas veido tikai pamatsummas un procentu maksājumi par atlikušo pamatsummu.

Aizdevumi klientiem tiek atzīti norēķinu dienā, kad nauda tiek izsniegta aizņēmējiem. No līguma noslēgšanas dienas līdz naudas izmaksas dienai tie tiek uzskaitīti ārpusbilances posteņu sastāvā.

Finanšu saistības, kas novērtētas amortizētajā iegādes vērtībā

Pēc sākotnējās atzīšanas, finanšu saistības, kuras Luminor novērtē amortizētajā vērtībā, tiek atzītas izmantojot efektīvo procentu likmes metodi. Ieņēmumi vai zaudējumi tiek atzīti peļņā vai zaudējumos, brīdī kad saistības tiek izbeigtas, kā arī izmantojot efektīvās procentu likmes metodi. Amortizētā vērtība tiek aprēķināta, ņemot vērā visas atlaides vai prēmijas saistībā ar iegādi, kā arī izmaksas, kas ir neatņemama efektīvās procentu likmes sastāvdaļa. Efektīvās procentu likmes amortizācija tiek iekļauta neto procentu ieņēmumos peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Finanšu instrumentu vērtības samazināšanās

Uz šādiem finanšu instrumentiem attiecas 9. SFPS vērtības samazināšanās prasības:

- finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā;
- finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos;
- neizsniegto aizdevumu saistības un finanšu garantiju līgumi.

Finanšu instrumentiem, uz kuriem attiecas vērtības samazināšanās prasības, tiek izmantota nākotnes sagaidāmo kredītzaudējumu pieeja un uzkrājumi sagaidāmajiem kredītzaudējumiem tiek aprēķināti šādi:

- 1. posmā iekļauj finanšu instrumentus, kuru kredītrisks nav būtiski palielinājies kopš sākotnējās atzīšanas (vai kuri tiek uzskatīti kā finanšu instrumenti ar zemu kredītrisku) – uzkrājumi sagaidāmajiem kredītzaudējumiem tiek aprēķināti tādā apmērā, kas atbilst 12 mēnešu sagaidāmajiem kredītzaudējumiem. Procentu ieņēmumi tiek aprēķināti no instrumenta bruto uzskaites vērtības, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi.;
- 2. posmā iekļauj finanšu instrumentus, kuriem nav samazināta kredītvērtība, bet kuriem ir konstatēts būtisks kredītriska pieaugums kopš sākotnējās atzīšanas – uzkrājumi sagaidāmajiem kredītzaudējumiem tiek aprēķināti tādā apmērā, kas vienāds ar sagaidāmajiem kredītzaudējumiem līdz darījuma termiņa beigām. Procentu ieņēmumu aprēķins ir tāds pats kā 1. posmam.;
- 3. posmā ir finanšu instrumenti ar samazinātu kredītvērtību – uzkrājumi sagaidāmajiem kredītzaudējumiem tiek aprēķināti tādā apmērā, kas vienāds ar sagaidāmajiem kredītzaudējumiem visā aktīva dzīves laikā. Procentu ieņēmumi tiek aprēķināti, pamatojoties uz instrumenta amortizēto uzskaites vērtību (tas ir, bruto uzskaites vērtību, atskaitot uzkrājumus zaudējumiem).;
- finanšu instrumenti, kas iegādāti vai izdoti ar samazinātu kredītvērtību (POCI) – uzkrājumi sagaidāmajiem kredītzaudējumiem tiek aprēķināti tādā apjomā, kas ir vienāds ar sagaidāmajiem kredītzaudējumiem visā aktīva dzīves laikā neatkarīgi no kredītriska izmaiņām finanšu aktīvu darbības laikā. POCI portfelim piemēro kredītriska koriģēto efektīvo procentu likmi.

Katrā pārskata datumā sagaidāmo kredītzaudējumu summas tiek atzītas peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā vērtības samazinājums/apvērse. Plašāka informācija par finanšu instrumentu vērtības samazināšanos ir iekļauta 2. pielikumā “Būtiskas grāmatvedības aplēses un pieņēmumi” un 4. pielikumā “Risku vadības pamatprincipi”.

Ieskaitīšana

Finanšu aktīvi un saistības tiek savstarpēji ieskaitīti un bilancē uzrādīti neto vērtībā gadījumos, ja pastāv juridiskas tiesības veikt šo posteņu ieskaitu vai posteņi tiks dzēsti to neto vērtībā, vai arī aktīvi tiks dzēsti un saistības nokārtotas vienlaicīgi. Šādas ieskaita tiesības a) nedrīkst būt atkarīgas no kāda turpmāka notikuma un b) tām jābūt juridiski izpildāmām šādos apstākļos: i) parastā uzņēmējdarbības gaitā, ii) saistību neizpildes gadījumā un iii) maksātnespējas vai bankrota gadījumā.

Riska ierobežošanas uzskaitē

Sākot riska ierobežošanas attiecības, Luminor norāda un dokumentē riska ierobežošanas attiecības, kurām vēlas piemērot riska ierobežošanas uzskaiti, kā arī riska pārvaldības mērķi un stratēģiju riska ierobežošanas veikšanai.

Dokumentācija ietver riska ierobežošanas instrumenta identificēšanu, ierobežoto posteņi, ierobežotā riska veidu un to, kā Luminor novērtēs, vai riska ierobežošanas attiecības atbilst riska ierobežošanas efektivitātes prasībām (ieskaitot riska ierobežošanas neefektivitātes avotu analīzi un to, kā tiek noteikts riska ierobežošanas koeficients). Riska ierobežošanas attiecības ir uzskatāmas par riska ierobežošanas uzskaiti, ja tās atbilst visām šīm efektivitātes prasībām:

- starp apdrošināto posteņi un riska ierobežošanas instrumentu pastāv 'ekonomiskas attiecības';
- kredītriska ietekme 'nedominē' vērtības izmaiņas, kas rodas no šīm ekonomiskajām attiecībām;
- riska ierobežošanas attiecību riska ierobežošanas koeficients ir tāds pats kā tas, kas rodas no apdrošinātā posteņa daudzuma, kuru Luminor faktiski ierobežo, un no riska ierobežošanas instrumenta daudzuma, kuru Luminor faktiski izmanto, lai ierobežotu šo ierobežotā posteņa daudzumu.

Luminor piemēro patiesās vērtības riska ierobežošanu. Patiesās vērtības riska ierobežošana ir riska ierobežošana atzītā aktīva vai saistību vai neatzītu stingru saistību patiesās vērtības izmaiņām.

Riska ierobežošanas instrumenta patiesās vērtības izmaiņas tiek atzītas peļņas vai zaudējumu pārskatā. Ierobežotā posteņa patiesās vērtības izmaiņas, kas attiecināmas uz ierobežoto risku, tiek reģistrētas kā daļa no apdrošinātā posteņa uzskaites vērtības un tiek atzītas arī peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Patiesās vērtības riska ierobežošanai, kas attiecas uz posteņiem, kuri uzskaitīti amortizētajā iegādes vērtībā, uzskaites vērtības korekcijas tiek amortizētas caur peļņu vai zaudējumiem atlikušajā riska ierobežošanas laikā, izmantojot efektīvās procentu likmes (EIR) metodi. EIR amortizācija var sākties, tiklīdz pastāv korekcija, un ne vēlāk kā tad, kad nodrošinātais postenis pārstāj koriģēt, ņemot vērā tā patiesās vērtības izmaiņas, kas attiecināmas uz risku, kuru ierobežo.

Ja ierobežotā posteņa atzīšana tiek pārtraukta, neamortizētā patiesās vērtības korekcija tiek nekavējoties atzīta peļņā vai zaudējumos. Ja neatzītas stingras saistības tiek noteiktas kā nodrošinātais postenis, tad ar ierobežoto risku attiecināmo stingro saistību patiesās vērtības kumulatīvās izmaiņas tiek atzītas par aktīvu vai saistībām ar attiecīgiem ienākumiem vai zaudējumiem, kas atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Finanšu instrumentu patiesā vērtība

Patiesā vērtība ir cena, kas tiktu saņemta, pārdodot aktīvu, vai samaksāta, nododot saistības, darījumā starp tirgus dalībniekiem finanšu instrumenta novērtēšanas datumā. Patiesās vērtības noteikšana balstās uz pieņēmumu, ka darījums, pārdodot aktīvu vai nododot saistības, notiek:

- aktīva vai saistību galvenajā tirgū; vai
- ja nav galvenā tirgus, šo finanšu instrumentu visizdevīgākajā tirgū.

Galvenajam vai visizdevīgākajam tirgum jābūt pieejamam Luminor. Gadījumā, ja nav novērojama cenu, aktīva vai saistību patiesā vērtība tiek novērtēta, izmantojot pieņēmumus, ko tirgus dalībnieki izmantotu, nosakot aktīva vai saistību cenu, pieņemot, ka tirgus dalībnieki darbojas savās ekonomiskajās interesēs.

Nosakot nefinanšu aktīva patieso vērtību, tiek ņemta vērā tirgus dalībnieka spēja gūt ekonomiskus labumus, izmantojot aktīvu tā visaugstākajā un labākajā lietojumā vai pārdodot to citam tirgus dalībniekam, kas izmantotu aktīvu tā visaugstākajā un labākajā lietošanā.

Procentus pelnošo nekotēto finanšu instrumentu patieso vērtību novērtē, pamatojoties uz diskontētām naudas plūsmām, izmantojot procentu likmes, kuras ir instrumentiem ar līdzīgiem nosacījumiem un riska raksturlielumiem.

Luminor izmanto novērtēšanas metodes, kas ir piemērotas konkrētajiem apstākļiem un kurām ir pieejami pietiekami dati, lai novērtētu patieso vērtību, maksimāli izmantojot attiecīgos novērojamos datus un līdz minimumam samazinot nenovērojamo ievades datu izmantošanu. Ja finanšu stāvokļa pārskatā ietverto finanšu aktīvu un finanšu saistību patiesās vērtības nevar iegūt no aktīvajiem tirgiem, tās nosaka, izmantojot dažādas vērtēšanas metodes, kas ietver matemātisko modeļu izmantošanu. Ievades dati šajos modeļos, ja iespējams, tiek ņemti no novērojamiem tirgiem, bet, ja tas nav iespējams, patiesās vērtības noteikšanai izmanto zināmu spriedumu. No modeļiem iegūtās patiesās vērtības aplēses tiek koriģētas, ņemot vērā citus faktorus, piemēram, likviditātes risku, ciktāl Luminor uzskata, ka trešās puses tirgus dalībnieks tos ņemtu vērā, nosakot darījuma cenu. Patiesās vērtības atspoguļo instrumenta kredītrisku un ietver korekcijas, lai vajadzības gadījumā ņemtu vērā darījuma partnera kredītrisku. Ārpusbiržas (OTC) atvasināto instrumentu novērtēšanai patiesās vērtības ietver kredītriska novērtējuma korekciju (CVA), kad tirgus dalībnieki to ņemtu vērā, nosakot atvasināto instrumentu cenas.

Finanšu aktīvu un saistību atzīšanas pārtraukšana

Finanšu aktīva (vai finanšu aktīva daļas vai līdzīgu finanšu aktīvu grupas daļas, ja tāda būtu) atzīšanu pārtrauc, ja:

- vairs nepastāv tiesības saņemt ar šo aktīvu saistīto naudas plūsmu; vai
- Luminor ir nodevis savas tiesības saņemt ar šo aktīvu saistīto naudas plūsmu vai saglabājis tiesības saņemt ar šo aktīvu saistīto naudas plūsmu, bet apņēmis nekavējoties izmaksāt to pilnā apmērā kādai trešajai personai saskaņā ar vienošanos; un
- Luminor vai nu (a) ir nodevis būtībā visus ar aktīvu saistītos riskus un guvumus, vai (b) nav ne nodevis, ne paturējis visus ar aktīvu saistītos riskus un guvumus, bet gan nodevis kontroli pār šo aktīvu.

Dažos gadījumos Luminor groza vai citādi izmaina finanšu aktīvu līguma nosacījumus. Luminor novērtē, vai līguma naudas plūsmu izmaiņas modifikācijas rezultātā ir būtiskas. Gadījumos, kad grozījumus noteica darījumu partnera finansiālās grūtības un nespēja veikt sākotnēji saskaņotos maksājumus, Luminor salīdzina sākotnējās un pārskatītās paredzamās naudas plūsmas, lai novērtēt vai ar aktīvu saistītie riski un atlīdzības būtiski izmainījās modifikācijas rezultātā. Ja riski un atlīdzības paliek nemainīgi, modificētais aktīvs būtiski neatšķiras no sākotnējā aktīva, un modifikācija neizraisa atzīšanas pārtraukšanu. Luminor pārreķina bruto uzskaites vērtību, diskontējot modificētās līgumā noteiktās naudas plūsmas pēc sākotnējās efektīvās procentu likmes un atzīst modifikācijas ienākumus vai zaudējumus peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Finanšu saistību atzīšana tiek pārtraukta, kad Luminor ir atbrīvots no pienākuma pildīt šīs saistības vai tās tiek dzēstas, vai beidzies to termiņš.

Ja esošās finanšu saistības tiek aizvietotas ar citām saistībām pret to pašu aizdevēju uz būtiski citiem nosacījumiem, vai ja esošo saistību nosacījumi tiek būtiski mainīti, šāda aizvietošana vai nosacījumu maiņa tiek uzskatīta par sākotnējo saistību atzīšanas pārtraukšanu un jaunu saistību atzīšanu, un starpība starp attiecīgajām bilances vērtībām tiek atzīta peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

NOMAS – LUMINOR IR IZNOMĀTĀJS

Finanšu noma

Finanšu nomas darījumi ir nomas darījumi, saskaņā ar kuriem visi būtiskie riski un tiesības no aktīvu izmantošanas tiek nekavējoties nodoti nomniekam. Nomas termiņa beigās klientam (vai nolīgta trešajai pusei) tiek nodotas aktīvu likumīgas

Īpašumtiesības. Debitoru parādi no finanšu nomas līguma tiek atzīti minimālo nomas maksājumu pašreizējā vērtībā, no kuras tiek atskaitīti saņemtie pamatsummas maksājumi, pieskaitot negarantētu atlikušo vērtību līguma termiņa beigās. Kopējie nomas maksājumi tiek sadalīti starp pamatsummas atmaksu un finanšu ienākumiem.

Finanšu ienākumi tiek atzīti nomas periodā, pamatojoties uz modeli, kas atspoguļo pastāvīgu, periodisku atdeves likmi attiecībā uz iznomātāja atlikušo neto ieguldījumu finanšu nomā. Iznomātāja tiešie izdevumi, kas iekļauti nomas līguma maksā un saistīti ar līgumu, ir daļa no efektīvās procentu likmes un nomas periodā samazina nomas ienākumus. Finanšu nomas prasības tiek atzītas finanšu stāvokļa pārskatā brīdī, kad klientam tiek nodoti līgumā noteiktie aktīvi. Neto ieguldījumam finanšu nomā Luminor piemēro 9. SFPS noteiktās atzīšanas pārtraukšanas un vērtības samazināšanās prasības.

NOMAS – LUMINOR IR NOMNIEKS

Luminor nomā dažādus birojus un citus aktīvus (IT aprīkojumu un automašīnas). Kopš 2019. gada 1. janvāra nomas tiek uzskaitītas un atzītas kā tiesības lietot aktīvu un atbilstošas saistības tajā datumā, kad iznomātais aktīvs ir pieejams lietošanai. Lietošanas tiesību aktīvi tiek uzrādīti pamatlīdzekļu bilances pozīcijā. Ikviens nomas maksājums tiek attiecināts starp saistībām un finanšu izmaksām. Finanšu izmaksas tiek grāmatotas kā izmaksas peļņas vai zaudējumu aprēķinā nomas perioda laikā, lai nodrošinātu konstantu periodisku procentu likmi atlikušajai saistību summai katrā periodā.

Saistības, kas rodas no nomas, sākotnēji tiek novērtētas, pamatojoties uz pašreizējo vērtību. Lai noteiktu nomas saistību neto pašreizējo vērtību, nomas maksājumi tiek diskontēti, izmantojot nomā ietverto procentu likmi. Ja šo likmi nevar viegli noteikt, tiek izmantota nomnieka pamata aizņēmuma likme, kas ir likme, kuru nomniekam būtu jāmaksā, lai aizņemtos līdzekļus līdzīgas vērtības aktīva iegūšanai līdzīgā ekonomiskajā vidē ar līdzīgiem noteikumiem.

Īpašumu nomās Luminor nolēma izmantot pašu finansējuma izmaksas kā diskonta likmi. Citiem aktīviem Luminor kā diskonta likmi izmanto nomā iestrādāto procentu likmi, jo tā ir viegli nosakāma.

Turpmākajai uzskaitē Luminor novērtē nomas saistības:

- palielinot uzskaites vērtību, lai atspoguļotu procentus par nomas saistībām;
- samazinot uzskaites vērtību, lai atspoguļotu veiktos nomas maksājumus; un
- pārvērtējot uzskaites vērtību, lai atspoguļotu jebkādas izmaiņas pieņēmumos (nomas termiņa, maksājuma vai kādu citu nosacījumu) vai nomas līguma izmaiņas

Sākotnēji nomas tiesības lietot aktīvu tiek novērtētas pēc izmaksām. Tiesības lietot aktīvu izmaksas ietver:

- nomas saistību sākotnējā novērtējuma summa nomas maksājumu tagadnes vērtībā, kas šajā datumā nav samaksāti;
- visus nomas maksājumus, kas veikti pirms nomas sākuma, atskaitot saņemtos nomas atvieglojumus;
- visas sākotnējās tiešās izmaksas, kas rodas nomniekam; un
- aplēse izmaksām, kas nomniekam radīsies demontējot un novācot aktīvu. Nomnieks uzņemas saistības par šīm izmaksām vai nu sākuma datumā, vai arī tāpēc, ka aktīvu ir izmantojis noteiktu periodu.

Pēc nomas sākuma datuma tiesības lietot aktīvu tiek novērtētas pēc izmaksām:

- atskaitot uzkrāto nolietojumu un jebkādas zaudējumus no vērtības samazināšanās; un
- korekcijas sakarā ar nomas saistību uzskaites vērtības pārvērtēšanu mainoties pieņēmumiem vai līguma nosacījumiem, vai mainoties pēc būtības fiksētajiem nomas maksājumiem.

Tiesības lietot aktīvu tiek nolietotas īsākajā no aktīva lietderīgās lietošanas laika vai nomas līguma termiņa, izmantojot lineāro metodi. Nosakot nomas periodu, Luminor vadība ņem vērā visus faktus un apstākļus saistībā ar pagarināšanas vai izbeigšanas iespējām. Veiktais novērtējums tiek pārskatīts gadījumā ja notiek būtisks gadījums vai izmaiņas nosacījumos, kas ietekmē šo novērtējumu un līzings ņemēs spēj to kontrolēt.

Maksājumi, kas saistīti ar īstermiņa nomu un mazvērtīgu aktīvu nomu, tiek atzīti pēc lineārā principa kā izdevumi peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Īstermiņa nomas ir nomas, kuru nomas termiņš ir 12 mēneši vai mazāk. Mazvērtīgajos aktīvos ietilpst IT aprīkojums un nelielas biroja mēbeļu vienības, kuru vērtība ir mazāka par 5000 eiro.

FAKTORINGA DEBITORI

Faktoringa debitoru parādu novērtēšana notiek saskaņā ar finanšu aktīvu uzskaites principiem, kas ir aprakstīti iepriekš pie finanšu aktīviem, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā. Faktoringa debitoru parādu vērtības samazināšanās rādītāji ir tādi paši kā aktīviem, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā. Sagaidāmie kredīta zaudējumi tiek uzrādīti attiecīgajā finanšu stāvokļa pārskata rindā negatīvā vērtībā un tiek uzskaitīti līdzīgi kā aizdevumi klientiem.

Faktoringa darījumi tiek uzskatīti par finansēšanas darījumiem, kuros Luminor nodrošina finanšu resursus saviem darījumu partneriem, nododot tiesības uz debitoru parādiem no šiem pārdošanas darījumiem. Luminor iegūst tiesības uz pircēja debitoru parādiem uz kuriem attiecas pārdošanas līgums. Atkarībā no faktoringa līguma nosacījumiem pircējs vai nu uzņemas būtībā visu ar debitoru parādu saistīto risku un atlīdzību nodošanu, vai arī saglabā tiesības iepriekš saskaņotajā termiņā nodot riskus un atlīdzības atpakaļ pārdevējam. Debitoru parāds tiek iekļauts finanšu stāvokļa pārskatā līdz maksājuma saņemšanai vai regresa termiņa beigām. Ja līgumā nav ietvertas pārdevēja garantijas un Luminor iegūst kontroli pār visām tiesībām debitoru parāda pārdošanas brīdī, darījums tiek uzskaitīts kā debitoru parādu iegūšana patiesajā vērtībā. Turpmāk debitoru parādi tiek uzskaitīti amortizētajā iegādes vērtībā. Debitoru parāds no klienta tiek atzīts no pirkšanas-pārdošanas līguma faktoringa brīža, t. i., no debitoru parādu iegūšanas brīža.

PAMATLĪDZEKĻI

Ēkas, iekārtas un pārējie aktīvi tiek uzskaitīti to iegādes vērtībā, atskaitot uzkrāto nolietojumu un vērtības samazinājumu, ja tāds pastāv. Ja aktīva uzskaites vērtība ir lielāka par aprēķināto atgūstamo summu, vērtības samazināšanās izmaksas tiek atzītas, lai samazinātu uzskaites vērtību līdz tā atgūstamajai vērtībai. Nolietojums tiek aprēķināts, izmantojot lineāro metodi, lai norakstītu katra aktīva izmaksas vai pārrēķina summu tā atlikušajā vērtībā aktīva aprēķinātā dzīves cikla laikā. Tiek izmantotas šādas nolietojuma likmes:

Kategorija	Gada likme
Iekārtas	20 - 33%
Īpašums	2%

Uzturēšanas un remonta izdevumi tiek atspoguļoti visaptverošo ienākumu pārskatā pēc to faktiskās rašanās. Aktīvu atlikusī vērtība un dzīves cikls tiek pārskatīts un vajadzības gadījumā koriģēts katrā bilances sastādīšanas datumā. Nomas objektu uzlabojumi tiek kapitalizēti un amortizēti vai nu to dzīves cikla, vai atlikušā nomas līguma perioda laikā atkarībā no tā, kurš ir īsāks, uz lineāras bāzes.

NEMATERIĀLIE IEGULDĪJUMI

Nemateriāls ieguldījums tiek atzīts tikai tad, kad tā izmaksas var ticami novērtēt, pastāv kontrolē pagātnes notikumu rezultātā, un ir ticams, ka Luminor iegūs uz to attiecināmos paredzamos ekonomiskos labumus. Luminor kontrolē aktīvu, ja ir iespējas gūt turpmākus ekonomiskos labumus, kas rodas no aktīva izmantošanas, un ierobežot citu piekļuvi šiem labumiem.

Nemateriālie aktīvi, kas iegādāti atsevišķi, sākotnējā atzīšanā tiek novērtēti atbilstoši to iegādes izmaksām. Uzņēmējdarbības apvienošanā iegādāto nemateriālo aktīvu vērtība ir to patiesā vērtība iegādes brīdī. Pēc sākotnējās atzīšanas nemateriālie aktīvi tiek uzskaitīti amortizētajā iegādes vērtībā, atskaitot uzkrāto amortizāciju un uzkrājumus vērtības samazinājumam (ja tādi ir).

Izdevumi par iekšēji izstrādātu programmatūru tiek atzīti par aktīviem, ja Luminor spēj pierādīt, ka produkts ir tehniski un komerciāli iespējams, tā nodomu un spēju pabeigt izstrādi un izmantot programmatūru veidā, kas nākotnē radīs ekonomiskus ieguvumus, un ka tas var droši izmērīt izmaksas, lai pabeigtu attīstību.

Iekšēji izstrādātās programmatūras kapitalizētās izmaksas ietver visas izmaksas, kas tieši attiecināmas uz programmatūras izstrādi, ieskaitot aizņēmumu izmaksas, un tiek amortizētas tās lietderīgās lietošanas laikā. Iekšēji izstrādātā programmatūra tiek uzrādīta kapitalizētajā iegādes vērtībā, atskaitot uzkrāto amortizāciju un uzkrājumus no vērtības samazināšanās.

Turpmākie izdevumi par programmatūras aktīviem tiek kapitalizēti tikai tad, ja tie palielina nākotnes saimnieciskos labumus, kas ietverti konkrētajā aktīvā, uz kuru tie attiecas. Visi pārējie izdevumi tiek atzīti peļņā vai zaudējumos to rašanās brīdī.

Nemateriālo aktīvu lietderīgās lietošanas laiks tiek novērtēts kā ierobežots vai neierobežots. Nemateriālie aktīvi ar noteiktu dzīves laiku tiek amortizēti, izmantojot lineāro metodi, lietderīgās lietošanas laikā. Amortizācijas periods un amortizācijas metode nemateriālajam aktīvam ar ierobežotu lietderīgās lietošanas laiku tiek pārskatīti vismaz katra finanšu gada beigās, lai atspoguļotu šāda aktīva izlietojuma modeli. Amortizācijas periods ir diapazonā no 3 līdz 5 gadiem.

UZKRĀJUMI

Uzkrājumi tiek atzīti, kad Luminor ir pašreizējas juridiskas vai konstruktīvas saistības iepriekšējo notikumu rezultātā un ir iespējams, ka būs nepieciešama resursu aizplūde šo saistību segšanai un var tikt aprēķināta ticama saistību vērtība. Uzkrājumi tiek novērtēti, izmantojot vadības vērtējumus un pieņēmumus, piemēram, resursu aizplūšanas un atgūšanas varbūtību, ieskaitot nodrošinājumu vai apdrošināšanas līgumus, un šādu aizplūšanas vai atgūšanas summas un laiku.

ĀRPUSBILANCES SAISTĪBAS (GARANTIJAS UN SAISTĪBAS PAR KREDĪTU IZSNIEGŠANU)

Ikdienas uzņēmējdarbībā Luminor ir ārpusbilances finanšu darījumi, kas saistīti ar kredītu piešķiršanu, galvojumu izsniegšanu un kredītvēstulju noformēšanu. Šie finanšu darījumi tiek atspoguļoti finanšu pārskatos resursu piešķiršanas brīdī vai kad tiek saņemtas vai izmaksātas attiecīgās komisijas maksas. Visi šie posteņi sākotnēji tiek atzīti to patiesajā vērtībā, ko parasti apliecina saņemto maksu summa. Turklāt šīs summas tiek amortizētas, izmantojot lineāro metodi līguma darbības laikā.

Katrā bilances datumā izsniegtās finanšu garantijas tiek novērtētas pēc lielākās summas neamortizētajā atlikumā pēc sākotnējās atzīšanas vai summas, kas aprēķināta saskaņā ar 9. SFPS.

Luminor uzņemas saistības par aizdevumu piešķiršanu. Šādas saistības ir galvenokārt neatsaucamas vai arī atsaucamas tikai iestājoties būtiskām nelabvēlīgām izmaiņām. Akreditīvi ir Luminor rakstiskas saistības klienta vārdā, kas pilnvaro trešās personas vērst prasības Luminor līdz noteiktai summai saskaņā ar konkrētiem līguma noteikumiem un nosacījumiem. Izpildes garantijas ir līgumi, kas paredz kompensāciju, ja cita puse nepilda līgumsaistības. Šādi līgumi papildus kredīriskam iekļauj arī nefinanšu risku attiecībā uz darījuma neizpildi.

Sintētisko instrumentu darījumi tiek strukturēti tā, ka iestāde pārējo apdrošināšanu, izmantojot finanšu garantijas, tajos gadījumos, kad riska darījumi netiek izslēgti no finanšu stāvokļa pārskata t.i., nav izmaiņu līgumisko naudas plūsmu saņēmējos tiem finanšu aktīviem, uz kuriem attiecas sintētiskā transakcija. Aizdevumiem, kas tiek pakļauti sintētiskiem darījumiem uzkrājumi sagaidāmajiem kredītzaudējumiem tiek aprēķināti, neņemot vērā iegādāto garantijas nodrošinājumu. Tiesības uz garantiju atlīdzību tiek atzītas kā aktīvs un atspoguļotas citos neto finanšu ienākumos, tiklīdz ir pilnīgi skaidrs, ka garantija tiks saņemta, pamatojoties uz radušos kvalificēto zaudējumu summām. Ar garantijām saistītās maksas tiek uzkrātas lineāri neto komisijas naudas ieņēmumos, un jebkādas atlaides attiecībā uz garantijas maksām tiek atspoguļotas tādā pašā veidā pēc to saņemšanas.

SAISTĪTĀS PUSES

Puses tiek uzskatītas par saistītām, ja vienai pusei ir iespēja kontrolēt otru pusi vai veikt nozīmīgu ietekmi pār otru pusi, pieņemot lēmumus par finansiāliem vai operatīviem lēmumiem. Saistītās puses ir akcionāri, padomes locekļi un valde, galvenie vadības darbinieki, viņu tuvi radnieki un uzņēmumi, kuros viņiem ir kontrolējošā līdzdalība, kā arī asociētās sabiedrības.

Tiešais Luminor Bank AS mātes uzņēmums ir Luminor Holding AS, kuru kontrolē BCP VII – ieguldījumu fonds, kuru pārvalda Blackstone Group Inc. BCP VII tiek uzskatīts par Luminor Bank AS galīgo mātes uzņēmumu un patieso labuma guvēju. Pārējie Luminor Holding AS akcionāri – Nordea Bank Abp un DNB BANK ASA – tiek uzskatīti par personām, kurām ir būtiska ietekme pār Luminor. Vairāki banku darījumi tiek veikti ar saistītajām pusēm parastā uzņēmējdarbības gaitā. Tie ietver aizdevumus, noguldījumus, darījumus ārvalstu valūtās un finanšu instrumentus. Šādi darījumi tiek veikti atbilstoši tirgus likmēm un nosacījumiem.

NOTIKUMI PĒC PĀRSKATA PERIODA BEIGĀM

Ja nekoriģējoši notikumi pēc bilances datuma ir būtiski, informācijas neizpaušana par tiem varētu ietekmēt ekonomiskos lēmumus, ko lietotāji pieņem, pamatojoties uz finanšu pārskatiem. Attiecīgi, Luminor atklāj katra būtiskā nekoriģējošā notikuma pēc bilances datuma veidu un tā finansiālās ietekmes aplēsi, vai arī apliecina, ka šādu novērtējumu nevar veikt.

Laika periodā no pārskata gada pēdējās dienas līdz šī konsolidētā finanšu pārskata parakstīšanas brīdim nav bijuši nekādi ievērojami koriģējoši vai nekoriģējoši notikumi ar ietekmi uz konsolidētajiem finanšu pārskatiem vai to pielikumiem.

DARBĪBAS SEGMENTU SNIEGUMA NOVĒRTĒŠANA

Novērtēšanas principi un sadalījums starp darbības segmentiem tiek veikts saskaņā ar informāciju, kas sniegta galvenajam lēmumu pieņēmējam (Chief Operating Decision Maker) atbilstoši 8. SPFS standarta prasībām. Luminor galvenais lēmumu pieņēmējs ir Valde. Valde uzrauga tās struktūrvienību darbības rezultātus, lai pieņemtu lēmumus par resursu sadali un snieguma novērtēšanu. Segmenta sniegums tiek izvērtēts pamatojoties uz pamatdarbības peļņu vai zaudējumiem pirms nodokļiem, un tiek noteikts konsekventi saskaņā ar konsolidētajos finanšu pārskatos norādīto pamatdarbības peļņu vai zaudējumiem pirms nodokļu nomaksas. Procentu ienākumi tiek atspoguļoti neto vērtībā ar atskaitītiem izdevumiem atbilstoši iekšējām transfertcenām un vadība par galveno snieguma rādītāju visās produktu kategorijās pirmkārt uzskata neto procentu ieņēmumus. Segmentu komisijas naudas ienākumi arī tiek norādīti neto vērtībā bez izdevumiem un atsevišķi dažādām produktu kategorijām.

Finanšu rezultāti ir uzrādīti diviem galvenajiem darbības segmentiem: korporatīvo klientu segmentam un privātpersonu segmentam. Privātpersonu segments iekļauj biznesa klientus kuriem nav atbildīgais attiecību vadītājs, privātpersonas un holdinga sabiedrības kas ir saistītas ar turīgām privātpersonām. Korporatīvās bankas segments iekļauj biznesa klientus, kuriem ir nozīmēts atbildīgais attiecību menedžeris un visi līzings klienti, kuriem nav bankas attiecības. Citu darbības segmentu rezultāti tiek iekļauti segmentā "Citi".

Segmenta rezultātus veido šī konkrētā segmenta klientu ienākumi un izdevumi atbilstoši klienta piederībai (tostarp iekšējo resursu transfertcenā rezultāts starp konkrēto darbības segmentu un citu segmentu), kā arī klientu līmenī neregistrētie ienākumi un izdevumi, kas tiek sadalīti starp darbības segmentiem izmantojot iekšēji apstiprināto mehānismu. Operatīvo izdevumu sadalīšana pa segmentiem un produktiem tiek veikta saskaņā ar uz aktivitātēm balstītu izmaksu pārdales metodi (Activity Based Costing). Tikai tie aktīvi un saistības, kas attiecas uz attiecīgajā darbības segmentā ietilpstošu klientu, tiek norādīti pie attiecīgajiem segmentiem, citi bilances posteņi netiek iekļauti darbības segmentu ziņojumā CODM. Aizdevumi un noguldījumi tiek iekļauti darbības segmentu ziņojumā atbilstoši to bruto uzskaites vērtībai (un neiekļaujot uzkrātos procentu ienākumus). Klientu aizdevumu neto vērtības samazināšanās (zaudējumi vai uzkrājumu reversēšana) tiek uzskaitīta darbības segmentu peļņas vai zaudējumu atskaitē, savukārt aktīvu pusē CODM uzrāda tikai klientu aizdevumu bruto vērtības, neiekļaujot vērtības samazinājumu. Ienākumu ģeogrāfiskais sadalījums (pēc valstī radītajiem ienākumiem) atspoguļots 5. un 6. pielikumā.

2. BŪTISKAS GRĀMATVEDĪBAS APLĒSES UN PIENĒMUMI

Luminor veic aplēses un izdara pieņēmumus, kas ietekmē konsolidētajos finanšu pārskatos atzītās summas, kā arī aktīvu un saistību uzskaites vērtības. Aplēses un pieņēmumi tiek regulāri izvērtēti, un tie balstās uz vadības pieredzi un sagaidāmajiem nākotnes notikumiem.

FINANŠU INSTRUMENTU VĒRTĪBAS SAMAZINĀJUMS

Luminor sagaidāmo kredītzaudējumu (ECL) aprēķini ir sarežģītu modeļu rezultāts, kas balstās uz vairākiem pieņēmumiem attiecībā uz dažādo mainīgo parametru klāstu un to savstarpējo atkarību. Nosakot finanšu aktīvu vērtības samazinājumu, tiek veiktas šādas ECL modeļa grāmatvedības aplēses un izdarīti šādi pieņēmumi:

- būtiska kredītriska palielinājuma kritēriju novērtēšana un kredītu iekļaušana 1. vai 2. posmā;
- saistību nepildīšanas kritēriju identificēšana un aizdevumu pārcelšana 3. posmā;
- informācija par pārskatītiem kredītiem un klientiem, kuri iekļauti pastiprinātas uzraudzības sarakstā;
- uzskaites interpretācija un modelēšanas pieņēmumi, kas tiek izmantoti, lai veidotu ECL aprēķināšanas modeli, tai skaitā dažādas formulas un ievaddati;
- sagaidāmo kredītzaudējumu (ECL) modeļa galveno parametru modelēšana un aprēķināšana, tostarp saistību nepildīšanas varbūtība (PD), saistību nepildīšanas zaudējumi (LGD) un riska darījuma apmērs saistību nepildīšanas gadījumā (EAD);
- makroekonomisko rādītāju noteikšana un uz nākotni vērsta informācijas iekļaušana sagaidāmo kredītzaudējumu (ECL) modelī;
- iepriekš minēto rādītāju novērtēšana attiecībā uz atbilstošu nākotnes periodu ar trīs dažādiem scenārijiem (bāzes, optimistiskais un pesimistiskais), kā arī šo scenāriju iestāšanās varbūtības noteikšana;
- individuālo sagaidāmo kredītzaudējumu (ECL) novērtēšana 3. posmā iekļautajiem aktīviem saskaņā ar bāzes scenāriju un riska scenāriju, kā arī šo scenāriju iestāšanās varbūtības noteikšana;
- kolektīvās novērtēšanas principu noteikšana 3. posmā iekļautajiem individuāli nebūtiskajiem aktīviem;
- (ECL) modeļu vadības korekcijas nepieciešamības novērtēšana un korekcijas apmēra noteikšana.

2021. gada laikā tika pilnveidots izmantotais sagaidāmo kredītzaudējumu (ECL) modelis. Jāpiemin trīs aspekti, kas tika ieviesti, lai uzlabotu ECL modeli.

Pirmkārt, ieviešot Luminor pārskatītos kredītriska modeļus un gatavojoties vidējā termiņā pieteikties piemērot uz iekšējiem reitingiem balstītu attīstīto pieeju riska svērto aktīvu aprēķināšanai, kas aizvietotu pašlaik pielietotu standartizēto pieeju, tika pārskatīti visi izmantotie iekšējie modeļi un šajos modeļos tika ieviesti pirmie uzlabojumi. Kredītriska darījumu klasificēšanai jaunizstrādātās reitingu sistēmas attiecas uz Luminor iekšējiem modeļiem, kas nosaka reitingus un saistību nepildīšanas varbūtības (PD), saistību nepildīšanas zaudējumu (LGD) un riska darījuma apmēra saistību nepildīšanas gadījumā (EAD) galveno riska parametru aplēses. Šos modeļus piemēro gan, nosakot reitingus pieteikumu izvērtēšanas procesā, gan veicot regulāru reitingu atjaunošanu, un to rezultātus izmanto dažādos uzņēmējdarbības un riska pārvaldības procesos, tostarp pakārtotajā kredītzaudējumu (ECL) aprēķināšanas sistēmā atbilstoši 9. SFPS prasībām. Modeļi nodrošina uzlabotu riska pakāpes noteikšanas spēju un augstāku prognozēšanas spēju nekā iepriekš izmantotie modeļi, turklāt tiek veikta to neatkarīga validācija.

Otrkārt, ECL modelī tika iekļauts kolektīvi nosakāms būtiskas kredītriska palielināšanās (SICR) kritērijs attiecībā uz COVID-19 dēļ modificētiem riska darījumiem. Tādējādi pašlaik visi COVID-19 dēļ modificētie riska darījumi tiek klasificēti vismaz kā 2. posma finanšu aktīvi.

Treškārt, 2021. gada ceturtajā ceturksnī tika veiktas izmaiņas 3. posma kolektīvo uzkrājumu veidošanas metodoloģijā, fiksēto nodrošinājuma vērtības diskontu vietā ieviešot dinamiskus (pieaugošus) nodrošinājuma vērtības diskontus, kuru pamatā ir ienākumus nenesošu kredītu vecums. Izmaiņas lielā mērā izriet no ECB norādījumiem par piesardzīgu uzkrājumu veidošanu (ECB pielikums ECB norādījumiem bankām par ienākumus nenesošiem kredītiem: uzraudzības gaidas attiecībā uz piesardzīgu uzkrājumu veidošanu ienākumus nenesošiem riska darījumiem) un samazina iespējamās atšķirības starp grāmatvedības uzskaitē izveidotiem uzkrājumiem un piesardzīgu uzkrājumu veidošanas principiem.

ECL modeļa ievades dati un parametri tika pārskatīti un nepieciešamības gadījumā atjaunināti. Papildus parametru atjaunināšanai 2020. gada ceturtajā ceturksnī ieviestā vadības korekcija tika piemērota arī 2021. gadā, lai pielāgotu standarta ECL modeļa rezultātus iespējamiem kredītzaudējumiem, kas saistīti ar Covid-19 pandēmijas nenoteiktību. Tomēr, ieviešot

kolektīvi nosakāmu SICR kritēriju, atkārtoti novērtējot ECL modeļa parametrus, kā arī atkārtoti izvērtējot makroekonomiskos scenārijus un to iestāšanās varbūtību, vadības korekcijas apmērs tika samazināts.

Detalizētāka kvalitatīva un kvantitatīva informācija attiecībā uz finanšu aktīvu vērtības samazinājumu ir iekļauta 1. pielikumā – Nozīmīgākās uzskaites politikas, 4. pielikumā – Risku vadības pamatprincipi un 12. pielikumā – Aizdevumi klientiem.

FINANŠU INSTRUMENTU PATIESĀ VĒRTĪBA

Lielā mērā Luminor aktīvu un saistību uzskaites vērtība ir saprātīga to patiesās vērtības aptuvenā vērtība. Ja finanšu stāvokļa pārskatā ietvertu finanšu aktīvu un saistību patiesās vērtības nevar atvasināt no aktīvajiem tirgiem, tās nosaka tā, lai patiesās vērtības noteikšanai izmantotie nenovērojami dati atspoguļotu pieņēmumus, ko tirgus dalībnieki izmantotu, nosakot aktīvu un saistību vērtības, tostarp pieņēmumu par risku. Ja novērojami tirgus dati nav pieejami, patiesās vērtības noteikšanai ir nepieciešams ekspertu vērtējums. Finanšu aktīvu un saistību patiesā vērtība ir atspoguļota 27. pielikumā.

Finanšu instrumenti tiek sadalīti 3 patiesās vērtības līmeņos:

- 1. līmenis – kotētās cenas (nekoriģētas) aktīvos tirgos identiskiem aktīviem vai saistībām, kuriem Luminor var piekļūt novērtēšanas datumā.
- 2. līmenis – vērtēšanas metodes, kas ir balstītas uz tieši vai netieši novērojamiem ievades datiem, izņemot 1. līmenī iekļautās kotētās cenas.
- 3. līmenis – vērtēšanas metodes, kur aktīvu vai saistību novērtējuma dati nav tirgu novērojami. Nenovērojamus ievades datus izmanto patiesās vērtības noteikšanai tiktāl, ciktāl attiecīgie novērojami dati nav pieejami, tādējādi pieļaujot situācijas, kad novērtēšanas datumā aktīva vai saistību tirgus darbība ir zema, ja tāda vispār ir. Tomēr patiesās vērtības noteikšanas mērķis paliek nemainīgs. Tādēļ nenovērojamiem datiem jāatspoguļo pieņēmumi, ko tirgus dalībnieki izmantotu, nosakot aktīva vai saistību vērtību, tostarp pieņēmumus par risku.

Lai novērtētu patiesās vērtības, tika izmantotas šādas metodes un pieņēmumi:

- Nauda un atlikumi centrālajās bankās – uzskaites vērtība ir pielīdzināma patiesajai vērtībai, ņemot vērā augstu likviditāti.
- Parādi pret citām kredītiestādēm – uzskaites vērtība ir pielīdzināma patiesajai vērtībai, ņemot vērā augstu likviditāti. Prasības no citām kredītiestādēm galvenokārt ietver pieprasījuma noguldījumus un citus noguldījumus, kuru patiesajā vērtībā var mainīties nenozīmīgi.
- Aizdevumi klientiem – patiesā vērtība ir noteikta, diskontējot aplēstās nākotnes naudas plūsmas ar kredīportfeļa vidējo likmi, kas aprēķināta, pamatojoties uz Luminor jauno 2021. gada 4. ceturkšņa pārdošanas uzcenojumu un kopējo kredīportfeļa apjomu, kas ietvēra kredītriska faktoros. Visām aizdevumu kategorijām tiek piemērota viena un tā pati vērtēšanas metode, un attiecīgi visas aizdevumu kategorijas tiek klasificētas 3. patiesās vērtības līmenī.
- Parāda un kapitāla vērtspapīri – Baltijas valstīs emitētajiem iekšzemes parāda instrumentiem primārais avots ir vietējo (Baltijas) tirgus dalībnieku cenas. Vietējie tirgus dalībnieki (parasti bankas) publicē tirdzniecības piedāvājumus cenu, ienesīguma vai līdzvērtīgu skaitļu veidā. Ja ir vairāk nekā viens tirgus uzturētājs, tiek izmantota vidējā piedāvājuma cena, ņemot vērā Bloomberg datus. Ja parāda instruments ir emitēts ārpus Baltijas valstīm vai nav pieejami vietējo tirgus uzturētāju kotācijas par konkrētu parāda emisiju, vai arī vietējo tirgus organizētāju kotācijas ir nepārprotami nepareizas vai mākslīgas, konkrētu parāda vērtspapīru cenas ir jāatvasina no likvida datu tirgus, izmantojot tādu avotus kā Bloomberg vai līdzīgi. Iepriekš aprakstīto kotāciju pareizību nosaka Tirgus un likviditātes riska nodaļas loceklis kopā ar Luminor Tirgus departamenta dīleru, kas atbild par akciju tirdzniecību, balstoties uz ekspertu spriedumu. Luminor Pensions Estonia AS pārvaldītās pensiju fondu daļas (kapitāla instrumenti) sākotnēji tiek atzītas iegādes vērtībā, kas ir par tām samaksātā patiesā vērtība. Pensiju fondu daļas tiek pārvērtētas atbilstoši faktiskajai neto aktīvu vērtībai bilances datumā.
- Procentus pelnošu finanšu instrumentu patiesā vērtība tiek aprēķināta, pamatojoties uz diskontētām naudas plūsmām, izmantojot procentu likmes no posteņiem ar līdzīgiem atmaksas termiņiem un riska īpašībām. Saistību patiesā vērtība tiek

aprēķināta, izmantojot pieņēmumus, kurus izmantotu tirgus dalībnieki, nosakot saistību vērtību, pieņemot, ka tirgus dalībnieki darbojas viņu labākajās ekonomiskajās interesēs.

- Atvasinātie finanšu instrumenti – vērtēšanas nolūkos tiek izmantoti tirgus dati no finanšu datu piegādātājiem, elektroniskās tirdzniecības platformas vai trešo pušu novērtējums. Atvasinātie finanšu instrumenti iekļauj pārsvarā vienkāršus instrumentus, ko novērtē izmantojot plaši pieņemtus modeļus. Vērtēšanas dati tiek iegūti no tirgus datiem.
- Aizdevumi un noguldījumi no kredītiestādēm – uzskaites vērtība ir pielīdzināma patiesai vērtībai, ņemot vērā augstu likviditāti, zemas procentu likmes un īso termiņu.
- Klientu noguldījumi – pieprasījuma noguldījumu uzskaites vērtība ir pielīdzināma patiesai vērtībai ļoti īso termiņu un zemo procentu dēļ.
- Emitētie parāda vērtspapīri – Luminor emitēto parāda vērtspapīru patiesā vērtība tiek noteikta, pamatojoties uz Bloomberg kotācijām, kas bija pieejamas pārskata perioda beigās.

3. JAUNU VAI GROZĪTU SFPS UN STARPTAUTISKO FINANŠU PĀRSKATU INTERPRETĀCIJAS KOMITEJAS (SFPIK) INTERPRETĀCIJU PIEMĒROŠANA

Sākot ar 2021. gada 1. janvāri, Luminor ieviesa šādus jaunus vai grozītus standartus un interpretācijas:

BĀZES PROCENTU LIKMJU ETALONA (IBOR) REFORMAS OTRĀ FĀZE – GROZĪJUMI 9. SFPS, 39. SGS, 7. SFPS, 4. SFPS UN 16. SFPS (IZLAISTS 2020. GADA 20. AUGUSTĀ, SPĒKĀ PĀRSKATA PERIODIEM, KAS SĀKAS 2021. GADA 1. JANVĀRĪ VAI VĒLĀK).

2. fāzes grozījumi risina problēmas, kas izriet no reformu īstenošanas, tostarp viena etalona aizstāšanas ar alternatīvu. Grozījumi attiecas uz šādām jomām:

- Līgumā paredzēto naudas plūsmu noteikšanas bāzes izmaiņu uzskaitē IBOR reformas rezultātā: amortizētā vērtībā uzskaitītiem instrumentiem, grozījumi pieļauj uzskaitīt līgumā noteiktās naudas plūsmas izmaiņas IBOR reformas rezultātā, atjauninot efektīvo procentu likmi, izmantojot 9. SFPS B5.4.5. sniegtos norādījumus. Tā rezultātā tūlītēja peļņa vai zaudējumi netiek atzīti. Šis praktiskais atvieglojums attiecas tikai uz šādām izmaiņām un tikai tiktāl, cik tas ir saistīts tieši ar IBOR reformu, un jaunā bāze ir ekonomiski līdzvērtīga iepriekšējai bāzei. Arī apdrošinātājiem, kas piemēro pagaidu atbrīvojumu no 9. SFPS, ir jāpiemēro tas pats praktiskais atvieglojums. 16. SFPS tika grozīts, lai pieļautu nomniekiem izmantot līdzīgu praktisku atvieglojumu, uzskaitot nomas grozījumus, kas IBOR reformas rezultātā maina turpmāko nomas maksājumu noteikšanas pamatu.
- 1. fāzes atvieglojumu beigu datums līgumā nenoteiktam riska komponentēm riska ierobežošanas attiecībās: 2. fāzes grozījumi nosaka, ka uzņēmumam perspektīvi jāpārtrauc 1. fāzes atvieglojumu piemērošana līgumā nenoteiktai riska sastāvdaļai, sākot no agrākā no tiem, kad tiek veiktas izmaiņas ārpuslīgumā noteiktai riska komponentei vai riska ierobežošanas attiecības tiek pārtrauktas. Riska komponentu 1. fāzes grozījumos beigu datums netika norādīts.
- Papildu pagaidu izņēmumi no īpašu riska ierobežošanas uzskaites prasību piemērošanas: 2. fāzes grozījumi paredz dažus papildu pagaidu atvieglojumus no īpašu 39.SGS un 9.SFPS riska ierobežošanas uzskaites prasību piemērošanas riska ierobežošanas attiecībām, kuras tieši ietekmē IBOR reforma.
- Papildu 7. SFPS informācijas atklāšana saistībā ar IBOR reformu: grozījumi pieprasa atklāt: (i) kā uzņēmums pārvalda pāreju uz alternatīvām etalonlikmēm, tās norisi un pārejas radītos riskus; (ii) kvantitatīvu informāciju par atvasinātajiem un neatvasinātajiem instrumentiem, kuriem vēl jāveic pāreja, kas sadalīta pēc nozīmīga procentu likmju etalona; un (iii) aprakstu par visām izmaiņām riska pārvaldības stratēģijā IBOR reformas rezultātā.

Ietekme uz Luminor – ņemot vērā, ka nepastāv plāni pārtraukt EURIBOR likmju publicēšanu pārrēķināmajā nākotnē, Luminor šobrīd neveica nekādas izmaiņas attiecībā uz EURIBOR instrumentiem pirms to dzēšanas termiņa, kā arī neveica labprātīgu pāreju uz citām etalona likmēm. Spēkā esošajos kredītlīgumos jau ir iekļauti nosacījumi attiecībā uz etalona likmes maiņu, gadījumā ja EURIBOR vairs nevar izmantot. Luminor ir novērtējis, ka EURIBOR instrumenti neietekmē Luminor finanšu stāvokli un naudas plūsmas.

Papildus EURIBOR, Luminor ir riska darījumi ar dažādām IBOR likmēm (uzskaites vērtības ir norādītas tabulā zemāk), kas ir vai nu aizstāti ar citām etalona likmēm ar ekonomiski vienādiem nosacījumiem, vai arī ietver aizstāšanas nosacījumus esošajos līgumos. Līdz ar etalona likmes maiņu, netiks veiktas nekādas citas instrumentu noteikumu izmaiņas. Līdz ar to procentu likmju etalona reformas – 2. fāzes rezultātā nav bijusi ietekme uz instrumentu uzskaites vērtību.

Instrumenta veids	IBOR	Aizstāšanas etalona likme	Atlikums uz 2021. gada 31. decembri
Aizdevumi klientiem	EUR LIBOR	EURIBOR	172.0
	USD LIBOR	SOFR USD + ISDA adjustment ¹	73.3
	CHF LIBOR	Compounded SARON+ISDA adjustment ¹	31.8
	GBP LIBOR	SONIA GBP	0.9
	EONIA	EURIBOR	85.9

¹Jaunās bezriskas likmes ir būtiski zemākas nekā LIBOR, līdz ar to, lai nodrošinātu atbilstošu un patiesu cenas noteikšanu, tika izmantots trešās puses aprēķinātā korekcija.

CITI STANDARTI

Sekojoši jauni standartu grozījumi stājas spēkā pārskata gados kas sākas 2022. gada 1. janvārī vai vēlāk, bet nav apstiprināti lietošanai ES

Grāmatvedības politiku atklāšana (Grozījumi 1. SGS un 2. SFPS Praktisks paziņojums)

1. SGS tika grozīts, tādā veidā lai pieprasītu sabiedrībām atklāt būtisku informāciju par grāmatvedības politikām, nevis būtiskās grāmatvedības politikas. Grozījumi sniedza būtiskas grāmatvedības politikas informācijas definīciju. Grozījumi arī precizēja, ka informācija par grāmatvedības politiku ir būtiska, ja bez tās finanšu pārskatu lietotāji nevarētu saprast citu būtisku finanšu pārskatos iekļautu informāciju. Grozījumos tiek sniegti tādas informācijas ilustratīvi piemēri, kas, visticamāk, varētu būt uzskatīta par būtisku uzņēmuma finanšu pārskatiem. Turklāt 1. SGS grozījumi precizēja, ka nebūtiskā informācija par grāmatvedības politiku nav jāatklāj. Tomēr, ja tā tiek atklāta, tai nevajadzētu aizklāt būtisku grāmatvedības politikas informāciju. Papildus 1. SGS grozījumiem, tika grozīts arī 2. SFPS Praktisks paziņojums "Būtiskuma pieņēmumu veikšana", lai sniegtu norādījumus par to, kā piemērot būtiskuma jēdzienu grāmatvedības politikas informācijas atklāšanai. Luminor sagaida, ka šiem grozījumiem būs ierobežota ietekme uz finanšu pārskatiem.

Grāmatvedības aplēses definīcija (Grozījumi 8. SGS)

Grozījumi 8. SGS precizēja, kādā veidā sabiedrībām būtu jānošķir grāmatvedības politikas izmaiņas no izmaiņām grāmatvedības aplēsēs. Luminor sagaida, ka šiem grozījumiem būs ierobežota ietekme uz finanšu pārskatiem.

4. RISKU VADĪBAS PAMATPRINCIPI

Luminor risku pārvaldības politika līdzsvaro atbildību par riska uzņemšanos, lai gūtu ienākumus, un zaudējumu rašanās risku. Luminor nodrošina, ka visi riski, kas potenciāli varētu ietekmēt Luminor biznesa modeli, tiek identificēti un novērtēti un ka visi būtiskie riski tiek uzraudzīti un kontrolēti.

Luminor padome apstiprina Luminor politikas un nosaka stratēģiskos mērķus un visaptverošos riska pārvaldības principus svarīgākajiem Luminor darbības aspektiem. Risku komiteja konsultē un atbalsta padomi tās pienākumos. Luminor Risku daļa, neatkarīga kontroles un ziņošanas funkcija, nodrošina atbilstošas risku pārvaldības sistēmas izveidi un ir pilnvarota pārbaudīt, vai Luminor biznesa un atbalsta daļas darbojas saskaņā ar noteikto riska apetīti un riska stratēģiju. Risku pārvaldība ir organizēta tā, lai izvairītos no jebkādiem iespējamiem interešu konfliktiem vai arī, lai tie tiktu eskalēti gadījumā, ja tie izveidotos.

KREDĪTRISKS

Kredītrisks ir definēts kā risks, ka parādnieks un/vai darījuma partneris nespēs pildīt savas saistības, daļēji vai pilnībā. Kredītriska darījumi galvenokārt izriet no kredītēšanas darījumiem, tajā skaitā no ārpusbilances saistībām, piemēram, saistības par neizsniegtiem aizdevumiem, garantijas un kredītvēstules, kā arī no ieguldījumu darījumiem, piemēram, parāda vērtspapīru iegāde).

Luminor kredītriska pārvaldības principi ir izklāstīti Luminor kredītpolitikā, privātpersonu, juridisko personu un finanšu institūciju kredītēšanas stratēģijās. Šajos dokumentos izklāstīto principu piemērošanu un lēmumu pieņemšanas procesus reglamentē attiecīgie iekšējie noteikumi.

Luminor galvenais mērķis kredītēšanas jomā ir tas, ka kredītportfeļa kvalitātei un sastāvam ir jānodrošina īstermiņa un ilgtermiņa ienesīgums. Mērķis paredz, ka Luminor kredītportfelī esošajam kredītriska profilam ir jābūt no zema līdz vidējam. Kredīspējas novērtējuma pamatā ir klienta spēja un vēlme pildīt savas līgumsaistības. Kredīta maksājumiem paredzētajām naudas plūsmām, ko rada klienta darbība, ir jābūt izskaidrojamām un ilgtspējīgām.

Lēmumus par kredītiem pieņem Kredītu komitejas un pilnvarotas personas saskaņā ar noteiktām lēmumu pieņemšanas pilnvarām. Kredītu komiteju lēmumiem jābūt vienbalsīgiem. Lēmumu pieņemšanas pilnvaras personām ir balstītas uz indivīda kompetences līmeni.

Tiek sagatavoti regulāri ziņojumi, ko iesniedz Luminor vadības institūcijām, lai izpētītu un uzraudzītu portfeļa sastāvu, apzinātu kredītriska līmeni un tā attīstību, kā arī varētu vajadzības gadījumā veikt koriģējošas darbības, lai pārvaldītu kredītrisku portfeļa līmeni.

COVID-19

Pandēmija tieši vai netieši ietekmēja Luminor klientus. Luminor atbildēja ar atbalstu saviem klientiem, tostarp piedaloties moratorija līgumos, ko Eiropas Banku iestāde (EBI) ieviesa 2020. gadā. No modifikācijām izrietošie ienākumi/zaudējumi pārskata periodā un salīdzinošajos periodos nebija būtiski.

Lai gan sākotnējās bažas par kredītu kvalitātes pasliktināšanos līdz šim nav piepildījušās, galvenokārt lielā pieprasījuma un valdības atbalsta dēļ, Covid-19 izraisītā nenoteiktība saglabājas. 2021. gada ceturtajā ceturksnī Luminor atjaunināja makroekonomiskos scenārijus un mainīja to iestāšanās varbūtības pieņēmumus, iekļāva kolektīvi nosakāmas būtiskas kredītriska palielināšanās korekciju attiecībā uz COVID-19 dēļ modificētiem riska darījumiem, kā arī grozīja metodoloģiju kolektīvi novērtētiem 3. posma riska darījumiem, ieviešot dinamiskus (pieaugošus) nodrošinājuma vērtības diskontus, kuru pamatā ir ienākumus nenesošo kredītu vecums.

Vadības korekcija tika samazināta līdz 11,9 miljoniem EUR. Lēmums par daļēju vadības korekcijas saglabāšanu tika pieņemts, pamatojoties uz bažām saistībā ar Covid-19 Omicron un Delta paveida izplatību, nenoteiktību attiecībā uz vakcīnu efektivitāti pret jaunām mutācijām un jauniem ierobežojumiem, kas tiek piemēroti dažādās pasaules daļās. Šo lēmumu ietekmēja efektīvu

agrīno rādītāju relatīvais trūkums, lai prognozētu kredītkvalitātes izmaiņas pašreizējās pandēmijas laikā, augstāks kavējumu līmenis Covid-19 modificētiem riska darījumiem un inflācijas riski.

Pieņēmums, kas izmantots, lai aprēķinātu vadības korekciju 2021. gada 31. decembrī, ir balstīts uz apsvērumu, ka standarta ECL modeļa rezultātu nepieciešams koriģēt, ņemot vērā iespējamus kredītzaudējumus nenoteiktības un risku dēļ, kas saistīti ar Covid-19 pandēmiju (un jo īpaši Omicron paveida attīstību). Vadības korekcija, kas saglabāta 2021. gada 31. decembrī, attiecas uz tiem 2. posma riska darījumiem ar juridiskām personām, kas ir modificēti Covid-19 dēļ un kas varētu tikt pārklassificēti 3. posmā, un tādējādi varētu radīt lielāku iespējamo kredītzaudējumu risku. Aprēķins ir balstīts uz aplēsto potenciālo klasifikācijas izmaiņu procentuālo daļu un vidējo izveidoto uzkrājumu procentuālo līmeni 3. posma riska darījumiem ar juridiskām personām.

KREDĪTRISKA NOVĒRTĒŠANA

(a) Aizdevumi klientiem

Kredītrisks tiek pārvaldīts, veicot klienta analīzi pirms kredīta piešķiršanas un uzraugot klientu pēc kredīta izsniegšanas. Luminor mēra kredītrisku, izmantojot reitinga modeļus, kas novērtē saistību nepildīšanas varbūtību (PD), saistību nepildīšanas zaudējumus (LGD) un riska darījuma apmēru saistību nepildīšanas gadījumā (EAD).

Reitinga modeļus, kas nosaka PD un riska pakāpi, lieto darījuma partnera saistību nepildīšanas riska novērtēšanai, lai noteiktu klientu un riska darījumu atbilstību kredītpolitikai, un formulētu prasības attiecībā uz pēcpārbaūžu biežumu parastā uzraudzības procesa ietvaros. Novērtējumu veic ar klientu segmenta/produkta specifisku reitinga modeļu palīdzību, ko piemēro sešām viendabīgām klientu grupām: īpaši lielle uzņēmumi; lielle uzņēmumi; mazie un vidēji mazie uzņēmumi; mikrouzņēmumi; juridisko personu nekustamā īpašuma projekti; individuālie klienti.

Visi Privātpersonu segmenta klientiem piešķirtie kredīti tiek pārklassificēti, izmantojot šos reitinga modeļus katru reizi, kad tiek atjaunotas saistības. Attiecībā uz tiem kredītiem, kur reitingu noteikšanas process ir vairāk automatizēts, riska novērtējumi tiek pārskatīti arī reizi ceturksnī. Lielākiem Korporatīvajiem klientiem piešķirtie reitingi tiek pārskatīti vismaz reizi gadā.

Nākamajā tabulā ir sniegta Luminor iekšējo reitingu skala un tai atbilstošā indikatīva ārējo reitingu skala:

Riska līmenis	Riska pakāpe	PD	Fitch, Standard & Poor's	Moody's
Zems risks	1 -4	<0.75%	AAA - BB+	Aaa - Ba1
Vidējs risks	5-7	0.75% - 3%	BB - BB-	Ba2 - Ba3
Augsts risks	8-10	>3%	B+ - C	B1 - Ca
Saistību neizpilde	11-12	100%	D	C

Saistību nepildīšanas varbūtības (PD) modeļi balstās gan uz iekšēji, gan ārēji pieejamu informāciju. Iekšējā informācija ietver informāciju par kavējumiem, konta uzvedību un aizdevuma struktūru, savukārt ārējie dati ietver sociāli demogrāfiskus aspektus, maksājumu kavējumus, finanses un parādu slogu.

Saistību nepildīšanas zaudējumu (LGD) modeļi ir balstīti uz vēsturiski realizētajiem zaudējumiem dažādiem nodrošinājumiem, klientu segmentiem un kredītu veidiem. Riska darījuma apmēra saistību nepildīšanas gadījumā (EAD) modeļi nosaka riska darījuma apmēru, iestājoties saistību neizpildei, un ir segmentēti pēc klientu veidiem un kredītu grupām.

Iekšējos reitnga modeļus izmanto ne tikai lēmumu pieņemšanai, bet arī kredītu cenošanai, kredītportfeļa kvalitātes uzraudzībai un riska ziņošanai, kā arī ekonomiskā kapitāla (riskā koriģēts kapitāls (RAC)) aprēķiniem. RAC lieto lēmumu pieņemšanai attiecībā uz stratēģisko kapitāla sadali, t.i., stratēģisko segmentu noteikšanai kredīvēšanā, kā arī Luminor kapitāla plānošanai un stresa testēšanai.

Gadījumos, kad aizdevumus tiek piešķirts lielajam uzņēmumam riskā koriģētā atdeve uz riskā koriģēto kapitālu (RAROC) tiek aprēķināta, to nosakot gan atsevišķā aizdevuma, gan klienta līmenī. Tie paši cenošanas principi, pamatojoties uz RAC, un ienesīguma noteikšanas principi, pamatojoties uz RAROC, ar standartizētu cenošanas rīku vai noteikumu palīdzību tiek piemēroti arī citiem kredītportfeļa segmentiem.

Luminor ir izstrādājusi vides, sociālās un pārvaldības (ESG) risku novērtēšanas vadlīnijas, kas apraksta ESG risku novērtēšanas procesu kā daļu no vispārējā kredītspējas novērtējuma. Lai novērtētu klienta ESG riska līmeni, tika noteikti ESG riska novērtēšanas principi. Piemērojamo novērtēšanas procedūru apjoms ir atkarīgs no riska darījuma summas, nozares, fiziskajiem un pārejas riskiem, sociālajiem un pārvaldības riskiem. Gadījumos, kad ESG riski ir augsti, riska darījumam pārsniedzot noteiktu summu, kredīta lēmums ir jāpieņem lēmējinstītūcijai, kas ir par vienu līmeni augstāka nekā standarta lēmējinstītūcija.

(b) Prasības pret bankām un citām kredītiestādēm

Banku un finanšu institūciju darījumu partneru risks tiek pārvaldīts, nosakot limitus investīciju kategorijas riska pakāpes darījumu partneriem un pēc tam uzraugot šos darījumu partnerus. Izņēmuma situācijās, kad investīciju kategorijas riska pakāpes darījumu partneris nepastāv, tiek izvēlēti labākie pieejamie darījumu partneri.

Visas korespondentbankas ir klasificētas pēc riska pakāpēm un ir noteikti riska limiti. Banku un valstu riska pakāpe un PD galvenokārt balstās uz pieejamām kredītreitingu aģentūru riska klasifikācijām. Ja darījumu partnera ārējais reitings nav pieejams, Luminor noteiks savu iekšējo reitingu. Šis iekšējais reitings atspoguļo darījumu partnera kredītspēju, kas izriet no makroekonomiskiem faktoriem un paša darījumu partnera maksāspējas un likviditātes faktoriem, kā arī korekcijām saistībā ar kvalitatīvo nefinanšu informāciju. Banku un valstu iekšējā riska pakāpe un PD ir balstīta uz pieejamajām Moody's, Standard & Poor's un Fitch riska klasifikācijām.

Visi darījumu partneru un valstu limiti tiek pārskatīti vismaz reizi gadā, lai novērtētu darījumu partnera kredītspēju, pārskatītu riska pakāpi, kā arī pieejamos limitus. Reizi ceturksnī tiek uzraudzīti visi ārēji novērtētie darījumu partneri un valstis. Agrīno brīdinājuma signālu uzraudzība, kas potenciāli varētu liecināt par būtiskām izmaiņām darījumu partneru kredītriska līmenī, ir svarīga darījumu partneru regulāras uzraudzības sastāvdaļa.

(c) Parāda vērtspapīri

Luminor iegulda parāda vērtspapīros tirdzniecības portfeli un bankas portfeli. Parāda vērtspapīri tirdzniecības portfeli tiek klasificēti kā tirdzniecības nolūkā turēti. Ieguldījumi tiek veikti saskaņā ar tirdzniecības portfeļa stratēģiju un tiek izmantoti otrreizējā tirgus likviditātes nodrošināšanai vietējiem investoriem un Luminor klientu apkalpošanai.

Ieguldījumi obligācijās bankas portfeli parasti tiek turēti līdz termiņa beigām un tiek klasificēti kā FVTPL (sākotnēji klasificēti vai obligāti klasificēti), FVOCI vai instrumenti, kas tiek novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, atkarībā no biznesa modeļa vai citiem kritērijiem, ko nosaka 9. SFPS. Parāda vērtspapīru ieguldījumi bankas portfeli tiek veikti saskaņā ar Luminor iekšējām investīciju un riska stratēģijām.

Ieguldījumi parāda vērtspapīros tiek veikti saskaņā ar Luminor valdes un padomes noteiktajiem limitiem.

Riska limitu kontrole un mazināšanas politika

(a) Koncentrācijas risks

Luminor ierobežo riska darījumus ar klientiem un nozarēm, lai pārvaldītu savu koncentrācijas risku. Luminor produktu portfeli ar kredītrisku, kas izriet no aizdevumiem savstarpēji saistītu aizņēmēju grupām un atsevišķiem aizņēmējiem, ir pietiekami diversificēts. Kapitāla prasību regulā noteiktais absolūtais aizdevuma limits ir <25% no atbilstošā kapitāla. Luminor noteiktais riska darījumu limits ar 10 lielākajām savstarpēji saistītu klientu grupām ir <70% no Luminor kopējā kapitāla. Papildus tam koncentrācijas limits vienai savstarpēji saistītu klientu grupai vai atsevišķam aizņēmējam (izņemot valsts un pašvaldību risku) nosaka, ka maksimālai riska darījumu summai ar vienu savstarpēji saistītu klientu grupu jābūt mazākai par 150 miljoniem EUR (šobrīd ~10% no atbilstošā kapitāla).

Luminor ierobežo riska darījumus pēc tautsaimniecības nozarēm. Nekustamā īpašuma nozarei noteikts 35% limits no aizdevumiem juridiskām personām, būvniecības nozarei noteiktais limits ir 10%, savukārt pārējām nozarēm noteiktais limits ir 20%. 2021. un 2020. gada beigās un laikā Luminor kredītportfelis bija pietiekami diversificēts pēc tautsaimniecības nozarēm un neviens no noteiktajiem limitiem netika pārkāpts.

Limiti tautsaimniecības nozarēm, procentos no aizdevumiem juridiskām personām**Faktiskais rādītājs**

	Limits 2021. gada 31. decembrī ¹	Faktiskais rādītājs	
		2020. gada 31. decembrī ¹	2021. gada 31. decembrī ¹
Nekustama īpašuma nozare	35%	29.3%	29.6%
ieskaitot nekustama īpašuma projektiem, kas ir izstrādes stadijā	10%	3.5%	3.1%
Būvniecības nozare	10%	5.8%	5.7%
Mazumtirdzniecība	20%	3.0%	2.6%
Vairumtirdzniecība	20%	15.0%	14.4%
Pārtikas pārstrāde	20%	1.8%	2.1%
Kokmateriālu un metāla apstrāde	20%	5.6%	5.5%
Cita veida ražošana	20%	3.3%	4.4%
Jebkura cita nozare	20%	<10% ²	<10% ²

¹ Šādi limiti tika piemēroti visa pārskata perioda laikā, un nekad netika pārkāpti. Visi juridisko personu limiti ir no kopējā konsolidētā kredītportfeļa juridiskām personām (EAD).

² Izņemot lauksaimniecību, mežsaimniecību un zivsaimniecību, kas 2020. gada beigās bija 10.2%, bet 2021. gada beigās – 10.1%.

Ģeogrāfiskās koncentrācijas risks netiek uzskatīts par būtisku Luminor darbība, jo tiek ievērots princips koncentrēties uz vietējiem (Baltijas valstu) klientiem.

(b) Nodrošinājums

Luminor mazina kredītrisku, izmantojot nodrošinājumu. Pieņemot lēmumu par nodrošinājuma veidu, tiek ņemts vērā aizdevuma atmaksas termiņš. Ilgtermiņa finansēšana un biznesa klientu kreditēšana parasti tiek nodrošināta. Ilgtermiņa aizdevumus ir vēlams segt ar ilgtermiņa nodrošinājumu. Patēriņa kredīti (tostarp kredītkaršu limiti) privātpersonām parasti tiek izsniegti bez nodrošinājuma.

Nodrošinājuma novērtēšana

Aizdevumu klientiem sākotnējās atzišanas brīdī tiek noteikta nodrošinājuma patiesā vērtība. Nekustamajam īpašumam izmanto ārējo vērtētāju noteikto tirgus vērtību vai iegādes vērtību atkarība no tā, kura no tām ir zemāka. Bilances vērtību parasti izmanto kustamai mantai. Nodrošinājuma vērtība tiek uzraudzīta un periodiski pārskatīta. Regulāri tiek veikta dzīvojamo nekustamo īpašumu statistiskā pārvērtēšana, pielietojot atbilstošus nekustamā īpašuma indeksus. Izmētajiem aktīviem, pēc līzings darījuma sākotnējās atzišanas, tirgus vērtība tiek koriģēta ar kustamā īpašuma nolietojumu. Gadījumā, ja tiek aprēķināta nodrošinājuma realizācijas vērtība, tiek pielietota nodrošinājuma vērtības samazināšana (diskonts). Diskonta apmērs ir atkarīgs no dažādiem faktoriem, piemēram, nodrošinājuma veida, paredzamā realizācijas termiņa, tirgus apstākļiem.

(c) Atvasinātie finanšu instrumenti

Luminor darījumu partneru kredītrisks atspoguļo potenciālās izmaksas, lai aizstātu atvasināto finanšu instrumentu līgumus, ja darījumu partneri nepilda savas saistības. Luminor novērtē darījumu partnerus, lai kontrolētu uzņemtā kredītriska līmeni. Darījumu partneru kredītrisks primāri tiek pārvaldīts, ierobežojot riska darījumus ar katru darījumu partneri, regulāri novērtējot riska darījumus un pieprasot riska darījumiem nodrošinājumu.

Atvasinātie finanšu instrumenti, sākotnēji tiek atzīti un pēc tam uzrādīti to patiesajā vērtībā. Tie tiek pārvērtēti vismaz reizi mēnesī. Patiesā vērtība tiek iegūta no kotētajām tirgus cenām, attiecīgi diskontējot naudas plūsmas, kā arī no trešajām pusēm. Ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem tiek ieviestas papildu patiesās vērtības korekcijas, lai atspoguļotu darījumu partnera kredītrisku.

Ar klientiem tiek slēgti maržinālie līgumi. Šo finanšu instrumentu kredītriska pārvaldīšanai parasti tiek piešķirti kredītlimiti. Skaidrā nauda dažreiz tiek izmantota kā nodrošinājums. Atvasinātie finanšu instrumenti tiek izmantoti, lai ierobežotu (hedge) tirgus riska pozīcijas, kas izriet no bankas ikdienas operācijām un no atvasināto finanšu instrumentu darījumiem ar klientiem.

(d) Ar kredītiem saistītas saistības

Ar kredītiem saistītās Luminor uzņemtās saistības pakļauj Luminor tādām pašām kredītriskam kā aizdevumi. Saistības parasti tiek nodrošinātas ar līdzekļiem Luminor kontā, materiālām vērtībām vai citu nodrošinājumu, piemēram, trešo pušu garantijām.

Vērtības samazināšanās politika

Luminor atzīst kredītzaudējumus saskaņā ar 9. SFPS prasībām, piemērojot uz nākotni vērstu sagaidāmo kredītzaudējumu (ECL) pieeju.

(a) ECL novērtējuma vispārējie principi

Luminor klasificē aizdevumus un citus kredīta instrumentus vienā no trim posmiem:

1. posms – aizdevumi, kuriem kopš sākotnējās atzīšanas nav notikusi būtiska kredītkvalitātes pasliktināšanās vai riska darījums ir ar zemu kredītrisku, un netiek uzskatīts, ka finanšu instrumenta kredītvērtība ir samazinājusies. Luminor piemēro zema kredītriska atbrīvojumu riska darījumiem ar centrālajām valdībām, centrālajām bankām, reģionālajām valdībām un vietējām iestādēm, un iestādēm, ja šiem darījumu partneriem ir investīciju kategorijas kredītreitings. 1. posma finanšu aktīviem uzkrājumi zaudējumiem ir vienādi ar 12 mēnešu ECL.
2. posms – portfeļa daļa, kuras kredītkvalitāte ir ievērojami pasliktinājusies kopš sākotnējās atzīšanas, ko apliecina būtiskas kredītriska palielināšanās (SICR) kritērijs, un netiek uzskatīts, ka finanšu instrumenta kredītvērtība ir samazinājusies;
3. posms – portfeļa daļa ar samazinātu kredītvērtību. Visi riska darījumi ar samazinātu kredītvērtību tiek uzskatīti par riska darījumiem, kuriem ir iestājusies saistību neizpilde, un otrādi. 2. un 3. posma finanšu instrumentiem uzkrājumi zaudējumiem tiek aprēķināti, pamatojoties uz ECL visā finanšu instrumenta termiņa laikā.

Papildus tam finanšu aktīvi, kas iegādāti vai sākotnēji atzīti kā aktīvi ar samazinātu kredītvērtību (POCI), tiek uzskatīti par ceturto kategoriju. Finanšu aktīvs, kas klasificēts kā POCI, paliek šajā grupā līdz atzīšanas pārtraukšanai. ECL tiek aprēķināti visā finanšu aktīva dzīves cikla laikā līdz termiņa beigām. Sākotnējās atzīšanas brīdī sagaidāmie zaudējumi tiek uzskatīti par sākotnējo vērtības samazināšanos. Turpmākajos periodos tiek atzītas tikai kumulatīvās izmaiņas finanšu aktīva dzīves cikla laikā sagaidāmajos kredītzaudējumos kopš sākotnējās atzīšanas.

Pārstrukturētie aizdevumi

Cik vien iespējams, Luminor cenšas pārstrukturēt aizdevumus, nevis pārņemt ķīlu. Tas pārsvarā ietver aizņēmēja veiktā maksājumu grafika pielāgošanu tā, lai tas atbilstu aizņēmēja finansiālajām iespējām (īslaicīgi samazinot pamatsummas atmaksu, pagarinot maksāšanas termiņus), un vienošanos par jauniem aizdevuma nosacījumiem. Kad noteikumi ir pārrunāti un izpildīti, aizdevums vairs netiek uzskatīts par ienākumus nenesošu, ja vien aizņēmējs ievēro jaunus noteikumus un nosacījumus. Šādi aizdevumi tiek nepārtraukti uzraudzīti, lai nodrošinātu, ka tiek izpildīti visi kritēriji un ka nākotnē paredzētie maksājumi varētu tikt izpildīti, kā arī procentu un komisijas ienākumi tiek uzkrāti un atzīti tāpat kā citiem ienākumus nesošiem aizdevumiem.

(b) Saistību neizpildes definīcija

Luminor identificē saistību neizpildi, ja klients kavē būtisku saistību izpildi pret Luminor vairāk nekā 90 dienas vai arī tiek uzskatīts par ticamu, ka klients nepildīs savas kredītsaistības pret Luminor, vai ir iestājušies abi saistību neizpildes notikumi. Riska darījumos ar bankām atzīst saistību neizpildi, ja maksājumu kavējums pārsniedz 7 dienas. Klienta saistību kavējuma dienu atskaite sākas tad, kad nokavētās summas apmērs pārsniedz būtiskuma sliekšni. Privātpersonām šis sliekšnis ir vairāk nekā 100 EUR un vairāk nekā 1% no kredītsaistībām pret Luminor. Biznesa klientiem sliekšnis ir vairāk nekā 500 EUR un vairāk nekā 1% no kredītsaistībām pret Luminor. Saistību neizpilde tiek atzīta klienta līmenī.

Pazīmes, kas norāda uz to, ka klients visdrīzāk nepildīs savas kredītsaistības, ir šādas:

- būtiskas klienta finansiālās grūtības (esošas vai paredzamas);

- kredītsaistību pārstrukturēšana klienta finansiālu grūtību dēļ (pārskatīšana, kas izraisa ienākumus nenesoša kredīta statusu);
- specifisko kredītriska korekciju atzīšana riska darījuma kredītkvalitātes ievērojamas pasliktināšanās dēļ;
- Luminor pārdod kredītsaistības ar būtiskiem ar kredītu saistītiem ekonomiskiem zaudējumiem;
- klienta bankrots vai līdzīga aizsardzība;
- neuzkrāšanas statuss;
- aktīvā tirgus zudums finanšu aktīvam klienta finansiālo grūtību dēļ;
- ar kredītu saistīta krāpšana;
- ārējais reitings, kas norāda uz saistību neizpildi.

Atgriešanās saistību izpildes statusā ir iespējama ne ātrāk kā 3 mēnešus pēc tam, kad vairs neizpildās neviens no saistību neizpildi izraisījušajiem faktoriem. Šajā 3 mēnešu pārbaudes laikā klientam ir jānodrošina savlaicīgi maksājumi. Pārstrukturēšanas klienta finansiālu grūtību dēļ gadījumā ir jāpaiet ne mazāk ka 1 gadam kopš pārstrukturēšanas pasākumu piemērošanas un laika, kad klientu uzskata par spējīgu izpildīt līguma nosacījumus pēc pārstrukturēšanas, pirms tiek uzskatīts, ka kredītsaistībām nav saistību neizpildes pazīmju.

(c) Būtiska kredītriska palielināšanās (SICR)

Ir uzskatāms, ka finanšu aktīva kredītrisks ir būtiski palielinājies, ja pēc finanšu instrumenta sākotnējās atzīšanas ir atklāts vismaz viens no sešiem SICR rādītājiem, kas nebija izpildījies šī instrumenta sākotnējās atzīšanas brīdī. Visi SICR rādītāji tiek atzīti finanšu instrumenta līmenī, lai izsekotu kredītriska izmaiņām kopš attiecīgā finanšu instrumenta sākotnējās atzīšanas datuma, pat ja daži no tiem attiecas uz klienta raksturojumu.

SICR indikatori ietver šādus rādītājus:

- ievērojams dzīves cikla PD pieaugums kopš sākotnējās atzīšanas līdz pārskata datumam (2.5 reizes un par 0.6 p.p. vienlaicīgi);
- riska pakāpe 9 vai 10 pārskata datumā;
- vairāk nekā 30 dienu būtisku (atbilstoši būtiskuma sliekšnim saistību neizpildes gadījumā) saistību kavējums pret Luminor pārskata datumā;
- pārskatīta darījuma statuss bez saistību neizpildes pazīmēm pārskata datumā (pārskatīšana, kas neizraisa ienākumus nenesoša darījuma statusu);
- Covid-19 modificētie riska darījumi – kolektīvi nosakāms SICR kritērijs Covid-19 modificētiem riska darījumiem;
- klienta iekļaušana pastiprinātas uzraudzības klientu sarakstā.

Kolektīvi nosakāms SICR kritērijs tika iekļauts ECL modelī 2021. gada ceturtajā ceturksnī, atspoguļojot kolektīvo SICR korekciju COVID-19 dēļ modificētiem riska darījumiem. Visi COVID-19 dēļ modificētie riska darījumi tiek uzskatīti vismaz par 2. posma riska darījumiem.

Kumulatīvo dzīves cikla PD (saistību neizpildes varbūtība finanšu aktīva dzīves cikla laikā), kas ir atkarīga no makroekonomiskajiem scenārijiem, aprēķina kā laika brīža (point-in-time, PIT) un uz nākotni vērsta PD, katrā nākamajā gadā līdz finanšu instrumenta termiņa beigām, svērto kopsummu. Attiecībā uz vairāk nekā 30 dienu kavējuma finanšu instrumenta SICR rādītāju, tiek piemēroti tādi paši principi attiecībā uz kavēto dienu uzskaiti, ņemot vērā būtiskuma sliekšņus, kā saistību nepildīšanas identificēšanai. Maksājumu atvieglojumu gadījumā kavēto dienu skaitīšanas pamatā ir modificēts maksājumu grafiks.

Atgriezties 1. posmā ir iespējams ne agrāk kā 3 mēnešus pēc tam, kad vairāk nekā 30 dienu kavējuma SICR rādītājs vairs neizpildās. Šo pārbaudes perioda 3 mēnešu laikā klientam ir jānodrošina savlaicīgi maksājumi. Pārejas periods netiek piemērots pārejai no 2. posma attiecībā uz citiem SICR rādītājiem, jo pārbaudes periods jau ir integrēts šo SICR rādītāju atcelšanā, piemēram, pārbaudes periods pārskatītiem riska darījumiem bez saistību neizpildes pazīmēm.

(d) Sagaidāmie kredītzaudējumi 12 mēnešos un visā dzīves cikla laikā

Visiem finanšu instrumentiem, kuriem pārskata datumā nav iestājusies saistību neizpilde, tas ir, tiem, kuri ir klasificēti 1. vai 2. posmā vai ir POCI aktīvi, kuriem nav iestājusies saistību neizpilde, tiek veikts vērtības samazināšanās kolektīvs novērtējums.

Sagaidāmos zaudējumus aprēķina kā ar varbūtību svērtos vidējos zaudējumus, kas ir sagaidāmi dažādos makroekonomiskajos scenārijos. Noteiktā makroekonomiskajā scenārijā sagaidāmos zaudējumus aprēķina kā PD, LGD, EAD un kumulatīvās pirmstermiņa apmaksas likmes reizinājuma diskontēto vērtību.

Uz makroekonomisko scenāriju balstīta PD ir varbūtība, ka noteiktā laika periodā riska darījumam, kuram nav saistību neizpildes pazīmju, iestāsies saistību neizpilde ar noteikumu, ka šim riska darījumam nav bijis saistību neizpildes pazīmju līdz šī noteiktā perioda sākumam. Uz makroekonomisko scenāriju balstīti LGD ir riska darījuma sagaidāmā procentuālā daļa, kas tiks neatgūstami zaudēta saistību neizpildes gadījumā. EAD ir tāda riska darījuma, kam ir iestājusies saistību neizpilde, parametrs, kas parāda kopējo riska darījuma apmēru saistību neizpildes brīdī. Kumulatīvā pirmstermiņa apmaksas likme parāda kumulatīvo varbūtību, ka riska darījums tiks pilnībā atmaksāts (tas ir, slēgts pirms līgumā noteiktā termiņa) laikposmā līdz analizējamā perioda beigām. Kredīta konversijas koeficients ir procentuālā daļa no pašlaik neizmantotās ārpusbilances saistību summas, ko varētu izmantot un kas tādējādi būtu nenomaksāta saistību neizpildes gadījumā.

Diskonta likmes piešķiršanas noteikumi ir atkarīgi no finanšu instrumenta veida un līgumā noteiktā atmaksas grafika esamības. Darījumiem, kam ir pieejami līgumā noteikti atmaksas grafiki, kā diskonta likmi piemēro efektīvo procentu likmi vai tās tuvinājumu (tas ir, nominālo likmi). Tādiem riska darījumiem bez līgumā noteiktiem atmaksas grafikiem, kuros ir iekļauti gan finanšu aktīvi, gan ārpusbilances saistības (piemēram, kredītlīnijas, kredītkartes), piemēro labāko iespējamo efektīvās procentu likmes aizstājēju. Riska darījumiem bez līgumā noteiktiem atmaksas grafikiem, kas attiecas uz ārpusbilances produktiem (garantijas, kredītvēstules), piemēro ar riska darījumu saistīto līgumā noteikto likmi vai, ja tādas nav, atbilstīgo tirgus likmi.

PD, LGD un EAD liknes aprēķina katram nākamajam gadam līdz darījuma beigu termiņam. Ja darījums ir klasificēts 1. posmā, sagaidāmos zaudējumus aprēķina 12 mēnešu periodam. Ja darījums ir klasificēts 2. posmā, sagaidāmos zaudējumus aprēķina visam periodam līdz darījuma beigu termiņam.

PD un LGD likņu noteikšanā ņem vērā makroekonomisko prognožu informāciju. Šo riska parametru aprēķina metodoloģijā ir iekļauta saistības modelēšana starp riska parametriem un makroekonomiskajiem rādītājiem. Luminor makroekonomikas speciālisti sagatavo makroekonomisko rādītāju prognozes dažādiem scenārijiem trim nākamajiem gadiem, kas tiek turpmāk izmantotas makroekonomiskai modelēšanai. Sākot ar ceturto gadu, tiek pieņemts, ka riska parametri (PD un LGD) pielīdzinās to ilgtermiņa vidējam līmenim. Tiek izvērtēti trīs makroekonomiskie scenāriji: optimistiskais scenārijs, bāzes jeb reālistiskais scenārijs, un pesimistiskais scenārijs. Luminor makroekonomikas speciālisti piedāvā arī scenāriju iestāšanās varbūtības, piešķirot visaugstāko iestāšanās varbūtību bāzes jeb reālistiskajam scenārijam.

Trīs makroekonomiskie rādītāji – reālā IKP izmaiņas gada laikā, bezdarba līmenis un mājokļu nekustamā īpašuma cenu izmaiņas gada laikā – ir iekļauti privātpersonu segmenta modelēšanā. Divi no tiem – reālā IKP izmaiņas gada laikā kopā ar bezdarba līmeni – tiek izmantoti modelēšanā korporatīvo klientu segmenta gadījumā.

Katrai Baltijas valstij tiek sagatavotas atsevišķas makroekonomisko rādītāju prognozes un pieņēmumi par trīs gadu laika periodu. Pēdējā trīs gadu makroekonomisko rādītāju prognožu pārskatīšana un vēsturiski novēroto saistību neizpildes biežuma līmeņu pārskatīšana tika veikta 2021. gada ceturtajā ceturksnī. Regulārā 9. SFPS riska parametru pārskatīšana arī tika veikta 2021. gada ceturtajā ceturksnī.

2021. gada ceturtajā ceturksnī tika pārskatīta scenāriju iestāšanās varbūtība, kā rezultātā tika mainīti optimistiskā un pesimistiskā scenārija iestāšanās varbūtības pieņēmumi. Luminor pieņem 10% (iepriekš 30%) iestāšanās varbūtību optimistiskajam scenārijam, 60% bāzes scenārijam un 30% (iepriekš 10%) pesimistiskajam scenārijam. Iepriekš izmantotie makroekonomiskie rādītāji ar prognozēm un pieņēmumiem ir atspoguļoti Luminor Bank AS starpposma pārskatā par 2021. gada 3. ceturksni. Turpmākajās tabulās ir apkopoti makroekonomiskajā modelēšanā izmantotie rādītāji.

Šajās tabulās ir atspoguļoti scenāriji pa valstīm 2020. gada 31. decembrī:

Igaunija Rādītāji, %	Scenāriji											
	Optimistiskais				Bāzes				Pesimistiskais			
	2020f	2021f	2022f	2023f	2020f	2021f	2022f	2023f	2020f	2021f	2022f	2023f
Reālais IKP ¹	-3.0	4.6	5.6	3.5	-4.0	3.7	4.8	3.3	-4.3	1.1	4.3	4.1
Bezdarba līmenis	7.4	7.0	5.4	4.5	8.0	8.0	5.9	5.0	8.2	9.6	7.1	5.6
Mājokļu nekustamā īpašuma cenas ¹	5.7	4.1	6.7	6.2	4.5	2.2	5.0	5.8	4.1	-5.5	2.3	4.7

Latvija Rādītāji, %	Scenāriji											
	Optimistiskais				Bāzes				Pesimistiskais			
	2020f	2021f	2022f	2023f	2020f	2021f	2022f	2023f	2020f	2021f	2022f	2023f
Reālais IKP ¹	-4.2	4.5	6.4	4.2	-4.3	3.2	5.3	4.0	-4.4	-0.2	5.8	3.9
Bezdarba līmenis	8.2	8.1	7.3	6.6	8.3	9.1	8.1	7.3	8.4	10.2	8.4	7.6
Mājokļu nekustamā īpašuma cenas ¹	1.7	3.7	8.7	7.9	1.5	1.1	6.2	5.7	1.1	-5.6	3.3	6.0

Lietuva Rādītāji, %	Scenāriji											
	Optimistiskais				Bāzes				Pesimistiskais			
	2020f	2021f	2022f	2023f	2020f	2021f	2022f	2023f	2020f	2021f	2022f	2023f
Reālais IKP ¹	-1.5	4.5	5.7	3.8	-1.7	2.7	4.5	3.1	-1.8	-2.5	3.5	2.6
Bezdarba līmenis	8.6	8.3	7.1	6.9	8.8	10.0	8.4	7.5	9.0	12.5	10.3	8.5
Mājokļu nekustamā īpašuma cenas ¹	6.1	3.8	7.0	6.3	5.8	1.8	4.8	4.8	5.3	-4.0	2.0	4.8

Šajās tabulās ir atspoguļoti scenāriji pa valstīm 2021. gada 31. decembrī:

Igaunija Rādītāji, %	Scenāriji												
	2020a	Optimistiskais				Bāzes				Pesimistiskais			
		2021f	2022f	2023f	2024f	2021f	2022f	2023f	2024f	2021f	2022f	2023f	2024f
Reālais IKP ¹	-3.0	9.2	5.9	5.0	3.0	9.2	4.6	3.7	3.5	9.2	-2.0	3.0	4.0
Bezdarba līmenis	6.8	6.6	5.2	4.4	3.9	6.6	5.7	4.9	4.6	7.0	9.0	8.0	6.0
Mājokļu nekustamā īpašuma cenas ¹	4.8	14.2	12.8	8.8	4.7	14.2	8.3	6.8	5.4	14.2	-10.0	5.0	7.0

Latvija Rādītāji, %	Scenāriji												
	2020a	Optimistiskais				Bāzes				Pesimistiskais			
		2021f	2022f	2023f	2024f	2021f	2022f	2023f	2024f	2021f	2022f	2023f	2024f
Reālais IKP ¹	-3.6	5.2	7.8	5.3	3.5	5.5	5.5	4.5	3.6	5.1	-2.0	4.0	5.0
Bezdarba līmenis	8.1	7.6	5.8	4.7	4.5	7.6	6.5	5.6	5.2	7.9	10.0	9.0	7.0
Mājokļu nekustamā īpašuma cenas ¹	2.2	7.0	11.2	11.6	8.3	6.6	7.8	7.7	5.7	5.8	-7.0	6.0	7.0

Lietuva Rādītāji, %	Scenāriji												
	2020a	Optimistiskais				Bāzes				Pesimistiskais			
		2021f	2022f	2023f	2024f	2021f	2022f	2023f	2024f	2021f	2022f	2023f	2024f
Reālais IKP ¹	-0.9	4.5	5.7	4.7	3.5	4.5	4.1	3.7	3.0	4.4	-1.0	3.0	5.0
Bezdarba līmenis	8.6	7.5	6.3	5.4	5.1	7.5	6.8	6.2	5.9	7.9	10.0	9.0	7.0
Mājokļu nekustamā īpašuma cenas ¹	9.4	18.0	10.0	6.0	4.0	18.0	7.0	5.0	3.0	18.0	-15.0	6.0	7.0

¹. Gada izmaiņas

Pēdējā prognožu pārskatīšana tika veikta galvenokārt, lai atspoguļotu Covid-19 nenoteiktību. Šī prognožu pārskatīšana kopā ar vēsturiski novēroto saistību neizpildes biežuma līmeņu pārskatīšanu, kas tika veikta vienlaikus, norādīja uz nepieciešamību veikt uzkrājumu kredītzaudējumiem samazinājumu salīdzinājumā ar 2020. gada beigām.

Tomēr, ņemot vērā COVID-19 izraisīto bezprecedenta nenoteiktību un pamatojoties uz vadības veiktajām analizēm, Luminor nolēma daļēji saglabāt vadības korekciju. Luminor Bank AS 2020. gada pārskatā atspoguļotie vadības korekcijas iemesli ir joprojām aktuāli, jo joprojām, pēc Luminor vadības domām, ECL modeļi, kuru pamata ir vēsturiskie dati ar uz nākotni vērstām korekcijām, varētu precīzi neatspoguļot kredītriska pieaugumu saistībā ar COVID-19 pandēmiju. Lēmums par daļēju korekcijas saglabāšanu saistīts ar bažām par COVID-19 vīrusa Omikron un Delta paveida izplatību, nenoteiktību attiecībā uz vakcīnas efektivitāti pret jaunām mutācijām un jauniem ierobežojumiem, kas tiek piemēroti dažādās pasaules daļās. Luminor lēmumu par daļēju korekcijas saglabāšanu ietekmēja arī efektīvu agrīno rādītāju relatīvais trūkums, lai prognozētu kredītkvalitātes attīstību pašreizējā bezprecedenta krīzē, neskaidras tendences attiecībā uz klientu uzvedību pēc kredītrīvdienų perioda beigām un inflācijas riski.

Būtiski riska darījumi tiek regulāri novēroti. Novērtējuma regularitātes un detalizācijas pamatā ir riska līmenis un riska darījuma apmērs. Uzraudzības mērķis ir atklāt iespējamo situācijas pasliktināšanos un sākt savlaicīgus pasākumus, lai uzlabotu Luminor pozīciju, kā arī atklāt pazīmes, kas norāda uz to, ka klients visdrīzāk nepildīs savas kredītsaistības. Lielu riska darījumu ar vērtības samazinājumu, kas pārsniedz būtiskuma līmeni, tiek pārskatīti reizi ceturksnī vai biežāk, ja to prasa individuāli apstākļi. Novērtējums tiek atjaunots, ja notiek būtiskas naudas plūsmas izmaiņas, pretējā gadījumā to veic vismaz reizi gadā.

3. posma finanšu aktīvu riska darījumiem (tai skaitā POCI aktīviem ar saistību neizpildi), kas tiek klasificēti kā būtiski, Luminor vērtības samazināšanās summu novērtē individuāli (individuāls novērtējums), izmantojot diskontētās naudas plūsmas metodi, kur par pamatu tiek ņemtas abas nākotnes naudas plūsmas – klienta saimnieciskās darbības un nodrošinājuma realizācijas naudas plūsmas. Parasti tiek izmantoti divi scenāriji – bāzes scenārijs un riska scenārijs, kur katram no scenārijiem tiek piemērots noteikts iestāšanās varbūtības rādītājs. Izņēmuma gadījumos var izmantot vienu scenāriju, kad tiek ņemta vērā naudas plūsma tikai no nodrošinājuma realizācijas bez naudas plūsmas no saimnieciskās darbības. Gadījumi, kad viena scenārija izmantošana ir pieļaujama, varētu būt parāda atgūšanas gadījumi.

2021. gada ceturtajā ceturksnī Luminor veica izmaiņas vērtības samazināšanās aprēķina metodoloģijā 3. posma finanšu aktīvu riska darījumiem (tai skaitā POCI aktīviem ar saistību neizpildi), kas tiek klasificēti kā nebūtiski, fiksēto nodrošinājuma vērtības diskontu vietā ieviešot dinamiskus (pieaugošus) nodrošinājuma vērtības diskontus, kuru pamatā ir ienākumus nenesošo kredītu vecums. 2021. gada beigās Luminor novērtēja kolektīvo vērtības samazināšanās summu, kur kolektīvais novērtējums tiek noteikts pēc aktīvu veida, produkta un ienākumus nenesošo kredītu vecuma. Iepriekš kolektīvais novērtējums tika noteikts pēc aktīvu veida. Vērtības samazināšanās tiek aprēķināta, piemērojot uzkrājumu likmi kredīta nenodrošinātajai daļai. Nenodrošinātā daļa vērtības samazināšanās nolūkā tiek aprēķināta, izmantojot nodrošinājuma vērtību, kas ierobežota ar riska darījuma summu, un pēc tam diskontēta, novēršot situācijas, kad aizdevumi ar nodrošinājumu, kura vērtība pārsniedz aizdevuma apmēru, rada nulles vērtības samazinājumu. Atšķirīgas uzkrājumu likmes nenodrošinātajai daļai tiek piemērotas trīs viendabīgām kredītu grupām, t.i., hipotekārajiem kredītiem un citiem kredītiem privātpersonām pret nekustamā īpašuma nodrošinājumu, patēriņa kredītiem un citiem kredītiem privātpersonām (ieskaitot lizingu), kā arī aizdevumiem korporatīvajiem klientiem.

Papildu kvantitatīvo informāciju par aizdevumiem klientiem, lūdzu, skatiet 12. pielikumā.

(e) Jūtīguma analīze

Sagaidāmo kredītzaudējumu jutīguma analīze tiek veikta trijās dimensijās. SICR izmaiņu ietekmē – būtisks kredītriska pieaugums – absolūtā un relatīvā PD sliekšnis; ietekme no pesimistiskā un optimistiskā makroekonomiskā scenārija iestāšanās varbūtības izmaiņām; kā arī ietekme no alternatīvām LGD rādītāja izmaiņām. Turpmāk tabulās rezultāti ir norādīti gan valsts, gan Luminor līmenī.

Turpmāk tabulā ir parādīta SICR PD sliekšņu izmaiņas ietekme uz ECL uzkrājuma lielumu 2020. gada 31. decembrī. ECL palielinājums (pozitīvās summas) nozīmē lielākus vērtības samazināšanās uzkrājumus, kas tiktu atzīti.

ECL ietekme 2020. gada 31. decembrī €m	Piemērojamais faktiskais relatīvais sliekšnis	Piemērojamais faktiskais absolūtais sliekšnis	Relatīvā sliekšņa izmaiņas	Absolūtā sliekšņa izmaiņas	Zemākais sliekšnis	Augstākais sliekšnis
Igaunija	2.5	60bps	-/+ 20%	-/+ 12bps	0.20	-0.15
Latvija	2.5	60bps	-/+ 20%	-/+ 12bps	0.02	0.00
Lietuva	2.5	60bps	-/+ 20%	-/+ 12bps	0.28	-0.08
Luminor	2.5	60bps	-/+ 20%	-/+ 12bps	0.50	-0.24

Turpmāk tabulā ir parādīta pesimistisko un optimistisko scenāriju iestāšanās varbūtības izmaiņu ietekme uz ECL uzkrājuma lielumu 2020. gada 31. decembrī. ECL pieaugums (pozitīvās summas) nozīmē lielākus vērtības samazinājuma uzkrājumus, kas tiktu atzīti.

ECL ietekme 2020. gada 31. decembrī €m	Piemērojamā pesimistiskā scenārija varbūtība	Piemērojamā optimistiskā scenārija varbūtība	Pesimistiskā scenārija varbūtības absolūtas izmaiņas	Absolūtas izmaiņas optimistiskā scenārija varbūtībā	Zemākā pesimistiskā scenārija varbūtība	Augstākā pesimistiskā scenārija varbūtība
Igaunija	30%	10%	-/+ 2%	+/- 2%	-0.29	0.29
Latvija	30%	10%	-/+ 2%	+/- 2%	-0.06	0.06
Lietuva	30%	10%	-/+ 2%	+/- 2%	-0.23	0.23
Luminor	30%	10%	-/+ 2%	+/- 2%	-0.58	0.58

Turpmāk tabulā ir parādīta SICR PD sliekšņu maiņas ietekme uz ECL uzkrājuma lielumu 2021. gada 31. decembrī. ECL palielinājums (pozitīvās summas) nozīmē lielākus vērtības samazināšanās uzkrājumus, kas tiktu atzīti.

ECL ietekme 2021. gada 31. decembrī €m	Piemērojamais faktiskais relatīvais sliekšnis	Piemērojamais faktiskais absolūtais sliekšnis	Relatīvā sliekšņa izmaiņas	Absolūtā sliekšņa izmaiņas	Zemākais sliekšnis	Augstākais sliekšnis
Igaunija	2.5	60bps	-/+ 20%	-/+ 12bps	0.04	-0.07
Latvija	2.5	60bps	-/+ 20%	-/+ 12bps	0.43	-0.20
Lietuva	2.5	60bps	-/+ 20%	-/+ 12bps	0.25	-0.26
Luminor	2.5	60bps	-/+ 20%	-/+ 12bps	0.72	-0.53

Turpmāk tabulā ir parādīta pesimistisko un optimistisko scenāriju iestāšanās varbūtības izmaiņu ietekme uz ECL uzkrājuma lielumu 2021. gada 31. decembrī. ECL pieaugums (pozitīvās summas) nozīmē lielākus vērtības samazinājuma uzkrājumus, kas tiktu atzīti.

ECL ietekme 2021. gada 31. decembrī €m	Piemērojamā pesimistiskā scenārija varbūtība	Piemērojamā optimistiskā scenārija varbūtība	Pesimistiskā scenārija varbūtības absolūtas izmaiņas	Absolūtas izmaiņas optimistiskā scenārija varbūtībā	Zemākā pesimistiskā scenārija varbūtība	Augstākā pesimistiskā scenārija varbūtība
Igaunija	30%	10%	-/+ 2%	+/- 2%	-0.04	0.04
Latvija	30%	10%	-/+ 2%	+/- 2%	-0.09	0.13
Lietuva	30%	10%	-/+ 2%	+/- 2%	-0.18	0.18
Luminor	30%	10%	-/+ 2%	+/- 2%	-0.31	0.35

Turpmāk tabulā parādīta LGD rādītāja izmaiņu ietekme uz 2021. gada 31. decembra ECL uzkrājuma lielumu atsevišķo riska darījumu līmenī.

ECL pieaugums (pozitīvās summas) nozīmē lielākus vērtības samazināšanās uzkrājumus, kas tiktu atzīti.

ECL ietekme 2021. gada 31. decembrī €m	LGD relatīvās izmaiņas	Zemākā LGD ietekme	Augstākā LGD ietekme	LGD relatīvās izmaiņas	Zemākā LGD ietekme	Augstākā LGD ietekme
Igaunija	-/+ 5%	-0.45	0.53	-/+ 10%	-0.93	1.02
Latvija	-/+ 5%	-0.79	0.82	-/+ 10%	-1.58	1.63
Lietuva	-/+ 5%	-0.88	1.39	-/+ 10%	-2.00	2.53
Luminor	-/+ 5%	-2.12	2.74	-/+ 10%	-4.51	5.18

Salīdzinošā informācija par LGD jutīgumu netiek sniegta aprēķinu pieejas tehnisku izmaiņu dēļ, kas neļauj izveidot jēgpilnus salīdzinājumus.

(f) Pārskatīto finanšu aktīvu riska novērtējums

Parasti ikreiz, kad parādnieka finansiālo grūtību dēļ finanšu instruments tiek pārskatīts, ir jāiegūst jauns reitings/ skorings un jānosaka jauns PD, aizdevums ir jāatzīmē kā pārskatīts, ja izpildās regulējošo pārskatu prasības. Tādējādi pārskatīšanas rezultātā aizdevums tiktu klasificēts kā 2. posma aizdevums, ja tam ir piešķirts pārskatīta (pārstrukturēta) darījuma bez saistību neizpildes statuss (vai kā 3. posma aizdevums, ja ir piešķirts ieņēmumus nenesoša pārskatīta darījuma statuss), un/vai aizdevums tiktu klasificēts kā 2. posma aizdevums, ja PD izmaiņas tiek uzskatītas par nozīmīgām. Būtiskas pārskatīšanas gadījumā, kā rezultātā tiek pārtraukta aktīva atzīšana un ir iniciēts jauns aktīvs, no jauna atzītais aktīvs tiek klasificēts kā POCI aktīvs (ja kredītvērtība ir samazināta) vai 1. posma aktīvs (ja kredītvērtība nav samazināta).

2021. gada ceturtajā ceturksnī kolektīvi nosakāms SICR kritērijs tika iekļauts ECL modelī, atspoguļojot kolektīvo SICR korekciju COVID-19 dēļ modificētiem riska darījumiem. Tādējādi pašlaik visi COVID-19 dēļ modificētie riska darījumi tiek uzskatīti vismaz par 2. posma riska darījumiem.

(g) Norakstīšanas politika

Luminor pilnīgi vai daļēji noraksta finanšu aktīvus, kurus uzskata par neatgūstamiem. Tomēr pirms lēmuma par norakstīšanu pieņemšanas Luminor veic noteiktu rādītāju novērtējumu, lai pārliecinātos, ka nav pamatotu cerību uz atgūšanu. Novērtējums cita starpā ietver prasības piedziņas juridiskā ceļā izvērtēšanu, brīvrātīgas piedziņas risinājumu iespējas izvērtēšanu, pamatojoties uz klienta vēlmi un spēju nokārtot prasību. Par to, ka finanšu aktīvi ir neatgūstami, parasti liecina situācija, kad ir pārdoti visi nodrošinājumi (izņemot privātpersonu galvojumus). Taču norakstīšanas fakts neierobežo Luminor atgūšanas pasākumus attiecībā uz konkrēto klientu. To finanšu aktīvu, kas tika norakstīti gada laikā līdz 2021. gada 31. decembrim un joprojām ir pakļauti atgūšanas procedūrai, nesamaksātā līguma summa ir 9,8 miljoni EUR (15,3 miljoni EUR 2020. gadā).

(h) Maksimālā pakļautība kredītriskam pirms turētā nodrošinājuma vai citiem kredīt kvalitātes uzlabojumiem

Luminor maksimālais kredītrisks ir atspoguļots finanšu aktīvu bruto vērtībās konsolidētajā finanšu stāvokļa pārskatā. Izsniegtām finanšu un izpildījuma garantijām, kredīta pagarināšanas saistībām, neizmantotām kredītlīnijām un eksporta/importa akreditīviem maksimālais kredītrisks ir vienāds ar saistību summu.

€m	Pielikumi	2020. gada 31. decembrī	2021. gada 31. decembrī
Kredītriska darījumu, kas saistīti ar bilancē atzītajiem aktīviem, kas pakļauti ECL novērtējumam, summa ir šāda:		14,597.8	12,934.1
Kase un prasības pret centrālajām bankām	11	4,926.5	2,494.2
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm		103.6	64.4
Parāda vērtspapīri, kas novērtēti amortizētā vērtība un finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos visaptverošos ienākumos	13	0.0	326.9
Aizdevumi klientiem		9,567.7	10,048.6
Privātpersonas	12	5,449.8	5,680.1
Korporatīvie klienti	12	3,846.9	3,983.8
Finanšu iestādes un valsts sektors	12	271.0	384.7
Kredītriska darījumu, kas saistīti ar ārpusbilances posteņiem, kuri ir pakļauti ECL novērtējumam, summa ir šāda:		1,779.7	1,919.5
Izsniegtie aizdevumi	25	1,199.1	1,230.1
Izsniegtās finanšu garantijas	25	433.5	498.9
Izpildes garantijas	25	147.1	190.5
Kopējā kredītriska summa - finanšu instrumenti, kas ir pakļauti ECL novērtējumam		16,377.5	14,853.6
Kredītriska darījumu, kas saistīti ar bilancē atzītajiem aktīviem, kas nav pakļauti ECL novērtējumam, summa ir šāda:			
Tirdzniecības nolūkā turētie finanšu aktīvi		9.1	15.5
Parāda vērtspapīri	13	9.1	15.5
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā:		275.2	265.8
Valdība	13	251.1	242.1
Kredītiestādes	13	24.1	23.7
Atvasinātie finanšu instrumenti	23	43.4	75.5
Kopējā kredītriska summa - finanšu instrumenti, kas nav pakļauti ECL novērtējumam		327.7	356.8
Kopējā kredītriska summa		16,705.2	15,210.4

Iepriekšējā tabulā ir parādīts kredītriska novērtējums 2021. gada 31. decembrī un 2020. gada 31. decembrī, neņemot vērā nekādus kredītriska mazināšanas paņēmienus. ECL novērtējumam pakļauto finanšu aktīvu kredīt kvalitāte 2020. gada 31. decembrī un 2021. gada 31. decembrī ir atklāta pielikumā, kā norādīts tabulā augstāk. Kase un prasības pret centrālajām bankām un prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm ir pakļauti zemam kredītriskam, izveidojot nebūtisku ECL, un tiek klasificēti 1. posmā.

(i) Informācija par aizdevumu nodrošinājumu

Luminor ņem vērā garantijas, ko izsniedz valsts un citas puses, kuras izsniedz garantijas, kas ir līdzvērtīgas valsts garantijām. Kaut gan citu pušu (privātpersonu, juridisko personu) izdotie galvojumi un garantijas mazina risku, tās tiek uzskatītas par nebūtiskām.

Ja riska darījuma nodrošinājums ir vairāki dažāda veida nodrošinājumi, nodrošinājuma atzīšanas prioritātes pamatā ir tā likviditāte. Kā nodrošinājuma veidi ar visaugstāko likviditāti tiek klasificēti vērtspapīri, nauda un garantijas, tiem seko mājokļa nekustamais īpašums un pēc tam cita veida nekustamais īpašums. Tādi kustamie aktīvi kā transportlīdzekļi, iekārtas un citi aktīvi tiek klasificēti kā nodrošinājums ar viszemāko likviditāti.

2020. gada 31. decembrī	Nenodrošinātie aizdevumi	Aizdevumi, kas nodrošināti ar:				Kopā
		Dzīvojamais nekustāmais īpašums	Cits nekustāmais īpašums	Cits nodrošinājums	Kopā nodrošināti	
€m						
Hipotekārie aizdevumi	56.2	4,443.30	53.8	60.9	4,558.0	4,614.2
Līzīngi	36.9	0.0	0.0	417.4	417.4	454.3
Patēriņa un citi aizdevumi	115.3	116.6	101.4	48.0	266.0	381.3
Privātpersonas	208.4	4,559.9	155.2	526.3	5,241.4	5,449.8
Aizdevumi	245.3	69.8	1,834.9	673.1	2,577.8	2,823.1
Līzings	105.7	0.0	0.8	736.5	737.3	843.0
Faktoring	170.9	0.0	0.0	9.9	9.9	180.8
Komerksabiedrības	521.9	69.8	1,835.7	1,419.5	3,325.0	3,846.9
Finanšu iestādes un Valsts sektors	127.2	0.2	125.5	18.1	143.8	271.0
Kopā	857.5	4,629.9	2,116.4	1,963.9	8,710.2	9,567.7

2021. gada 31. decembrī	Nenodrošinātie aizdevumi	Aizdevumi, kas nodrošināti ar:				Kopā
		Dzīvojamais nekustāmais īpašums	Cits nekustāmais īpašums	Cits nodrošinājums	Kopā nodrošināti	
€m						
Hipotekārie aizdevumi	34.6	4,757.5	41.0	0.5	4,799.0	4,833.6
Līzīngi	37.7	0.0	0.0	417.2	417.2	454.9
Patēriņa un citi aizdevumi	120.8	140.1	90.8	39.9	270.8	391.6
Privātpersonas	193.1	4,897.6	131.8	457.6	5,487.0	5,680.1
Aizdevumi	390.6	86.8	2,062.2	297.5	2,446.5	2,837.1
Līzings	129.0	0.0	0.5	760.2	760.7	889.7
Faktoring	257.0	0.0	0.0	0.0	0.0	257.0
Komerksabiedrības	776.6	86.8	2,062.7	1,057.7	3,207.2	3,983.8
Finanšu iestādes un Valsts sektors	186.4	0.0	187.8	10.5	198.3	384.7
Kopā	1,156.1	4,984.4	2,382.3	1,525.8	8,892.5	10,048.6

Turpmākajās tabulās ir norādīti aizdevumi ar samazinātu kredītvērtību un attiecīgo nodrošinājumu vērtību, kas tiek turēti kā ķīla. Aizdevumus ar samazinātu kredītvērtību visbiežāk nodrošina ar nekustamo īpašumu un kustamajiem aktīviem. Šāda nodrošinājuma vērtība ir vienāda ar tā tirgus vērtību (nevis likvidācijas vērtību), kas tiek atjaunināta tiklīdz tiek konstatēta līguma neizpildes iestāšanās.

Aizdevumi ar samazinātu kredītvērtību

2020.gada 31.decembrī €m	Bruto vērtība	Uzkrājumi vērtības samazinājumam	Neto vērtība	Nodrošinājuma patiesā vērtība
Komerksabiedrības ¹	148.8	-56.2	92.6	126.8
Privātpersonas	156.6	-36.1	120.5	138.8
Kopā	305.4	-92.3	213.1	265.6

2021.gada 31.decembrī €m	Bruto vērtība	Uzkrājumi vērtības samazinājumam	Neto vērtība	Nodrošinājuma patiesā vērtība
Komerksabiedrības ¹	115.0	-37.7	77.3	91.2
Privātpersonas	70.6	-18.9	51.7	63.6
Kopā	185.6	-56.6	129.0	154.8

¹ Dati par komerksabiedrībām ietver arī riska darījumus ar valsts sektoru un finanšu iestādēm.

Turpmāk attēlots, cik lielā mērā nodrošinājums samazina kredītrisku samazinātas vērtības kredītiem, atsevišķi atspoguļojot nodrošinājuma vērtības aktīviem, kuru nodrošinājuma vērtība ir vienāda vai lielāka par riska darījuma bruto uzskaites vērtību, un tiem aktīviem, kuru nodrošinājuma vērtība ir mazāka par aktīva uzskaites vērtību.

2020.gada 31.decembrī €m	Pārmērīgi nodrošināti aktīvi		Nepietiekami nodrošināti aktīvi	
	Bruto vērtība	Nodrošinājuma vērtība	Bruto aktīvu vērtība	Nodrošinājuma vērtība
Komerksabiedrības	94.4	240.8	54.4	32.3
Privātpersonas	109.9	275.4	46.7	28.9
Kopā	204.3	516.2	101.1	61.2

2021.gada 31.decembrī €m	Pārmērīgi nodrošināti aktīvi		Nepietiekami nodrošināti aktīvi	
	Bruto vērtība	Nodrošinājuma vērtība	Bruto aktīvu vērtība	Nodrošinājuma vērtība
Komerksabiedrības	72.5	347.8	42.4	19.7
Privātpersonas	52.7	158.9	18.0	10.8
Kopā	125.2	506.7	60.4	30.5

OPERACIONĀLAIS RISKS

Operacionālais risks Luminor ietver divpadsmit apakšriskus: juridiskais risks, atbilstības risks, ārējās zādzības un krāpšanas risks, naudas atmazgāšanas, terorisma finansēšanas, sankciju un proliferācijas finansēšanas risks, rīcības risks, informācijas un komunikāciju tehnoloģiju risks, informācijas drošības risks, datu pārvaldības un aizsardzības risks, cilvēku risks, trešo pušu un ārpalpojumu risks, darbības nepārtrauktības un noturības risks, procesu un ziņošanas risks.

Operacionālā riska pārvaldību Luminor regulē Operacionālā riska politika un citi pakārtoti pārvaldības dokumenti. Operacionālā riska pārvaldības sistēma nosaka prasības operacionālo risku identificēšanai, pārvaldīšanai, novērtēšanai, mazināšanai, uzraudzībai un ziņošanai. Galvenā atbildība par operacionālā riska pārvaldību un atbilstību pamatprasībām gulstas uz tām biznesa un funkcionālajām struktūrvienībām, kurās risks rodas. Tas ietver pareizas attiecīgo departamentu riska kultūras veicināšanu, lai nodrošinātu, ka darbinieki izprot viņu veiktās darbības, ar tām saistītos riskus un viņu veicamo vai pārraudzībā esošo kontroles pasākumu nozīmi.

Operacionālā riska departaments pārrauga šī riska pārvaldību. Departaments identificē visas Luminor operacionālā riska profila novirzes no vēlamā riska līmeņa, kas noteikts Riska apetītes pamatnostādņēs, un dara to savlaicīgi, lai nodrošinātu, ka visas novirzes var efektīvi pārvaldīt bez būtiskām nelabvēlīgām sekām kaitējums bankai, tās klientiem vai citām ieinteresētajām personām.

Luminor izmanto Covid-19 reakcijas kontroļu mehānismu, kas ļauj Luminor ātri pielāgot ar Covid-19 saistītos ierobežojumus, reaģējot uz aktuālo apdraudējuma un riska līmeni. Ja ir atšķirības starp ierobežojumiem attiecīgajā Covid-19 reaģēšanas Ja attiecīgajos Covid-19 reaģēšanas līmeņu ierobežojumos un vietējo pašvaldību noteikumos vai ieteikumos ir atšķirības, dominēs konservatīvākā no pieejām.

Saņemot gan regulārās, gan speciālās risku atskaites, Luminor vadība ir nepārtraukti informēta par operacionālā riska situāciju.

KAPITĀLA PĀRVALDĪBA

Luminor pašreizējā un iepriekšējos pārskata periodos ievēroja minimālās kapitāla pietiekamības, normatīvo rezervju un likviditātes prasības. Pārvaldītais kapitāls pilnībā sastāv no pašu līdzekļiem. Kapitāla prasības ir minimālā kapitāla prasības, prasība citai nozīmīgai iestādei (O-SII), 2. pīlāra prasība, ko ECB noteica 2019. gada kopīgajā lēmumā par kapitālu, izmantojot uzraudzības pārbaudes un novērtēšanas procesu (SREP), kā arī sistēmiskā riska un pretcikliskā riska rezervju prasības, ko nosaka uzraudzības iestādes Baltijas valstīs. Kopā tie uzliek par pienākumu Luminor turēt kapitālu, kas pārsniedz 10,1% no CET1, 12,0% no 1. līmeņa un 14,5% no kopējā kapitāla 2021. gada 31. decembrī (tas pats tika piemērots 2020. gada 31. decembrī).

Mūsu kapitāla rādītāji joprojām ir krietni virs mūsu regulatoru noteiktajām minimālajām kapitāla prasībām, kas no 2022. gada 1. marta nosaka, ka pirmā līmeņa pamatkapitāla (CET1) rādītājs ir lielāks par 10,24%, pirmā līmeņa kapitāla (Tier 1) rādītājs virs 12,2% un kopējā kapitāla rādītājs ir lielāks par 14,7%. Tie ietver 2. pīlāra papildu pašu kapitāla prasību 2,2 % apmērā. Mēs pārskatījām savas kapitāla prasības un secinājām, ka no 2022. gada 1. marta mūsu limiti CET1, 1. līmeņa un kopējā kapitāla rādītājiem būs attiecīgi 12,94%, 14,9% un 17,4% no REA. Šie ierobežojumi ietver 2. pīlāra norādījumus un pārvaldības prasījumus. Luminor savos kapitāla pietiekamības aprēķinos izmanto standartizēto metodi, lai aprēķinātu kredītriska un tirgus riska darījumu vērtību (Risk Exposure Amount – REA). Operacionālā riska REA tiek aprēķināta, izmantojot pamatrādītāja pieejas metodi.

Pašu līdzekļu kapitāls

2021. gada 31. decembrī mūsu pašu kapitāls bija 1 429,8 miljoni EUR (2020: 1 586,4 miljoni EUR), ko pilnībā veido 1. līmeņa pamata kapitāls (CET1).

TIRGUS RISKS

Luminor ir zema riska apetīte attiecībā uz tirgus risku. Nozīmīgākās Luminor tirgus riska daļas ir procentu likmju risks un kredīta starpības risks, kas 2021. gadā saglabājās iekšējo limitu robežās. Citu risku nozīme ir mazāka, jo Luminor nav atvērtas pozīcijas kapitāla instrumentos tirdzniecībai, ar klientiem saistītu ārvalstu darījumu valūtas plūsmu tiek pārvaldīta izmantojot ikdienas riska

ierobežošanas darbības, un visi atvasināto instrumentu darījumi ar klientiem tiek nodrošināti ar pretējiem darījumiem starpbanku tirgū. Banku un tirdzniecības darbības limitus apstiprina Luminor Bank valde un padome.

PROCENTU LIKMJU RISKS UN KREDĪTA STARPĪBAS RISKS

Procentu likmju risks var materializēties, mainoties nākotnes naudas plūsmu pašreizējās neto vērtības izmaiņām vai izmaiņām tirajos procentu ienākumos. Luminor uzrauga procentu likmju riska jutīgumu atsevišķi banku un tirdzniecības portfeli. Procentu likmju risku banku portfeli mēra stresa EVE (kapitāla ekonomiskā vērtība) un NII (tīro procentu ienākumu) izteiksmē.

Procentu likmju risks tirdzniecības portfeli tiek mērīts, izmantojot bāzes punktu vērtību (BPV), t.i., neto naudas plūsmas izmaiņas, ņemot vērā vienu bāzes punktu (0,01%), paralēli mainot tirgus procentu likmes dažādām valūtām: EUR, USD un visu pārējo valūtu summai.

Kredīta starpības risks rodas tikai no parāda vērtspapīriem, kas novērtēti pēc FVTPL/FVOCI bankas obligāciju portfeli un tirdzniecības parāda vērtspapīru portfeli. Kredīta starpības risks 2021. gada beigās bija iekšējo riska apetītes limitu robežās.

Jutīgums pret procentu likmju risku banku portfeli

Banku portfeļa procentu likmju riska jutīgums stresa EVE/NII izteiksmē 2021. gada beigās bija iekšējo limitu robežās.

Luminor stresa EVE/NII atklāšana bankas grāmatvedības reģistros, €m	2020 ²	2021
NII (paralēli augšup +200bp)	59.8	43.4
EVE (paralēli augšup +200bp)	-39.6	-28.7
NII (paralēli lejup -200bp1)	-10.8	-4.1
EVE (paralēli lejup -200bp1)	52.1	118.3

¹Negatīvo procentu likmju scenāriji, pamatojoties uz EBA vadlīnijām, ierobežoti pie -1%.

²Rezultāti par 2020. gada beigām nebija pieejami, jo 2021. gadā tika ieviesta jauna jutīguma metodika. Aptuvenā vienkāršotā analīze veikta 2020. gada jutīguma summām.

Jutība pret procentu likmju risku tirdzniecības portfeli

Tirdzniecības portfeļa procentu likmju riska jutīgums kopējā BPV izteiksmē 2021. un 2020. gada beigās bija iekšējo limitu robežās. Jutīgums nav būtisks un netiek atklāts, ņemot vērā nenozīmīgo instrumentu apjomu tirdzniecības portfeli.

VALŪTAS (FX) RISKS

Luminor lielākā ekspozīcija ir vietējā eiro valūtā (EUR), attiecīgi ārvalstu valūtu risks nav nozīmīgs. Luminor piemēro konservatīvu pieeju valūtas riskam. Tas tiek mērīts kā atvērto valūtas pozīciju nominālvērtība, izteikta eiro, izmantojot ECB kursus. Luminor ir atbildīga par noteikto limitu ievērošanu dienas laikā (intraday) un dienas slēgšanas brīdī (overnight). Luminor ir apstiprinājusi limitus šādās kategorijās: ASV dolāri (USD), citas valūtas maksimālā summa (max of other currencies), citu valūtu summa (sum of other currencies) un kopējā valūtu summa (total currencies).

Luminor ārvalstu valūtu (FX) ekspozīcija, €m	2020	2021
USD	0.4	0.1
Citas valūtas maksimālā summa ¹	0.0	0.1
Citu valūtu summa ²	0.3	0.3
Kopā³	0.6	0.3

¹Citas valūtas maksimālā summa – parāda visu ārvalstu valūtu, izņemot USD, maksimālo absolūto ekspozīciju.

²Citu valūtu summa – visu ārvalstu valūtas riska darījumu summa absolūtā izteiksmē, izņemot USD.

³Kopā – augstākā absolūtā vērtība starp visu ārvalstu valūtas atvērto pozīciju pozitīvo un negatīvo riska darījumu summu.

Jutīgums pret ārzemju valūtas risku

Luminor izmanto riska vērtības (VaR) modeli, lai novērtētu iespējamus zaudējumus valūtas kursu izmaiņu dēļ. Parastas valūtas kursu izmaiņas neradītu būtisku ietekmi uz konsolidēto peļņas/zaudējumu pārskatu.

LIKVIDITĀTES RISKS

Likviditāte tiek pārvaldīta, lai nodrošinātu pastāvīgu spēju nokārtot līgumsaistības. Luminor izmanto virkni likviditātes rādītāju, lai mērītu, uzraudzītu un kontrolētu likviditātes risku, tostarp likviditātes seguma koeficientu (LCR), neto stabilā finansējuma koeficientu (NSFR), iekšējos likviditātes ierobežojumus finansējuma koncentrācijai un noturēšanas perioda (Survival Horizon) rādītāju kā daļu no likviditātes stresa testēšanas.

Likviditātes riska pārvaldību iedala dienas, īstermiņa (1 nedēļa līdz 3 mēneši) un ilgtermiņa (1 gads) likviditātes pārvaldībā. Dienas un īstermiņa likviditātes vadība nodrošina ECB noteikto rezervju un likviditātes prasību un iekšējo likviditātes limitu ievērošanu. Ilgtermiņa likviditātes riska pārvaldība tiek veikta, analizējot aplēstās nākotnes naudas plūsmas, ņemot vērā noguldījumu un kredītportfeļa pieaugumu, kā arī iespējamus refinansēšanas avotus.

Luminor ir izveidojis agrīnās brīdināšanas indikatoru kopumu, lai savlaicīgi identificētu likviditātes krīzes, un ārkārtas finansējuma plānu, lai pārvaldītu Luminor likviditāti tirgus traucējumu laikā. Likviditātes riska pārvaldības stratēģija tiek pārskatīta vismaz reizi gadā vai pēc jebkādam būtiskām izmaiņām iekšējā vai ārējā vidē, kurā darbojas Luminor. LCR un NSFR koeficientu minimālais limits ir noteikts 100% līmenī, tomēr Luminor ir ievērojama likviditātes rezerve un tiek uzturēti augstāki rādītāji nekā noteikts normatīvajās prasībās.

Luminor galveno bilances posteņu likviditātes riska analīze atlikušajā termiņā ir šāda:

Uzskaites vērtība 2020. gada 31. decembrī, €m	Mazāk nekā 1 mēnesis	1-3 mēneši	3-12 mēneši	1-5 gadi	Vairāk nekā 5 gadi	Kopā
Kase un prasības pret centrālajām bankām	4,926.5	0.0	0.0	0.0	0.0	4,926.5
Aizdevumi kredītiestādēm	81.0	5.8	4.4	12.4	0.0	103.6
Parāda vērtspapīri	8.9	0.0	6.8	178.8	89.8	284.3
Aizdevumi klientiem	270.2	340.5	1,658.8	3,782	3,379.3	9,430.8
Atvasinātie finanšu instrumenti	19.7	3.8	4.0	15.9	0.0	43.4
Kapitāla vērtspapīri	0.0	0.1	0.0	1.5	1.2	2.8
Citi finanšu aktīvi	10.2	0.0	0.0	0.0	0.0	10.2
Kopā aktīvi	5,316.5	350.2	1,674	3,990.6	3,470.3	14,801.6
Saistības pret kredītiestādēm	17.3	0.0	0.0	30.0	0.0	47.3
Klientu noguldījumi	11,101.4	214.0	451.2	49.0	6.1	11,821.7
Emitētie parāda vērtspapīri	0.0	0.0	101.1	1,100	0.0	1,201.1
Atvasinātie finanšu instrumenti	20.5	6.8	6.9	16.4	0.0	50.6
Nomas saistības	0.5	1.1	4.3	20.9	22.9	49.7
Citas finanšu saistības	14.7	0.0	0.0	0.0	0.0	14.7
Kopā saistības	11,154.4	221.9	563.5	1,216.3	29.0	13,185.1
Neto finanšu aktīvi / (saistības)	-5,837.9	128.3	1,110.5	2,774.3	3,441.3	1,616.5
Ārpusbilances saistības	1,779.7	0.0	0.0	0.0	0.0	1,779.7
Likviditātes deficīts, kas rodas no finanšu instrumentiem	-7,617.6	128.3	1,110.5	2,774.3	3,441.3	-163.2

Uzskaites vērtība 2021. gada 31. decembrī, €m	Mazāk nekā 1 mēnesis	1-3 mēneši	3-12 mēneši	1-5 gadi	Vairāk nekā 5 gadi	Kopā
Kase un prasības pret centrālajām bankām	2,494.2	0.0	0.0	0.0	0.0	2,494.2
Aizdevumi kredītiestādēm	61.8	0.0	0.0	2.6	0.0	64.4
Parāda vērtspapīri	11.6	35.1	5.4	330.4	225.7	608.2
Aizdevumi klientiem	242.1	371.4	1,634.4	4,053.9	3,644.9	9,946.7
Atvasinātie finanšu instrumenti	11.8	12.7	34.4	15.5	1.1	75.5
Kapitāla vērtspapīri	0.0	0.0	0.0	0.0	3.2	3.2
Citi finanšu aktīvi	15.3	0.0	0.0	0.0	0.0	15.3
Kopā aktīvi	2,836.8	419.2	1,674.2	4,402.4	3,874.9	13,207.5
Saistības pret kredītiestādēm	83.8	0.0	0.0	0.0	0.0	83.8
Klientu noguldījumi	9,818.0	195.5	248.3	37.0	6.6	10,305.4
Emitētie parāda vērtspapīri	0.0	0.0	71.8	1,091.8	0.0	1,163.6
Atvasinātie finanšu instrumenti	10.2	10.7	30.7	17.6	1.1	70.3
Nomas saistības	0.5	0.9	4.2	19.9	17.9	43.4
Citas finanšu saistības	29.0	0.0	0.0	0.0	0.0	29.0
Kopā saistības	9,941.5	207.1	355.0	1,166.3	25.6	11,695.5
Neto finanšu aktīvi / (saistības)	-7,104.7	212.1	1,319.2	3,236.1	3,849.3	1,512.0
Ārpusbilances saistības	1,919.5	0.0	0.0	0.0	0.0	1,919.5
Likviditātes deficīts, kas rodas no finanšu instrumentiem	-9,024.2	212.1	1,319.2	3,236.1	3,849.3	-407.5

Likviditātes deficītu īstermiņā nosaka beztermiņa noguldījumi, kuriem nav līgumā noteikta beigu datuma, bet kuri vēsturiski ir pierādījuši savu stabilitāti.

Līgumisko nediskontēto saistību naudas plūsmu atklāšana:

2020. gada 31. decembrī, €m	Mazāk nekā 1 mēnesis	1-3 mēneši	3-12 mēneši	1-5 gadi	Vairāk nekā 5 gadi	Kopā
Saistības pret kredītiestādēm	17.3	0.0	0.0	29.8	0.0	47.1
Klientu noguldījumi	11,101.8	214.5	452.0	50.0	6.4	11,824.7
Emitētie parāda vērtspapīri	0.0	0.1	107.4	1,108.9	0.0	1,216.4
Atvasinātie finanšu instrumenti (kā parādīts zemāk)	5.1	6.9	11.6	20.3	2.6	46.5
Nomas saistības	0.6	1.2	5.3	24.5	25.2	56.8
Citas finanšu saistības	14.7	0.0	0.0	0.0	0.0	14.7
Kopā saistības	11,139.5	222.7	576.3	1,233.5	34.2	13,206.2

Atvasinātie finanšu instrumenti 2020. gada 31. decembrī, €m	Mazāk nekā 1 mēnesis	1-3 mēneši	3-12 mēneši	1-5 gadi	Vairāk nekā 5 gadi	Kopā
(Ienākošā plūsma)	-130.2	-213.1	-170.4	-115.0	0.0	-628.7
Izejošā plūsma	135.0	219.7	175.7	127.3	0.0	657.7
Bruto norēķinu atvasināti instrumenti	4.8	6.6	5.3	12.3	0.0	29.0
Neto norēķinu atvasinātie instrumenti	0.3	0.3	6.3	8.0	2.6	17.5
Kopā	5.1	6.9	11.6	20.3	2.6	46.5

2021. gada 31. decembrī €m	Mazāk nekā 1 mēnesis	1-3 mēneši	3-12 mēneši	1-5 gadi	Vairāk nekā 5 gadi	Kopā
Saistības pret kredītiestādēm	83.8	0.0	0.0	0.0	0.0	83.8
Klientu noguldījumi	9,818.0	195.5	248.4	37.4	6.6	10,305.9
Emitētie parāda vērtspapīri	0.0	0.0	75.9	1,106.9	0.0	1,182.8
Atvasinātie finanšu instrumenti (kā parādīts zemāk)	10.2	10.5	30.4	14.9	1.1	67.1
Nomas saistības	0.5	1.0	4.4	21.2	19.0	46.1
Citas finanšu saistības	37.5	0.0	0.0	0.0	0.0	37.5
Kopā saistības	9,950.0	207.0	359.1	1,180.4	26.7	11,723.2

Atvasinātie finanšu instrumenti 2021. gada 31. decembrī, €m	Mazāk nekā 1 mēnesis	1-3 mēneši	3-12 mēneši	1-5 gadi	Vairāk nekā 5 gadi	Kopā
(Ienākošā plūsma)	-122.1	-143.7	-192.4	-128.7	0.0	-586.9
Izejošā plūsma	123.5	145.4	195.0	135.3	0.0	599.2
Bruto norēķinu atvasināti instrumenti	1.4	1.7	2.6	6.6	0.0	12.3
Neto norēķinu atvasinātie instrumenti	8.8	8.8	27.8	8.3	1.1	54.8
Kopā	10.2	10.5	30.4	14.9	1.1	67.1

Likviditātes rezerve

Likviditātes rezervi veido kontu atlikumi centrālajās bankās un likviditātes obligāciju portfelis.

Valsts risks

Valsts risks ir risks, ka kāds notikums valstī var negatīvi ietekmēt Luminor tieši, samazinot Luminor vērtību, vai netieši caur parādnieka spēju pildīt savas saistības pret Luminor. Valstu limiti tiek noteikti gadījumos, kad Luminor iegādājas valsts parāda vērtspapīrus, uzņemas risku, ko nodrošina valsts valdība, vai nosakot kredītlimitus ārvalstu finanšu iestādēm. Pārskata un salīdzināmā perioda laikā visi valstu riska darījumi saglabājās limitu robežās. Luminor ir ierobežota, nenozīmīga ekspozīcija ar valstīm ārpus Baltijas tirgiem. Tomēr mēs nenosakām valstu limitus mūsu vietējiem tirgiem, ES valstīm ar vidējo BBB vai augstāku reitingu, kā arī citām valstīm ar AA- vai augstāku reitingu.

DARBĪBAS TURPINĀŠANA

Luminor vadība sagatavoja šos finanšu pārskatus, balstoties uz darbības turpināšanas principu.

5. NETO PROCENTU UN LĪDZĪGI IENĀKUMI

€m	2020	2021
Aizdevumi un avansi klientiem amortizētajā iegādes vērtībā	225.4	215.9
Noguldījumi citās bankās	0.7	0.4
Ienākumi no negatīviem procentiem par finanšu saistībām	0.5	7.2
Procentu ienākumi, kas aprēķināti, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi	226.6	223.5
Finanšu noma	46.5	42.0
Citi procentu ienākumi	0.6	0.9
Citi līdzīgi ienākumi	47.1	42.9
Procentu un līdzīgi ienākumi	273.7	266.4
Saistības pret kredītiestādēm ¹	-15.0	-15.1
Klientu noguldījumi	-8.2	-1.3
Riska ierobežošanas ietekme	-0.5	-1.2
Emitētie parāda vērtspapīri	-9.8	-7.5
Citi ²	-13.3	-2.1
Procentu un līdzīgi izdevumi	-46.8	-27.2
Neto procentu un līdzīgi ienākumi	226.9	239.2
¹ No kuriem samaksātie procenti par naudas līdzekļu atlikumiem centrālajās bankās	-12.1	-14.7
² No kuriem bijušo mātes banku finansējuma saistību procentu izdevumi	-10.6	-1.2
Procentu un līdzīgu ienākumu sadalījums pēc ienākumu gūšanas valsts, €m	2020	2021
Igaunija	69.5	65.8
Latvija	86.8	85.0
Lietuva	117.4	115.6
Kopā	273.7	266.4

6. NETO KOMISIJAS NAUDAS IENĀKUMI

€m	2020	2021
Kartes	32.4	34.2
Kreditprodukti	5.4	4.9
Ikdienas bankas sniegto pakalpojumu plāni	14.2	16.0
Noguldījumu produkti un naudas pārvaldība	16.3	16.8
Apdrošināšana	4.2	3.9
Ieguldījumi	3.9	5.1
Pensijas	9.8	11.5
Tirdzniecības finansēšana	8.3	8.9
Citi komisijas ienākumi	1.3	0.8
Komisijas naudas ienākumi	95.8	102.1
Kartes	-17.2	-17.2
Kreditprodukti	-0.2	-0.6
Noguldījumu produkti un naudas pārvaldība	-2.5	-2.9
Ieguldījumi	-1.2	-1.4
Pensijas	-0.6	-1.3
Citi komisijas izdevumi	-0.5	-0.2
Komisijas naudas izdevumi	-22.2	-23.6
Kartes	15.4	17.0
Kreditprodukti	5.2	4.3
Ikdienas bankas sniegto pakalpojumu plāni	14.2	16.0
Noguldījumu produkti un naudas pārvaldība	13.8	13.9
Apdrošināšana	4.2	3.9
Ieguldījumi	2.6	3.7
Pensijas	9.1	10.2
Tirdzniecības finansēšana	8.3	8.9
Citi komisijas ienākumi	0.8	0.6
Neto komisijas naudas ienākumi	73.6	78.5
Komisiju ienākumu sadalījums pēc ienākumu gūšanas valsts, €m	2020	2021
Igaunija	15.3	15.8
Latvija	28.9	31.6
Lietuva	51.6	54.7
Kopā	95.8	102.1

Komisijas naudas ienākumu pēc produktu tiem un ieņēmumu atzīšanas veida €m	2020			2021		
	Laika periodā	Noteiktā laikā	Kopā	Laika periodā	Noteiktā laikā	Kopā
Kartes	8.9	23.5	32.4	9.3	24.9	34.2
Kreditprodukti	2.8	2.6	5.4	1.6	3.3	4.9
Ikdienas bankas sniegto pakalpojumu plāns	14.2	0.0	14.2	16.0	0.0	16.0
Noguldījumu produkti un naudas pārvaldība	3.1	13.2	16.3	3.0	13.8	16.8
Apdrošināšana	0.0	4.2	4.2	0.0	3.9	3.9
Ieguldījumi	1.7	2.2	3.9	2.1	3.0	5.1
Pensijas	9.8	0.0	9.8	11.5	0.0	11.5
Tirdzniecības finansēšana	7.4	0.9	8.3	8.1	0.8	8.9
Citi komisijas ienākumi	0.2	1.1	1.3	0.0	0.8	0.8
Kopā	48.1	47.7	95.8	51.6	50.5	102.1

7. NETO FINANŠU IENĀKUMI

€m	2020	2021
Neto peļņa (-zaudējumi) no atvasinātajiem instrumentiem	-9.6	23.4
Neto peļņa (-zaudējumi) no ārvalstu valūtu darījumiem	24.1	-7.9
Citi neto finanšu ienākumi	13.2	5.4
no kuriem Neto peļņa no finanšu aktīviem un saistībām, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	0.0	0.3
no kuriem Neto peļņa (-zaudējumi) no parāda vērtspapīriem, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	8.4	-1.9
no kuriem Neto peļņa no tirdzniecības nolūkā turētajiem finanšu aktīviem un saistībām	4.8	7.0
Kopā	27.7	20.9

Neto zaudējumi no ārvalstu valūtu darījumiem galvenokārt atspoguļo klientu saistību ārvalstu valūtā pārvērtēšanu, ko kompensē atvasināto finanšu instrumentu pozitīva pārvērtēšana, kuru izmanto klientu saistību nodrošinājumam.

8. CITI SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS IZDEVUMI

€m	2020	2021
Skaidras naudas iemaksas neregulējuma fondos un noguldījumu garantiju shēmās ¹	-6.4	-10.6
Citas izmaksas	0.0	-0.7
Kopā	-6.4	-11.3

¹izmaksu palielinājums ir saistīts ar izmaiņām aprēķina bāzē saskaņā ar normatīvajām prasībām.

9. ALGAS UN CITI PERSONĀLA IZDEVUMI

€m	2020	2021
Darba samaksa un atalgojums	-80.4	-81.7
Sociālās apdrošināšanas iemaksas	-14.0	-14.1
Netiešās personāla izmaksas (atlase, apmācības)	-5.5	-4.9
Iemaksa pensiju fondos	-0.3	-0.3
Kopā	-100.2	-101.0

Sociālo apdrošināšanas nodokļu maksājumi iekļauj iemaksas valsts pensiju fondos. Grupai nav juridiska vai konstruktīva pienākuma veikt pensiju vai līdzīgus maksājumus, izņemot sociālās apdrošināšanas nodokli.

10. CITI ADMINISTRATĪVIE IZDEVUMI

€m	2020	2021
Izmaksas saistītas ar informācijas sistēmām	-106.4	-96.8
Konsultāciju un citu profesionālo pakalpojumu izmaksas	-19.9	-24.8
Reklāmas un mārketinga izmaksas	-3.0	-6.5
Telpu uzturēšanas izmaksas	-5.2	-3.7
Nodokļi un nodevas	-8.1	-3.8
Citas izmaksas ¹	-20.5	-14.1
Kopā	-163.1	-149.7

¹Citas izmaksas galvenokārt ietver izmaksas, kas saistītas ar inkasācijas pakalpojumiem, informācijas pakalpojumiem, pasta, transporta un citiem pakalpojumiem.

11. KASE UN PRASĪBAS PRET CENTRĀLAJĀM BANKĀM

€m	2020. gada 31. decembrī	2021. gada 31. decembrī
Nauda kasē	123.8	136.1
Atlikumi centrālajās bankās	4,802.7	2,358.1
Kopā	4,926.5	2,494.2
no kuriem obligātās rezerves prasības	112.4	108.8

12. AIZDEVUMI KLIENTIEM

€m	2020. gada 31. decembrī	2021. gada 31. decembrī
Privātpersonas	5,391.5	5,640.0
Komerksabiedrības	3,768.8	3,922.9
Finanšu iestādes un Valsts sektors	270.5	383.8
Kopā	9,430.8	9,946.7
no tiem ieķīlātie aizdevumi (tabulā zemāk)	887.7	549.1

ieķīlātie aizdevumi, €m	2020. gada 31. decembrī	2021. gada 31. decembrī
Bijušā mātes uzņēmuma piešķirtais finansējums	292.8	0.0
Nodrošinātās obligācijas ¹	548.5	549.1
Citi	46.4	0.0
Kopā	887.7	549.1

¹ Lai iegūtu papildus informāciju, lūdzu, skat. pielikumu No 26.

Aizdevumi komercsabiedrību klientiem pa tautsaimniecības nozarēm, €m	2020. gada 31. decembrī	2021. gada 31. decembrī
Darbības ar nekustamo īpašumu	1,161.6	1,167.8
Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība	705.8	760.8
Ražošana	456.2	503.4
Transports un uzglabāšana	308.3	299.8
Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zvejniecība	272.3	296.7
Celtniecība	151.6	214.3
Profesionālā, zinātniskā un tehniskā darbība	179.8	124.9
Administratīvās un atbalsta dienestu darbība	190.0	187.5
Elektrības, gāzes, tvaika un gaisa kondicionēšanas padeve	117.9	78.4
Citas nozares	225.3	289.3
Kopā	3,768.8	3,922.9

Aizdevumi klientiem pēc bruto uzskaites vērtības un sagaidāmo kredītzaudējumu summas:

2020. gada 31. decembrī €m	Bruto uzskaites vērtība	Vērtības samazinājuma uzkrājums	Neto
Hipotekārie aizdevumi	4,614.2	-44.2	4,570.0
Līzings	454.3	-4.1	450.2
Patēriņa aizdevumi un kredītkartes	381.3	-10.0	371.3
Privātpersonas	5,449.8	-58.3	5,391.5
Aizdevumi	2,823.1	-61.7	2,761.4
Līzings	843.0	-14.3	828.7
Faktorings	180.8	-2.1	178.7
Komerksabiedrības	3,846.9	-78.1	3,768.8
Finanšu iestādes un Valsts sektors	271.0	-0.5	270.5
Kopā	9,567.7	-136.9	9,430.8

2021. gada 31. decembrī €m	Bruto uzskaites vērtība	Vērtības samazinājuma uzkrājums	Neto
Hipotekārie aizdevumi	4,833.6	-30.4	4,803.2
Līzings	454.9	-2.0	452.9
Patēriņa aizdevumi un kredītkartes	391.6	-7.7	383.9
Privātpersonas	5,680.1	-40.1	5,640.0
Aizdevumi	2,837.1	-47.5	2,789.6
Līzings	889.7	-11.7	878.0
Faktorings	257.0	-1.7	255.3
Komerccabiedrības	3,983.8	-60.9	3,922.9
Finanšu iestādes un Valsts sektors	384.7	-0.9	383.8
Kopā	10,048.6	-101.9	9,946.7

2020. gada 31. decembrī

Privātpersonas

Hipotekārie aizdevumi, €m	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā
Zems risks	3,768.4	36.3	0.0	2.9	3,807.6
Vidējs risks	506.2	48.1	0.0	0.6	554.9
Augsts risks	39.1	87.1	0.0	0.3	126.5
Ar saistību neizpildi	0.0	0.0	122.3	2.9	125.2
Bruto uzskaites vērtība	4,313.7	171.5	122.3	6.7	4,614.2
Vērtības samazinājuma uzkrājums	-5.4	-10.9	-27.6	-0.3	-44.2
Neto uzskaites vērtība	4,308.3	160.6	94.7	6.4	4,570.0

Līzings, €m	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā
Zems risks	12.9	0.5	0.0	0.0	13.4
Vidējs risks	409.9	17.4	0.0	0.0	427.3
Augsts risks	4.3	5.1	0.0	0.0	9.4
Ar saistību neizpildi	0.0	0.0	4.0	0.2	4.2
Bruto uzskaites vērtība	427.1	23.0	4.0	0.2	454.3
Vērtības samazinājuma uzkrājums	-2.3	-0.5	-1.2	-0.1	-4.1
Neto uzskaites vērtība	424.8	22.5	2.8	0.1	450.2

Patēriņa un citi aizdevumi, €m	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā
Zems risks	122.0	3.4	0.0	0.5	125.9
Vidējs risks	148.3	31.3	0.0	0.3	179.9
Augsts risks	26.3	21.7	0.0	0.1	48.1
Ar saistību neizpildi	0.0	0.0	25.1	2.3	27.4
Bruto uzskaites vērtība	296.6	56.4	25.1	3.2	381.3
Vērtības samazinājuma uzkrājums	-1.7	-1.5	-6.3	-0.5	-10.0
Neto uzskaites vērtība	294.9	54.9	18.8	2.7	371.3

Komerccabiedrības

Aizdevumi, €m	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā
Zems risks	765.6	15.6	0.0	0.0	781.2
Vidējs risks	1,070.4	629.4	0.0	11.5	1,711.3
Augsts risks	32.5	148.0	0.0	21.2	201.7
Ar saistību neizpildi	0.0	0.0	118.3	10.6	128.9
Bruto uzskaites vērtība	1,868.5	793.0	118.3	43.3	2,823.1
Vērtības samazinājuma uzkrājums	-6.4	-5.9	-47.2	-2.2	-61.7
Neto uzskaites vērtība	1,862.1	787.1	71.1	41.1	2,761.4

Līzings, €m	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā
Zems risks	119.5	7.9	0.0	0.1	127.5
Vidējs risks	474.4	118.9	0.0	0.2	593.5
Augsts risks	39.0	64.2	0.0	0.1	103.3
Ar saistību neizpildi	0.0	0.0	17.5	1.2	18.7
Bruto uzskaites vērtība	632.9	191.0	17.5	1.6	843.0
Vērtības samazinājuma uzkrājums	-4.4	-3.7	-5.9	-0.3	-14.3
Neto uzskaites vērtība	628.5	187.3	11.6	1.3	828.7

Faktorings, €m	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā
Zems risks	45.1	0.0	0.0	0.0	45.1
Vidējs risks	102.6	21.4	0.0	0.0	124.0
Augsts risks	4.4	6.3	0.0	0.0	10.7
Ar saistību neizpildi	0.0	0.0	1.0	0.0	1.0
Bruto uzskaites vērtība	152.1	27.7	1.0	0.0	180.8
Vērtības samazinājuma uzkrājums	-0.7	-0.5	-0.9	0.0	-2.1
Neto uzskaites vērtība	151.4	27.2	0.1	0.0	178.7

Finanšu iestādes un Valsts sektors

€m	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā
Zems risks	257.7	0.0	0.0	0.0	257.7
Vidējs risks	9.2	1.7	0.0	0.0	10.9
Augsts risks	0.5	1.9	0.0	0.0	2.4
Ar saistību neizpildi	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Bruto uzskaites vērtība	267.4	3.6	0.0	0.0	271.0
Vērtības samazinājuma uzkrājums	-0.4	-0.1	0.0	0.0	-0.5
Neto uzskaites vērtība	267.0	3.5	0.0	0.0	270.5

2021. gada 31. decembrī

Privātpersonas

Hipotekārie aizdevumi, €m	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā
Zems risks	4,125.0	187.9	0.0	3.0	4,315.9
Vidējs risks	233.0	39.7	0.0	1.0	273.7
Augsts risks	57.4	132.3	0.0	0.9	190.6
Ar saistību neizpildi	0.0	0.0	52.1	1.3	53.4
Bruto uzskaites vērtība	4,415.4	359.9	52.1	6.2	4,833.6
Vērtības samazinājuma uzkrājums	-8.2	-8.2	-13.8	-0.2	-30.4
Neto uzskaites vērtība	4,407.2	351.7	38.3	6.0	4,803.2

Līzings, €m	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā
Zems risks	261.0	2.8	0.0	0.0	263.8
Vidējs risks	116.4	11.5	0.0	0.0	127.9
Augsts risks	44.0	16.5	0.0	0.0	60.5
Ar saistību neizpildi	0.0	0.0	2.7	0.0	2.7
Bruto uzskaites vērtība	421.4	30.8	2.7	0.0	455.0
Vērtības samazinājuma uzkrājums	-0.7	-0.7	-0.6	0.0	-2.0
Neto uzskaites vērtība	420.7	30.1	2.1	0.0	452.9

Patēriņa un citi aizdevumi, €m	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā
Zems risks	168.5	7.7	0.0	0.3	176.5
Vidējs risks	132.6	20.7	0.0	0.2	153.5
Augsts risks	15.5	31.3	0.0	0.3	47.1
Ar saistību neizpildi	0.0	0.0	13.1	1.4	14.5
Bruto uzskaites vērtība	316.6	59.7	13.1	2.2	391.6
Vērtības samazinājuma uzkrājums	-1.5	-1.9	-3.8	-0.5	-7.7
Neto uzskaites vērtība	315.1	57.8	9.3	1.7	383.9

Komerksabiedrības

Aizdevumi, €m	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā
Zems risks	806.6	80.4	0.0	0.0	886.9
Vidējs risks	1,164.2	558.7	0.0	5.6	1,728.5
Augsts risks	11.0	93.2	0.0	21.6	125.8
Ar saistību neizpildi	0.0	0.0	93.7	2.2	95.9
Bruto uzskaites vērtība	1,981.7	732.3	93.7	29.4	2,837.1
Vērtības samazinājuma uzkrājums	-3.1	-12.3	-31.4	-0.7	-47.5
Neto uzskaites vērtība	1,978.6	720.0	62.3	28.7	2,789.6

Līzings, €m	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā
Zems risks	148.3	18.8	0.0	0.0	167.1
Vidējs risks	524.8	99.4	0.0	0.1	624.3
Augsts risks	31.3	49.4	0.0	0.6	81.4
Ar saistību neizpildi	0.0	0.0	16.7	0.2	16.9
Bruto uzskaites vērtība	704.4	167.7	16.7	0.9	889.7
Vērtības samazinājuma uzkrājums	-1.8	-5.2	-4.6	-0.1	-11.7
Neto uzskaites vērtība	702.6	162.5	12.1	0.8	878.0

Faktorings, €m	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā
Zems risks	70.9	4.6	0.0	0.0	75.5
Vidējs risks	166.0	12.0	0.0	0.0	178.0
Augsts risks	0.2	1.5	0.0	0.0	1.7
Ar saistību neizpildi	0.0	0.0	1.8	0.0	1.8
Bruto uzskaites vērtība	237.1	18.1	1.8	0.0	257.0
Vērtības samazinājuma uzkrājums	-0.7	-0.1	-0.9	0.0	-1.7
Neto uzskaites vērtība	236.4	18.0	0.9	0.0	255.3

Finanšu iestādes un Valsts sektors

€m	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā
Zems risks	369.3	5.3	0.0	0.0	374.6
Vidējs risks	5.9	3.5	0.0	0.0	9.4
Augsts risks	0.2	0.1	0.0	0.0	0.3
Ar saistību neizpildi	0.0	0.0	0.4	0.0	0.4
Bruto uzskaites vērtība	375.4	8.9	0.4	0.0	384.7
Vērtības samazinājuma uzkrājums	-0.3	-0.2	-0.4	0.0	-0.9
Neto uzskaites vērtība	375.1	8.7	0.0	0.0	383.8

Informācija par uzkrājumiem kredītzaudējumiem

Sekojošas tabulas parāda kredītzaudējumu uzkrājumu un klientu aizdevumu pamatsummu izmaiņas starp atskaites perioda sākumu un beigām. Sagatavojot šo kustības pārskatu, Luminor novērtē aizdevumu posmus tikai pārskata datumā, kas tiek ņemts vērā aprēķinot kustības starp aizdevumu posmiem. Kustības starp posmiem aprēķina pārskata perioda sākumā.

2020

Kopā aizdevumi klientiem €m	Uzkrājumi kredītzaudējumiem					Bruto uzskaites vērtība				
	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā
2019. gada 31. decembrī	-16.5	-25.9	-138.9	-4.4	-185.7	9,131.1	846.1	364.9	66.1	10,408.2
Kustības, kas ietekmē perioda kredītzaudējumu summu										
Kustības:										
uz 1. posmu	-7.8	6.4	1.4	0.0	0.0	195.2	-181.0	-14.2	0.0	0.0
uz 2. posmu	4.2	-7.0	2.8	0.0	0.0	-907.2	924.3	-17.1	0.0	0.0
uz 3. posmu	2.4	3.5	-5.9	0.0	0.0	-62.8	-74.5	137.3	0.0	0.0
Izsniegtie vai iegādātie kredīti	-11.6	0.0	0.0	0.0	-11,6	1,504.7	0.0	0.0	0.3	1,505.0
Atzīšana tika pārtraukta un atmaksāti periodā	3.4	4.0	11.3	0.2	18.9	-1,902.7	-248.7	-121.2	-9.6	-2,282.2
Izmaiņas ECL modeļa pieņēmumos, posmos u.c.	17.1	4.3	-21.3	-0.9	-0.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vadības korekcijas	-12.5	-8.4	0.0	-0.1	-21.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Kopā	-4.8	2.8	-11.7	-0.8	-14.5	-1,172.8	420.1	-15.2	-9.3	-777.2
Kustības, kas neietekmē perioda kredītzaudējumu summu										
Norakstīšana	0.0	0.0	61.5	1.8	63.3	0.0	0.0	-61.5	-1.8	-63.3
2020. gada 31. decembrī¹	-21.3	-23.1	-89.1	-3.4	-136.9	7,958.3	1,266.2	288.2	55.0	9,567.7

¹ No kopējiem POCI aizdevumu uzkrājumiem kredītzaudējumiem, -0,2 miljoni EUR attiecas uz aizdevumiem bez vērtības samazinājuma un -3,3 miljoni EUR uz aizdevumiem ar vērtības samazinājumu, Bruto uzskaites vērtība 37,8 miljoni EUR ir aizdevumi bez vērtības samazinājuma un 17,2 miljoni EUR ir aizdevumi ar vērtības samazinājumu.

Privātpersonas

Hipotekārie aizdevumi €m	Uzkrājumi kredītzaudējumiem					Bruto uzskaites vērtība				
	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā
2019. gada 31. decembrī	-4.1	-15.8	-35.2	-1.0	-56.1	4,340.0	207.5	132.6	9.2	4,689.3
Kustības, kas ietekmē perioda kredītzaudējumu summu										
Kustības:										
uz 1. posmu	-5.8	4.9	0.9	0.0	0.0	93.8	-83.4	-10.4	0.0	0.0
uz 2. posmu	0.4	-2.3	1.9	0.0	0.0	-72.0	85.4	-13.4	0.0	0.0
uz 3. posmu	0.7	2.5	-3.2	0.0	0.0	-17.6	-25.5	43.1	0.0	0.0
Izsniegtie vai iegādātie kredīti	-1.5	0.0	0.0	0.0	-1.5	337.8	0.0	0.0	0.1	337.9
Atzīšana tika pārtraukta un atmaksāti periodā	0.2	1.8	2.8	0.0	4.8	-368.3	-12.5	-22.2	-2.1	-405.1
Izmaiņas ECL modeļa pieņēmumos, posmos u.c.	7.9	0.1	-2.2	0.2	6.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vadības korekcijas	-3.2	-2.1	0.0	0.0	-5.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Kopā	-1.3	4.9	0.2	0.2	4.0	-26.3	-36.0	-2.9	-2.0	-67.2
Kustības, kas neietekmē perioda kredītzaudējumu summu										
Norakstīšana	0.0	0.0	7.4	0.5	7.9	0.0	0.0	-7.4	-0.5	-7.9
2020. gada 31. decembrī	-5.4	-10.9	-27.6	-0.3	-44.2	4,313.7	171.5	122.3	6.7	4,614.2

Līdzings €m	Uzkrājumi kredītzaudējumiem					Bruto uzskaites vērtība				
	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā
2019. gada 31. decembrī	-3.1	-0.6	-1.2	-0.1	-5.0	491.6	36.4	5.3	0.3	533.6
Kustības, kas ietekmē perioda kredītzaudējumu summu										
Kustības:										
uz 1. posmu	-0.2	0.1	0.1	0.0	0.0	9.4	-8.3	-1.1	0.0	0.0
uz 2. posmu	0.2	-0.4	0.2	0.0	0.0	-13.2	13.8	-0.6	0.0	0.0
uz 3. posmu	0.0	0.0	-0.1	0.0	0.0	-2.5	-1.9	4.4	0.0	0.0
Izsniegtie vai iegādātie kredīti	-1.0	0.0	0.0	0.0	-1.0	114.2	0.0	0.0	0.0	114.2
Atzīšana tika pārtraukta un atmaksāti periodā	0.5	0.1	0.2	0.0	0.8	-172.4	-17.0	-3.9	-0.1	-193.4
Izmaiņas ECL modeļa pieņēmumos, posmos u.c.	2.4	0.6	-0.5	0.0	2.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vadības korekcijas	-1.2	-0.3	0.0	0.0	-1.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Kopā	0.8	0.1	-0.1	0.0	0.8	-64.5	-13.4	-1.2	-0.1	-79.2
Kustības, kas neietekmē perioda kredītu zaudējumu summu										
Norakstīšana	0.0	0.0	0.1	0.0	0.1	0.0	0.0	-0.1	0.0	-0.1
2020. gada 31. decembrī	-2.3	-0.5	-1.2	-0.1	-4.1	427.1	23.0	4.0	0.2	454.3

Patēriņa un citi aizdevumi, €m	Uzkrājumi kredītzaudējumiem					Bruto uzskaites vērtība				
	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā
2019. gada 31. decembrī	-1.3	-2.2	-8.7	-1.2	-13.4	355.6	72.5	24.6	5.3	458.0
Kustības, kas ietekmē perioda kredītzaudējumu summu										
Kustības:										
uz 1. posmu	-0.8	0.6	0.2	0.0	0.0	18.9	-17.3	-1.6	0.0	0.0
uz 2. posmu	0.2	-0.4	0.2	0.0	0.0	-30.3	31.6	-1.3	0.0	0.0
uz 3. posmu	0.4	0.5	-0.9	0.0	0.0	-6.2	-9.8	16.0	0.0	0.0
Izsniegtie vai iegādātie kredīti	-0.9	0.0	0.0	0.0	-0.9	69.6	0.0	0.0	0.1	69.7
Atzīšana tika pārtraukta un atmaksāti periodā	0.4	0.1	0.9	0.1	1.5	-111.0	-20.6	-8.4	-1.4	-141.4
Izmaiņas ECL modeļa pieņēmumos, posmos u.c.	1.0	0.7	-2.1	-0.3	-0.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vadības korekcijas	-0.7	-0.8	0.0	0.0	-1.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Kopā	-0.4	0.7	-1.7	-0.2	-1.6	-59.0	-16.1	4.7	-1.3	-71.7
Kustības, kas neietekmē perioda kredītu zaudējumu summu										
Norakstīšana	0.0	0.0	4.1	0.9	5.0	0.0	0.0	-4.2	-0.8	-5.0
2020. gada 31. decembrī	-1.7	-1.5	-6.3	-0.5	-10.0	296.6	56.4	25.1	3.2	381.3

Komerccabiedrības

Aizdevumi €m	Uzkrājumi kredītzaudējumiem					Bruto uzskaites vērtība				
	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā
2019. gada 31. decembrī	-4.5	-3.8	-85.3	-2.0	-95.6	2,556.1	375.7	175.4	49.2	3,156.4
Kustības, kas ietekmē perioda kredītzaudējumu summu										
Kustības:										
uz 1. posmu	-0.4	0.4	0.0	0.0	0.0	45.3	-45.3	0.0	0.0	0.0
uz 2. posmu	1.4	-1.4	0.0	0.0	0.0	-574.4	574.5	-0.1	0.0	0.0
uz 3. posmu	0.7	0.3	-1.0	0.0	0.0	-25.9	-31.7	57.6	0.0	0.0
Izsniegtie vai iegādātie kredīti	-3.5	0.0	0.0	0.0	-3.5	540.4	0.0	0.0	0.1	540.5
Atzīšana tika pārtraukta un atmaksāti periodā	1.2	1.2	5.5	0.1	8.0	-673.0	-80.2	-67.4	-5.6	-826.2
Izmaiņas ECL modeļa pieņēmumos, posmos u.c.	1.7	0.6	-13.6	-0.6	-11.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vadības korekcijas	-3.0	-3.2	0.0	-0.1	-6.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Kopā	-1.9	-2.1	-9.1	-0.6	-13.7	-687.6	417.3	-9.9	-5.5	-285.7
Kustības, kas neietekmē perioda kredītu zaudējumu summu										
Norakstīšana	0.0	0.0	47.2	0.4	47.6	0.0	0.0	-47.2	-0.4	-47.6
2020. gada 31. decembrī	-6.4	-5.9	-47.2	-2.2	-61.7	1,868.5	793.0	118.3	43.3	2,823.1

Līzings €m	Uzkrājumi kredītzaudējumiem					Bruto uzskaites vērtība				
	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā
2019. gada 31. decembrī	-3.1	-3.3	-7.3	-0.1	-13.8	944.1	117.9	24.3	2.1	1,088.4
Kustības, kas ietekmē perioda kredītzaudējumu summu										
Kustības:										
uz 1. posmu	-0.6	0.4	0.2	0.0	0.0	21.8	-21.1	-0.7	0.0	0.0
uz 2. posmu	1.9	-2.4	0.5	0.0	0.0	-171.9	173.6	-1.7	0.0	0.0
uz 3. posmu	0.5	0.1	-0.6	0.0	0.0	-10.3	-4.8	15.1	0.0	0.0
Izsniegtie vai iegādātie kredīti	-4.2	0.0	0.0	0.0	-4.2	276.3	0.0	0.0	0.0	276.3
Atzīšana tika pārtraukta un atmaksāti periodā	0.9	0.7	1.5	0.0	3.1	-427.1	-74.6	-17.0	-0.4	-519.1
Izmaiņas ECL modeļa pieņēmumos, posmos u.c.	3.3	2.4	-2.8	-0.2	2.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vadības korekcijas	-3.1	-1.6	0.0	0.0	-4.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Kopā	-1.3	-0.4	-1.2	-0.2	-3.1	-311.2	73.1	-4.3	-0.4	-242.8
Kustības, kas neietekmē perioda kredītu zaudējumu summu										
Norakstīšana	0.0	0.0	2.6	0.0	2.6	0.0	0.0	-2.5	-0.1	-2.6
2020. gada 31. decembrī	-4.4	-3.7	-5.9	-0.3	-14.3	632.9	191.0	17.5	1.6	843.0

Faktorings €m	Uzkrājumi kredītzaudējumiem					Bruto uzskaites vērtība				
	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā
2019. gada 31. decembrī	-0.3	-0.2	-1.2	0.0	-1.7	243.0	33.3	2.2	0.0	278.5
Kustības, kas ietekmē perioda kredītzaudējumu summu										
Kustības:										
uz 1. posmu	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	5.5	-5.5	0.0	0.0	0.0
uz 2. posmu	0.1	-0.1	0.0	0.0	0.0	-42.8	42.8	0.0	0.0	0.0
uz 3. posmu	0.0	0.1	-0.1	0.0	0.0	-0.3	-0.8	1.1	0.0	0.0
Izsniegtie vai iegādātie kredīti	-0.1	0.0	0.0	0.0	-0.1	22.2	0.0	0.0	0.0	22.2
Atzīšana tika pārtraukta un atmaksāti periodā	0.1	0.1	0.4	0.0	0.6	-75.5	-42.1	-2.2	0.0	-119.8
Izmaiņas ECL modeļa pieņēmumos, posmos u.c.	-0.1	0.0	-0.1	0.0	-0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vadības korekcijas	-0.4	-0.4	0.0	0.0	-0.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Kopā	-0.4	-0.3	0.2	0.0	-0.5	-90.9	-5.6	-1.1	0.0	-97.6
Kustības, kas neietekmē perioda kredīt zaudējumu summu										
Norakstīšana	0.0	0.0	0.1	0.0	0.1	0.0	0.0	-0.1	0.0	-0.1
2020. gada 31. decembrī	-0.7	-0.5	-0.9	0.0	-2.1	152.1	27.7	1.0	0.0	180.8

Finanšu iestādes un Valsts sektors

€m	Uzkrājumi kredītzaudējumiem					Bruto uzskaites vērtība				
	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā
2019. gada 31. decembrī	-0.1	0.0	0.0	0.0	-0.1	200.7	2.8	0.5	0.0	204.0
Kustības, kas ietekmē perioda kredītzaudējumu summu										
Kustības:										
uz 1. posmu	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.5	-0.1	-0.4	0.0	0.0
uz 2. posmu	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-2.6	2.6	0.0	0.0	0.0
uz 3. posmu	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Izsniegtie vai iegādātie kredīti	-0.4	0.0	0.0	0.0	-0.4	144.2	0.0	0.0	0.0	144.2
Atzīšana tika pārtraukta un atmaksāti periodā	0.1	0.0	0.0	0.0	0.1	-75.4	-1.7	-0.1	0.0	-77.2
Izmaiņas ECL modeļa pieņēmumos, posmos u.c.	0.9	-0.1	0.0	0.0	0.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vadības korekcijas	-0.9	0.0	0.0	0.0	-0.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Kopā	-0.3	-0.1	0.0	0.0	-0.4	66.7	0.8	-0.5	0.0	67.0
Kustības, kas neietekmē perioda kredīt zaudējumu summu										
Norakstīšana	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
2020. gada 31. decembrī	-0.4	-0.1	0.0	0.0	-0.5	267.4	3.6	0.0	0.0	271.0

2021

Kopā aizdevumi klientiem

€m	Uzkrājumi kredītzaudējumiem					Bruto uzskaites vērtība				
	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā
2020. gada 31. decembrī	-21.3	-23.1	-89.1	-3.4	-136.9	7,958.3	1,266.2	288.2	55.0	9,567.7
Kustības, kas ietekmē perioda kredītzaudējumu summu										
Kustības:										
uz 1. posmu	-7.7	6.5	1.2	0.0	0.0	232.3	-222.2	-10.1	0.0	0.0
uz 2. posmu	3.2	-12.1	8.9	0.0	0.0	-721.9	776.2	-54.3	0.0	0.0
uz 3. posmu	0.7	1.3	-2.0	0.0	0.0	-19.0	-56.7	75.7	0.0	0.0
Izsniegtie vai iegādātie kredīti	-8.5	0.0	0.0	0.0	-8.5	1,984.9	0.0	0.0	2.8	1,987.7
Atzīšana tika pārtraukta un atmaksāti periodā	2.7	3.9	9.6	0.2	16.4	-982.6	-386.1	-99.4	-16.8	-1,484.9
Izmaiņas ECL modeļa pieņēmumos, posmos u.c.	2.1	-1.9	-3.7	-0.4	-3.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vadības korekcijas	12.5	-3.2	0.0	-0.2	9.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Kopā	5.0	-5.5	14.0	-0.4	13.1	493.7	111.2	-88.1	-14.0	502.8
Kustības, kas neietekmē perioda kredīt zaudējumu summu										
Norakstīšana	0.0	0.0	19.6	2.3	21.9	0.0	0.0	-19.6	-2.3	-21.9
2021. gada 31. decembrī¹	-16.3	-28.6	-55.5	-1.5	-101.9	8,452.0	1,377.4	180.5	38.7	10,048.6

¹No kopējiem POCI aizdevumu uzkrājumiem kredītzaudējumiem, 0,4 miljoni EUR attiecas uz aizdevumiem bez vērtības samazinājuma un 1.1 miljoni EUR uz aizdevumiem ar vērtības samazinājumu, Bruto uzskaites vērtība 33,6 miljoni EUR ir aizdevumi bez vērtības samazinājuma un 5,1 miljoni EUR ir aizdevumi ar vērtības samazinājumu. Sākotnējais POCI aizdevumu vērtības samazinājums 2021. gadā bija 5,3 miljoni EUR, no kuriem 3,5 miljoni EUR bija saistīti ar 1 riska darījumu, kas tika refinansēts 2021. gadā un vairs nav daļa no portfeļa.

Privātpersonas

€m	Uzkrājumi kredītzaudējumiem					Bruto uzskaites vērtība				
	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā
2020. gada 31. decembrī	-5.4	-10.9	-27.6	-0.3	-44.2	4,313.7	171.5	122.3	6.7	4,614.2
Kustības, kas ietekmē perioda kredītzaudējumu summu										
Kustības:										
uz 1. posmu	-4.6	3.9	0.7	0.0	0.0	69.7	-62.4	-7.3	0.0	0.0
uz 2. posmu	0.5	-7.3	6.8	0.0	0.0	-243.3	284.3	-41.0	0.0	0.0
uz 3. posmu	0.1	0.4	-0.5	0.0	0.0	-4.7	-5.0	9.7	0.0	0.0
Izsniegtie vai iegādātie kredīti	-0.9	0.0	0.0	0.0	-0.9	662.6	0.0	0.0	0.8	663.4
Atzīšana tika pārtraukta un atmaksāti periodā	0.4	0.9	3.5	0.0	4.8	-382.6	-28.5	-28.6	-1.2	-440.9
Izmaiņas ECL modeļa pieņēmumos, posmos u.c.	-1.5	2.7	0.3	0.0	1.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vadības korekcijas	3.2	2.1	0.0	0.0	5.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Kopā	-2.8	2.7	10.8	0.0	10.7	101.7	188.4	-67.2	-0.4	222.5
Kustības, kas neietekmē perioda kredīt zaudējumu summu										
Norakstīšana	0.0	0.0	3.0	0.1	3.1	0.0	0.0	-3.0	-0.1	-3.1
2021. gada 31. decembrī	-8.2	-8.2	-13.8	-0.2	-30.4	4,415.4	359.9	52.1	6.2	4,833.6

Līdzings €m	Uzkrājumi kredītzaudējumiem					Bruto uzskaites vērtība				
	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā
2020. gada 31. decembrī	-2.3	-0.5	-1.2	-0.1	-4.1	427.1	23.0	4.0	0.2	454.3
Kustības, kas ietekmē perioda kredītzaudējumu summu										
Kustības:										
uz 1. posmu	-0.2	0.2	0.0	0.0	0.0	5.1	-4.7	-0.4	0.0	0.0
uz 2. posmu	0.3	-0.6	0.3	0.0	0.0	-28.0	29.1	-1.1	0.0	0.0
uz 3. posmu	0.0	0.1	-0.1	0.0	0.0	-1.7	-0.8	2.5	0.0	0.0
Izsniegtie vai iegādātie kredīti	-0.7	0.0	0.0	0.0	-0.7	164.5	0.0	0.0	0.0	164.5
Atzišana tika pārtraukta un atmaksāti periodā	0.3	0.1	0.3	0.1	0.8	-145.6	-15.8	-2.3	-0.2	-163.9
Izmaiņas ECL modeļa pieņēmumos, posmos u.c.	0.7	-0.2	0.1	0.0	0.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vadības korekcijas	1.2	0.2	0.0	0.0	1.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Kopā	1.6	-0.2	0.6	0.1	2.1	-5.7	7.8	-1.3	-0.2	0.6
Kustības, kas neietekmē perioda kredītu zaudējumu summu										
Norakstīšana	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
2021. gada 31. decembrī	-0.7	-0.7	-0.6	0.0	-2.0	421.4	30.8	2.7	0.0	454.9

Patēriņa un citi aizdevumi, €	Uzkrājumi kredītzaudējumiem					Bruto uzskaites vērtība				
	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā
2020. gada 31. decembrī	-1.7	-1.5	-6.3	-0.5	-10.0	296.6	56.4	25.1	3.2	381.3
Kustības, kas ietekmē perioda kredītzaudējumu summu										
Kustības:										
uz 1. posmu	-0.7	0.5	0.2	0.0	0.0	21.0	-19.6	-1.4	0.0	0.0
uz 2. posmu	0.3	-1.5	1.2	0.0	0.0	-35.0	42.1	-7.1	0.0	0.0
uz 3. posmu	1.2	0.1	-1.3	0.0	0.0	-5.4	-0.9	6.3	0.0	0.0
Izsniegtie vai iegādātie kredīti	-1.7	0.0	0.0	0.0	-1.7	113.9	0.0	0.0	0.3	114.2
Atzišana tika pārtraukta un atmaksāti periodā	0.3	0.3	0.7	0.1	1.4	-74.5	-18.3	-9.0	-1.2	-103.0
Izmaiņas ECL modeļa pieņēmumos, posmos u.c.	0.1	-0.5	0.9	-0.2	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vadības korekcijas	0.7	0.7	0.0	0.0	1.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Kopā	0.2	-0.4	1.7	-0.1	1.4	20.0	3.3	-11.2	-0.9	11.2
Kustības, kas neietekmē perioda kredītu zaudējumu summu										
Norakstīšana	0.0	0.0	0.8	0.1	0.9	0.0	0.0	-0.8	-0.1	-0.9
2021. gada 31. decembrī	-1.5	-1.9	-3.8	-0.5	-7.7	316.6	59.7	13.1	2.2	391.6

Komerccabiedrības

Aizdevumi €m	Uzkrājumi kredītzaudējumiem					Bruto uzskaites vērtība				
	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā
2020. gada 31. decembrī	-6.4	-5.9	-47.2	-2.2	-61.7	1,868.5	793.0	118.3	43.3	2,823.1
Kustības, kas ietekmē perioda kredītzaudējumu summu										
Kustības:										
uz 1. posmu	-0.7	0.7	0.0	0.0	0.0	75.1	-75.0	-0.1	0.0	0.0
uz 2. posmu	1.0	-1.3	0.3	0.0	0.0	-256.2	259.8	-3.6	0.0	0.0
uz 3. posmu	0.1	0.2	-0.3	0.0	0.0	-3.1	-33.1	36.2	0.0	0.0
Izsniegtie vai iegādātie kredīti	-2.5	0.0	0.0	0.0	-2.5	428.4	0.0	0.0	1.7	430.1
Atzīšana tika pārtraukta un atmaksāti periodā	1.0	1.8	3.9	0.0	6.7	-131.0	-212.4	-41.4	-13.5	-398.3
Izmaiņas ECL modeļa pieņēmumos, posmos u.c.	1.4	-2.9	-3.8	-0.4	-5.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vadības korekcijas	3.0	-4.9	0.0	-0.2	-2.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Kopā	3.3	-6.4	0.1	-0.6	-3.6	113.2	-60.7	-8.9	-11.8	31.8
Kustības, kas neietekmē perioda kredītu zaudējumu summu										
Norakstīšana	0.0	0.0	15.7	2.1	17.8	0.0	0.0	-15.7	-2.1	-17.8
2021. gada 31. decembrī	-3.1	-12.3	-31.4	-0.7	-47.5	1,981.7	732.3	93.7	29.4	2,837.1

Lizings €m	Uzkrājumi kredītzaudējumiem					Bruto uzskaites vērtība				
	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā
2020. gada 31. decembrī	-4.4	-3.7	-5.9	-0.3	-14.3	632.9	191.0	17.5	1.6	843.0
Kustības, kas ietekmē perioda kredītzaudējumu summu										
Kustības:										
uz 1. posmu	-1.5	1.2	0.3	0.0	0.0	56.7	-55.8	-0.9	0.0	0.0
uz 2. posmu	1.2	-1.5	0.3	0.0	0.0	-142.5	144.0	-1.5	0.0	0.0
uz 3. posmu	0.5	0.3	-0.8	0.0	0.0	-8.3	-5.2	13.5	0.0	0.0
Izsniegtie vai iegādātie kredīti	-3.3	0.0	0.0	0.0	-3.3	401.3	0.0	0.0	0.0	401.3
Atzīšana tika pārtraukta un atmaksāti periodā	0.7	1.0	2.3	0.0	4.0	-235.7	-106.3	-11.8	-0.7	-354.5
Izmaiņas ECL modeļa pieņēmumos, posmos u.c.	1.9	-1.0	-0.9	0.2	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vadības korekcijas	3.1	-1.5	0.0	0.0	1.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Kopā	2.6	-1.5	1.2	0.2	2.5	71.5	-23.3	-0.7	-0.7	46.8
Kustības, kas neietekmē perioda kredītu zaudējumu summu										
Norakstīšana	0.0	0.0	0.1	0.0	0.1	0.0	0.0	-0.1	0.0	-0.1
2021. gada 31. decembrī	-1.8	-5.2	-4.6	-0.1	-11.7	704.4	167.7	16.7	0.9	889.7

Faktorings €m	Uzkrājumi kredītzaudējumiem					Bruto uzskaites vērtība				
	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā
2020. gada 31. decembrī	-0.7	-0.5	-0.9	0.0	-2.1	152.1	27.7	1.0	0.0	180.8
Kustības, kas ietekmē perioda kredītzaudējumu summu										
Kustības:										
uz 1. posmu	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	4.3	-4.3	0.0	0.0	0.0
uz 2. posmu	0.1	-0.1	0.0	0.0	0.0	-11.0	11.0	0.0	0.0	0.0
uz 3. posmu	0.0	0.2	-0.2	0.0	0.0	0.0	-11.4	11.4	0.0	0.0
Izsniegtie vai iegādātie kredīti	-0.1	0.0	0.0	0.0	-0.1	115.9	0.0	0.0	0.0	115.9
Atzīšana tika pārtraukta un atmaksāti periodā	0.1	0.0	0.1	0.0	0.2	-24.2	-4.9	-10.6	0.0	-39.7
Izmaiņas ECL modeļa pieņēmumos, posmos u.c.	-0.5	-0.1	0.1	0.0	-0.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vadības korekcijas	0.4	0.4	0.0	0.0	0.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Kopā	0.0	0.4	0.0	0.0	0.4	85.0	-9.6	0.8	0.0	76.2
Kustības, kas neietekmē perioda kredīt zaudējumu summu										
Norakstīšana	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
2021. gada 31. decembrī	-0.7	-0.1	-0.9	0.0	-1.7	237.1	18.1	1.8	0.0	257.0

Finanšu iestādes un Valsts sektors

€m	Uzkrājumi kredītzaudējumiem					Bruto uzskaites vērtība				
	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā	1. posms	2. posms	3. posms	POCI	Kopā
2020. gada 31. decembrī	-0.4	-0.1	0.0	0.0	-0.5	267.4	3.6	0.0	0.0	271.0
Kustības, kas ietekmē perioda kredītzaudējumu summu										
Kustības:										
uz 1. posmu	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.4	-0.4	0.0	0.0	0.0
uz 2. posmu	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-8.1	8.1	0.0	0.0	0.0
uz 3. posmu	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.1	-0.3	0.4	0.0	0.0
Izsniegtie vai iegādātie kredīti	-0.8	0.0	0.0	0.0	-0.8	136.3	0.0	0.0	0.0	136.3
Atzīšana tika pārtraukta un atmaksāti periodā	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-20.5	-2.1	0.0	0.0	-22.6
Izmaiņas ECL modeļa pieņēmumos, posmos u.c.	0.0	0.1	-0.4	0.0	-0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Vadības korekcijas	0.9	-0.2	0.0	0.0	0.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Kopā	0.1	-0.1	-0.4	0.0	-0.4	108.0	5.3	0.4	0.0	113.7
Kustības, kas neietekmē perioda kredīt zaudējumu summu										
Norakstīšana	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
2021. gada 31. decembrī	-0.3	-0.2	-0.4	0.0	-0.9	375.4	8.9	0.4	0.0	384.7

Bruto un neto ieguldījumi finanšu nomā €m	Līdz 1 gadam	2.gads	3.gads	4.gads	5.gads	Vairāk par 5 gadiem	Kopā
Uz 2020.gada 31.decembrī							
Bruto ieguldījumi	507.1	391.4	272.8	129.0	70.6	10.6	1,381.5
Nenepelnītie nākotnes finanšu ienākumi no finanšu nomas	-22.0	-19.7	-11.0	-5.1	-1.9	-0.3	-60.0
Neto ieguldījumi finanšu nomā	485.1	371.7	261.8	123.9	68.7	10.3	1,321.5
Uz 2021.gada 31.decembrī							
Bruto ieguldījumi	473.9	390.3	252.6	169.3	135.1	9.2	1,430.4
Nenepelnītie nākotnes finanšu ienākumi no finanšu nomas	-28.1	-20.5	-12.2	-6.7	-2.9	-0.3	-70.7
Neto ieguldījumi finanšu nomā	445.8	369.8	240.4	162.6	132.2	8.9	1,359.7

13. PARĀDA VĒRTSPAPĪRI

2020. gada 31. decembrī €m	Amortizētajā iegādes vērtībā ¹	Sākotnēji klasificēts kā FVTPL ²	Obligāti klasificēts FVTPL	Klasificēts kā FVTOCI	Kopā
Valdības	0.0	251.1	2.5	0.0	253.6
Kreditīstādes	0.0	24.1	0.0	0.0	24.1
Citas finanšu sabiedrības	0.0	0.0	6.2	0.0	6.2
Korporatīvās obligācijas	0.0	0.0	0.4	0.0	0.4
Kopā	0.0	275.2	9.1	0.0	284.3

2021. gada 31. decembrī €m	Amortizētajā iegādes vērtībā ¹	Sākotnēji klasificēts kā FVTPL ²	Obligāti klasificēts FVTPL	Klasificēts kā FVTOCI	Kopā
Valdības	242.7	242.1	1.4	1.4	487.6
Kreditīstādes	37.4	23.7	5.2	0.0	66.3
Citas finanšu sabiedrības	0.0	0.0	7.9	0.0	7.9
Korporatīvās obligācijas	45.4	0.0	1.0	0.0	46.4
Kopā	325.5	265.8	15.5	1.4	608.2

¹ 2021. gadā Luminor ir paplašinājis savu likviditātes portfeli ar ieguldījumiem parāda vērtspapīros, kas tika klasificēti kā turēti amortizētajā vērtībā. Ieguldījumi tika veikti augstas kvalitātes valsts un segtajās obligācijās, kuras var tikt ieķīlātas ECB, lai nepieciešamības gadījumā iegūtu papildu likviditāti.

² Daļa no parāda vērtspapīru portfeļa, kas tiek turēts likviditātes nolūkiem, tika klasificēta patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā (FVTPL) lai novērstu uzskaites neatbilstības. Luminor pērk atvasinātos finanšu instrumentus (procentu likmju mijmaiņas līgumus), lai ekonomiski ierobežotu parāda vērtspapīru procentu likmju risku, kas ietekmē to patieso vērtību. Atvasinātie finanšu instrumenti tiek uzskaitīti tirdzniecības portfeli ar patiesās vērtības izmaiņu atspoguļošanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, tāpēc, lai izvairītos no grāmatvedības neatbilstības vai būtiski samazinātu to, parāda vērtspapīri tiek klasificēti kā FVTPL.

FVTPL parāda vērtspapīru portfeļa patiesās vērtības izmaiņas 2021. gadā bija 2,2 miljoni EUR (samazinājums) (2020. gadā - 3,5 miljoni EUR (pieaugums)). Uz patiesās vērtības izmaiņām attiecināmais kredītrisks abos gados ir tuvu nullei. Lai iegūtu vairāk informācijas, lūdzu, skatiet 27. pielikumu.

Parāda vērtspapīru, kas klasificēti kā amortizētajā iegādes vērtībā un FVTOCI, ieguldījumu portfelis lielākoties sastāv no ieguldījumiem ES valdībās un nodrošināto obligāciju emisijās, un rezultātā tiek uzskatīts par zema riska līmeni. Viss portfelis ir klasificēts kā 1. posms, un 2021. gadā kopējie atzītie ECL sastādīja 0,3 miljonus EUR (2020: 0 miljoni EUR).

14. IEGULDĪJUMI ASOCIĒTAJĀS UN MEITAS SABIEDRĪBĀS

14.1 IEGULDĪJUMI ASOCIĒTOS SABSIEDRĪBĀS

€m	2020. gada 31. decembrī	2021. gada 31. decembrī
Uzskaites vērtība gada sākumā	5.6	5.3
Daļa no peļņas par gadu	1.0	1.8
Dividendes	-0.7	-0.7
Potenciālais uzņēmumu ienākuma nodoklis no nākotnes dividendēm (iepriekšējie periodi)	-0.6	-0.0
Uzskaites vērtība gada beigās	5.3	6.4

2020. gada 31. decembrī €m	Valsts	Akciju skaits	Pārskata gada peļņa ¹	% no pamatkapitāla	Uzskaites vērtība
UAB ALD Automotive	Lietuva	7.3	0.5	25.0	1.8
ALD Automotive Eesti AS	Igaunija	6.6	0.4	25.0	1.4
SIA ALD Automotive	Latvija	9.7	0.5	25.0	2.0
SIA Kredītinformācijas Birojs	Latvija	0.3	0.0	22.6	0.1
Kopā					5.3

2021. gada 31. decembrī €m	Valsts	Akciju skaits	Pārskata gada peļņa ¹	% no pamatkapitāla	Uzskaites vērtība
UAB ALD Automotive	Lietuva	8.7	0.5	25.0	2.3
ALD Automotive Eesti AS	Igaunija	7.9	0.4	25.0	1.7
SIA ALD Automotive	Latvija	10.8	0.6	25.0	2.3
SIA Kredītinformācijas Birojs	Latvija	0.6	0.0	19.8	0.1
Kopā					6.4

¹ Luminor asociētās sabiedrības peļņas daļa.

14.2 IEGULDĪJUMI MEITAS SABIEDRĪBĀS

Nosaukums	Valsts	Nozare	2020. gada 31. decembrī	2021. gada 31. decembrī
Luminor Liising AS	Igaunija	Līzings, faktoringš	100%	100%
Luminor Pensions Estonia AS	Igaunija	Pensiju fondu pārvaldīšana	100%	100%
Luminor Līzings SIA	Latvija	Līzings, faktoringš	100%	100%
Luminor Līzings Latvija SIA	Latvija	Līzings, faktoringš	100%	100%
Luminor Latvijas atklātais pensiju fonds AS	Latvija	Pensiju fondu pārvaldīšana	100%	100%
Luminor Asset Management IPAS	Latvija	Aktīvu pārvaldīšana	100%	100%
Luminor Lizingas UAB	Lietuva	Līzings, faktoringš	100%	100%
Intractus UAB	Lietuva	Savu nekustamo īpašumu pirkšana un pārdošana	100%	100%
Luminor Investīciju Valdymas UAB	Lietuva	Pensiju fondu pārvaldīšana	100%	100%

Meitas sabiedrības, kas uz 2021. gada 31. decembrī ir likvidācijas procesā

Nosaukums	Valsts	Nozare	2020. gada 31. decembrī	2021. gada 31. decembrī
Promano Lat SIA	Latvija	Nekustamo īpašumu pirkšana/pārdošana	100%	100%
Salvus SIA	Latvija	Nekustamo īpašumu pirkšana/pārdošana	100%	100%
Salvus 3 SIA	Latvija	Nekustamo īpašumu pirkšana/pārdošana	100%	100%
Salvus 4 SIA	Latvija	Nekustamo īpašumu pirkšana/pārdošana	100%	100%
Industrius UAB	Lietuva	Nekustamo īpašumu pirkšana/pārdošana	100%	100%
PROMANO LIT UAB	Lietuva	Nekustamo īpašumu pirkšana/pārdošana	100%	100%

Meitas sabiedrības, kas tika likvidētas 2021. gadā

Nosaukums	Likvidācijas datums	Valsts	Nozare	2020. gada 31. decembrī	2021. gada 31. decembrī
Promano Est OÜ	2021. gada 3. marts	Igaunija	Nekustamo īpašumu pirkšana/pārdošana	100%	0%
Luminor Finance SIA	2021. gada 16. augusts	Latvija	Nekustamo īpašumu pirkšana/pārdošana	100%	0%
Realm SIA	2021. gada 18. augusts	Latvija	Nekustamo īpašumu pirkšana/pārdošana	100%	0%
Salvus 2 SIA	2021. gada 28. jūlijs	Latvija	Nekustamo īpašumu pirkšana/pārdošana	100%	0%
Salvus 6 SIA	2021. gada 22. septembris	Latvija	Nekustamo īpašumu pirkšana/pārdošana	100%	0%
Trioleta SIA	2021. gada 16. augusts	Latvija	Sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana	100%	0%
Baltic Īpašums SIA	2021. gada 12. augusts	Latvija	Savu nekustamo īpašumu pirkšana un pārdošanas	100%	0%
RECURSO UAB	2021. gada 30. jūlijs	Lietuva	Savu nekustamo īpašumu pirkšana un pārdošanas	100%	0%

15. NEMATERIĀLIE IEGULDĪJUMI

€m	Kopā ²
legādes izmaksas 2020. gada 1. janvārī	32.5
legādāti	1.7
Pārdoti un norakstīti	-1.0
legādes izmaksas 2020. gada 31. decembrī	33.2
legādāti ¹	6.7
Pārdoti un norakstīti	-0.5
legādes izmaksas 2021. gada 31. decembrī	39.4
Uzkrātā amortizācija un vērtības samazinājums 2020. gada 1. janvārī	-24.4
Amortizācija	-2.2
Pārdoti un norakstīti	0.6
Vērtības samazinājums pārskata gadā	-0.5
Uzkrātā amortizācija un vērtības samazinājums 2020. gada 31. decembrī	-26.5
Amortizācija	-3.1
Pārdoti un norakstīti	0.5
Vērtības samazinājums pārskata gadā	-0.3
Uzkrātā amortizācija un vērtības samazinājums 2021. gada 31. decembrī	-29.4
Uzskaites vērtība 2020. gada 31. decembrī	6.7
Uzskaites vērtība 2021. gada 31. decembrī	10.0

¹ 2021. gadā attīstības izmaksas 0,6 miljoni eiro apmērā tika kapitalizētas (2020: 0 milj. EUR).

² Nemateriālos ieguldījumus galvenokārt veido datoru programmatūra un nemateriālā vērtība (0.4 milj. EUR). Nemateriālās vērtības (goodwill) vērtības samazinājums netika atzīts.

16. PAMATLĪDZEKĻI UN AKTĪVU LIETOŠANAS TIESĪBAS

€m	Īpašumi	Iekārtas	Lietošanas tiesības kopā ¹	Kopā
legādes izmaksas 2020. gada 1. janvārī	4.2	29.7	60.0	93.9
legādāti	0.9	3.3	0.9	5.1
Pārdoti un norakstīti	-3.9	-4.7	-2.1	-10.7
legādes izmaksas 2020. gada 31. decembrī	1.2	28.3	58.8	88.3
legādāti	0.0	1.1	0.2	1.3
Pārdoti un norakstīti	-0.3	-13.0	-2.2	-15.5
legādes izmaksas 2021. gada 31. decembrī	0.9	16.4	56.8	74.1
Uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājums 2020. gada 1. janvārī	-1.2	-19.6	-5.7	-26.5
legādāti	-0.1	-3.8	-6.0	-9.9
Pārdoti un norakstīti	0.9	4.3	-0.5	4.7
Uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājums 2020. gada 31. decembrī	-0.4	-19.1	-12.2	-31.7
legādāti	0.0	-3.5	-5.5	-9.0
Pārdoti un norakstīti	0.2	12.0	1.4	13.6
Uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājums 2021. gada 31. decembrī	-0.2	-10.6	-16.3	-27.1
Uzskaites vērtība 2020. gada 31. decembrī	0.8	9.2	46.6	56.6
Uzskaites vērtība 2021. gada 31. decembrī	0.7	5.8	40.5	47.0

¹ Lielākā daļa lietošanas tiesību aktīvu ir saistīta ar administratīvo ēku nomas līgumiem Igaunijā, Latvijā un Lietuvā.

Zemāk ir norādīta nomas saistību uzskaites vērtība un tās izmaiņas attiecīgajā periodā:

€m	2020
2019. gada 31. decembrī	57.0
Nomas līgumu modifikācijas	-0.2
Procenti	1.0
Maksājumi	-8.1
2020. gada 31. decembrī	49.7
€m	2021. gads
2020. gada 31. decembrī	49.7
Nomas līgumu modifikācijas	-0.4
Līgumu izbeigšana	-0.8
Jauni nomas līgumi	0.1
Procenti	1.0
Maksājumi	-6.2
2021. gada 31. decembrī	43.4

Nomas saistību termiņstruktūras analīze ir iekļauta 4. pielikumā – Likviditātes risks. Īstermiņa noma, mazvērtīga noma, mainīgi nomas maksājumi un ienākumi no apakšnomas ir nebūtiski, tādēļ netiek atsevišķi atklāti.

17. CITI AKTĪVI

€m	2020. gada 31. decembrī	2021. gada 31. decembrī
Nefinanšu aktīvi		
Atgūstams PVN un citi nodokļi	1.3	2.1
Debitoru parādi	12.0	6.2
Uzkrātie ienākumi	9.3	6.3
Avansa maksājumi	9.5	15.5
Atgūtie aktīvi ¹	1.3	1.8
Citi	10.0	2.6
Finanšu aktīvi		
Nepabeigtie maksājumi	10.2	15.3
Kopā	53.6	49.8

¹ Konfiscētie aktīvi nomas līgumu izbeigšanas dēļ tiks realizēti caur sadarbības partneriem.

18. KLIENTU NOGULDĪJUMI

€m	2020. gada 31. decembrī	2021. gada 31. decembrī
Termiņnoguldījumi	1,087.0	888.5
Pieprasījuma noguldījumi	10,734.7	9,416.9
Kopā	11,821.7	10,305.4

Klientu noguldījumi, iedalījumā pēc klientu veida, €m	2020. gada 31. decembrī	2021. gada 31. decembrī
Privātpersonas	4,509.4	4,788.6
Korporatīvie klienti	4,272.9	4,044.8
Finanšu iestādes	345.0	246.9
Valsts sektors	2,694.4	1,225.1
Kopā	11,821.7	10,305.4

19. EMITĒTIE PARĀDA VĒRTSPAPĪRI

€m	Atpirkšanas opcijas sākuma datums	Atmaksas termiņš	Nominālā vērtība	Uzskaites vērtība	
				2020. gada 31. decembrī	2021. gada 31. decembrī
1.5% prioritārā obligācija ¹		2021. gada oktobris	99.2	100.1	0.0
1.375% prioritārā obligācija ²		2022. gada oktobris	71.5	301.6	71.8
0.792% prioritārā obligācija	2023. gada decembris	2024. gada decembris	300.0	297.5	298.3
0.539% prioritārā obligācija	2025. gada septembris	2026. gada septembris	300.0	0.0	298.9
0.01% nodrošinātā obligācija		2025. gada marts	500.0	502.0	494.6
Kopā			1,270.7	1,201.2	1,163.6

¹ Sākotnējā nominālvērtība bija 300 miljoni eiro, kas tika samazināta atpirkšanas rezultātā 2020. gada decembrī

² Sākotnējā nominālvērtība bija 300 miljoni EUR, kas tika samazināta atpirkšanas rezultātā 2021. gada septembrī

Parāda vērtspapīru uzskaites vērtības izmaiņu kustības tabula

€m	Kopā
2019. gada 31. decembrī	651.7
Jaunas emisijas	800.0
Darījumi Luminor ietvaros	-0.5
Prēmijas	4.8
Uzkrātie procenti	9.5
Samaksātie procenti	-10.0
Darījuma izmaksu un diskonta amortizācija	-1.5
Atpirkšana	-250.8
Riska ierobežošanas ietekme	-2.0
2020. gada 31. decembrī	1,201.2
€m	Kopā
2020. gada 31. decembrī	1,201.2
Jaunas emisijas	300.0
Atmaksa termiņa beigās	-99.2
Darījumi Luminor ietvaros	0.0
Prēmijas	-0.7
Uzkrātie procenti	7.5
Samaksātie procenti	-7.9
Atpirkšana	-228.5
Riska ierobežošanas ietekme	-8.8
2021. gada 31. decembrī	1,163.6

20. CITAS SAISTĪBAS

€m	2020. gada 31. decembrī	2021. gada 31. decembrī
Nefinanšu saistības		
Uzkrātas saistības	43.3	46.9
Priekšapmaksā	2.2	3.6
Citas saistības	14.6	9.3
Citas nodokļu saistības	1.8	1.4
PVN saistības	2.3	1.7
Finanšu saistības		
Nepabeigtie maksājumi	14.4	27.8
Citi	0.3	1.2
Kopā	78.9	91.9

21. UZKRĀJUMI

Uzkrājumu kustība bija sekojoša:

€m	Neizsniegto aizdevumu saistības un garantijas	Tiesvedības	Reorganizācija	Citi	Kopā
2019. gada 31. decembrī	3.5	0.1	0.6	0.2	4.4
Gada laikā izveidoti uzkrājumi	10.45	0.3	0.0	0.1	10.8
Citas izmaiņas	-7.2	-0.1	-0.6	2.0	-5.9
2020. gada 31. decembrī	6.7	0.3	0.0	2.3	9.3

€m	Neizsniegto aizdevumu saistības un garantijas	Tiesvedības	Reorganizācija	Citi	Kopā
2020. gada 31. decembrī	6.7	0.3	0.0	2.3	9.3
Gada laikā izveidoti uzkrājumi	13.6	0.4	0.0	2.8	16.8
Citas izmaiņas	-15.2	-0.3	0.0	-1.5	-17.0
2021. gada 31. decembrī	5.1	0.4	0.0	3.6	9.1

Tiesvedības un prasības

Luminor savas uzņēmējdarbības gaitā ir iesaistīts vairākās tiesvedībās, lai atgūtu nenomaksātos kredīta atlikumus un uzturētu nodrošinājumus. Luminor vadība uzskata, ka jebkura tiesvedība, kas vēl nav pabeigta 2021. gada 31. decembrī un kurai nav izveidoti uzkrājumi, neradīs Luminor būtiskus zaudējumus.

Neizsniegto aizdevumu saistības un garantijas:

€m	1. posms	2. posms	3. posms	Kopā
2019. gada 31. decembrī	1.6	0.4	1.5	3.5
Gada laikā izveidoti uzkrājumi	10.4	0.0	0.0	10.4
Atzišanas pārtraukšana un citas izmaiņas ¹	-8.4	2.1	-0.9	-7.2
2020. gada 31. decembrī	3.6	2.5	0.6	6.7

€m	1. posms	2. posms	3. posms	Kopā
2020. gada 31. decembrī	3.6	2.5	0.6	6.7
Gada laikā izveidoti uzkrājumi	13.6	0.0	0.0	13.6
Atzišanas pārtraukšana un citas izmaiņas ¹	-15.2	-0.2	0.2	-15.2
2021. gada 31. decembrī	2.0	2.3	0.8	5.1

¹Lielākā daļa kustību attiecas uz atzišanas pārtraukšanu ar nebūtisku ietekmi no ECL modeļa pieņēmumu pārskatīšanas.

Neizsniegto aizdevumu saistību un garantiju kredītqualitāte

2020. gada 31. decembrī, €m	1. posms	2. posms	3. posms	Kopā
Zems risks	566.6	20.5	0.0	587.1
Vidējs risks	809.5	255.2	0.0	1,064.7
Augsts risks	35.6	70.0	0.0	105.6
Saistību neizpilde	0.0	0.0	22.3	22.3
Kopā	1,411.7	345.7	22.3	1,779.7
Uzkrājumi	-3.6	-2.5	-0.6	-6.7

2021. gada 31. decembrī, €m	1. posms	2. posms	3. posms	Kopā
Zems risks	721.5	37.6	0.0	759.1
Vidējs risks	891.1	219.0	0.0	1,110.1
Augsts risks	14.7	22.3	0.0	37.0
Saistību neizpilde	0.0	0.0	13.3	13.3
Kopā	1,627.3	278.9	13.3	1,919.5
Uzkrājumi	-2.0	-2.3	-0.8	-5.1

22. EMITĒTAIS KAPITĀLS

€m	2020. gada 31. decembrī	2021. gada 31. decembrī
Akciju kapitāls (€m)	34.9	34.9
Akciju emisijas uzcenojums (€m)	1,412.2	1,412.2
Kopā akciju kapitāls un emisijas uzcenojums (€m)	1,447.1	1,447.1
Akciju skaits	3 491 223	3 491 223
Akcijas nominālā vērtība (EUR)	10	10

Visas akcijas ir emitētas un pilnībā apmaksātas.

23. ATVASINĀTIE FINANŠU INSTRUMENTI

2020. gada 31. decembrī

€m	Nosacītā vērtība	Patiesā vērtība	
		Aktīvi	Saistības
Procentu mijmaiņas līgumi	2,879.4	13.1	11.5
Valūtas mijmaiņas līgumi	1,147.1	28.8	37.6
Preču mijmaiņas līgumi	12.8	1.5	1.5
Kopā	4,039.3	43.4	50.6

2021. gada 31. decembrī

€m	Nosacītā vērtība	Patiesā vērtība	
		Aktīvi	Saistības
Procentu mijmaiņas līgumi	2,023.7	7.6	10.0
Valūtas mijmaiņas līgumi	1,351.3	22.8	15.5
Preču mijmaiņas līgumi	170.1	45.1	44.8
Kopā	3,545.1	75.5	70.3

Preču mijmaiņas līgumu portfelis 2021. gada laikā ir pieaudzis klientu aktivitātes rezultātā. Visiem klientu preču mijmaiņas līgumiem tiek noslēgti kompensējošie darījumi.

RISKA IEROBEŽOŠANAS DARBĪBAS

Patiesās vērtības riska ierobežošana (hedge accounting)

Šajā tabulā sniegts kopsavilkums par riska ierobežošanas instrumentiem (procentu likmju mijmaiņas darījumiem) un ar tiem saistītajiem riska ierobežošanas posteņiem:

€m	Instrumenti, kura risks tiek ierobežots	Spēkā stāšanās datums	Atmaksas termiņš	Kupona likme	Nominālā vērtība	
					2020. gada 31. decembrī	2021. gada 31. decembrī
	1.375% obligācija ¹	2019. gada jūnijs	2022. gada oktobris	6 mēnešu EURIBOR + 1.732%	300.0	0.0
	0.792% obligācija	2020. gada decembris	2023. gada decembris	6 mēnešu EURIBOR + 1.289%	300.0	300.0
	0.01% segtā obligācija	2020. gada marts	2025. gada marts	6 mēnešu EURIBOR + 0.289%	500.0	500.0
	Kopā				1 100.0	800.0

¹ Procentu likmju mijmaiņas darījums – 300 miljoni eiro – tika slēgts 2021. gada septembrī, kā daļa no obligāciju atpiršanas.

Starp posteņi, kura risks tiek ierobežots, un riska ierobežošanas instrumentiem pastāv ekonomiska saikne, jo procentu mijmaiņas darījumu nosacījumi atbilst fiksētas procentu likmes parādzīmes nosacījumiem (tai skaitā – nominālā vērtība, atmaksas termiņš un maksājumi). Luminor ir noteicis riska ierobežošanas attiecību 1:1, jo procentu mijmaiņas darījumu pamatā esošie riski ir vienlīdzīgi ierobežotā riska elementam. Lai pārbaudītu riska ierobežošanas efektivitāti, Luminor izmanto hipotētisku atvasināšanas metodi un salīdzina izmaiņas riska ierobežošanas instrumenta patiesajā vērtībā ar izmaiņām posteņa, kura risks tiek ierobežots, patiesajā vērtībā, kas attiecināma uz ierobežoto risku. 2021. gada riska ierobežošanas aktivitāšu kopējo rezultātu ietekmēja viena no riska ierobežošanas posteņa atpiršana, un ar to saistītais riska ierobežošanas instruments tika slēgts pirms termiņa (skatīt 5. pielikumu). Tas nav mainījis secinājumu par riska ierobežošanas efektivitāti.

Procentu likmju mijmaiņas darījumi, €m	2020. gada 31. decembrī	2021. gada 31. decembrī
Nosacītā vērtība	1,100.0	800.0
Uzskaites vērtība (Atvasinātie finanšu instrumenti aktīvi/saistības)	5.3	-3.5

24. IENĀKUMA NODOKLIS

€m	2020. gada 31. decembrī	2021. gada 31. decembrī
Par pārskata gadu aprēķinātais ienākuma nodoklis	-8.1	-6.8
Iepriekšējo gadu ienākuma nodokļa korekcija	-0.8	-0.2
Atliktā nodokļa izmaiņas	6.2	-0.7
Kopā	-2.7	-7.7
Peļņa pirms nodokļiem	35.8	82.4
Izmaiņas atliktā nodokļa aktīvos	6.3	-0.7
Ienākuma nodoklis nodokli apliekamiem ienākumiem ārvalstu jurisdikcijās	-8.4	-9.1
Neatskaitāmo izdevumu un neapliekamo ienākumu ietekme	0.6	2.3
Nodoklis par samaksātajām dividendēm	-0.4	0.0
Nodokļa korekcija par iepriekšējiem gadiem	-0.8	-0.2
Pārskata gada uzņēmumu ienākuma nodoklis	-2.7	-7.7
Efektīvā nodokļa likme	8%	9%
Bilancē atzītais atliktais nodoklis		
Sākuma bilance, atliktā nodokļa aktīvi	3.0	9.4
Citas atliktā nodokļa pagaidu atšķirības	1.3	-2.0
Uz nākamajiem periodiem pārnesamie nodokļu zaudējumi	5.1	1.3
Noslēguma bilance, atliktā nodokļa aktīvi	9.4	8.7
Noslēguma bilance, atliktā nodokļa saistības	-0.1	0.0

Luminor nesadalītā peļņa 2021. gada 31. decembrī sastādīja 97,9 miljonus EUR (2020. gada 31. decembrī tā bija 215,1 miljons EUR). Par nesadalītās peļņas sadali dividendēs īpašniekiem tiek piemērots ienākuma nodoklis ar maksimālo likmi 20/80 no summas, kas izmaksāta neto dividendēs. Līdz ar to, ievērojot normatīvo aktu prasības attiecībā uz pašu līdzekļiem un kapitālu, no pieejamās nesadalītās peļņas pārskata datumā akcionāriem ir iespējams izmaksāt dividendēs 97,0 milj. EUR apmērā, un attiecīgais ienākuma nodoklis sastādītu 16,0 milj. EUR. Iespējamās nodokļu ietekmes aplēse tiek veikta, ņemot vērā nodokļu režīmu Lietuvā, kurā nodoklis tiek maksāts no grāmatvedības peļņas. 2020. gada 31. decembrī, ievērojot normatīvās prasības attiecībā uz pašu līdzekļiem un kapitālu, bija iespējams izmaksāt dividendes 172,1 milj. EUR apmērā, un atbilstošais ienākuma nodoklis būtu 43,0 milj. EUR. Lūdzu, ņemiet vērā, ka pašreizējā ienākuma nodokļa aprēķinā netiek ņemts vērā avansā samaksātais uzņēmumu ienākuma nodoklis, kā arī nosacītās dividendes saskaņā ar nodokļu atbrīvojuma režīmu.

25. IESPĒJAMĀS SAISTĪBAS

€m	2020. gada 31. decembrī	2021. gada 31. decembrī
Saistības par neizsniegtiem aizdevumiem	1,199.1	1,230.1
Izsniegtās finanšu garantijas	433.5	498.9
Nefinanšu garantijas	147.1	190.5
Kopā	1,779.7	1,919.5

Visi ārpusbilances posteņi ir īstermiņa. Visiem riska darījumiem norēķins ir vai nu pēc pieprasījuma, vai ir mazāks par 1 mēnesi.

26. FINANŠU AKTĪVU UN SAISTĪBU IZSLĒGŠANA

Nākamajā tabulā, kā arī 21. pielikumā ir atspoguļoti finanšu instrumenti, uz kuriem attiecas izslēgšana, saskaņā ar līgumu prasībām un tamlīdzīgi darījumi 2020. gada 31. decembrī:

€m	Bruto summa pirms izslēgšanas finanšu stāvokļa pārskatā	Izslēgšanas bruto summa finanšu stāvokļa pārskatā	Neto summa pēc izslēgšanas finanšu stāvokļa pārskatā	Summas, kas netiek savstarpēji izslēgtas finanšu stāvokļa pārskatā			Riska darījuma neto summa
				Finanšu instrumenti	Saņemtais skaidras naudas nodrošinājums	Ieķīlāts skaidras naudas nodrošinājums	
Aktīvi							
Atvasinātie finanšu instrumenti	43.4	0.0	43.4	0.0	3.9	0.0	39.5
Aizdevumi klientiem	548.5	0.0	548.5	502.0	0.0	0.0	46.5
Kopā	591.9	0.0	591.9	502.0	3.9	0.0	86.0
Saistības							
Atvasinātie finanšu instrumenti	50.6	0.0	50.6	0.0	0.0	33.0	17.6
Emitētie parāda vērtspapīri	502.0	0.0	502.0	502.0	0.0	0.0	0.0
Kopā	552.6	0.0	552.6	502.0	0.0	33.0	17.6

Nākamajā tabulā, kā arī 21. pielikumā ir atspoguļoti finanšu instrumenti, uz kuriem attiecas ieskaits, saskaņā ar līgumu prasībām un tamlīdzīgi darījumi 2021. gada 31. decembrī:

€m	Bruto summa pirms izslēgšanas finanšu stāvokļa pārskatā	Izslēgšanas bruto summa finanšu stāvokļa pārskatā	Neto summa pēc izslēgšanas finanšu stāvokļa pārskatā	Summas, kas netiek savstarpēji izslēgtas finanšu stāvokļa pārskatā			Riska darījuma neto summa
				Finanšu instrumenti	Saņemtais skaidras naudas nodrošinājums	Ieķīlāts skaidras naudas nodrošinājums	
Aktīvi							
Atvasinātie finanšu instrumenti	75.5	0.0	75.5	0.0	62.0	0.0	137.5
Aizdevumi klientiem	549.1	0.0	549.1	494.6	0.0	0.0	54.5
Kopā	624.6	0.0	624.6	494.6	62.0	0.0	192.0
Saistības							
Emitētie parāda vērtspapīri	494.6	0.0	494.6	494.6	0.0	0.0	0.0
Kopā	494.6	0.0	494.6	494.6	0.0	0.0	0.0

Ieķīlātais skaidras naudas nodrošinājums un saņemtais skaidras naudas nodrošinājums veido daļu no, attiecīgi, prasībām uz pieprasījumu pret kredītiestādēm un saistībām pret kredītiestādēm. naudas nodrošinājuma atlikumi ir saistīti ar atvasināto finanšu instrumentu pozīcijām un atšķiras atkarībā no riska darījumu neto summām ar noteiktiem darījuma partneriem.

27. FINANŠU AKTĪVU UN SAISTĪBU PATIESA VĒRTĪBA

FINANŠU INSTRUMENTU PATIESĀS VĒRTĪBAS HIERARHIJA

Finanšu instrumentu patiesās vērtības novērtējums uz 2020. gada 31. decembrī, ir šāds:

Uz 2020. gada 31. decembri €m	1. līmenis	2. līmenis	3. līmenis	Kopā	Uzskaites vērtība
Finanšu aktīvi amortizētajā vērtībā, kuru patiesā vērtība tiek atklāta					
Nauda kasē	123.8	0.0	0.0	123.8	123.8
Atlikumi centrālajās bankās	0.0	4,802.7	0.0	4,802.7	4,802.7
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	0.0	103.6	0.0	103.6	103.6
Aizdevumi klientiem	0.0	0.0	9,107.0	9,107.0	9,430.8
Citi finanšu aktīvi	0.0	0.0	10.2	10.2	10.2
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā					
Tirdzniecības nolūkā turētie finanšu instrumenti					
Parāda vērtspapīri	2.9	0.0	6.2	9.1	9.1
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā					
Kapitāla vērtspapīri	0.0	2.7	0.0	2.7	2.7
Parāda vērtspapīri, sākotnēji klasificēti kā FVTPL					
Valdības	251.1	0.0	0.0	251.1	251.1
Kredītiestādes	24.1	0.0	0.0	24.1	24.1
Atvasinātie finanšu instrumenti	0.0	42.7	0.7	43.4	43.4
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos					
Kapitāla vērtspapīri	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1
Kopā	401.9	4,951.7	9,124.2	14,477.8	14,801.6
Saistības amortizētajā vērtībā, kuru patiesā vērtība tiek atklāta					
Saistības pret kredītiestādēm	0.0	47.3	0.0	47.3	47.3
Klientu noguldījumi	0.0	10,734.7	1,087.0	11,821.7	11,821.7
Emitētie parāda vērtspapīri	499.2	701.0	0.0	1,200.2	1,201.2
Citas finanšu saistības	0.0	0.0	14.7	14.7	14.7
Finanšu saistības, kas novērtētas patiesajā vērtībā					
Atvasinātie finanšu instrumenti	0.0	49.3	1.3	50.6	50.6
Kopā	499.2	11,532.3	1,103.0	13,134.5	13,135.5

Finanšu instrumentu patiesās vērtības novērtējums, kas noteikts, pamatojoties uz patieso vērtību 2021. gada 31. decembrī, ir šāds:

Uz 2021. gada 31. decembri €m	1. līmenis	2. līmenis	3. līmenis	Kopā	Uzskaites vērtība
Finanšu aktīvi amortizētajā vērtībā, kuru patiesā vērtība tiek atklāta					
Nauda kasē	136.1	0.0	0.0	136.1	136.1
Atlikumi centrālajās bankās	0.0	2,358.1	0.0	2,358.1	2,358.1
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	0.0	64.4	0.0	64.4	64.4
Parāda vērtspapīri	314.4	6.9	0.0	321.3	325.5
Aizdevumi klientiem	0.0	0.0	9,740.6	9,740.6	9,946.7
Citi finanšu aktīvi	0.0	15.3	0.0	15.3	15.3
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā					
Tirdzniecības nolūkā turētie finanšu instrumenti					
Parāda vērtspapīri	2.3	6.3	6.9	15.5	15.5
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā					
Kapitāla vērtspapīri	0.0	2.7	0.0	2.7	2.7
Parāda vērtspapīri, sākotnēji klasificēti kā FVTPL					
Valdības	242.1	0.0	0.0	242.1	242.1
Kredītiestādes	23.7	0.0	0.0	23.7	23.7
Atvasinātie finanšu instrumenti	0.0	74.9	0.6	75.5	75.5
Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos					
Parāda vērtspapīri	0.0	1.4	0.0	1.4	1.4
Kapitāla vērtspapīri	0.0	0.0	0.5	0.5	0.5
Kopā	718.6	2,530.0	9,748.6	12,997.2	13,207.5
Saistības amortizētajā vērtībā, kuru patiesā vērtība tiek atklāta					
Saistības pret kredītiestādēm	0.0	83.8	0.0	83.8	83.8
Klientu noguldījumi	0.0	9,416.9	888.5	10,305.4	10,305.4
Emitētie parāda vērtspapīri	0.0	1,106.4	0.0	1,106.4	1,163.6
Citas finanšu saistības	0.0	29.0	0.0	29.0	29.0
Finanšu saistības, kas novērtētas patiesajā vērtībā					
Atvasinātie finanšu instrumenti	0.0	70.3	0.0	70.3	70.3
Kopā	0.0	10,706.4	888.5	11,594.9	11,652.1

Izmaiņas parāda finanšu instrumentos 3. līmenī:

€m	2020	2021
Sākuma atlikums	12.9	6.2
Norakstīšana	-7.2	0.0
Nerealizētā peļņa / zaudējumi no aktīviem bilancē pārskata perioda beigās	0.5	0.7
Beigu atlikums	6.2	6.9

28. SAISTĪTĀS PUSES

Saistīto pušu definīcija un vispārīgie identifikācijas principi ir atklāti 1. pielikumā. Visi darījumi ar saistītajām pusēm tiek veikti parastajā uzņēmējdarbības gaitā un saskaņā ar godīgiem tirgus nosacījumiem. 2021. gada 31. decembrī un 2020. gada 31. decembrī nav bijuši parādi, kas klasificēti 3. posmā.

Mātes sabiedrība, kas ir galvenā kontrolējošā sabiedrība

2021. gadā Luminor savam mātes uzņēmumam dividendēs izmaksāja 191,0 miljonus eiro (2020. gadā: 0 miljonus eiro).

SABIEDRĪBAS AR BŪTISKU IETEKMI

€m	2020	2021
Procentu izdevumi	-11.1	-7.9
Neto komisijas naudas ienākumi	-0.1	-0.2
Neto citi finanšu ienākumi	-26.8	27.0
Citi administratīvie izdevumi	-14.4	-4.0
Citi ienākumi un izdevumi	-1.4	0.4
Kopā	-53.8	15.3

€m	2020. gada 31. decembrī	2021. gada 31. decembrī
Aizdevumi kredītiestādēm	59.2	11.5
Atvasinātie finanšu instrumenti	18.7	54.8
Pārējie aktīvi	0.1	0.3
Kopā aktīvi	78.0	66.6
Saistības pret kredītiestādēm	3.1	63.1
Atvasinātie finanšu instrumenti	41.3	21.2
Citas saistības	4.4	0.0
Kopā saistības	48.8	84.3

Peļņas vai zaudējumu posteņu un bilances pozīciju izmaiņas saistībā ar sabiedrībām ar būtisku ietekmi lielā mērā nosaka atvasinātie finanšu instrumenti un ar tiem saistītās naudas nodrošinājuma pozīcijas ar attiecīgajām pusēm.

Galvenie vadības darbinieki

Darba attiecību pārtraukšanas gadījumā, Valdes locekļiem un citiem galvenajiem vadības darbiniekiem ir jāievēro no 6 līdz 12 mēnešu konkurences (non-compete) ierobežojumi. Papildus uz risku koriģētai mainīgajai atlīdzībai, kas balstīta uz rezultātu sasniegšanu, nekādas citas īstermiņa vai ilgtermiņa atlīdzības netiek piemērotas.

€m	2020	2021
Fiksētā un mainīgā atalgojuma maksājumi	-2.8	-2.7

€m	2020. gada 31. decembrī	2021. gada 31. decembrī
Aizdevumi klientiem	1.0	0.1
Klientu noguldījumi	1.1	0.9

Asociētās sabiedrības

ALD Automotive (3 sabiedrības), €m	2020. gada 31. decembrī	2021. gada 31. decembrī
Aizdevumi klientiem	11.2	5.9
Klientu noguldījumi	0.8	0.5

29. INFORMĀCIJAS SNIEGŠANA PA SEGMENTIEM

€m	2020				2021			
	Privātpersonu segments	Korporatīvo klientu segments	Citi	Kopā	Privātpersonu segments	Korporatīvo klientu segments	Citi	Kopā
Neto procentu un līdzīgi ienākumi	114.2	123.2	-10.5	226.9	110.2	125.8	3.2	239.2
Neto komisijas naudas ienākumi	49.2	24.3	0.1	73.6	52.8	25.3	0.4	78.5
Neto citi finanšu ienākumi	6.1	8.0	13.6	27.7	7.2	9.7	4.0	20.9
Citi ienākumi	0.9	0.9	-1.8	0.0	0.3	0.3	-10.3	-9.7
Kopā pamatdarbības ienākumi	170.4	156.4	1.4	328.2	170.5	161.1	-2.7	328.9
Pamatdarbības izdevumi kopā	-173.7	-96.1	-5.6	-275.4	-170.3	-89.9	-2.6	-262.8
Uzkrājumi kredītzaudējumiem	5.4	-24.0	1.0	-17.6	11.6	2.5	0.7	14.8
Citi	0.1	0.1	0.4	0.6	-0.1	1.7	-0.1	1.5
Peļņa (-zaudējumi) pirms nodokļiem	2.2	36.4	-2.8	35.8	11.7	75.4	-4.7	82.4

Komisijas naudas ienākumi sadalījumā pa segmentiem

€m	2020				2021			
	Privātpersonu segments	Korporatīvo klientu segments	Citi	Kopā	Privātpersonu segments	Korporatīvo klientu segments	Citi	Kopā
Kartes	27.4	5.0	0.0	32.4	29.1	5.1	0.0	34.2
Kredītprodukti	0.9	4.6	-0.1	5.4	0.5	4.2	0.2	4.9
Ikdienas bankas sniegto pakalpojumu plāni	13.9	0.2	0.1	14.2	15.3	0.3	0.4	16.0
Noguldījumu produkti un naudas pārvaldība	8.3	7.4	0.6	16.3	8.5	8.1	0.2	16.8
Apdrošināšana	2.9	1.2	0.1	4.2	3.0	0.9	0.0	3.9
Ieguldījumi	1.9	1.1	0.9	3.9	2.8	1.6	0.7	5.1
Pensijas	9.7	0.0	0.1	9.8	11.3	0.2	0.0	11.5
Tirdzniecības finansēšana	0.1	8.0	0.2	8.3	0.1	8.8	0.0	8.9
Citi komisijas naudas ienākumi	0.7	0.5	0.1	1.3	0.5	0.3	0.0	0.8
Kopā	65.8	28.0	2.0	95.8	71.1	29.5	1.5	102.1

2020. gada 31. decembrī, €m

	Privātpersonu segments	Korporatīvo klientu segments	Citi	Kopā
Aizdevumi klientiem ¹				5,251.8
Klientu noguldījumi				5,743.1
				4,307.8
				31.9
				9,591.5
				6,024.8
				53.8
				11,821.7

2021. gada 31. decembrī, €m

	Privātpersonu segments	Korporatīvo klientu segments	Citi	Kopā
Aizdevumi klientiem ¹				5,436.5
Klientu noguldījumi				6,066.3
				4,627.9
				19.3
				10,083.7
				4,196.8
				42.3
				10,305.4

¹ Segmenta pārskatā norādītā summa neietver uzkrājumus un uzkrātos procentus.

Klientiem izsniegto kredītu kopsomas salīdzinājums ar neto uzskaites vērtību bilancē.

€m	2020. gada 31. decembrī	2021. gada 31. decembrī
Kopā saskaņā ar informācijas sniegšanu pa segmentiem	9,591.5	10,083.7
Uzkrātie procenti	20.5	9.4
Uzkrājumi	-136.9	-101.9
Sākotnējais vērtības samazinājums	-18.7	-15.7
Amortizācija	-25.6	-28.8
Neto uzskaites vērtība	9,430.8	9,946.7

30. INFORMĀCIJAS SNIEGŠANA PA VALSTĪM

ES Kapitāla prasību direktīvas IV (CRD IV) 89. pants nosaka, ka ES kredītiestādēm un ieguldījumu sabiedrībām, kuras tiek regulētas saskaņā ar CRD IV, kā arī to meitas uzņēmumiem un filiālēm, katru gadu ir jāatklāj noteikta informācija sadalījumā pa dalībvalstīm un trešajām valstīm, kurās sabiedrība ir pārstāvēta. Prasība tika ieviesta vietējās likumdošanas līmenī ar Igaunijas Kredītiestāžu likuma § 92 Pārskatu un citas informācijas atklāšana 8. daļu, un tā nosaka, ka kredītiestādei gada pārskatā vai gada pārskata publicēšanas vietā un datumā ir jāatklāj sekojošo informāciju par katru ES dalībvalsti un trešo valsti, kurās finanšu sabiedrībai ir pārstāvība: ģeogrāfiskā atrašanās vieta, uzņēmuma nosaukums un darbības veids; apgrozījums vai pārdošanas ienākumi; pilnas slodzes darbinieku skaits; peļņa vai zaudējumi pirms nodokļu nomaksas; ienākuma nodoklis vai cits maksājamais peļņas vai zaudējumu nodoklis; un saņemtā valsts atbalsta apmērs.

Luminor galvenie darbības veidi neatkarīgi no valsts ir finanšu pakalpojumi. Luminor Bank darbojas caur savu galveno biroju Igaunijā (Luminor Bank AS), kā arī darbība Latvijā un Lietuvā tiek pārstāvēta caur attiecīgajām filiālēm (Luminor Bank AS Latvijas filiāle un Luminor Bank AS Lietuvas skyris). Luminor ir pārstāvēts arī ar vairāku meitas uzņēmumu starpniecību. Informācija par katra meitas uzņēmuma ģeogrāfisko atrašanās vietu, uzņēmuma nosaukumu un uzņēmējdarbības veidu ir sniegta 17.2. pielikumā "Ieguldījumi meitas sabiedrībās". Valsts atbalsts netika saņemts.

2020, €m	Igaunija	Latvija	Lietuva	Kopā
Ienākumi ¹	84.8	115.7	169.0	369.5
Peļņa vai zaudējumi pirms nodokļiem	-72.0	61.4	46.4	35.8
Uzņēmumu ienākuma nodoklis vai citi nodokļi no peļņas vai zaudējumiem	-5.5	0.0	8.2	2.7
Pilnas slodzes darbinieku skaits	594	823	961	2,378

2021, €m	Igaunija	Latvija	Lietuva	Kopā
Ienākumi ¹	81.6	116.6	170.3	368.5
Peļņa vai zaudējumi pirms nodokļiem	-73.0	64.6	90.8	82.4
Uzņēmumu ienākuma nodoklis vai citi nodokļi no peļņas vai zaudējumiem	-1.3	0.0	9.0	7.7
Pilnas slodzes darbinieku skaits	549	802	911	2,262

¹ Ienākumi iekļauj Procentu un tamlīdzīgus ienākumus un Komisijas naudas ienākumus, pēc iekšējo starpgrupas darījumu izslēgšanas.

31. NOZĪMĪGI NOTIKUMI PĒC PĀRSKATA PERIODA

Sākot ar 2022. gada 1. janvāri, Luminor Padomē un vēlāk arī par Padomes Revīzijas, Atalgojuma un Riska komitejas locekli tika ievēlēts Otars Erceids (Ottar Ertzeid). Otars Erceidam (Ottar Erceid) ir pieredze banku industrijā vairāk nekā 30 gadus. Vēl tikai nesen viņš ieņēma finanšu direktora un Grupas valdes locekļa amatu DNB ASA un DNB Bank ASA grupā. Pirms tam viņš ieņēma DNB investīciju bankas struktūrvienības DNB Markets vadītāja amatu.

2022. gada 31. janvārī mēs parakstījām līgumu par 99% daļu iegādi Maksekesskus, kas ir vadošā e-komercijas maksājumu pakalpojumu sniedzēju kompānija Baltijas reģionā. Šī iegāde atbilst mūsu stratēģiskajiem mērķiem, tā veicinās mūsu digitālo transformāciju un stiprinās mūsu klātbūtni strauji augošajā e-komercijas maksājumu tirgū. Paredzams, ka darījums tiks pabeigts tuvāko mēnešu laikā. Šī darījuma noslēgšanai ir nepieciešams Igaunijas regulatora apstiprinājums.

Mēs esam pabeiguši sākotnējo vispārējo izvērtējumu attiecībā uz iebrukuma Ukrainā iespējamo ietekmi uz mūsu kredītportfeli. Esam novērtējuši klientu īpašumtiesību struktūras, pārdošanas tirgus, piegāžu tirgus, ražošanas vienību/operācijas izvietojumu un energointensitāti. Mēs secinājām, ka mūsu klientu ekspozīcija ir ierobežota, un mūsu klientu (juridisko personu) skaits ar īpašumtiesībām uz skarto reģionu ir ierobežots. Maksājumu plūsmas uz Baltkrieviju, Krieviju vai Ukrainu un no tām veido mazāk nekā 2% no mūsu kopējās klientu maksājumu plūsmas. Riski, kas saistīti ar materiālu iegūvi, ražošanas vienību/operāciju izvietojumu, vairumā gadījumu tiek mazināti. Lielākajai daļai klientu pārdošanas tirgi ir diversificēti. Tomēr mēs arī atzīmējam, ka situācija ir neprognozējama, piemēram, saistībā ar potenciālu enerģijas plūsmas samazināšanu vai sankcijām, līdz ar to šobrīd nav iespējams veikt pilnīgu šīs ietekmes novērtējumu.

32. LUMINOR BANK AS ATSEVIŠĶI FINANŠU PĀRSKATI

Mātes uzņēmuma nekonsolidētie atsevišķi finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Igaunijas Republikas grāmatvedības likumu, un tie nav Luminor Bank AS atsevišķi finanšu pārskati saskaņā ar 27. SGS "Atsevišķi finanšu pārskati".

LUMINOR BANK AS PELŅAS VAI ZAUDĒJUMU UN CITU VISPĀRĒJO IENĀKUMU PĀRSKATS PAR GADU, KAS NOSLĒDZĀS 2021. GADA 31. DECEMBRĪ

€m	2020	2021
Procentu ienākumi, kas aprēķināti, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi	250.5	238.0
Citi līdzīgi ienākumi	0.6	0.9
Procenti un līdzīgi izdevumi	-46.7	-27.1
Neto procentu un līdzīgi ienākumi	204.4	211.8
Komisijas naudas ienākumi	82.6	87.3
Komisijas naudas izdevumi	-21.6	-21.7
Neto komisijas naudas ienākumi	61.0	65.6
Neto peļņa (-zaudējumi) no atvasinātajiem instrumentiem	-9.6	23.4
Neto peļņa (-zaudējumi) no ārvalstu valūtas operācijām	21.6	-7.9
Neto citi finanšu ienākumi	15.7	5.0
Dividenžu ienākumi	47.7	6.5
Pārējie pamatdarbības ienākumi	6.8	6.4
Pārējie pamatdarbības izdevumi	-6.4	-10.8
Neto citi pamatdarbības ienākumi	75.8	22.6
Kopā pamatdarbības ienākumi	341.2	300.0
Algas un citi personāla izdevumi	-95.3	-96.4
Citi administratīvie izdevumi	-158.7	-146.8
Nolietojums un amortizācija	-11.5	-11.4
Pamatdarbības izdevumi kopā	-265.5	-254.6
Uzkrājumi kredītzaudējumiem, izņemot ārpusbilances saistības	-10.8	11.0
Uzkrājumi kredītzaudējumiem ārpusbilances saistībām	-2.6	1.8
Pārējie izdevumi, kas nav pamatdarbības izdevumi	-0.2	1.8
Peļņa pirms nodokļiem	62.1	60.0
Nodokļu izdevumi	-1.8	-6.7
Pārskata perioda peļņa	60.3	53.3
Kopā visaptverošie ienākumi	60.3	53.3

LUMINOR BANK AS FINANŠU STĀVOKĻA PĀRSKATS PAR GADU, KAS NOSLĒDZĀS 2021. GADA 31. DECEMBRĪ

€m	2020. gada 31. decembrī	2021. gada 31. decembrī
Aktīvi		
Kase un prasības pret centrālajām bankām	4,926.5	2,494.2
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	103.6	64.4
Parāda vērtspapīri	284.3	608.2
Aizdevumi klientiem	9,305.3	9,827.0
Atvasinātie finanšu instrumenti	43.4	75.5
Kapitāla vērtspapīri	0.1	0.5
Ieguldījumi asociētajās sabiedrībās	260.8	226.8
Nemateriālie ieguldījumi	4.5	8.4
Pamatlīdzekļi	54.8	45.3
Uzņēmuma ienākuma nodokļa aktīvi	0.5	2.6
Atliktā nodokļa aktīvi	9.4	8.7
Citi aktīvi	46.1	38.9
Kopā aktīvi	15,039.3	13,400.5
Saistības		
Saistības pret kredītiestādēm	47.3	83.8
Klientu noguldījumi	11,963.7	10,442.6
Emitētie parāda vērtspapīri	1,201.2	1,163.6
Atvasinātie finanšu instrumenti	50.6	70.3
Nodokļu saistības	0.2	0.0
Nomas saistības	49.7	43.4
Citas saistības	71.8	79.8
Uzkrājumi	9.0	8.9
Kopā saistības	13,393.5	11,892.4
Kapitāls un rezerves		
Akciju kapitāls un akciju emisijas uzcenojums	1,447.1	1,447.1
Nesadalītā peļņa	195.7	57.2
Pārējās rezerves	3.0	3.8
Kopā pašu kapitāls	1,645.8	1,508.1
Kopā saistības un pašu kapitāls	15,039.3	13,400.5

LUMINOR BANK AS KAPITĀLA UN REZERVJU IZMAIŅU PĀRSKATS PAR GADU, KAS NOSLĒDZĀS 2021. GADA 31. DECEMBRĪ

€m	Akciju kapitāls un akciju emisijas uzcenojums	Nesadalītā peļņa	Pārējās rezerves	Kopā pašu kapitāls
Kopā pašu kapitāls 2020. gada 1. janvārī	1,447.1	137.1	1.2	1,585.4
Pārskata gada peļņa	0.0	60.3	0.0	60.3
Kopā visaptverošie ienākumi	0.0	60.3	0.0	60.3
Pārskaitījums uz obligāto rezervi	0.0	-1.7	1.7	0.0
Citi	0.0	0.0	0.0	0.0
Kopā pašu kapitāls 2020. gada 31. decembrī	1,447.1	195.7	2.9	1,645.7
Kopā pašu kapitāls 2020. gada 31. decembrī	1,447.1	195.7	3.0	1,645.8
Pārskata gada peļņa	0.0	53.3	0.0	53.3
Kopā visaptverošie ienākumi	0.0	53.3	0.0	53.3
Pārskaitījums uz obligāto rezervi	0.0	-0.8	0.8	0.0
Citi	0.0	0.0	0.0	0.0
Dividendes	0.0	-191.0	0.0	-191.0
Kopā pašu kapitāls 2021. gada 31. decembrī	1,447.1	57.2	3.8	1,508.1

€m	2020. gada 31. decembrī	2021. gada 31. decembrī
Mātes uzņēmuma pašu kapitāls	1,645.7	1,508.1
Meitas uzņēmumu vērtība mātes uzņēmuma nekonsolidētajā finanšu stāvokļa pārskatā	-260.8	-226.8
Meitas uzņēmumu vērtība pēc pašu kapitāla metodes	280.2	265.9
Kopā	1,665.1	1,547.2

LUMINOR BANK AS NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS PAR GADU, KAS NOSLĒDZĀS 2021. GADA 31. DECEMBRĪ

€m	2020	2021
Peļņa vai zaudējumi pirms nodokļiem	62.1	60.0
Korekcijas par nemonetāriem posteņiem:		
Kredītzaudējumu uzkrājumi	13.5	-12.8
Nolietojums un amortizācija	11.5	11.4
Citas nemonetāras korekcijas	-2.7	-1.8
Procentu un līdzīgi ienākumi	-251.1	-238.9
Procentu un līdzīgi izdevumi	46.7	27.1
Izmaiņas apgrozāmajā kapitālā/ saistībās:		
Aizdevumu klientiem pieaugums (-) / samazinājums (+)	688.3	-522.1
Citu aktīvu pieaugums (-) / samazinājums (+)	-42.3	-311.1
Klientu noguldījumu pieaugums (+) / samazinājums (-)	715.0	-1,483.3
Saistību pieaugums (+) / samazinājums (-)	-47.5	25.9
Saņemtie procenti	241.0	249.0
Samaksātie procenti	-46.0	-27.4
Samaksātais uzņēmumu ienākuma nodoklis	-10.1	-8.3
Dividenžu ienākumi	-47.7	-6.5
Naudas plūsma no pamatdarbības	1,330.7	-2,238.8
Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu iegāde	-4.4	-7.1
Ieņēmumi no pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu pārdošanas	3.5	0.3
Ieņēmumi no ieguldījuma īpašumu pārdošanas	1.5	0.0
Ieņēmumi no meitas uzņēmumu atsavināšanas	0.0	35.8
Saņemtās dividendes	47.7	6.5
Ieguldījumu darbības naudas plūsma	48.3	35.5
Emitētie parāda vērtspapīri	802.8	299.3
Atpirktie emitētie parāda vērtspapīri	-254.9	-235.5
Parāda vērtspapīru atmaksa termiņa beigās	0.0	-100.8
Nomas pamatsummu maksājumi	6.1	-6.2
Samaksātās dividendes	0.0	-191.0
Finansēšanas darbības naudas plūsma	554.0	-234.2
Neto naudas un tās ekvivalentu pieaugums / (-samazinājums)	1,933.0	-2,437.5
Nauda un tās ekvivalenti pārskata perioda sākumā	2,948.7	4,884.7
Ārvalstu valūtas pozīciju pārvērtēšanas ietekme uz naudu un tās ekvivalentiem	3.1	0.0
Naudas un tās ekvivalentu neto pieaugums / (samazinājums)	1,932.9	-2,437.5
Nauda un tās ekvivalenti pārskata perioda beigās	4,884.7	2,447.2
Nauda un tās ekvivalenti ietver:		
Nauda kasē	123.8	136.1
Neierobežota lietojuma norēķinu konts centrālajā bankā	4,690.3	2,249.3
Prasības pret kredītiestādēm uz pieprasījumu var izpildes termiņu līdz trīs mēnešiem	70.6	61.8
Kopā	4,884.7	2,447.2

Neatkarīga revidenta ziņojums

Luminor Bank AS akcionāram

Ziņojums par konsolidēto finanšu pārskatu revīziju

Mūsu atzinums

Mūsaprāt, konsolidētie finanšu pārskati, visos būtiskajos aspektos, patiesi atspoguļo Luminor Bank AS ("Banka") un tās meitas sabiedrību (kopā "Grupa") konsolidēto finanšu stāvokli 2021. gada 31. decembrī un par to konsolidētajiem darbības finanšu rezultātiem un konsolidētajām naudas plūsmām par gadu, kas noslēdzās 2021. gada 31. decembrī, saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem.

Mūsu atzinums atbilst mūsu 2022. gada 1. marta papildus ziņojumam Revīzijas komitejai.

Ko mēs esam revidējuši

Grupas konsolidētie finanšu pārskati ietver:

- konsolidēto peļņas vai zaudējumu un citu visaptverošo ienākumu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2021. gada 31. decembrī;
- konsolidēto finanšu stāvokļa pārskatu 2021. gada 31. decembrī;
- konsolidēto kapitāla un rezervju izmaiņu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2021. gada 31. decembrī;
- konsolidēto naudas plūsmas pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2021. gada 31. decembrī; kā arī
- konsolidēto finanšu pārskatu pielikumus, kas ietver nozīmīgus grāmatvedības uzskaites principus un citu skaidrojošo informāciju.

Atzinuma pamatojums

Mēs veicām revīziju saskaņā ar Starptautiskajiem revīzijas standartiem (SRS). Mūsu pienākumi, kas noteikti šajos standartos, ir turpmāk aprakstīti mūsu ziņojuma sadaļā Revidenta atbildība par konsolidēto finanšu pārskatu revīziju.

Mēs uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi dod pietiekošu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam.

Neatkarība

Mēs esam neatkarīgi no Grupas saskaņā ar Starptautisko Profesionālu grāmatvežu ētikas kodeksu (ieskaitot starptautiskos neatkarības standartus), kuru izdevusi Starptautiskā grāmatvežu ētikas standartu padome (SGĒSP kodekss). Mēs esam izpildījuši mūsu citus ētikas pienākumus saskaņā ar SGĒSP kodeksu.

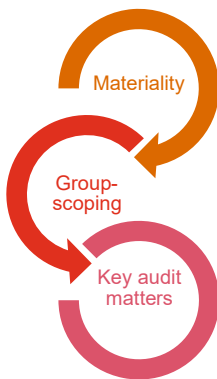
Balstoties uz mūsu zināšanām un pārlicību, mēs paziņojam, ka ar revīziju nesaistītie pakalpojumi, kurus mēs esam snieguši Bankai un tās mātes un meitu sabiedrībām, ir saskaņā ar Igaunijas Republikā spēkā esošajiem likumiem un citiem normatīvajiem aktiem un ka mēs neesam snieguši ar revīziju nesaistītos pakalpojumus, kas ir aizliegti saskaņā ar Igaunijas Republikas Revīzijas pakalpojumu likuma § 591 pantu.

Šī mūsu ziņojuma versija ir Igauniju valodā sagatavotā oriģināla tulkojums. Tulkojums tika veikts tādā veidā lai tas precīzi atspoguļotu oriģinālu. Tomēr, visos informācijas interpretācijas, uzskatu vai viedokļu aspektos, mūsu ziņojumam oriģinālā valodā ir prioritārāks par šo tulkojumu.

Laika periodā no 2021. gada 1. janvāra līdz 2021. gada 31. decembrim Bankai un tās mātes un meitu sabiedrībām sniegtie ar revīziju nesaistītie pakalpojumi ir uzrādīti vadības ziņojumā.

Mūsu revīzijas pieeja

Pārskats

- Kopējais revīzijas būtiskuma līmenis ir EUR 10.8 miljoni, kas sastāda 0.7% no konsolidētā pašu kapitāla 2021. gada 31. decembrī.
- PwC Igaunija, vai citi PwC tīkla uzņēmumi, balstoties uz PwC Igaunijas izsniegtajām instrukcijām par citu Grupas uzņēmumu revīziju, veica pilna apjoma revīziju attiecībā uz praktiski visiem Grupas konsolidētajiem aktīviem un ienākumiem. Attiecībā uz pārējiem bilances atlikumiem, tika veiktas īpašas revīzijas procedūras, lai nodrošinātu ka esam ieguvuši pietiekamus un atbilstīgus revīzijas pierādījumus mūsu revidenta ziņojuma sniegšanai par konsolidētajiem finanšu pārskatiem kopumā.
- Galvenais revīzijas jautājums ir saistīts ar aizdevumu klientiem vērtības samazinājumu.

Plānojot mūsu revīzijas procedūras, mēs noteicām būtiskuma līmeni un izvērtējām konsolidētajiem finanšu pārskatiem piemītošos būtiskas neatbilstības riskus. Jo īpaši mēs izvērtējām, vai vadība ir veikusi subjektīvus pieņēmumus, piemēram, attiecībā uz nozīmīgām grāmatvedības aplēsēm, kas ietver pieņēmumus un nenoteiktību attiecībā uz nākotnes notikumiem. Tāpat kā citās mūsu veiktajās revīzijās, mēs izvērtējām vadības iekšējo kontroļu pārkāpšanas risku, tajā skaitā, vai ir pierādījumi par neobjektivitāti, kas norāda uz krāpšanas izraisītu būtiskas neatbilstības risku.

Būtiskums

Revīzijas apjoms ir atkarīgs no būtiskuma piemērošanas. Revīzija tiek plānota ar mērķi iegūt pietiekamu pārliecību par to, ka finanšu pārskati nesatur būtiskas neatbilstības. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdu rezultātā. Tās tiek uzskatītas par būtiskām, ja atsevišķi vai kopā tās varētu ietekmēt lietotāju ekonomisko lēmumu pieņemšanu, kas balstīti uz konsolidētajiem finanšu pārskatiem.

Balstoties uz mūsu profesionālo spriedumu, mēs noteicām konkrētus būtiskuma sliekšņus, tajā skaitā kopējo Grupas būtiskuma apmēru, kas piemērojams konsolidētajiem finanšu pārskatiem kopumā un ir atspoguļots zemāk esošajā tabulā. Tie, kopā ar kvalitatīvajiem apsvērumiem, palīdzēja mums noteikt revīzijas apjomu un revīzijas procedūru veidu, veikšanas laiku un apmēru, kā arī izvērtēt gan individuālo, gan apkopoto neatbilstību ietekmi uz finanšu pārskatiem kopumā.

Šī mūsu ziņojuma versija ir Igaņu valodā sagatavotā oriģināla tulkojums. Tulkojums tika veikts tādā veidā lai tas precīzi atspoguļotu oriģinālu. Tomēr, visos informācijas interpretācijas, uzskatu vai viedokļu aspektos, mūsu ziņojumam oriģinālā valodā ir prioritārāks par šo tulkojumu.

Kopējais Grupas revīzijas būtiskuma apmērs

EUR 10.8 miljoni

Kā mēs to noteicām

0.7% no konsolidētā pašu kapitāla 2021. gada 31. decembrī.

Pamatojums būtiskuma kritēriju piemērošanai

Mēs izvēlējamies šo kritēriju jo, mūsaprāt, pašu kapitāla summa ir viens no galvenajiem kritērijiem Grupas darbības novērtēšanā, kā arī viens no svarīgākajiem darbības rādītājiem Grupas Vadībai un Padomei, kā arī uzraudzības iestādēm.

Galvenie revīzijas jautājumi

Galvenie revīzijas jautājumi ir tie jautājumi, kuri saskaņā ar mūsu profesionālo vērtējumu pārskata perioda konsolidēto finanšu pārskatu revīzijā bija visbūtiskākie. Šie jautājumi tika risināti mūsu konsolidēto finanšu pārskatu revīzijas kopējā kontekstā, kā arī, veidojot mūsu revīzijas atzinumu. Mēs nesniedzam atsevišķu atzinumu par šiem jautājumiem.

Galvenais revīzijas jautājums

Kādas revīzijas procedūras mēs veicām attiecībā uz galvenajiem revīzijas jautājumu

Aizdevumu klientiem vērtības samazinājums

(1. pielikumu "Nozīmīgākās uzskaites politikas", 2. pielikumu "Būtiskas grāmatvedības aplēses un pieņēmumi", 4. pielikumu "Risku vadības pamatprincipi" un 12. pielikumu "Aizdevumi klientiem")

2021. gada 31. decembrī aizdevumu klientiem neto uzskaites vērtība sastādīja EUR 9,947 miljonus un ar tiem saistīto vērtības samazinājuma uzkrājumu summa sastādīja EUR 102 miljonus. 2021. gadā Grupa atzina aizdevumu vērtības samazinājumu EUR -13 miljonu apmērā (apvērse).

Mēs pievēršām uzmanību šai jomai, jo vadība izmanto sarežģītus modeļus un subjektīvus vērtējumus, lai noteiktu sagaidāmo kredītzaudējumu (ECL) apjomu un atzīšanas brīdi. Galvenās jomas, kuras ietver būtiskas vadības aplēses un modelēšanu iekļauj:

- būtiska kredītriska palielinājuma kritēriju novērtēšana un kredītu iekļaušana 1., 2. vai 3. PKZ posmā;
- uzskaites interpretācija un modelēšanas pieņēmumi, kas tiek izmantoti, lai veidotu PKZ aprēķināšanas modeli;

Mēs izvērtējam vai Grupas uzskaites politikas un metodoloģija attiecībā uz SKZ no izsniegtajiem aizdevumiem atbilst 9. SFPS.

Mēs izvērtējam kontroļu attiecībā uz atbilstošiem kredītu datiem un SKZ aprēķiniem būtību un to darbības efektivitāti, tai skaitā:

- izmantoto IT sistēmu un IT vides vispārējās kontroles;
- IT sistēmu kontroles attiecībā uz aizdevumu atlikumiem un atmaksas kavējuma informāciju;
- automatizēto aizdevumu posmu noteikšanu;
- automatizēto PKZ aprēķināšanu 1. un 2. posma aizdevumiem;
- automatizēto PKZ aprēķināšanu individuāli nebūtisko 3. posma aizdevumiem, kuriem PKZ tiek novērtēts kolektīvi;
- klientu reitingu apstiprināšanu un pārskatīšanu;
- nodrošinājuma vērtības noteikšanu un pārskatīšanu;
- regulāru klientu novērtēšanu;
- 3. posma būtisko aizdevumu individuālo

Šī mūsu ziņojuma versija ir Igaņu valodā sagatavotā oriģināla tulkojums. Tulkojums tika veikts tādā veidā lai tas precīzi atspoguļotu oriģinālu. Tomēr, visos informācijas interpretācijas, uzskatu vai viedokļu aspektos, mūsu ziņojumam oriģinālā valodā ir prioritārāks par šo tulkojumu.

- paredzamo kredītzaudējumu (PKZ) modeļa galveno parametru modelēšana un aprēķināšana, tostarp saistību nepildīšanas varbūtība (PD), saistību nepildīšanas zaudējumi (LGD), un saistību nepildīšanas riskam pakļautā summa (EAD);
 - makroekonomisko rādītāju noteikšanu un uz nākotni vērstas informācijas iekļaušanu paredzamo kredītzaudējumu (PKZ) modelī;
 - iepriekš minēto rādītāju novērtēšana attiecībā uz atbilstošu nākotnes periodu ar trīs dažādiem scenārijiem (bāzes, optimistiskais un pesimistiskais), kā arī šo scenāriju iestāšanās varbūtības noteikšana;
 - 3. posma individuālo paredzamo kredītzaudējumu (PKZ) novērtēšana, saskaņā ar pamata scenāriju un risku scenāriju, kā arī šo scenāriju iestāšanās varbūtības noteikšana; un
 - būtisku vadības aplēšu piemērošana nosakot papildus korekcijas (t.sk. PKZ modeļa rezultātu korekcija, ņemot vērā modeļa ierobežojumus un/vai jaunās tendences).
- kredītzaudējumu novērtēšanu un apstiprināšanu.

Mēs veicām detalizētas revīzijas procedūras, attiecībā uz:

- PKZ aprēķina sistēmās izmantotās informācijas pilnīgumu un precizitāti;
- PKZ aprēķina sistēmu izmantotās informācijas un datu atbilstību 9. SFPS prasībām;
- aizdevumu posmu noteikšanā izmantotās informācijas pilnīgumu un precizitāti (tostarp būtiska kredītriska pieauguma noteikšanas kritēriju piemērošanu un saistību nepildīšanas definīciju);
- korporatīvo klientu iekšējo kredītreitingu piešķiršanu, kas tiek turpmāk izmantoti korporatīvo klientu aizdevumu PKZ modelī;
- informācijas par nodrošinājumiem un to vērtību, kas tiek turpmāk izmantota PKZ modelī, pareizību;
- 3. posmā iekļauto aizdevumu pilnīgumu un ar tiem saistītajiem PKZ aprēķiniem;

Mēs esam novērtējuši vadības būtiskāko pieņēmumu, uz kuriem ir balstīti svarīgākie PKZ modeļa aprēķini, pamatotību (piemēram, piemēroto scenāriju varbūtība, korporatīvā portfeļa laika momenta PD novērtējums, svarīgākās makroekonomiskās prognozes un reizinātāji, ko izmanto katram scenārijam).

Turklāt, mēs esam novērtējuši 2021. gada 31. decembrī piemēroto vadības korekciju nepieciešamību un pamatotību.

Kā mēs noteicām Grupas revīzijas apjomu

Mēs noteicām revīzijas apjomu, lai iegūtu pietiekamus revīzijas pierādījumus mūsu revidenta ziņojuma sniegšanai par konsolidētajiem finanšu pārskatiem kopumā. Nosakot revīzijas apjomu, mēs ņēmām vērā Grupas struktūru, grāmatvedības uzskaites procesus un kontroles, un nozari, kurā Grupa darbojas.

Grupa iekļauj vairākus uzņēmumus kas darbojas Igaunijā, Latvijā un Lietuvā (vairāk informācijas par Grupas struktūru skatīt konsolidēto finanšu pārskatu 14. pielikumā). Pamatojoties uz mūsu risku un būtiskuma novērtējumu, mēs noteicām, kuriem uzņēmumiem ir jāpiemēro pilna apjoma revīzija, ņemot vērā katra uzņēmuma relatīvo nozīmīgumu Grupas ietvaros un kopējo segumu katrā no būtiskajām konsolidēto finanšu pārskata pozīcijām. PwC Igaunija, vai citi PwC tīkla uzņēmumi, balstoties uz PwC

Šī mūsu ziņojuma versija ir Igaņu valodā sagatavotā oriģināla tulkojums. Tulkojums tika veikts tādā veidā lai tas precīzi atspoguļotu oriģinālu. Tomēr, visos informācijas interpretācijas, uzskatu vai viedokļu aspektos, mūsu ziņojumam oriģinālā valodā ir prioritārāks par šo tulkojumu.

Igaunijas izsniegtajām instrukcijām par citu Grupas uzņēmumu revīziju, veica pilna apjoma revīziju attiecībā uz praktiski visiem Grupas konsolidētajiem aktīviem un ienākumiem.

Gadījumos kad darbu veica komponentu revidenti, mēs noteicām mūsu iesaistīšanās līmeni, tādā veidā lai mēs varētu secināt, vai veicot attiecīgo komponentu revīzijas procedūras tika iegūti pietiekami un atbilstoši revīzijas pierādījumi mūsu revidenta ziņojuma sniegšanai par Grupas konsolidētajiem finanšu pārskatiem kopumā. Grupas līmenī mēs pārbaudījām arī konsolidācijas procesu un veicām atsevišķas atlikušo atlikumu revīzijas procedūras, lai pārliecinātos, ka tika iegūti pietiekami un atbilstoši revīzijas pierādījumi mūsu revidenta ziņojuma sniegšanai par Grupas konsolidētajiem finanšu pārskatiem kopumā.

Ziņošana par citu informāciju, tai skaitā Vadības ziņojumu

Valde ir atbildīga par citu informāciju. Cita informācija ietver sekojošas sadaļas: Īsumā, Vadības ziņojums, Terminu skaidrojumi un Kontaktinformācija (bet tā neietver finanšu pārskatus un mūsu revidenta ziņojumu par tiem).

Mūsu atzinums par konsolidētajiem finanšu pārskatiem neattiecas uz citu informāciju, tai skaitā Vadības ziņojumu.

Saistībā ar konsolidēto finanšu pārskatu revīziju mūsu pienākums ir iepazīties ar augstāk norādīto citu informāciju un, to darot, izvērtēt, vai šī cita informācija būtiski neatšķiras no konsolidēto finanšu pārskatu informācijas vai no mūsu zināšanām, kuras mēs ieguvām revīzijas gaitā, un vai tā nesatur cita veida būtiskas neatbilstības.

Attiecībā uz Valdības ziņojumu mēs arī veicām procedūras atbilstoši Revīzijas Pakalpojumu Likumu. Šīs procedūras ietver izvērtējumu par to, vai Vadības ziņojumā sniegtā informācija neatšķiras, visos būtiskajos aspektos, no konsolidētajiem finanšu pārskatiem un vai Vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar Grāmatvedības Likumu.

Pamatojoties uz mūsu revīzijas ietvaros veiktajām procedūrām, mūsaprāt:

- Vadības ziņojumā par pārskata gadu, par kuru ir sagatavoti finanšu pārskati, sniegtā informācija, visos būtiskajos aspektos, atbilst konsolidētajiem finanšu pārskatiem,
- Vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar Grāmatvedības likuma prasībām.

Papildus tam, ņemot vērā revīzijas laikā gūtās zināšanas un izpratni par Grupu un tās darbības vidi, mums ir pienākums ziņot, ja mēs esam konstatējuši būtiskas neatbilstības Vadības ziņojumā un citā informācijā, ko mēs esam saņēmuši pirms šī revidenta ziņojuma datuma. Mūsu uzmanības lokā nav nonācis nekas, par ko šai sakarā būtu jāziņo.

Valdes un personu, kurām uzticēta pārvaldība, atbildība par konsolidētajiem finanšu pārskatiem

Valde ir atbildīga par šo konsolidēto finanšu pārskatu, kas sniedz patiesu un skaidru priekšstatu saskaņā ar Eiropas Savienībā pieņemtajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem, sagatavošanu un par tādu iekšējo kontroli, kādu Valde uzskata par nepieciešamu, lai nodrošinātu konsolidēto finanšu pārskatu, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdu izraisītas būtiskas neatbilstības, sagatavošanu.

Šī mūsu ziņojuma versija ir Igaņu valodā sagatavotā oriģināla tulkojums. Tulkojums tika veikts tādā veidā lai tas precīzi atspoguļotu oriģinālu. Tomēr, visos informācijas interpretācijas, uzskatu vai viedokļu aspektos, mūsu ziņojumam oriģinālā valodā ir prioritārāks par šo tulkojumu.

Sagatavojot konsolidētos finanšu pārskatus, Valdes pienākums ir izvērtēt Grupas spēju turpināt darbību, pēc nepieciešamības atbilstoši skaidrot apstākļus saistībā ar Grupas spēju turpināt darbību un piemērot darbības turpināšanas principu, ja vien Valde neplāno likvidēt Grupu, vai pārtraukt tās darbību, vai arī tai nav citas reālas alternatīvas Grupas likvidēšanai vai darbības pārtraukšanai.

Personas, kurām uzticēta pārvaldība, ir atbildīgas par Grupas finanšu pārskatu sagatavošanas pārraudzību.

Revidenta atbildība par konsolidēto finanšu pārskatu revīziju

Mūsu mērķis ir iegūt pietiekamu pārliecību par to, ka konsolidētie finanšu pārskati kopumā nesatur kļūdu vai krāpšanas izraisītas būtiskas neatbilstības, un izsniegt revidenta ziņojumu, kurā izteikts atzinums. Pietiekama pārliecība ir augsta līmeņa pārliecība, bet tā negarantē, ka revīzijā, kas veikta saskaņā ar SRS, vienmēr tiks atklāta būtiska neatbilstība, ja tāda pastāv. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdu rezultātā, un tās ir uzskatāmas par būtiskām, ja var pamatoti paredzēt, ka tās katra atsevišķi vai visas kopā varētu ietekmēt saimnieciskos lēmumus, ko lietotāji pieņem, balstoties uz šiem konsolidētajiem finanšu pārskatiem.

Veicot revīziju saskaņā ar SRS, visa revīzijas procesa gaitā mēs izdarām profesionālus spriedumus un ievērojam profesionālo skepsi. Mēs arī:

- Identificējam un izvērtējam riskus, ka konsolidētajos finanšu pārskatos varētu būt krāpšanas vai kļūdu dēļ radušās būtiskas neatbilstības, izstrādājam un veicam revīzijas procedūras šo risku mazināšanai, kā arī iegūstam revīzijas pierādījumus, kas sniedz pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam. Risks, ka netiks atklātas krāpšanas rezultātā radušās būtiskas neatbilstības, ir augstāks, nekā kļūdu izraisītām būtiskām neatbilstībām, jo krāpšana var ietvert slepenas norunas, dokumentu viltošanu, ar nodomu neuzrādītu informāciju, nepatiesi uzrādītu informāciju vai iekšējās kontroles pārkāpumus.
- Iegūstam izpratni par iekšējo kontroli, kas ir būtiska revīzijas veikšanai, lai izstrādātu konkrētiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, bet nevis, lai sniegtu atzinumu par Grupas iekšējās kontroles efektivitāti.
- Izvērtējam pielietoto grāmatvedības uzskaites politiku atbilstību un grāmatvedības aplēšu un attiecīgās Valdes uzrādītās informācijas pamatotību.
- Izdarām secinājumu par Valdes piemērotā darbības turpināšanas principa atbilstību, un, pamatojoties uz iegūtajiem revīzijas pierādījumiem, par to, vai pastāv būtiska nenoteiktība attiecībā uz notikumiem vai apstākļiem, kas var radīt nozīmīgas šaubas par Grupas spēju turpināt darbību. Ja mēs secinām, ka būtiska nenoteiktība pastāv, revidenta ziņojumā tiek vērsta uzmanība uz finanšu pārskatos sniegto informāciju par šiem apstākļiem, vai ja šāda informācija nav sniegta, mēs sniedzam modificētu atzinumu. Mūsu secinājumi ir pamatoti ar revīzijas pierādījumiem, kas iegūti līdz revidenta ziņojuma datumam. Tomēr nākotnes notikumu vai apstākļu ietekmē Grupa savu darbību var pārtraukt.
- Izvērtējam vispārēju konsolidēto finanšu pārskatu izklāstu, struktūru un saturu, ieskaitot pielikumā atklāto informāciju, un to, vai finanšu pārskati patiesi atspoguļo pārskatu pamatā esošos darījumus un notikumus.
- Iegūstam pietiekamus un atbilstošus revīzijas pierādījumus par Grupā iekļauto sabiedrību finanšu informāciju vai uzņēmējdarbību ar mērķi sniegt atzinumu par konsolidētajiem finanšu pārskatiem. Mēs esam atbildīgi par Grupas revīzijas vadību, pārraudzību un veikšanu. Mēs joprojām esam pilnībā atbildīgi par mūsu revīzijas atzinumu.

Šī mūsu ziņojuma versija ir Igaunņu valodā sagatavotā oriģināla tulkojums. Tulkojums tika veikts tādā veidā lai tas precīzi atspoguļotu oriģinālu. Tomēr, visos informācijas interpretācijas, uzskatu vai viedokļu aspektos, mūsu ziņojumam oriģinālā valodā ir prioritārāks par šo tulkojumu.

Mēs ziņojam personām, kurām uzticēta pārvaldība, tostarp par plānoto revīzijas apjomu un laiku un par svarīgiem revīzijas novērojumiem, ieskaitot būtiskus iekšējās kontroles trūkumus, kurus mēs identificējam revīzijas laikā.

Personām, kurām uzticēta pārvaldība, mēs arī sniedzam paziņojumu par to, ka mēs esam izpildījuši saistošās ētikas prasības attiecībā uz neatkarību, un sniedzam informāciju par visām attiecībām un citiem apstākļiem, kurus varētu pamatoti uzskatīt par tādiem, kas varētu ietekmēt mūsu neatkarību, un, ja nepieciešams, par pasākumiem šādas ietekmes izslēgšanai vai piemērotajiem ietekmes ierobežošanas pasākumiem.

No visiem jautājumiem, par kuriem esam ziņojuši personām, kurām uzticēta pārvaldība, nosakām tos jautājumus, kurus uzskatām par visbūtiskākajiem finanšu pārskatu revīzijai šajā pārskata periodā un kas tādēļ uzskatāmi par galvenajiem revīzijas jautājumiem. Mēs izklāstām šos jautājumus revidenta ziņojumā, izņemot, ja tiesību aktos liegts publiskot šādu informāciju, kā arī izņemot tos ļoti retos gadījumus, kad uzskatām, ka attiecīgais jautājums nav uzrādāms mūsu ziņojumā, jo ir pamatoti paredzams, ka sabiedrības interešu ieguvums no šādas informācijas publiskošanas neatsvērtu tās izpaušanas dēļ radušās negatīvās sekas.

Ziņojums par citām normatīvo aktu prasībām

Iecelšana un mūsu iesaistes periods

Mēs pirmo reizi tikām iecelti par Luminor Bank AS revidentiem 2018. gada 31. maijā, attiecībā uz finanšu gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī, un kopējais mūsu nepārtrauktas iesaistes periods revīzijas veikšanā ir četri gadi. Saskaņā ar Igaunijas Republikas Revīzijas pakalpojumu likuma un Regulas (EU) No 537/2014, mūsu iecelšanas par Luminor Bank AS revidentiem periods var tikt pagarināts līdz finanšu gadam, kas noslēgsies 2027. gada 31. decembrī, un pēc jaunā iepirkuma procesa – līdz finanšu gadam, kas noslēgsies 2037. gada 31. decembrī.

AS PricewaterhouseCoopers

Ago Vilu
Atbildīgais zvērinātais revidents, sertifikāta Nr.325

2022. gada 1. martā
Tallina, Igaunija

PEĻNAS SADALES PIEDĀVĀJUMS

Ņemot vērā auditētos finanšu rezultātus, Valde ierosina akcionāru sapulcei Luminor 2021. gada peļņu 74.7 milj. eiro apmērā un iepriekšējo periodu nesadalīto peļņu 23.2 milj. eiro apmērā, kas kopā veido 97.9 milj. eiro, sadalīt sekojoši:

€m	
2021. finanšu gada peļņa	74.7
Iepriekšējo periodu nesadalītā peļņa	23.2
Kopējā nesadalītā peļņa	97.9
Izmaksāt dividendēs	0.0
Nesadalītās peļņas atlikums	97.9

VALDES LOCEKĻU PARAKSTI 2021. GADA PĀRSKATAM

Sabiedrības Valde ir apstiprinājusi vadības ziņojumu un gada pārskatu par 2021. gadu.

Valdes sastādītais gada pārskats sastāv no konsolidētā peļņas vai zaudējumu un citu visaptverošo ienākumu pārskata, konsolidētā finanšu stāvokļa pārskata, konsolidētā pašu kapitāla izmaiņu pārskata, konsolidētā naudas plūsmu pārskata, konsolidētā finanšu pārskata pielikumiem, peļņas sadales piedāvājuma un revidenta ziņojuma. Luminor Bank AS Padome ir izskatījusi šo gada pārskatu un apstiprinājusi to iesniegšanai Akcionāru pilnsapulcē.

2022. gada 1. martā

Peters Boseks /Peter Bosek/
Valdes priekšsēdētājs

Georgs Klatenbrunnars /Georg Jürgen
Kaltenbrunner/
Valdes loceklis

Mari Moisa /Mari Mōis/
Valdes locekle

Andrius Načajus
Valdes loceklis

Palle Nordals /Palle Nordahl/
Valdes loceklis

Ilja Sovetovs/Ilja Sovetov/
Valdes loceklis

Kerli Vares (iepriekš Gabriloviča)
Valdes locekle

IZMANTOTIE TERMINI

Izmaksu/ienākumu attiecība

Kopējie pamatdarbības izdevumi procentos no kopējiem pamatdarbības ienākumiem.

Izmaksu/ienākumu attiecība, izņemot ārkārtas izmaksas

Kopējie pamatdarbības izdevumi, atskaitot ārkārtas izmaksas, procentos no kopējiem pamatdarbības ienākumiem.

Pirmā līmeņa (Tier 1) pamatkapitāla attiecība

Akcionāru pašu kapitāls, kam piemēro regulējuma korekcijas, procentos no kopējām riska darījumu vērtībām.

Ārkārtas izmaksas

Izmaksas, kas attiecas uz konkrētiem projektiem, kuriem ir pagaidu raksturs un kuras ir apstiprinājusi Padome kā daļu no mūsu finanšu plāna. Tās ietver investīcijas IT darbībā kā daļu no mūsu digitālās transformācijas, kredītriska analīzi un biznesa attīstību

Aizņemto līdzekļu koeficients

Pirmā līmeņa kapitāls procentos no kopējiem aktīviem un ārpusbilances posteņiem, uz kuriem attiecas regulējuma korekcijas.

Likviditātes seguma koeficients

Augstas kvalitātes likvidie aktīvi procentos no aplēstās neto likviditātes aizplūdes nākamo 30 kalendāro dienu laikā.

Neto stabila finansējuma attiecība

Pieejamais stabils finansējums procentos no nepieciešamā stabilā finansējuma viena gada periodā

Ienākumus nenesošo aizdevumu rādītājs

3. posma aizdevumu bruto uzskaites vērtība procentuāli no kopējās aizdevumu bruto uzskaites vērtības.

POCI aizdevumi

Aizdevumi, kuru iegādes vai rašanās brīdī bija ar vērtības samazinājumu.

Kapitāla atdeve

Perioda peļņa (gada izteiksmē) procentos no vidējā pašu kapitāla attiecīgajā periodā. Vidējais pašu kapitāls tiek aprēķināts, izmantojot perioda sākuma un beigu bilanci.

Pašu kapitāla atdeve, izņemot ārkārtas izmaksas

Perioda peļņa (gada izteiksmē), izņemot ar nodokļiem koriģētās ārkārtas izmaksas, attiecībā pret vidējo akcionāru pašu kapitālu attiecīgajā periodā.

KONTAKTINFORMĀCIJA

Luminor Bank AS

Reģistrācijas valsts:	Igaunijas Republika
Darbības veids:	Kredītiestāde
Komercreģistra kods:	11315936
Tālrunis:	+372 628 3300
SWIFT/BIC:	RIKOOE22
E-pasta adrese:	info@luminor.ee
Investoru attiecības:	ir@luminorgroup.com
Finanšu pārskata datums:	2021. gada 31. decembris
Pārskata periods:	01.01.2021 – 31.12.2021
Pārskata valūta:	Eiro

Luminor

Luminor Bank AS
Liivalaia 45
10145 Tallinn
Estonia
www.luminor.ee